

Liber Secundus.

qui detegit collusionem. vt. C. eo. l. ij. et. s. de inuis ro. l. adoptiuum. §. patronum.

Qollusionem. ingenuitatis. i. sententiarum latari pro ingenuitate. Accur.

Intra quinquēniū. viuēte tamē eo qui ingenuus pñficiatus est. vt. s. ti. q. l. i. §. sed in terdū. s. videt per petua. vt. s. si lge nus eē dicat. l. i. et penul. Sol. ibi nō iust^o fuit cōtradi ctoz. vt. l. i. pri. vel ibi de liberto inge nuus: hic de ser uo ingenuus: vel ibi detegit ver^o pa tronus: hic extra neus. argu. In fi. hui^o legis. Itē cō tra. s. de libe. cā. l. diui fratres. l. pñ. ybi nullo mō au ditur: sed illa fm hāc. s. nisi sit collu sionem. et eodem mō rñ. ad. l. s. de sta tu homi. l. ingenui c. Etas ei^o. qz impubes est. vt. s. de libe. cau. l. diui fratres. in prin. **U**ter^o rei. s. ratio. vt exēplum habes. s. si ingenu. esse d. l. i. §. si. r. l. penul. et. l. s. adul. l. quinquēniū. Ac. e. Ad inchoan dā. ar. cōtra. C. de dolo. l. si. et. s. ti. i. l. i. §. si interdū. et C. de rēp. in litig. rest. l. i. **U**ter atqz. quia tūc cōtestatione non perpetua. vt et. s. si inge. esse d. l. i. §. i. r. l. hec otatio. et est ratio quia agens in superiori rñ. cōuenitur. ar. l. de excep. doli. l. pu re. §. si. r. s. de carb. edic. l. i. §. q. si ille. et fm hoc hodie cōtra. vt. C. vbi causa sta. l. si. alij dicunt qz ppenio audit non infra quinquēniū tñ. et est ratio inter hunc et super iorez casum: quia hic in meliore: ibi in deteriore statu trahitur. vt. s. ti. l. i. §. si. r. l. ante. sed tunc erit cōtra. s. si inge. esse d. l. i. §. i. r. l. pe. et ideo nō placet. Tertij dicunt hic aliter exponi. s. cū libertus pñficiatus est ingenu^o p collusionē: vt perpetuo possit reuocari. sed vbi seruus pñficiat ingenu^o tunc infra quinquēniū. pro quo est qd notauit in solutioe ptra. s. in prin. huius legis. et fm hoc dic peti. s. per collusionē. prima placet. no. ergo hic tri plex quinquēniū. primū qd defuncti statu tuetur qd cō restatione inuili nō perpetua sed vtili sic nisi fuerit remissa lra tacite vel expresse. vt. s. ti. l. i. in prin. et. l. i. §. si. r. C. ne de sta. defunc. l. pe. Scōz qd ad retractadā col lusionē: hoc potest ppetuari. vt. s. pri. rñ. Tertium qd datur ad prouocandū in ingenuitatem: et hoc nō perpe

Quin quēniū in plex.

tuatur vt hic dicitur: qd hodie tollitur. vt. C. vbi causā status. l. si. Accur.

Extraneis. in vero ergo domlovel patrono nō que rintur hec. qui autem habeant ius postulandi vel non habes. s. de postulan. l. i.

Qollusionē detegere in genuitatis^o post senten tiā intra quinquēniū posse diu^o marcus pstituit. Quinquēniū autē cōtinuū vtiqz accipiem^o: si cubi plane etas ei^o cui^o retra ctat^o collusio: differēdam retra ctationē in tps pubertatis vl alteri^o rei^o suadeat: quinquēniū nō currere dicēdū est. **Q**ui quēniū autē nō ad pficiēdā re tractationē sed ad inchoadā puto pñficiat^o: aliter atqz circa eū qd ex libertinitate se in inge nuitatē petiit. **Q**uatiōe diui marci cauetur vt etiam extra neis^o qui pro alio postulandi ius haberent: liceret detegere collusionem.

Nō p̄iudicat vero patro no si quis iudicatus fuit nōve ro patrono agente vel nolente defendere. h. d. **C**alistrā.

Um nō iust^o p̄dictore qd ingenuus pñficiat^o est: p̄inde iefficax est decretuz atqz si nulla res iudicata iter uenisset: itqz principalib^o con stitutōib^o cauet. **I**p.

Libertin^o p collusionē

fuerit pñficiat^o ingenu^o: collu sione detecta in quibusdā cau sis^o quasi libertin^o ictipiet esse.

Medio tñ tpe. l. anteqz col lusionē detegat^o post sententiā de ingenuitate latā vtiqz quasi ingenuus accipit. **H**ermo.

Sententiā de ingenuitate latā et collusionis p̄textu/semel^o retractare pmitti tur. **S**i plures ad collusio nē detegēdā pariter accedat: cā cognita qd debeat admitti: cōparatis omniū moribus et etatib^o et cui^o magis interest^o statul oportet.

ExPLICIT EX ORDINE SVOZ. LIBER. PL.

Incipit liber. iiii.

De acquirendo re rum domino. **L. l.**

Cum quicqz sint gñā rez. vt iur de re. di. l. pñ. hoc qntū hic p̄sequit^o: et dicit qz singloz res sunt vel iure gētū vl ciuili. et qz ius gētū antiquus est: de eo prius vidēdū est. **E**t iste ti. est plantior tot^o iur^o iō nō m̄tra in diget cas^o declaratiōe. **D**u.

et fuit absolutus seruus vel libertus nō conuenitur plus ab alio. nam si ceteri in populantibus. vt. l. de popula. act. l. iij. Accur.

Interest. p̄fertur ergo domin^o vel patronus cuius plus interest. et ad hoc. l. de popula. actio. l. iij. et. l. s. §. i. et. l. se. et. l. mulieri. et. l. si. et. l. de liber. ho. ex. l. i. §. §. l. tamen. et. s. de his qui deie. vel effu. l. si vero. §. hoc autem. et. l. de sepulchro vio. l. p̄tor. §. si plures. et. l. de accusationibus. si plures. et. s. eo. l. q. in fi. et argu. C. de verbo. signi. l. si. et. s. de lega. §. peto. §. fratre. et. xxxv. q. vi. c. i. et. s. de lib. ca. l. v. Sed qualiter fiet libellus^o Rñ. ex officio iudicis petet eum ad iudicari sibi in seruum vel libertum: quia dicit per collusionem iudicatum. Accursus.

De acq rez dñio. De bonorum possessionibus et de relicto tractatu exposito: in quo et de acquiren. re. do. est habita mentio. nam et ille modus est querendi dominij ideo generalem de acquiren. re. do. ti. posuit Bul. Vel dicit de psonis. f. in superiori libro: nunc de rebz. vt in fi. de iure naturali. §. fi.

Um non su- Cōtra- ho. oēm dic dūctoz iniustuz: nisi dñs iust^o qd vel patronus. sit.

Interuenisa- fet. et ita in perpetuum admittitur: tunc ergo locū ha bet hui^o titu. p̄s scriptio tñ cū in stus fuit cōtradi ctoz. vt in. l. i. pa tet. atqz occurreret iniqtas si te collu dēte cū meo seruo vel liberto ticus detegat et efficiatur su^o. et facit. C. de tuto. et cura. q. fatis non de. l. in dubiis. et. s. de in offi. testa. l. qui re pudiātis. in fi. ar. ptra. s. man. l. si si dei iustoz. §. l. ob^o. et. s. q. mo. pig. vel hypo. sol. l. ātepe. in fi.

Libertin^o. causa. scilz in quib^o nō admittuntur liberti vt ingenui et erit de te genio. vt dicit s. eo. l. p̄topi. in fi. Accur.

Sententiā. se mel. q. d. si se mel actum fuerit



Quarundam rerum. quap qnqz genera sunt. ut in sti. de re. di. in prin. et quantum mem- beum hic prosequitur. f. que sunt vel sunt singulorum. vt in eo. ti. f. singulorum: r ita no reru sed factorz notat hic differentiam.

b Pereque. i. intra impertuz et extra.

c Seruat. vt in sti. de iur. natu. f. qd vero. et. f. de iusti. r iur. l. ex hoc.

d Civitas no stre. romane p excellentiā. vt in sti. de iur. natu. f. sed ius. et el ex repluz vt vnicapioe pte- scriptione aroga- tione monachatio- ne deponatio: te stameto/ successio- ne/ bonoz posses- sione/ additione.

e Proditu est. qd dic vt in sti. de re. di. f. singuloz.

f Op est. i. ne cesse. Accur.

g Referendum sit. postea dicit de iure ciuili. f. v. su- capi. r in seq. titu. arg. ex dicto. f. sin- guloz. et in sti. de vsu r habi. f. fi. et de vsucapi. in pn.

h Omnia igitur. quia a iurege- tum qd est vetu- sti iure ciuili est incipiendum: igitur cc.

i Celoz. id est aere.

k Fiunt. vt et in sti. eo. f. fere. et. f. ti. i. l. i. in prin. Ac.

l El ea. edi- ta. vt r. Leo. ite que. r in sti. eo.

q Item ea. et. C. de rei vendi. l. partum. Accur.

o Quod enim nullu est. neqz dei neqz hominis. re vel spe hominum celsura. qd sit occupabile: r sic no re- cipit instantiam.

n Conceditur. fallit in libero homie: et est ratio quia hec regla loquit de his que possunt subdici nostro dño: qd in libero hōie non est. vt in sti. de inuti. l. i. in prin. r. f. i. ite fallit in seruo egrotate delecto a dño qd sit liber. vt. C. de lat. liber. tol. l. vnica. f. sed scimus. r q: in mul- tis alijs videt fallere hec regla. ideo dic quot modis di- citur res in bonis nullius. vt no. f. de re. diu. l. i. ite no. q que alias dicuntur comunia in diuisione: vt in sti. eo.



Quarundam reru dominiuz nacti scimur tuze gentiu: qd ratio = ne natura

li inter oēs homies pereq ser- uat. Quarundā iure ciuili. l. tu re p pto ciuitat nre. Et quia antiqui ius gētiū cū ipso gēie hūano pditū est: opus est vt de hoc prius referēdum sit.

Omnia igitur aialta que in terra/mari/celoz: capisur. l. fere bestie / volucres / pisces / capientium sunt. f. lozen.

El ea que ex his sunt apd nos edita. f. al.

Quod em nullius est id ratioe natural occupā- ti pceditur. Nec interest q ad- feras bestias r volucres: vtrū in suo fundo qd capiat: an in alieno.

Plane q in alienuz fundū ingredis venandi aucu- pādiue gra: pōt a dño si is pū- derit iure phiberi ne igredia- tur. Quicqd autē eozū ceperit mus: eouoz nostrū esse intel- ligis / donec nra custodia coer- cet. Cū pō euaserit custodiaz nram et in naturalē libertatē se recepit: nram esse desinit: et rursus occupāti sit. f. lozē.

Si sint mansuete fa- cterz mitti ac reuertī so- ti postea concedatur.

Effugert. in aere libero non sub capa. Accur.

Difficilis. secus si facilis. vt arg. f. ti. i. l. qd meo. f. in fi.

Qd verius est. etiam si in alienuz erat laquei. vt. f. eo. l. in laqueum. sed fm legem longobardam expecta- tur vulnerans vsqz ad. xxiij. horas: et postea occupa- ti sit. vt in longobarda de venatoribus. l. penulti. item facit in sti. eo. f. illud. sed de consuetudine trebatū sentē- tia seruatur. item no. q fm trebatium non inspicitur qd euenire potest. vt no. f. de iurisd. om. iudi. l. si idē. in fi.

Fera. i. siluatica siue non mansueta. Accur.

Alus. Naturalē autem liberta- tem rectpere intelligi- tur / cum vel oculos nros effu- gerit: vel ita sit in p̄spectu no- stro / vt difficilis sit eius perse- cutio.

Nullu est nō sit meū nisi possessionē et nacti sum: itel- lige qd ad casum presentis legis. h. d.

Illud qd sitū est: an fera be- stia que ita vulnerata sit vt ca- pi possit: statim nra esse intelli- gat. Trebatio placuit statim no- strā esse: r eouoz nram videri donec eaz psequamur. Qd si desierim eaz psequi: desinere nram eē: r rursus fieri occupā- tis. Itaqz si p hoc tēp q eam psequimur alit eaz ceperit eo- a iouit ipse eā lucrifaceret: fur- tū videri nobis euz cōmisisse. Pleriqz nō alit putauerūt eaz nostrā esse: qz si eaz ceperim: q multa accidere possunt vt eam non captamus: quod ve- ritus est.

Accidēs non mutat mate- riam: ad hoc allegatur fm Bar.

Alpium quoqz fera natura est. Itaqz que i arbore nostra cōfederint atēqz in alueo a no- bis concludant: nō magis no- stre esse intelliguntur qz volu- cres que in arbore nostra ni- dum fecerint. Ideoqz si alius

in prin. hic sub genere nullius appellatur: sed occupā- do efficiuntur alicuius.

In alieno. nā vtroqz casu efficiuntur occupātiō.

Prohiberi. licet enim p̄ncipaliter prohiberi non possit occupare qd nullius sit: tamen per consequētiā cum prohibet in- gredi prohibetur r cape. Itēz no. qz possum prohibere intrātez in meo vel etiā manu re- sistere. vt et. f. ad legez aq̄. quācūqz modū. circa prin. r etiam iniuriarū agere possum. vt f. de iniur. l. inu- riaruz. f. si qd me. sed fallit in casu = bus. vt. f. de glan. le. l. i. r. f. ad exhi. l. thesaurus. r. C. de ser. fugi. l. ij. et f. de actio. empti. qui pendente. Itēz quid si post phy- sitionem capiat? Rñ. vt dixim. f. de seru. rusti. pie. l. diuus. Accur.

Ceperimus. no. secus si tñ vul- nerauerim. vt. f. e. l. naturalē. f. i. r Libertatē. f. lapitate. Accur.

Desinit. idēz in possessione rei inanimate: f. non sic in dominio. vt f. in i. l. iij. f. ner- ua. r. l. pōponius. et facit in sti. eo. f. fere. Accur.

Si sint. solis te sint. tunc dic vt. l. l. p̄tori. f. in his. Accur.

Naturalē. in- telligit. quo ad hoc vt occupā- ti postea concedatur.

Effugert. in aere libero non sub capa. Accur.

Difficilis. secus si facilis. vt arg. f. ti. i. l. qd meo. f. in fi.

Qd verius est. etiam si in alienuz erat laquei. vt. f. eo. l. in laqueum. sed fm legem longobardam expecta- tur vulnerans vsqz ad. xxiij. horas: et postea occupa- ti sit. vt in longobarda de venatoribus. l. penulti. item facit in sti. eo. f. illud. sed de consuetudine trebatū sentē- tia seruatur. item no. q fm trebatium non inspicitur qd euenire potest. vt no. f. de iurisd. om. iudi. l. si idē. in fi.

Fera. i. siluatica siue non mansueta. Accur.

Alus. Naturalē autem liberta- tem rectpere intelligi- tur / cum vel oculos nros effu- gerit: vel ita sit in p̄spectu no- stro / vt difficilis sit eius perse- cutio.

Nullu est nō sit meū nisi possessionē et nacti sum: itel- lige qd ad casum presentis legis. h. d.

Illud qd sitū est: an fera be- stia que ita vulnerata sit vt ca- pi possit: statim nra esse intelli- gat. Trebatio placuit statim no- strā esse: r eouoz nram videri donec eaz psequamur. Qd si desierim eaz psequi: desinere nram eē: r rursus fieri occupā- tis. Itaqz si p hoc tēp q eam psequimur alit eaz ceperit eo- a iouit ipse eā lucrifaceret: fur- tū videri nobis euz cōmisisse. Pleriqz nō alit putauerūt eaz nostrā esse: qz si eaz ceperim: q multa accidere possunt vt eam non captamus: quod ve- ritus est.

Accidēs non mutat mate- riam: ad hoc allegatur fm Bar.

Alpium quoqz fera natura est. Itaqz que i arbore nostra cōfederint atēqz in alueo a no- bis concludant: nō magis no- stre esse intelliguntur qz volu- cres que in arbore nostra ni- dum fecerint. Ideoqz si alius

ti postea concedatur.

Effugert. in aere libero non sub capa. Accur.

Difficilis. secus si facilis. vt arg. f. ti. i. l. qd meo. f. in fi.

Qd verius est. etiam si in alienuz erat laquei. vt. f. eo. l. in laqueum. sed fm legem longobardam expecta- tur vulnerans vsqz ad. xxiij. horas: et postea occupa- ti sit. vt in longobarda de venatoribus. l. penulti. item facit in sti. eo. f. illud. sed de consuetudine trebatū sentē- tia seruatur. item no. q fm trebatium non inspicitur qd euenire potest. vt no. f. de iurisd. om. iudi. l. si idē. in fi.

Fera. i. siluatica siue non mansueta. Accur.

Alus. Naturalē autem liberta- tem rectpere intelligi- tur / cum vel oculos nros effu- gerit: vel ita sit in p̄spectu no- stro / vt difficilis sit eius perse- cutio.

Nullu est nō sit meū nisi possessionē et nacti sum: itel- lige qd ad casum presentis legis. h. d.

Illud qd sitū est: an fera be- stia que ita vulnerata sit vt ca- pi possit: statim nra esse intelli- gat. Trebatio placuit statim no- strā esse: r eouoz nram videri donec eaz psequamur. Qd si desierim eaz psequi: desinere nram eē: r rursus fieri occupā- tis. Itaqz si p hoc tēp q eam psequimur alit eaz ceperit eo- a iouit ipse eā lucrifaceret: fur- tū videri nobis euz cōmisisse. Pleriqz nō alit putauerūt eaz nostrā esse: qz si eaz ceperim: q multa accidere possunt vt eam non captamus: quod ve- ritus est.

Accidēs non mutat mate- riam: ad hoc allegatur fm Bar.

Alpium quoqz fera natura est. Itaqz que i arbore nostra cōfederint atēqz in alueo a no- bis concludant: nō magis no- stre esse intelliguntur qz volu- cres que in arbore nostra ni- dum fecerint. Ideoqz si alius

ti postea concedatur.

Effugert. in aere libero non sub capa. Accur.

Difficilis. secus si facilis. vt arg. f. ti. i. l. qd meo. f. in fi.

Qd verius est. etiam si in alienuz erat laquei. vt. f. eo. l. in laqueum. sed fm legem longobardam expecta- tur vulnerans vsqz ad. xxiij. horas: et postea occupa- ti sit. vt in longobarda de venatoribus. l. penulti. item facit in sti. eo. f. illud. sed de consuetudine trebatū sentē- tia seruatur. item no. q fm trebatium non inspicitur qd euenire potest. vt no. f. de iurisd. om. iudi. l. si idē. in fi.

Fera. i. siluatica siue non mansueta. Accur.

Alus. Naturalē autem liberta- tem rectpere intelligi- tur / cum vel oculos nros effu- gerit: vel ita sit in p̄spectu no- stro / vt difficilis sit eius perse- cutio.

Nullu est nō sit meū nisi possessionē et nacti sum: itel- lige qd ad casum presentis legis. h. d.

Illud qd sitū est: an fera be- stia que ita vulnerata sit vt ca- pi possit: statim nra esse intelli- gat. Trebatio placuit statim no- strā esse: r eouoz nram videri donec eaz psequamur. Qd si desierim eaz psequi: desinere nram eē: r rursus fieri occupā- tis. Itaqz si p hoc tēp q eam psequimur alit eaz ceperit eo- a iouit ipse eā lucrifaceret: fur- tū videri nobis euz cōmisisse. Pleriqz nō alit putauerūt eaz nostrā esse: qz si eaz ceperim: q multa accidere possunt vt eam non captamus: quod ve- ritus est.

Accidēs non mutat mate- riam: ad hoc allegatur fm Bar.

Alpium quoqz fera natura est. Itaqz que i arbore nostra cōfederint atēqz in alueo a no- bis concludant: nō magis no- stre esse intelliguntur qz volu- cres que in arbore nostra ni- dum fecerint. Ideoqz si alius

a Proximior sit. q̄d possit sciri accepta corda r pun-
cto in medio posito int̄ vtr̄q̄ agr̄: r t̄c si p̄ct̄ est t̄m
ex vna pte alijs cedat fm̄ q̄ p̄ct̄ extendit: vt. Ie. l. inf
eos. r. l. h. s. ar. s. s. de dā. inf. l. q̄d p̄clauē. s. alio casu lo
q̄tur: et ex his patz q̄ p̄ diuiso possident in sulā. arg. Ie.
l. s. h. r. l. l. e.

b Procipit su
mē. i. ps flumis.

c Ceperit. i. il-
la pars.

d In veterem.
f. alueum.

e Insule. non
tamen est insula:
vt hic: Ie. l. s. s.
tribus. r. c. de al
lu. l. s.

f Qd si toto. a
lia accessio a su-
periori: quia al-
ueus vet̄ qui ac-
cedit nec est allu-
uio nec insula.

g Juris. nā stu-
mina vicē tenent
cēstroz: vt. Ie. l. s.
s. Gallunio. r. facit
I. de flumi. l. i. s. s.
insulā. r. s. ripa.

h Ager fuerat.
f. tot̄ occupatus.

i forma. i. esse
rel. m. vt et. s. ad
exh. l. i. l. s. s. r. si
q̄s rem.

k Nullū ha-
bet. prior dñs.

l Sed vir ē. f.
nullo mō de eq̄ta
te: sed de stricto iu-
re sic: vt in si. e. s.
alia. fm̄ azo. Aliū
dicunt vt si quod
mō q̄lras p̄m̄
agri appareat re-
stituat p̄mo dñs:
als nō. ar. Ie. l. q̄d
i litore. s. s. Ter-
tū dicunt an recel-
sit aqua cū impe-
tuan non. ar. Ie.
l. ergo. s. Gallunio.

m Specie. s. p̄si
ad p̄ueratē: vt. Ie.
s. fl. i. i. s. si fossa.

et. Ie. ergo. s. Gallunio. s. possessio amittit: vt. I. i. l. i. l. i. s. s.
labeo. s. in dñio signat. s. s. qui. mo. vsufr. amur. l. si ager
So. tibi fecit alueū: h nō. vel tibi q̄ ad cōmodū: nō. p. vero.
Itē in vsufructu vt. I. i. q̄ amittat. vt. Ie. l. si ager. et. l.
cū vsufr. in p̄n. s. p̄ hoc nō est. s. s. dic amittit. l. s. p̄ ad
cōmodū fruendi: r post restituitur quatenus de facto
interim perit. Accur.

n Suo nōle. tria sunt necessaria vt fiat specificātis
bona fides. vt. s. ad exh. l. de eo. s. si q̄s. Itē q̄ suo nōle

vt hic. r. Ie. q̄cā. s. vbi. Itē q̄ nō possit redire ad p̄io. Specifici
rem materiā: vt hic subicit. s. q̄d si duo specificauerit catū vt
vnus bona: alter mala fide. videt̄ vni? sciam alteri nō specificā-
cere vt nulli q̄rat. vt. s. ad mace. l. s. iulianus. s. nō solū. cā: fiat
Econtra q̄ vtriq̄ vt alteri? ignoat̄ia alteri profit. arg. tria req̄
s. de libe. cā. l. lib. runt.

materia speciem aliquaz suo
nomine fecerit: nerua et pro-
culus putant hunc dominum
esse qui fecerit: quia quod fa-
ctum est antea nullius fuerat:
Sabinus et Cassius magis na-
turalem putant rationem ef-
ficere vt qui materie domini
fuerat: idem eius quoq̄ quod
ex eadē materia factum sit do-
minus esset: quia sine mate-
ria nulla species effici posset:
velut si ex auro vel argento
vel ere tuo aliqua fecero va-
sa: vel ex tabulis tuis nauem
aut armarium aut subsellia fe-
cero: vel ex lana tua vestimē-
tum: vel ex vino et melle tuo
mulsum: vel ex medicamen-
tis tuis emplastrum aut col-
lyriū: vel ex vuis tuis aut oli-
uis aut ex spiciis tuis vinum
vel oleum vel frumētum. Est
tamen etiam media sentētia
recte existimantiū si species
ad eandem materiam reuer-
ti possit: verius esse q̄d Sabinus
et Cassius senserunt. q̄ si nō
possit reuer-
ti: verius esse q̄d
nerue et proculo placuit. vt
ecce vas conflatum ad rudē
massam auri vel argenti vel
eris reuer-
ti potest: vinum ve-
ro vel oleum vel frumentum
ad vas vel oliuas vel spicas
reuer-
ti non potest: ac nec mul-
sum quidem ad mel. et vinum
vel emplastrum aut collyria
ad medicamenta reuer-
ti p̄nt.
¶ Alde? t̄m michi recte q̄dē

r Proculo placuit. vt ad specificantē dñiū pueniat.
vt r. s. de rei vē. si frumentū. s. idē scribit. et sic no. q̄ h
deficit regula q̄ est. s. de rei vē. l. solū. s. meū est q̄d ex re
inea superest: cui v̄dicanū ius habeo. s. est rō: q̄ vide
tur extincta cū nouā formā recepit. vt. s. ad exh. iulianus.
s. si q̄s. s. actionē in factū hz dñs materie: vt in fer-
ruminatiō: vt. s. de rei vē. i. rē. s. itē si q̄cāq̄. l. s. dā dent
vāle in rē. arg. s. de rei ven. l. si frumētum. s. de arbore.
¶ Videtur t̄m michi. s. no.

tus. s. si duo. Ter-
tio videt̄ q̄ totuz
ignōat̄i. vt. s. q.
ad lib. procla. non
licet. l. si. sed s. q̄
dixit mediā speci-
ficanti bona fide
et mediā dñs. Itē
adde questionēs
quas no. in si. eo.
s. si quis ex alie
na. in p̄n.

o Fecerit. vel
p se vel per alium
mādato pcedente
vel ratiōibone
sequēte. arg. I. s. vi
et vi. ar. l. i. s. de
cisse. Itē factā ac-
cipe etiā infectaz
dō tamē in rudi
materie nomē exi-
erit. ar. s. de aur.
et arg. leg. l. r. si nō
sint. s. argento.
Accur.

p Ex tabulis.
de hoc dic vt. Ie.
sed si ex meis. in
p̄n.

q Mulsum. i.
nectar.

r Collyriū. vn-
quentum ad ocu-
los.

s Ex spiciis. hō
I. corrigi fm̄ q̄s-
dam.

t Media. not.
sic. s. de pe. here.
l. sed et si lege. s.
adeo. s. ar. s. s. de
neg. gest. l. nelen-
nius. in si.

v Senserunt.
vt sit species do-
mini materie. vt
Ie. in omnibus.
et. l. seq.

a Arborē hic tñ et supior casudat in factū priorū do
 mino arborū: vt diximus. §. ea. l. §. preterea.
b Radices. pro parte.
c Egert. vt r. §. qd vi aut etiā. l. si in. r. l. si. e. §. si tici.
d Cōmunis est. hoc tñ et supior rñ. intellige qñ non

poterat suscitari
 ex prima fra: ato
 est illi rñ: vt. Jar.
 fur. ce. l. si plures.
 in si. q. est. §. Sed
 ageť nō esse ei ius
 ita habere vt i ea:
 de. l. §. i. et. J. de ar.
 ce. l. l. vel fo. vt ibi

Pro regione.
 in pñio. du
 otum predictorum.
f Nascaf. no.
 lapidē nasci r cre
 scere. vt. §. de fun.
 do. l. vir in fundo.
 in si. §. r.

g Pro diuisio
 cōis. R. dixit hñc
 pñm falsum r vi
 cio scriptorū post
 tū. Alij q duo ha
 bent pñm ticiantū
 pro diuisio: r alij
 duo hñt seianū p
 indiuiso. r sic qñ
 bet est cōis duorū
 pro diuisio. Ter
 tñ q ego r tu emi
 mus ticiantū a ti
 cio r seianū a seio
 pro diuisio. lapis
 ibi nat' et a diui
 sionez fundorū et
 post erit p indiui
 so cōis facta sic di
 uisioe vt rñ vñ
 alter alteri cedat:
 et inter vtrūq est
 lapis. alij q cōfi
 nisi erat q ad cul
 turā: §. ppuetas
 pro indiuiso erat
 cōis vtriusq pñq. r facit. §. cōi di. l. arbor. et pro fo. illud
 et de ser. rusti. pre. l. binas.

Qua ratione. cedunt. vt r. §. eo. adeo. §. si.
i Intelliguntur. vt in si. e. §. qua ratione. et. §.
 de vñr. l. qui scit. in pñ. r. §. i.
k Per exceptionē doli. vt r. §. e. adeo. §. ex diuerso.
l Consequit. bona fide. vt l. si. e. §. ceterū. r est hec accef
 sio diuina r hñana natura coopante. Jdē si diuina tñ
 plāta vel frumētū coaluit. vt. §. e. adeo. §. i. ibi plane si
 adeo. r. §. de cōtra. emp. l. q fundū. §. fundū.

m Auree. hoc raro ptingit. r id hñc nō consideratur.
n Chartis. de bombice.
o Debitansive. q de mēbris asalium eripiuntur.
p Cedere solēt. vt. §. eo. adeo. §. cum in suo.
q Ut q si bona fide. si a sit mala laborē donasse vñ: vt
 §. l. ij. §. certe. §. si a possessione cecidit scriptor an hēat

arbor ita terrā meā presserit
 vt in meū fundū radices ege
 rit meā efficit arborē. rationē
 em nō pmittere vt alteri ar
 bor intelligat qñ cui' in fundū
 radices degisset. et ideo prope
 cōfiniū arbor posita etiā si in
 vicinum fundum radices ege
 rit / communis est.

Marcellus. §
Pro regione cuiusq pñ
 dij. Sed et si in pñio
 lapis nascat' / et sint p inditū
 so cōmunia predicta: tñc erit la
 pis pro indiuiso cōis: si terra
 exemptus sit. §. atus.

Qua ratione autem plā
 te que terra coalescūt
 solo cedunt: eadem ratione
 frumēta quoq que sata sunt
 solo cedere intelligunt'. ceterū
 sicut is qui in alieno solo edifi
 cauerit (si ab eo dñs petat edi
 ficiū) defēdi pōt per exceptio
 nem doli mali: ita etiā dē exce
 ptionis auxilio tut' eē poterit
 q in alienū fundū impēsa sua
 conseruit.

Scriptura cedit charte: ta
 bulā pō cedit picture quo ad
 dñm directū. secus quo ad
 vtile. h. v. bar.

Littere qñ § auree sint
 pñde chartis mēbianisve

actionē cōtra dñm. Rñ. sic in factū: vt. §. de rei. vñ. l. in rē
 §. itē si qñq. si malā nō: qz nec exceptionē hñ vt h. r. fa
 r. Placuit. vt r insti. e. §. si qñ in alie. (cu istū. e. §. lre.
 Jdē si in cartha pictū sit fm az. §. § huic respō. §. de rei
 ven. l. in rē §. si id qñ. fo. vt ibi.

cedunt: ac si solo cedere solēt
 ea que edificantur aut serunt.
 Ideoq si in chartis mēbianis
 nisve tuis carne vel hystoria
 vel orationē scripsero: huius
 corporis non ego sed tu domi
 nus esse intelligeris. Sed si a
 me petas tuos libros tuas ve
 mēbianas: nec impensas scri
 pture solue vells: potero me
 defendere per exceptionē do
 li mali: vtiq si bona fide eoz
 possessionem nactus sim. §.
 non vt littere chartis mēbianis
 nisve cedūt: ita solent pictu
 re tabulis cedere. Sed ex dñ
 uerfo placuit tabulas picture
 cedere: vtiq tamē conueniēs
 est dño tabularū aduersus est
 qui pinxerit si ts tabulas pos
 sidade vt ille actionez dant: qua
 ita efficaciter experiri poterit
 si picture impensam exoluat:
 alioquin nocebit et doli mali
 exceptio: vtiq si bōa fide pos
 sessor fuerit qui pinxerit. Ad
 uersus dominum vero tabu
 laruz et qui pinxerit directā
 vendicationem competere di
 ctimus: vt tamen precium ta
 bularum inferat: alioquin no
 cebit et doli mali exceptio.

Littere qñ res que traditio
 ne nōstre sunt iure gentium

ctor possidens eum repellere offerendo et precū tabule
 etiā si veller ille ei offerre precū picture: et sic l altis di
 cas. Jtē que est rō diuersitatis in pictis et in scriptis?
 Rñ. forte qz scriptores amiqi temporis non erāt adeo
 cari sicut sunt hodie: vnde cū parū pñi esset scriptura
 ce debat charte que. s. charta cartoz erat. ecōtrario pi
 ctiores et fuerunt et sunt cari et tabula vilis precū est et
 fuit. vnde cedūt picture fm Joh. sed cum hodie sit scri
 ptura preciosior q charta: idem potest qd in pictura di
 ci fm azo. Jtem quid si pictura fiat in marmore: forte
 secus. sed argumen. q idem insti. de testa § penulti.
 Accursus.

v Traditione. non nuda. vt. §. eo. nunq.
r Jure gentium. quod et naturale dicitur: quia in
 stinctu nature est inductum. vt insti. eo. §. per tradi
 tionem. Accur.

Utilē. in rem
 § actionē furti hñ
 § est q furripuit q
 cūq fuerit. vt insti.
 e. §. si qñ in alie. §.
 qd si anbo § cōde
 agāt: Rñ. pferitur
 pictor qui hñ dire
 ctam.

Directā ven
 dicationē. si bona
 fide pñit: §. p. de
 rit siue bona siue
 mala: §. cū nō dat
 exceptio possidēti
 vt. §. pri. ergo nec
 actio. Jtē qñ erit
 dñs si tabla sit ab
 rafa. Rñ. idē vt. §.
 de rei. vñ. l. in rē. §.
 et qd semel. Jtē
 no. h. casuz §. ad.
 q deterior est con
 ditio possidentis
 Jtē q aliquid dat
 actio cui nō datur
 exceptio. Jtē et q
 non pōt obijci do
 lo facis r. c. r. p. eo.
 §. si ex nota. cā a =
 ga. l. ij. in. pñ. r. de
 mora. si qñ a mul
 tis. r. §. de pe. hñf.
 l. cū idē. et sic sunt
 ar. §. de rei. vñ.
 l. res alienas. et. §.
 §. supi. l. i. §. q ant
 pñor. r. §. de excep.
 do. l. dolo. §. Bul.
 et Jo. et. R. §. vñb
 si dñs tabule ven
 dies a pictore pos
 sidente poterit pi

possidē
 tis qñq
 defior ē
 cōditio.

de vulga. sub. d. liberis. h. hec verba. r. i. de ver. sig. l. scilicet dum. et. s. de ope. li. cum patronus. s. i.

a **E**t ex his pceptis fm. R. vel his que dicta sunt. b **C**oveniunt. q. sicut hereditas est relicta: sic legatus. s. i. legatus sicut hereditas nobis p. seruum acqrit si die cedetis lega-

ti no inuentas li: ber. vt. s. de do. ca. mot. l. fin. r. s. q. dies le. ce. l. si p. s. pe. r. s. fi. et fa. cit ad. l. s. de leg. s. l. ticia. s. lucia. et in sti. p. q. s. pfo. no. acq. s. item no bis.

c **P**er eundez. scz seruum.

d **N**obis. vt. s. p. r. ac.

e **P**ossessio. scz iusta. vi. i. titu. i. l. q. b. seruu.

f **A**depti fue. rint. siue nro noie possideat siue sibi sec. s. l. al. vt. i. i. l. si me in va. s. fi. g. **V**idemur. et ignozates. vt. i. i. l. i. s. saltus.

h **D**ni. i. effe ctus dñi. sic r. i. tu. s. l. et d. et dic l. peculari. b. etiã dño ignozate vsu capi. In dñicis demũ cũ dño scit vt. i. p. sol. l. i. q. r. de vsu. l. labeo. r. fa. cit. l. i. i. l. s. ite acqrit. r. s. s. p. est. r. C. p. q. s. pfo. no. acq. l. i. r. i. l. e. s. non solum.

i **A**d dñm. p. puetatis. nisi cõ. tẽplatione fructu arũ sit institutus vel aliud ei datus fuerit: q. casu ex re

ei. e. vt. s. de vsufr. l. s. et si qd. nõ tñ fructuarũ iust. sufficit ad adediã hẽditate. vt. s. b. acq. her. aditio. s. h.

k **I**dẽ probat. quo ad acq. s. itionẽ. nõ in (preterea. alio differit. vt. i. e. l. s. b. one fidei.

l **A**d ipm. pertinet pter possessionem: vt. i. e. h. b. liber in fi. et preter vsucapionẽ q. sine possidẽ nõ pcedit: vt. i. de vsuca. l. sine possessione. s. in hereditate p. liberum hõlem q. randa multa sunt necessaria: vt. i. e. l. liber hõ. r. facit in sti. per q. s. pfo. no. acq. s. de his. r. C. de rei ven. l. i. et i. i. l. i. s. s. et p. est. r. s. b. vsufr. l. si seruo. r. l. s. r. si quid. et. l. donatur. r. l. s. r. si q. s. interdum.

m **B**one fidei possessor. serui alieni.

n **S**eruu. in quo habet vsu fructũ.

o **N**on possidet. f. civiliter. vt. i. titu. i. l. i. s. p. est. s. z naturaliter sic. vt. i. i. l. naturaliter. r. s. q. sa. co. l. scilicet. et. i. de p. ca. certe. s. i. q. rogauit. et facit in sti. e. s. sed bo. ne fidei. et. i. e. l. liber homo. s. quicquid. ac. p. **A**lienũ eẽ. i. in q. vsufructũ hz.

di fruendũ: deinde qm scit seruum alienum esse. Marcel.

p **U**pillus q. tum ad ac. quirendum non indiget tutoris auctoritate: allenare vero nullam rem potest nisi presente tutore auctore: et nec quidẽ possessionẽ que est naturalis vt sabino visum est: q. sententia vera est. Gal.

l **A**cus et stigma. licet interdum crescant: interdum exarescant: suos terminos tamẽ retinet. Ideoq. in his alluionis ius nõ agno scitur. **S**i ex ere meo et argento meo confiato aliq. species facta sit: non erit ea nostra cõmunis: quia cũ diuersa materia es atq. argentum sit: ab artificibus separari et in pristinam materiam reduci solet. **R**eratus.

s **P**rocurator rem michi emerit ex mandato meo etq. sit tradita meo nomine: dominũ michi et proprietatis acqritur etiã ignozant. **E**t tutor pupilli pupilleve similiter vt procurator rem emendo nomine pupilli pupilleve: proprietatem eis acqrit etiam ignozantibus.

o **Q**uod in littoze. **I**dẽ. quis edificauerit eius erit. **N**am littoza publica

Itẽ vt cedere specificati. vt. s. e. adeo. s. c. q. sed illud qm nõ põt reduci ad materiã pristinam. et fact. s. de rei ven. l. si frumentum. s. sed si plumbum.

s **P**rocurator. dñum. plenum. ac.

a **E**tia ignozant. s. i. e. l. res ex mado (in multis. Itẽ s. b. neg. gef. l. si ego. So. vt no. s. b. dõa. l. q. michi. r. i. de acqu. posses. l. i. s. p. r. procuratorem.

b **I**gnozant. q. s. mado: hoc facit h. publica aucto ritas. r. facit ad. l. i. n. l. i. s. p. r. procuratõrẽ. r. l. cõio. s. i. et C. p. q. s. pfo. no. acq. l. i. et de acq. pos. l. i. r. l. p. r. procuratõrẽ

o **Q**uod in littoze. maris.

d **E**ius erit. vt. s. de re. di. l. in tantum.

p **U**pillus. ad acquirendũ secus in hereditate. quia ibi est dubium. vt in sti. de auct. tuto. s. neg. r. **N**ec quidez possessionem. cen tra. i. titu. i. l. pos sessionẽ. Solu. de possessionẽ facti si ue detentari de ibi dicit. Item quomodo prebet causam vsucapiendũ vt. i. pro emp. l. si. s. si a pupillo. Re spon. vt dixi ibi. r. facit in sti. qui. ali. li. s. nunc admonendi.

l **A**cus. qui habet per petuã aquã: vt. i. vt i. su. pu. na. li. l. i. s. lacus.

t **E**t stigma. q. habent tempora lem: vt. e. ti. s. sta gnũ. et dic hic loz qui de lacu et sta gno priuato: sec. s. in publico: vt. i. de ver. signi. l. lit tus publicus est. et facit. s. de aqua plu. arcen. vicin. in fi. et. s. de cen tra. ep. l. rutilia.

v **S**pecies. vt campana. vt dic si ne nostra voluntate. ac.

r **C**õis. s. s. e. adeo. s. voluntas. l. fi. s. ibi si poterat separi: h. aut sic.

Liber Tertius:

a Non ita, imo sunt cōtra: vt in sti. de re. di. §. l.

b Pupilli sunt. de q̄b̄. §. in sti. de re. di. §. vniuersita-
tis. r. In q̄d in lo. pub. l. ij. §. publica. r. §. si q̄d ne. r. §. de
contrahen. emp. l. sed celsus.

c Dñij sunt. vt in sti. de re. di. §. fere.

d Publice sit.
id est cōmunis.

e Ut estimari
debeat. vt. d. l. in
stū. r. facit. §. de
reli. l. cū loca. Sz
ar. §. §. e. adeo. §.
cū in suo. ibi ex di
uerso. r. isti. e. §. lit
r̄. a. §. Itē fa. §. de
v. sic. l. h. in prin.
f. Specie. sic. §.
eo. l. adeo. §. q̄ si
post. r. h̄. p̄. in u. l.
qui autem r.

Qui autē. suū
nō facit. q̄a
hec sūt eoz q̄ pos
sident ppe. ibi p̄.
dia. vt in sti. e. §. ri
pax. Sz tñ p̄. phi
beri p̄. in d̄. i. ca. vt
f. de sta. l. i. §. non
ast̄. oē. r. §. pe. r. f.
ne q̄d in sti. pu. l.
l. in p̄. n̄. si editi-
cet. cā. m̄. m̄. de ri
pe. vt. f. de ri. mu.
Joh.

In agris li-
mitat̄. i. mi-
litib̄. assignatis.
vel. i. inter vetera-
nos diuisis f̄. r.
sic cū fiebat post
emeritā stipendia
veteranis.

i Locū. nec in
sula rōne vicinī-
tas eis cedit. vt. f.
ne q̄d in sti. pub.
l. i. §. sed in sula.

k Cōcessus sit
l. quē ipsi hostes
deuicti romane ci-
uitati dederunt.

l Veniret. i. ager esset ciuitatis romane.

m Limitatū. i. nō esse militibus assignatum.

n Manu captū. a militibus et eis assignatum.

o Limitatum fuisse. r. id cessat ius alluionis.

p Ut sciret. rō q̄r nō h̄z locum ius alluionis.

q Venisset. si necesse eēt vt aliq̄ pars venderet.

r Relictū. f. neq̄ assignatū. neq̄ venditum. ac.

S duo tradiderint. quibet donare volēs vt distin-
guunt. f. eo. l. per seruum. §. i.

r Ab alio. i. ip̄i ad p̄t̄e socij michi q̄rit. q̄tū ad meā

sibi. q̄d autē alteri michi tñ q̄rit. vt in sti. §. stip. suo. §. si.

P Er hereditarius. nō p̄t̄. f. aliq̄d r. maxie r. c. vt. r. §.

de acq̄. h̄. re. l. h̄. re. p̄. seruu. r. est rō q̄ h̄. re. d̄. i. a. r. i. u. s.

nō ita sunt vt ea q̄ in patrimo-
nio pupilli sunt: s̄ vt ea q̄ pu-
mū natura p̄dita sunt: r. i nul-
lius adhuc d̄. i. u. z puenerunt:
nec dissimilis eozū cōditio est
atq̄ p̄. sciū r. ferarū q̄ s̄. i. atq̄
app̄. h̄. n̄. e. sunt: sine dubio et
in cui⁹ p̄. t̄. e. puenerit d̄. i. u. i. f̄.
unt. **Q** Illud vidēdū est sub
lato eo edificio q̄d i littoze po-
sitū erat culus conditionis is
locus sit: hoc est vtrū maneat
et⁹ cui⁹ edificatū fuerit: an rur-
sus in p̄. i. t̄. n̄. a causam recidit
p̄. i. n̄. d̄. e. q̄z publice sit: ac si nūq̄
i eo edificatū fuisset: q̄d p̄. p̄. i.
est vt estimari debeat: si mo-
do recipit p̄. i. t̄. n̄. a littozis
speciem. **I** dem.

Qui autem in ripa flumi-
nis edificat: nō suū facit.

In agris alluionis nō h̄z locū
i agris militib̄ assignatis. h. d.

In agris limitat̄. h̄. lozē.
t̄. i. u. s. alluionis locū
non habere p̄. stat. Idē q̄z r. di-
uus plus p̄. i. t̄. u. i. t̄. Et trebat⁹
ait agrū q̄ hostibus deuictis
ea cōditiōne concessus sit: vt i
ciuitate veniret: habere allu-
uionē neq̄ eē limitatū: agrū
autē manu captū limitatū fuis-
se: vt sciret q̄d culq̄ datū es-
set: q̄d q̄z venisset: et q̄d in pu-
blico relictū eēt. **A** l. p̄.

S duo domini suo cō-

dicat an aditā h̄. d̄. i. t̄. a. r. sic nō ē suus. postea autē suus
et sic nō est hereditari⁹: vt plene dicā. f. i. i. l. i. §. veteres.
est etiā rō h̄. e. i. q̄z palis nō p̄. t̄. h̄. d̄. i. t̄. a. q̄ri heredi: vt. §. §.

L acq̄. h̄. e. f. pau. l. §. sec⁹ sit i ea in q̄ est i. i. t̄. u. r. s̄. u. s. s.

Liber ad ipm pertinere. quātum ad d̄. i. u. i. e. t. obli-
gationem r. actio-
nem. non quo ad
possessiones: vt. f.
eo. l. homo liber.
§. quicquid.
y. **I**n legato.
hoc cū eius con-
tēplatione est reli-
ctum. secus si bo-
ne fidei possesso-
ris. vt. §. de vulg.
sed et si quid. acc.
z. **Aliquaten⁹.**
scz esse opere bi-
rit aristo. sed non
est vt subijcit. r. f.
eo. fructuario. in
stip. est opera: vt
et. §. de vulg. et h̄.
per seruum. i. r̄. i. n̄.
Accur.

Liber homo qui michi
bona fide seruit id q̄d
ex operis suis aut ex re mea
pararet ad me pertinere sine
dubio Aristo ait. **A** d̄. vero q̄s
ei donauerit aut ex negotio
gesto acquiserit: id ad ipsum
pertinet. Sed et heredita-
tem legatū ve non acquirit mi-
chi per eum: quia neq̄ ex re
mea: neq̄ ex operis suis id fit
nec vlla eius opera eēt in le-
gato: in hereditate aliquate-
nus: quia per ipsum adiretur:
q̄d et varum lucilius aliquan-
do dubitasse ait. sed veri⁹ est
non acquirit etiam si testator
ad me voluisset pertinere.
Sed licet ei minime acqui-
ratur: attamen si volūtas appa-
ret: restituendam ei esse heredi-
tatem. Sed trebat⁹ ait:
si liber homo bona fide serui-
ens iussu eius cui seruit here-
ditatem adisset: herede ipm
fiert: nec interesse quid seuse-
rit: sed quid fecerit. **L**abeo
contra: si ex necessitate id fe-

Accur.

a Tit. aristo.

b Non acqui-
ri. hoc in heredi-
tate intellige. r. in
eo casu vbi si vult
hic possessus mi-
chi querere: secus
est in legato vbi
meo respectu ē re-
lictum. arzo. sed in
hereditate est §. §.
de pecu. l. hic q̄rit
§. p̄. t̄. vbi mar-
to q̄rit per seruum
dōralem h̄. d̄. i. t̄. a. s̄.
sed nichil ad r̄. i. b̄.
q̄z d̄. i. s̄. est f̄. z
nos de iure natu-
rali et ciuili: vel
etiā fm alios sal-
tem de iure ciuili
est dominus.

Accur.

c Sed licet ei.

possessori. r. sic mu-

tar personas. Accur.

d Esse ei. possessori per conditionē sine causa. arg.

Idē stip. per. l. penul. cogetur ergo adire possessus et

sic restituere. et sic est contra. f. eo. l. liber homo. in prin.

que est contra. Solut. vt ibi plene dicam. Item in eo q̄d

hic inspicitur cuius contēplatione sit institutus: est

contra. §. de actio. empti. iulianus. §. si quid seruo. So.

ibi non distinguitur cuius contēplatione scz serui vel

emptoris. sec⁹ si contēplatione v̄. d̄. i. t̄. o. i. s̄. vt. §. de vulg.

sub. l. §. si plures. §. in arrogato. r. §. de acq̄. h̄. re. admo.

e. **Herede. ipsum possessum.**

f Quid seferit. possessus.

g Ex necessitate. q̄z tūc nō eēt heres possessus.

Item fieri liberis horez possessum. r facit ad. l. i. infra. p. q. p. no. acq. s. de his. r. s. de re. v. l. p. ita. et. C. de re. v. l. i. et. J. de h. ob. liber h. q. i. p. n. et de neg. ges. l. i. at q. s. si libero. r. J. eo. l. in fructuario. r. C. de iur. re. deli. cu. aliq. et. s. de here. infra. l. liber homo. in p. n.

Raditio. q. Tradidit. fal. lit. s. de vsuf. l. i. q. n. m. J. t. i. cre. ditore et aliq. q. s. no. l. i. qui. ali. l. i. s. i. J. t. i. in debito re alienate pign. na. minoi. spacio se tuetur emptor q. possit venditor se tueri. vt. C. de prescrip. xxx. an. l. cum notissimi. in p. n. et. C. si ad. uer. cre. l. diutur. num. J. t. i. fallit s. h. e. cura in eo q. a male fidei possessore emit q. vsuca pit. q. n. no. faceret ipse tradit. s. h. o. die secus. vt. l. aut. ent. vt. spon. lar. s. rursus.

Trasfert. nisi iuris ratio ref. hat. vt. in minore r. f. do. dotali. vt. infra. q. ali. l. i. p. n. et. s. nunc admo. d. Nichil tras. fert. d. h. q. sed cam vsucapiendi. vel vitale d. n. m. vt. s. de h. en. ep. l. cla. uis. et. facti. J. de re. iur. nemo pl. et. C. de dona. l. si. lius. ac.

Qui tradit. fallit. J. p. em. ptore. l. i. s. si a pu. pillo. r. s. si a furi. oso. r. s. se. sed co. cordat. s. i. p. n. hu. ius. l. et. s. de ser. ru. p. re. l. via. s. pe. nul. et. s. fi. r. s. de. contra. emp. l. alienatio. r. C. de dist. pi. si debitor. et. C. de ser. et. in prouinciali. arg. s. C. loca. l. emptorem.

Dixerit liberis. secus si no. dixit s. m. q. s. d. q. s. no. pla. cet. vt. no. s. de contra. emp. l. cum venderes.

Seruus sit. i. seruitutem debebat.

Si ego et ticius rem emerimus. a domino.

Et ego. r. res.

Tradita sit. ratione mee partis.

Et per hanc. scz possessionem s. m. quosdam. tu dic. per hanc liberam personam. vt. no. C. de acquire. posses.

clisset. q. si ita vt et ipse vellet: ipm fieri herede. l. i. p. n.

Raditio nichil ampli. transferre debet vel po. test ad eum qui accipit q. est apud eum qui tradidit. Si igitur quis d. n. i. in fundo ha. buit: id tradendo transfert. Si non habuit: ad eum qui ac. cipit nichil trasfert. Quo. tiens autem d. n. i. m. transfertur ad eu qui accipit: tale tras. fertur quale fuit apud eu qui tradidit. Si seruus fuit fun. dus: cum seruitutibus transit Si liber/ vti fuit: et si forte ser. uitates debeantur fundo qui traditus est: cum iure seruitu. tum debitaru transfertur. Si quis igitur fundum liberu di. xerit: cum traderet eum q. ser. uis sit: nichil iuris seruituti fundi detrahit/ veruta men ob. ligat se: debebit q. p. stare q. d. dixit.

Si duo rem aliquam eme. rint et vni eorum tanq. procu. ratori alterius tradita sit: am. bobus acq. r. t. u. r. b. d.

Si ego et ticius rem eme. rimus: ea q. ticio quasi meo procuratori tradita sit: puto nichil quoq. questum domi. nium: quia placet per liberam personam omnium rerum pos. sessionis queri posse: r. p. h. a. c. l. dominium. P. ompo.

Si seruus meus cu tibi bona fide seruiret rem

l. per procuratorem. et insti. per quas perso. no. acqui. s. ex his. et. J. de vsucap. l. si rem sub condi. et. C. pro fo. cio. l. q. Accur.

Si seruus. nec fieri me. s. cum emit ex re bone fidei possessoris. vel ex opera sua.

emisset: tradita q. ei esset: pro. culus att. nec meam fieri. q. a. seruum non possidebam: nec tuam si no. ex re tua. sit com. parata. sed si homo liber bo. na fide tibi fuit: emerit/ ip. s. u. s. fieri. Si rem mea possi. deas et eam velim tuam esse fieri: tua. q. uis possessio. a. pud me non fuerit. l. i. p. n.

Quo seruum vi possi. dens aut clam aut pre. carlo per huc stipulante: vel rem aliquam accipientem po. test acquirere. Idem.

Ut bona fide alicui ser. uis sit: siue seruus alienus est: siue homo liber est: quic. quid ex re eius cui seruit acq. rit: et acq. rit cui bona fide ser. uit. Sed et si quid ex operis suis acq. rit: simili modo. et acq. rit: nam et opere quoda. modo ex re eius cui seruit ha. bentur: quia iure ei operas ex. hibere debet cui bona fide ser. uit. tandiu autem ei acq. rit q. diu bona fide seruit. ceterum si ceperit possessor scire eum alienum esse vel liberum/ vt. deamus an ei acq. rit. que. stio in eo est vtrum initium in eo spectem: an singula mo. menta. et magis est vt singu. la mometa spectemus. Et ge. neraliter dicendum est qd. ex. re sua hoc est ei. cui bona fide. qs. seruit ei. acq. rere no. pot. si. bi. eu. acq. r. t. u. r. Q. d. aut. ex. re.

Si non ex re. tua. vel ex opera sua. r. sic duobus casibus loquitur hec lex. et sic non est cotra. s. si cer. pera. cum fund. s. i. et. J. eo. homo liber. s. fi. et. J. s. lu. l. fugitiuus. et. s. de pecu. l. e. o. te. pote. s. fi. et. de li. be. l. i. si cui. s. fi. et. s. de vsuf. l. s. et. si quis.

Emerit. non ex re vel ex opera. Accur.

Sp. s. u. s. fieri. ratione prop. etatis non posses. sionis: vt. J. eo. ho. mo liber. s. f. ma. r. J. t. i. l. i. s. s. r. p. eum.

Fiet tua. si erat presens. si ab. sens cum posses. sionem apprehen. deris: vt. s. de rei. ven. l. eius rei. et. l. seq.

Possessio. ci. uilis r. naturalis vel naturalis tm.

Emo. phic. s. tanq. poss. sionem. acq. r. t. i. p. eu. tanq. p. pecu. rator: vt. r. J. t. i. l. i. si mel. vacua. s. fi.

U. bona. ex. opis suis. i. posses. sionem.

Simili mo. d. facit J. pro em. ptore. qui fundi. s. fi. et. s. de. con. inde. l. fi. r. J. e. q. s. tum. et. J. t. i. l. i. s. sed et per eu. et. l. c. si heres. s. fi. et. s. de. dona. in. vi. r. v. r. o. r. r. J. de. stip. ser. l. liber homo.

Spectemus. hoc in libero: in seruo secus: vt. s. de vsur. qui scit. s. fi.

Ei. possessori.

Non potest. vt si stipuletur parti ancille bone fidei possessoris. vt. l. i. de inuti. stip. s. ite nemo. vel emas rem bone fidei pos. vel stipulet. nec em. pot. amplius sua fieri: vt. J. de stipu. ser. l. liber homo. in p. n.

Sibi. i. seruenti.

Libertus Tertius.

a Acquirere non potest. alio est potest sine non / et tunc plana. et dicit sibi possidendi. alio non potest. et tunc dicit sibi possessio. et dicitur ex parte de opera que non dicit possessio sed possidendi. vel verius dicitur de opera est lucratus ex quo dicitur de sua propria rem emit possessus. et sic ex re eius. si possidentis sibi possessio. hec in regula scda fallit in possessio: que non dicit possessio: nec in possidete si est extra re vel opera. vt. l. e. l. h. d. l. s. q. d. d. et facit in s. de stip. ser. s. fi. et. l. de stip. ser. l. i. s. c. o. s. et. l. p. i. d. e. s. fi. et. l. seq. et. l. si fu. c. o. s. s. si seruus t. c. l.

b Si singulis ex re. possessio: singulis ex re sua: sic dicitur in c. o. d. q. r. i. s. s. p. i. p. i. fructuarius sicut possessio ribus. 3r. p. m. u. p. b. a. tur hic et. l. de stip. ser. l. i. si alienus fu. s. c. o. s. l. q. d. n. s. l. de stip. ser. si ex re. s. i. t. e. r. t. i. s. s. de v. s. u. fru. si suo. s. p. e. in fi. et. l. p. seruus.

c Ex re sua. s. an in totum h. subit. et. Accur.

d Seruit. ex cuius re q. s. u. i. t.

e Seruit. ex cuius re non q. s. u. i. t. immo parte dno. et parte ei ex cuius re q. r. i. t. vt. s. d. v. s. u. fra. l. si seruo. s. si duos. Sol. hic in diuidua re fuit stipulatus. ibi diuidua. vel solue vt ibi.

g Si ex re ipsius. l. vnius domini.

h Et acquirit. s. dno ex cuius re stipulatus est. non ex stipulatione sed ex alia causa. vt. s. si cer. pe. l. certi codis etio. s. q. m. vel dicit nominato: ita apta quasi sola nominatio facit acquiri vt hic. ergo qd ex re mea querit michi nominato queritur. vt. s. p. r. o. i.

i Et in inferioribus. duobus casibus.

k Probat. scenola.

l Dea. qui sum vnus de bone fidei possessoribus.

m Michi soli. hic et. s. habuisti. et i. deo. et hic est contra. s. de v. s. u. fru. si seruo. s. si duos. et solue vt. s. p. r. i. Ac.

n Non potest. qd frequenter euenit. vt. l. de stip. ser. p. i. d. e. s. fi. et. l. seq. et facit ad hoc. C. per quas perso. no. acquir. l. si duo. et. s. de auc. p. h. s. si seruus comunis. et. s. p. r. o. i. s. et. l. de stipu. ser. l. si alienus.

etius sibi acquirere non potest et acquiratur cut bona fide seruit. **C** Si qd bona fide duobus seruat vtriusq acqret / s. singulis ex re sua. **Q**uod aut ex re alteri est: vtriusq parte et cut bona fide seruit: p parte dno si fu: sit: aut si lber sit sibi vel et cut bona fide seruit: an po et debeat acqre totu ex cut? re est videam: qua specie sceuola qoz tractat l. i. q. o. num. aut enim si alienus seruo duobus bona fide seruat: et ex re vni eorum acqrat: ratione facere vt et dicitur a solidum acqrat: sed et si adiciat ei nomen ex cuius re stipulat: nec dubitandum esse aut quin et soli acquirat: qz et si ex re ipsius stipularetur alteri ex dno stipulando notiatm solidu ei acqrit. **E**t in inferioribus probat: vt qz nomen nominatum nec iussu meo ex re tamen mea stipulatus sit: etiam cum pluribus bona fide seruit michi soli acqrat. naz et illud receptu est vt quoties comunis seruus omnibus acquirere non potest: ei soli eu acquirere cut potest: et hoc Iulianum quoqz scribere sepe retuli. et hoc iure vtimur. **P**au.

In omnibus que ad eadem speciem reuertuntur possunt dicendum est si materia manente spes dicitur forte mutata sit: veluti si ex ere meo statuat: aut ex argento cyphu fecisses: meum dominum manere eorum. **C**allstra.

Nisi voluntate domini aliterius nomine factus sit: propter consensum enim domini tota res eius sit cuius nomine facta est. **P**au.

Sed si ex meis tabulis nauem fecisses: tua nauem esse: qz cupissimum non maneret: sicut nec lana vestimento facto sed cupissimum aut laneu coqret. **P**roculus iudicat eo iure nos vti qd serulo et labeoni placuisset: in quo ppria qualitas re expectaret: si qd additu erit toto cedit vt statue pes aut manus: cypho fundus aut ansa: lecto fulcrum: nauis tabula: edificio cemetu: tota enim eius sunt cut antea fuerat. **A**lboz radicitus eruta et in alio loco posita: priusq coaluerit porz dno: vbi coaluerit agro cedit: et si rursus eruta sit: non ad porz dno reuertit. na credibile est alio fre allimeto aliena facta arborz esse. **S**i mea lana infeceris aut purpuram

In omnibus. ex ere meo. in specie consensit. vt campana vel lance. et facit. s. eo. adeo. s. cum quis. et voluntas. et. l. lacus. s. fi. et. s. de lega. i. l. questionum. s. lud. Accur.

Nisi voluntate alterius. specificantis. Accur.

Sed si ex meis factis a te. et sic facte fuerit tue p specificationem. sec. si iam tabule facte a me: ad hoc parate erant. vt. s. de rei vendi. l. mutus. et de pig. act. l. si conuenit. s. si qd. que sunt contra. vbi plene dicitur.

Tua nauem. teneris in actione facti ad pcur. vt s. de rei vendi. l. in re. s. i. t. e. q. i. b. i. n. o. idem eo re.

But laneum corpus. facit. s. de lega. i. l. si cui lana. et. s. de dona. inter vir. et. v. l. si mulier. s. i. et. s. au. et ar. leg. l. scia. in fi. et. l. c. h. aurum. et l. si. de re. di. s. cu. ex aliena. et. s. q. si parit. et. s. si tamen aliena. arg. c. o. s. s. de lega. i. l. seruuum filij. s. si procula.

Tota. non intelligas ita qd albet eius pars. sed ita totaliter. sic ponit. s. de rei vendi. in re. s. si qd rei. et. l. i. s. et hoc si p applibaturaz ad i. s. g. et sic non ob. s. ad exhi. l. tigni. s. i. secus si per ferruminationem. vt. s. de rei vendi. in rem. s. item quecuz. et. l. eo. l. quicquid. in pun. Accur.

Arbor radicitus. i. cum radibus.

Abi. i. post.

Cedit. sed in factum agit prior dominus ad estimationem. vt. s. de rei vendi. l. in rem. s. item quecuz. sed mar. dabat vtilem in rem. vt. et. s. de rei vendi. si frumentu. s. de arbore. et facit in s. i. eo. s. i. t. i. c. u. s. et. s. de da no infecto. hoc amplius. s. alphenus. et. s. e. adeo. s. p. t. e. r. e. z. s. cum quis. et. s. fi. et. l. seq.

Alicenam factam. sic. l. de solu. qui res. s. arcam.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Aut purpuram. i. in alium colorem. alio dicitur: et tunc dicit lanam purpuream tinperis. i. in purpureum colorem. Accur.

Med esse. secus si tuo vestimēto interuisti. vt in sti. de re. di. §. si tamē alie. r. §. eo. §. pculus. sed arg. ptra. §. de lega. ii. si cui lana. in puin.

Quicquid factum vel infectum. Argentio. salicet tuo.

Non esse totuz. nō est sit inde aliqua spēs. s; est qdā massa. r. ideo distingue possit se parari: r. tūc quilibet suum vēdicet aut non: r. tunc sit cōmunis. vt. §. de rei vē. l. iij. §. si. r. l. se. r. l. i. i. p. r. §. l. r. ij. r. §. e. l. lac. §. si. r. l. adeo. §. volūtas.

Tuū est. itaq; quibet ei pars cū p ferruminationem est pinctio facta cum pappisibaturā nō: s; totalit vt dicit. §. e. l. p. §. i. et. §. de rei ven. in rez. §. si quis. et. §. itē q; cū. Accur.

Aut coactis. als coctis et als coactis.

Esse. l. trib; interuenientib; vt nō. §. eo. adeo. §. cum quis.

Cuz partes. loquit hic §. qñ p ferruminationem mee statue: vt alii speciei facte tuaz spēm factā adiungo. non dico membrū vt differat ab illo. §. argu. cōtra quā in duob; casibus primis huius §. sit accessio: s; agit in factum. in terio vtriq; sū

redditur cum possit separari: vt hic. r. §. eo. lacus §. si ex ere: vel fm. R. mea media statua r. tua media iūcte sunt nec tamē ita q; iure specificationis altera cedat alteri.

Ferruminatione. i. mediante eadē materia. vt. §. de rei ven. in rem. §. si quis.

pro portioe. sed qd si tue portioni maiori addam meā portione minorē R. tua in totū fiet. r. siquidē bonā fidē habeo ad estimanoneem mee partis habeo actio nē in factū: vel qd tutius est doli exceptionē. si malā fidē habeo videor donasse. vt. §. eo. adeo §. ex diuerso. r. facit §. de testa. l. repetundarum §. hermafroditus.

Ual. p precio. cum partes sint equales. r. exemplifi cat. R. vt in tabula r. pictura: qd non placet. cum non sit ibi ferruminatione.

Intinzeris: nichilomin; meam esse labeo ait. quia nichil interest inter purpurā et eam la nam que in lutuz aut cenū cecidisset: atq; ita pristinum colorē perdidisset. Pompo.

Alcqd infecto argenti: nō esse totū tuū argētū factū est. at cōtra si tuū cyphū alieno plūbo plūbaueris: aliove argēto ferruminaueris nō dubitat cyphū tuum esse et a te recte vēdicari. Ubi si mul plura cōtribuitur ex quibus vnū medicamentū fit: aut coactis odorib; vnguēta facimus: nichil hic horū suuz esse dicere potest prior dñs: quare potissimū est estimari cuius noie factū sit ei; esse. Cuz partes duoz dñoz ferruminationē cohereant: he cū queretur vtri cedat: cass; ait p portione rei estimādū: vt p portio cuiusq; partis. sed si neutra alteri accessio est: videam; ne aut vtriusq; esse dicēda sint: si cuti massa confusa: aut eius cuius nomie ferruminata est. Sed pcul; et pegasus existimāt suā cuiusq; rez manere.

Supra tuum. Idē. partē vicin; tu; edificauerit: ppriū eius id qd edificauerit fieri labeo r. sabinus ait. Sed pculus tuum proprium: quē admodū tuum fiet qd in solo tuo; alius edificasset: qd veritas est. Pau.

Alter eos qui sū vnaz ripā pedia habet in flumine nata non pro diuisio cōmunis sit: sed regionibus quoq; diuisis. qñtū em ante cuiusq; eorum iuxta ripā est: tñ veluti linea in directuz per insulam trāducta quisq; eorum in ea habebit certis regionibus. Pompo.

Rgo; si insula nata accreuerit fundo meo et inferiorē partē fundi vendidero: ad cuius frontem insula nō respicit: nichil ex ea insula pri nebit ad emptorem; ex eadez causa: quia nec ab initio quidē eius fieret si tam tūc cū insula nasceretur eiusdē partis dñs fuisset. Celsus fili; si in ripa fluminis quē fm; agrum meū sit arbor nata sit: meā esse ait: quia solū ipsum meū priuatus est: vsus autē eius publicus intelligitur. r. ideo; cū ericcatus esset alueus primitoz sit: quia iā populus eo nō vitit. Tribus; modis insula in flumine fit. vno modo cū agrū q; alui nō fuit ante; circū fluit; a altero

frontem agri mei respicit. ergo r. c.

Ad emptorē. secus in seruitute que singulas partes respicit fundi. vt. §. de serui. rusti. p. d. via. §. si. et. quē ad. serui. amit. non satis §. i.

Que. s. ripa. Accur.

Secundum. i. iuxta. vt. r. §. l. inter eos.

Priuatū est. contra. §. de flumi. l. flumina. vbi dicit publicaz ripam. sed dic quo ad vsū. r. facit in sti. de re. di. §. riparum.

Et ideo. supple licet ripa priuata flumē est publicū etiā ratione pprietario: r. ideo r. c.

Tribus. r. facit ad §. §. e. l. adeo §. insula.

Amnis. i. flumen.

Circū fluit. i. circūuadit. Accur.

Accessio est. quia r. in parte r. in p̄ciōsitate est equalitas. sed nec specificandi iure alicui cederet.

Confusa. vt. r. §. eo. adeo §. voluntas. Accur.

Rē manere. ppter incertitudinē. arg. §. de vsufru. l. adhuc. r. §. de fun. instru. l. quesitū. §. si qd eodē. et hoc fm. R. cū neq; spe

cificandi iure alicuius sunt facta: r. separatio nō sit impossibilis: nec do minorum voluntas te sit facta.

Supra tuum parietē. astit. r. male. q. p. p. p. p. vt. r. C. de rei vē. l. ij. et. §. de rei vē. l. i. redēptores. et. §. de vsufru. sed r. si quid in he. Item si hoc speredificatus sustentatur parietē: als secus. vt. l. e. ticius. et. §. ad legē aq. quē admodū §. i. et. ij. r. in possessiōe die aut habet supedificatum cenaculū ex publico aditu. aut non. vt. l. i. p. l. i. si duo §. la beo. r. §. seq. r. In solo tuo. vt. §. eo. adeo §. ex diuerso.

Alter eos. s; id est iuxta. vt. §. de ser. vrb. p. d. quidam h; verus.

Regiōibus. sic. §. e. l. pro regio ne. r. facit. l. adeo. §. insula. et. §. de flumi. l. i. §. fluis.

Rgo. qz tñ in ea insula michi querit que

frontem agri mei respicit. ergo r. c.

Ad emptorē. secus in seruitute que singulas partes respicit fundi. vt. §. de serui. rusti. p. d. via. §. si. et. quē ad. serui. amit. non satis §. i.

Que. s. ripa. Accur.

Secundum. i. iuxta. vt. r. §. l. inter eos.

Priuatū est. contra. §. de flumi. l. flumina. vbi dicit publicaz ripam. sed dic quo ad vsū. r. facit in sti. de re. di. §. riparum.

Et ideo. supple licet ripa priuata flumē est publicū etiā ratione pprietario: r. ideo r. c.

Tribus. r. facit ad §. §. e. l. adeo §. insula.

Amnis. i. flumen.

Circū fluit. i. circūuadit. Accur.

Liber Tertius.

a Circūfluere. i. circūfrire.
b Alluio: improprie ponitur. vt. l. i. martini.
c Ad pūstini dñm ptinet. hic est p. s. eo. adeo. s. q. si post. s. hoc facit hic vi. i. ubi nō erat via: qd nō placet. vt. l. eo. martini. vel dic de equitate. s. sic fm illam. vel aliter vt ibi. r eodē mo-

do sol. s. qui. mo. vsufu. amit. l. cuz vsufu. sed cōcor. l. si ager. in eo. ti. r que. ad. ser. amit. si locus.

Cēsto. res qui stur.

d Censitor. cēstosores sunt qui si gnāt pcedia militāribus assignanda. vt. s. e. l. agris. vel illi qui pcedia auferit nō soluentibus tributa et alia dant. vt. C. si ppter pu. pen. l. i. r. q. et. s. de rescin. ven. l. pe. vel cēstosores vocat in dices qui vni auferunt r alij dant dominium. vt. insti. de offi. iudi. s. si. Accur.

e In publicā. alluione supueniente.

f Et ex publico. alluione recedente.

g Si pilas in mare isctauero. qd non erat concedū si vsus maris deterior efficiatur. vt arg. l. ne quid in flumi. publici. l. i. q.

h Villā. i. paruum domum.

i Occupātis. vt. s. e. l. iij. in pn. r facit. s. de ac. ep. creditor. in si. et. si. ne qd in loco pu-

blif. littor. r. s. e. qd littore. r. s. de re. diui. l. i. tāti. Un p. sed ita. l. transferitur dominium traditione.

l Iusta causa. vera vel putatiua. altoquin. i. si dicas ex putatiua. nō transferri dominium totus titu. de cōdi. in debi. repugnaret qui titulus habet locū quādo trāsfertur dñum alicui rei ex putatiua causa. Idē in promissore p stipulationē. vt. l. de do. excep. l. ij. s. circa. ubi si qd sine cā. r. et l. pessione. vt. s. de. pba. l. cū de indebito. s. si. r. facit. C. de pac. traditōib. r. s. de dona. l. nuda.

m Deposito. i. de pecunia deposita. et facit. C. de thesau. l. i.

n Cuius. s. de positionis pecunie facte.

o Qui inuenit. l. non occupauerit. aliud in gēnis

in littore maris inuenit. vt subtiliter no. insti. eo. s. l. ta pilli. Itē accipe hic quando in suo. alij dic vt dicit insti. eo. s. thesauros. r. C. de thesau. l. i.

p Quid. i. quia.

q Non alterius sit. sic. C. vñ vi. l. cū querebat. in si.

est occupantis sit. Man. Anz nuda traditio trāsfert dñum: s. ita si veditio aut aliq iusta causa pcesserit: ppter quā traditio se- queref. Thesau^r est ver^o quedā depositio^m pecunie cui⁹ nō extat memoria: vt iam dñum nō hēat: sic em si eius q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

r Non est the- saurus. s. p. p. sic s. abusive quādoq. argu. s. ad exhi. l. thesaur⁹. et. s. fa- mil. her. item la- beo. in pn.

f Furtū sit. qz ppetas r posses- sio est ei⁹ qrecom- dit. vt. s. de re iud. l. a tutore. et. l. i. i. l. i. s. her. i. et. l. p. egre. in pn.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

q⁹ inuenit^r q⁹ nō alteri⁹ sit⁹: alioqⁿ si q⁹ aliqd vel lucri cau- sa vel mer^o vel custodie condi- de. it sub terra: non est thesau- rus: cui⁹ etiā furtū sit^r. Alp.

a Adeatur. ex testamento. Accur.

b Spectāda. hiterm. i. anq⁹ adeat hereditas est in pēden. vt. r. l. s. cas. pec. filiuffa. r. hoc cū fu⁹. ppu⁹ erat. l. filij. sec^o si cū alio cōis erat: q casu totū socio iterim qrit. vt. l. de stip. ser. si seru⁹ cōis. in pn. q est ptra. Accur.

c Relictus. secus si stipuletur vsufu. quis non va- let. vt. l. de stipu. ser. l. vsufu. Accur.

d Delatus. s. eo casu q hys repudiāu hēditatē. s. filij e heredi. s. cum ipse adiuit.

f In psonā. puta pns in herede. quia ab initio singi- tur et acqritū q postea adit. vt. l. s. stip. s. l. ex re. s. h. ac.

g Eadem distinctione. vt in suspensio maneat.

h Si ex testō. supple cessabit si est ex testamto re.

Non sit. nisi in casib. vt. de fur. l. hereditarie. Ac. b. Na r p dicio. f. fur. sed hodie no habet locum distincio huius legis. quia pater tamq heres filio succedit. vt in aut. de here. ab intesta. §. i. sed olim tēpore huius legis iure peculii omnia occupabat pater. vt. de castre. pecu. l. d. et facit. l. de h. ob. sterdu. §. si seruus.

Sententia. f. opinantis. r. qd est in fine huius legis. et iunge ch. l. seq. Accur. **T**estantis. i. mortui. **O**pinantis. i. dicentis.

Hereditas. ar. guntis. vt. insti. de here. l. si. §. seruus alienus. et de stipu. ser. in puin. et. C. de poss. l. cum hereditas. et. l. l. hereditas in multis. et. l. de noua. l. nouatio. l. fi. r. §. de lega. ij. si michi et tibi eade. §. fi. et. l. debitor. §. fi. et de interro. ac. l. si ante.

Procurator. amittit. scy sic. na p vsucapi. r. per alios mo dos amittit qd er rans. sed contra huic. l. §. si cer. pe. l. et qui. §. quas vero. Sol. hic alij q tradenti poterat geri negociuz. ibi non alij pro parte scy tradentis vt ibi. vel sol. vt ibi. Itē contra. §. m. seruum tici. l. r. Sol. vt ibi. Itē cōtra. §. de cura. fur. r. iul. §. i. Solu.

hic errauit. ibi nō. r. distingue circa hoc vt no. §. de offi. proci. c. l. §. i. et facit. §. de iur. fidi. om. iudi. l. si cōuenit. Itē cōtra insti. de leg. §. si quis rem suā. Sol. ibi fa uor vitime voluntatis. Accur.

Quam in corp. dissentiam. in tradēdo: qz nos p sensim in dño transferēdo. sed videt nō trāfferri. vt §. si cer. pe. l. si ego. in pn. Sol. hic debebā tibi decem ex causa mutui: §. nō recolēs deē tibi tradidi ex causa donatōis: tu tamē vt debuius deē tibi tradidi ex causa donatōis: sed in. l. cōtraria nō eram debitor: hic ergo in causam debiti assumemus qua promptioris r. vt. l. de ac. r. ob. l. arrianus. vel dic q etiā ex alia causa q mutui hic debebā. Alij dicūt q hic pmo ex causa donatōis

adlerit: qm hereditati furtum nō sit. aut si nō adlerit: pti dabitur furti actio: nā r p dicio. **Q**uoties fu? hereditari? sit pulat vel p traditionē accipit ex psona defuncti vtres assumit: vt iuliano placet. cur? pua luit filia? testātis? personā spe crādā esse opinātis. **I**dem.

Hereditas est nō hōdis psonā: s; defuncti sustinet: vt multis argumētis fur civilis cōprobatū est. **I**dem. **S** pcurator me? vel tu? pupilli rē suā quasi meā vel pupilli alij tradiderit: nō recessit ab eis dñum: r nul la est alienatio: quia nemo er rās rē suā amittit. **I**ulla.

Quam i corp. qdē qd tra dit? sentiam? in causis pō dissentiamus? nō aia duc to cur inefficax sit traditio: ve luti si ego credā me ex testō tibi obligatū eē vt fūdū tradā: tu existimas ex stipulatu eū tibi debert. nā r si pecuniā nstē ratā tibi tradaz donandī gra: tu eā qsi creditā accipias: con stat ppetatē ad te trāsire: nec ipedimēto eē q circa cām dā di atqz accipiēdi dissentiamus. **I**dem.

Per seruū q pl? **I**dem. **Q**uoniam dat? est creditori nec possessio acqrit qz nec stipulatōe nec traditōe: nec yllō

tibi deē pmiserā. r postea ex ea cā soluo: s; tu quasi mu tuā accipis. vñ in gūiore cedit vt liberer a pmisidē: sed in. l. ptra. nō pmiserā: s; a datōe volebā incipe donatio nē. r fm hoc qd. §. dixit donādī gra expone. i. ex cā dona tōis implēde. donauerā em sed nō tradiderā. vel solue

alio mō p eū fusi qdē est acq rit: qzuis possessio? penes euz sit. **S** i vn? ex dñis seruo cōi pecuniā donet interest q mēte donet: nā si hoc solū egerit vt ea separet a suis rōmb? r i pe cullo serui sit: manebit et usdez dñi? proprietat. **S** i pō eo mō pecuniaz seruo cōi donauerit: quomō allentis seruus donare solem? fiet cōis socioz. p portitōe? quā in seruo cōmuni habebūt. **S** i vt sequēs qstio locū hēat cōstitutam? sociū ita seruo cōi pecuniaz donasse: vt ppetatē suā manere vellet. si ex hac pecunia seruus fundū cōparauerit: erit is fundus cōis socioz. p portitōe dñij. nā r si furtiuus? nūmis cōis seru? cōparauit fundū: socioz erit p parte dñij. neqz enim vt fructuarius seru? ex re fructuarij nō acqrit ppetario? ita r cōmunis seruus ex re alteri? do mini nō acqrit? alteri domino. **S** ed quēadmodū in his q alidē acquirūtur diuersa cō ditio est fructuarij et serui cōmunis: vel nti cū alter fructua rio non acqrat? alter dñis acq rat: ita qd ex re quidē fructua rij acqrituz fuerit ad eū p tne bit? solū: r qd ex re alterius cōmunis domini seruus acqstie rit: ad vtrūqz dñm pertinebit.

traneo seruo: tunc non esset questio dubitabilis. **O** furtiuus. vt dño vt cōico furti puerat. vt. l. cōis. p **P**roprietario. vt. l. de stipu. ser. serui fructuarii. r §. de vsufu. ad huc §. questionis. in fi. **Q** non acquirat. q. d. nō est prohibiti hoc sicut illud sed permissum. vt hic et. l. de stipu. ser. si ex re §. i. r. §. cō muni diui. cōmunis seruus. **R** Aliunde. non ex re fructuarij vel opera serui. Itēz extra res dominorum. **S** Acquirat. vt. l. eo. cōmunis. in fi. Accur. **P**ertinebit. sed ille ex cuius re est acquisitum iudi cio cōmuni diui. percipiet. vt. l. eo. l. cōmunis. i. r. et fa cit. l. de stipu. ser. l. seruus cōmunis.

vt ibi. et facit. l. de ac. et ob. l. in oib. r. l. u. i. si me l. va.

Per seruum. qdē et. f. cre ditou. Accur.

Possessio. scy civilis et natural fm nos. fm alios natural tm vt di ces. In. l. l. §. per seruiuz corporaliū. secus in pignore pign? ptoio qd nō possi det. vt. l. tit. i. l. i. §. si. et. l. vi. possi. l. si duo §. credito res. r facit. §. q sa tisda. cog. l. factū §. creditor. et de pig. ac. ch. sord. §. fi. et. l. de vsucapi. serui nōle. r. C. de pscnp. xxx. an. euz notissimi §. i.

Proptetas. vt et. §. de pecu. l. qz ergo casus. Ac.

Pro portōe. quā in suo habe ret. ad quā psequē dā ageret. p socio. r sic videt q etiaz donator hēat prē: r sic est §. §. pro fo cio. l. ver. §. si suo cōi. Solu. vt ibi. et eodē mō solue alt ud. l. i. §. ad legē fal. l. plantius. §. paulus. Itē facit l. de stip. ser. pin de §. si seru? Ac. n **M**anere vel let. vt fuit in pmo casu. nam si vt ex

pign? totū nō posside tur.

Liber Tertius.

a Si acqrit. cui vult. sic. r. l. de stip. ser. l. fu. cōs olm et. l. seq. et. C. p. q. p. so. no. acq. si duo.

b Quod. al. d. d. c. C. Ticio. extraneo. d. Nichil agit. sic. insti. de iuri. stip. §. q. b. si. q. s. sec. in veditioe. vt. §. de. J. h. emp. l. fund. et. est. rō. q. h. nichil

f lterest traditis vt promittēt. magis aut est gaudēdū s; interest videntis q nō nisi totaz veditioe. arg. §. de in die adiec. l. q. b. si. vno. et. facit. J. d. stip. ser. fuus alienus.

e Stipulādo. s. proprietario.

f Acqret. sed p dictionē sine cā tenebit fructua- rio. vt. J. d. stip. ser. l. pe. r. l. si ex re. §. l. sec. i. cōuerso ca su: vt in eo. ti. l. ser uum fructuariū. et. §. de v. str. ad huc. §. questiois.

g Nichil age- tur. in persona ri- cū. s; totū michi acquiritur.

h Nichil age- tur in eius psona sed mea.

i Nichil age- tur in illi in quē voluit donator. et adde vt not. §. de dona. qui michi.

M art. ordo. q; pto ager martij. secūdo via publica. tertio a- ger lucij. quarto flumē. quinto in- nominatus.

l Secū. i. iuxta sic. §. e. inter eos. et. l. seq. in prin.

m Et ager lucij. ita q; ager prius: vt statim patet.

n Omne agrū. s. lucij ticij. Jo. Aboleuit. remouēdo supficiē: r. aluēti constituēdo.

p Alluione. imprope hic ponit alluio. vt. §. e. ergo §. alluio. q; paulatim r. minutatim recessit.

q Agrum. s. lucij ticij. eius factū. s. innominati tertij nō ticij. i. ius em̄ citra flumē habebat et vltra viam.

r Ademisset ei. s. innominato.

s Addidisset. ei. s. martio.

t Publicū fuisse. s. antea/ puts locus vie. ac. Quominus ager. lucij ticij.

v Trans viā alluionis. i. vltra viā in qua etiā fuit alluio. i. aduentus r. recessus paulatim conuigens.

z Martij fieret. flumine redeunte ad sumū alneum.

a Fundi. et hoc martij. q; est verū q; ad emola- mentū nō ad proprietatē. Jtē quo ad incommo- dum. q; si q; q; destruit ex eodē fundo iurta quē est repare. vt. §. que admo. ser. amit. l. si loc. §. si. Jtē cedit. s. via in mo- dū agri si actū sit. vt. §. de peri. r. cōmo. rei. vt. id. q; §. si.

b factū esse q; trās flumen fun- dū habuisset: postea cū paula- tim retro rediisset r. ademisset et culus factus eēt: r. addi- disse: et cui? trās viā eēt: q; m̄ ei? fundus p̄xim? flumini eēt. id aut q; publicū fuisse? ne- m̄ni accessisset: nec tñ impedi- mēto viā eē ait: q; m̄ni? ager? q; trās viā alluionis? fluminis re- lic? esset martij fieret. nā ipa q; q; viā fundi? esset.

c Tia furtiuus seru? bo- ne fidei emptor? acquir- rit q; ex re eius stipulat? aut per traditionē accipit.

d Uel sit? ē si is cui liber cesserit: ei? is heres extiterit q; liberū eēt eē sciat: an aliqd p eū acqrat: nō esse ait vt hic bo- ne fidei possessor viderat q; sci- ens liberū possidere cepit? q; et si fundū suū q; s; lega- rit: heres q; eū legatū eē sciat proculdubio fructus ex eo su- os non faciat? et multo magis? si testator eum? alienum bona fide emptum possideat. Et circa seruoū igitur ope- ram ac ministerium eandem rationem sequendam: vt siue proprij siue alieni vel legatū? manumissi? testō fuerit: nichil p eos heredibus q; mō eorū?

e hō bōa fide seruire de- cesserit: ei? is heres extiterit q; liberū eēt eē sciat: an aliqd p eū acqrat: nō esse ait vt hic bo- ne fidei possessor viderat q; sci- ens liberū possidere cepit? q; et si fundū suū q; s; lega- rit: heres q; eū legatū eē sciat proculdubio fructus ex eo su- os non faciat? et multo magis? si testator eum? alienum bona fide emptum possideat. Et circa seruoū igitur ope- ram ac ministerium eandem rationem sequendam: vt siue proprij siue alieni vel legatū? manumissi? testō fuerit: nichil p eos heredibus q; mō eorū?

f Cuius stipu- latur. s. bone fidei emptoris.

g Uel sit? pos- sidere cepe- rit. i. detiere. r. sic per eum non que- rit. vt. J. in. i. l. cū heredes. §. itē que ro. si putat suum seruum tunc possidet: sed si alienum seruum tunc pos- sidet sed mala fide: et facit. J. de stipu. ser. si seruus testa- mento. Accur.

h Suos non facit. quia incipit scire alienum? esse: id est illius qui habet causam ab eo a quo ipse. i. a testa- tore. secus si ab eo siue ab alio q; a quo iste. vt. insti. de v. iura. §. diutina. r. §. de v. iur. qui scit. §. si. que sunt con- tra. Jtē in illa de v. iuris: ab initio fuit bone fidei: s; hic heres nullo tpe fuit bone fidei possessor.

i Et multo magis. l. non acquirit.

k Eum. s. fundum.

l Uel manumissi. hoc referat ad proprios et ad alie- nos: id est dicere siue proprij siue alieni sint legatū? siue proprij siue alieni sint manumissi.

m Eorum. neutraliter.

n Eorum. neutraliter.

o Eorum. neutraliter.

p Eorum. neutraliter.

q Eorum. neutraliter.

r Eorum. neutraliter.

s Eorum. neutraliter.

t Eorum. neutraliter.

u Eorum. neutraliter.

v Eorum. neutraliter.

w Eorum. neutraliter.

x Eorum. neutraliter.

y Eorum. neutraliter.

z Eorum. neutraliter.

Ignorant. l. legatos vel manumissos. Recidere. l. in vera hypothetica vel consequentia conditionali quodlibet eorum ad aliud sequitur: quia si alterum est et reliquum. ideo dicitur simul fm 3o. Consumptos. vel preptos. fz id dicitur psumptos: qz

fructus illos non tenet re- perce- ptos an ptos sic: fz perce- ptione suos fece- rit. vt. C. de rei ve. l. certu. fz sic de in- dustrialibz dicit. sed. R. dixit de na- turalibus loqui. ideo de psumptis dicit. qz sic demu- fuit possessus no- pu. vt. s. de vsur. l. fruct. Item ha- bet hic qdam fere recidere. nam fal- lit hec regula. s. de vsu. fz habi. l. p. ser- uum. in prin. et de pecu. leg. l. deniqz s. fi. Item 2 alios duos assignat qd- da. vt. s. de peti. here. l. nisi. in prin. et. s. de edil. edic. c. autz s. fi. r. l. fe. sed ibi etiā ex opa ei acquirit vt ex re fz tenetur restituere acquisita ex opa. vnde no sunt assignandi. Itē vi- detur adhuc falle- re hec regula. s. de peri. et cō. rei vendi. l. serui ēptoz. 2 de actio. empti. iulianus s. possessionē. verum hic loquitur in possessore qui habet possessionē ciuile et naturalē. ibi de eo qui solam naturalem habebat. 2 adde hic que no. s. e. l. qui bona. in prin.

Acquirat. propositio. l. alia est cathogica: vt so- crates est homo. alia hypothetica: vt si socrates est ho- mo socrates est animal. itē si bone fidei possessor fundi facit fructus suos: ergo bone fidei possessor serui querit ex re et ex opera. et cōtra. Accur. Catuas. ciuim. s. singuloz. sed publicas si in ho- noiē ciuitatis posite sunt: alioquin non. vt. J. de pu- tile. cre. l. aufidius. 2 J. de excep. paulus. et quod vi aut clam. l. is qui in puteum. s. i. h. Sa mēte. s. supra dicta. puta in honozē ciuitatis. Actio. vtili in rem. qd dicit vt. J. qd vi aut clam. l. is qui in puteum. s. i.

Actio 2 h. Iuandi. no. actioe 2 exceptioe qd tuet. i. defendi- excepto tur. vt. s. fami. her. l. inter. s. i. et faci. J. e. l. rem in bonis. ne quis et. s. de lega. l. ciuitatibz. in prin. 2 s. de aur. 2 argen. le. tuet. p. l. luc. 2. C. de sta. 2 imagi. l. i. s. fi. 2 de polli. l. iij. 2. s. d. pu- bli. l. publiciana. als incipit. l. i. ego. s. si de vsufruc. Abstrutio. idem in institutioe. fz de hac ideo dixit quia ea semp fit sub cōditiōe. puta si ille non erit heres. vel si ille mouetur 2c. vnde recte dicit que nō dū cōpetit: cum nō est pura, sed institutio quandoqz statim

id non ignoratē acqra: etem simul hoc recidere vt quo ca- su fructus p dtoz cōsumptos su- os faciat bone fidei possessor: eodem p seruū ex opa et ex re ipsius ei acquiratur. Alia. Tatuas in ciuitate po- sitas ciuim nō esse idqz trebatius 2 pegasus atunt: ita- men dare operā pretorē oportere: vt qd ea mēte in publico positum est: nec liceret privato auferre: nec ei qd posuerit. tuen- di ergo ciues erunt et aduer- sus petentē exceptioe: 2 actio- ne aduerfus possidentem iu- uandū.

Abstrutio que nō dūm cōpetit: extra bona no- stra est. Paulus. Eruus q bona fidei pos- sident: id qd ex re alteri est possessio: nō acqrit. In corporales res traditōem 2 vsucapionem nō recipere ma-

ifestum est.

Pecunia post emptionem soluta declarat cut res empta acquiratur. h. d. Cum seruus in quo alterius vsufructus est hominē emerit: 2 ei traditus sit anteqz pretiū soluat: in pendentē est: cut pro- prietatem acqriserit. 2 cū ex- peculio qd ad fructuariū pri- net soluerit: intelligit vsuf- ructuarij hō fuisse. cū vero ex pe- cullo qd proprietarium sequit- ur soluerit: proprietarij ex post- facto fuisse videtur.

Quod fera bestia nobis ra- pit nostrum manet qd dū illud persequi possumus. h. d. 2 no. legem elegantem. Alia. Pomponius tractat cū pastoris meo lupi por- cos eriperent: hos vicine ville colonus vtz robustis canibus 2 fortibz quos pecoris sui gra- tia pascebat cōsecutus: lupis

cōpetit: vt cū est pura. sed de substitutione quādo dices ea cōpetere. Rñ. quidā cū substitut⁹ potest adire heredis- tate fz nō dū adierit: puta si institutus repudauerit: qd nō placet. quia nō potest dici ea esse in bonis substituti. vnde est q si repudiet nō videt aliqd alienasse. vt. J. que in frau. cre. l. q. au- tem. circa pun. ve- rō tamen quo ad quedā non pōt ne- gari qn sit in eius bonis puta sūuz ad actioem. l. aq. q. ei cōpetit p ser- uo q erat institut⁹ si sit occisus. vt. s. ad. l. aq. in de ne- ratiuz. in prin. et sūuz ad ius deli- berādū: qd trans- mittit suis here- dibz. vt. C. de iu- re deli. cum anti- quozibz. 2 de his qui ante aper. ta. dico ergo q tunc cōpetit cū iā ad- iut. et no. aliud eē in sūuz. qn lega- to vel hereditate: qz ea sūuzo tras- mittitur ad here- des pendente con- ditione: quod sec⁹ est in ius. vt. J. de ac. 2 ob. l. is cui. et in si. de ver. ob. s. ex cōditiōnali.

h. Nostra est. 2

ideo vindicare non possumus. Eruus. nō acquir. sed domino. vt. J. eo. homo lē- ber. s. fi. sed quid: si sint duo bone fidei posses. et ex- vnus re acquirat an vtriqz querat: Rñ. vt dixit. s. eo. qui bona. s. si quis duobus. Accur. Incozporales. vt actiones et iura. s. seruitutes. vt in si. de re. cor. et incoz. s. incozporales. Accur. Traditioe. sed quasi: vt p pantiā. vt. s. de publi. nego. s. i. s. 2 de vsufruc. l. iij. s. dare. 2. s. de ser. rust. pte. l. i. in si. 2. s. de ser. vt. pte. si edes. s. fi. h. Et vsucapionē. 2 est ratio quia possideri non pos- sunt vt dixi. 2 dicitur. l. i. i. possideri. in prin. 2 vsucapio nō pcedit sine possessione. vt. J. t. i. sine possidē. Item hoc verū q nō possunt vsucapi p se. s. fz cū alijs sic. vt. J. de vsucap. si aliena. s. i. Item excipit illas q habēt perpe- tuā: vel quasi ppetuā causam. Itē: nisi tāto tēpore cui⁹ nō extet memoria. vt dixit. s. de ser. l. seruitutes. In pēdēt est. inspecto futuro nō pnti tpe. vt no. in simili⁹ in si. au. mo. ius pa. po. sol. s. si ad hēstibus. Cui ppetuatē. ppetuario an fructuario. Accur. Soluerit. hoc intellige siue adhuc daret vsuf- ruc. siue extinctus sit: dūmo do non delictofructuarij. vt. s. de vsufruc. s. 2 et qd s. iter dū. 2. l. adhuc. als nō est ibi lex. et faci. s. d. ac. ep. si fu. 2 s. edil. edic. l. bouē. 2 s. callr. pec. l. p. s. hereditate. Itē dicit fuisse habitā fidē de peto. Pomponius. quos. s. canes.

opinione. et eodem modo ad illud. J. p. emp. l. ij. §. si a pupillo. q. est p. r. ad illud. §. de eo qui pro tu. l. si is. q. est contra. sed Al. et Fr. dicit eas in re mobili: s. h. ac in immobili loq. Ac. s. C. u. possessa. violentia ablatius vel expulsus. vt. l. si. de vsucap. §. furtiue. r. C. de vsucap. p. emp. si patre. non copulsus. vt. C.

q. b. me. ca. l. si cui. b. Reperit d. ap. vt. r. J. ad. l. i. ut. reperit d. ap. l. q. b. con tra. r. distingue hic vt. no. C. de acq. possel. l. vicia. Ac. c. In cotrariu. §. no vsucapieb. hic se. Accur.

d. Perseuerat. p. logum. vt. r. J. p. emp. p. te. aliena. r. C. de vsucap. tr. s. for. §. hoc i. t. s. mo do. Accur.

e. An ante. scz vsucapione cople ta. r. lege interro ganue. Accur.

f. Puto. f. ego. Accur.

g. Ne non. i. q. non.

h. Hoc eniz. q. b. de vsucapione di citur.

i. Illud. q. b. de fructib. dicit.

k. Possideat.

h. e. ergo bona vt mala fidem facti est. et sic aliud fa ctu. s. pceptionem fructu pot impo dire. sed no impe dit mala fides supueniens vsucapione q. iuris est. sed in quo est vsucapio iuris r. fides facti. R. i. quia vsucapio a iure inducit. vt. in l. i. de vsucap. in pun. sed fides no a iure sed ab hominis p. scia. Aliq. eti. dicit q. possessio ex qua puenit vsucapio habet plurimu iuris in acquirendo. vt. l. i. l. i. in pun. sed in retinendo plurimu facti. et sic que facti sunt vt mala fides plurimu ibi operant: q. b. no veru videtur. immo plurimu habet iuris in retinen do et multu in acquirendo: cu animo retineatur. vt. C. de acqui. possel. l. ij. Ex predictis ergo collige q. non faciat fruct. suos: q. b. r. adhuc innuit rheddo obiectioni q. pos set opponi. r. p. hoc argu. §. eo. qui bona fide. §. i. r. l. que situm. r. §. de peti. here. sed r. si lege. §. de eo. sed cotra. §. de vsur. qui facit §. p. terea. r. §. bone fidei. Solu. hoc de rigore et illud de equitate s. m. J. r. vel dic h. opponendo no ponendo dicit. Accur.

l. Fructus suos facit. vt. et. §. e. l. circa prin.

m. Veniunt. non a fure. vt. l. de fur. d. vas. §. si ancilla. et facit. l. de vsucap. sequitur. §. lana. et §. seq.

n. Quod fructuari. donat. seruo in que habz vsu fructu etum. vt. r. §. de vsufr. ex re. et de vsu et habitu si ita. §. si. Accur.

vi possessa: aut p. sidi cotra le ge repetundarum donata ab eoq. postea alienata sit bone fidei emptori. C. In p. rariu querit: si eo t. p. o. quo michi res tradit put. e. v. d. entis esse: deinde cognouero aliena esse: quia p. seuerat. p. longu t. p. us vsucapio: an ante fruct. meos facia: puto verendu ne no sit bone fidei possessor. q. uis ca piat. hoc eniz ad ius id est ad vsucapionem: illud ad factum p. tinere: vt si q. s. bona fide aut mala fide possideat. nec cotrariu est q. logu t. p. us currit: na cotrario is q. no pot. cape re p. pter rei viciuz fruct. suos facit. Et ouis fetus in fru ctu sunt: et ideo ad bone fidei emptore p. tinet eti. si pregn. res venterit q. subrepte sint. r. sane qui lac suu faciat. q. uis plenis vberibus venterit: du bitari non potest. J. d. e. q. in la na iuris est. I dem.

o. Quod fructuarius ex re sua donat. ex re et. est. S. si eo ato id fecerit vt ad p.

o. Acquiri. r. facit. §. eo. per seruum. §. i.

p. Iudicite. i. nulla habita distincio: an p. t. e. p. lat. de serui vel p. uerari. sec. si p. t. e. p. lat. de fructuari. vt. §. de vsufr. §. si qd. donec. p. r. a. r. l. si q. s. donaturus.

q. Eade. q. d. dicem. q. in p. mo casu hui. l. dicta s. b. r. r. fac ad. l. i. l. i. a. C. de iure deli. cu aliq. s. C. de iuris. pu blico. l. com muni vt. maris. vt. r. §. e. l. q. b. in litto re. r. §. de re. diui. l. in t. a. t. u. in prin. f. Adanu. i. p. la pilli i. a. c. t. u. vt. §. de ope. no. nu. l. de pupillo. §. memi nisse. ite no. h. qui da: q. b. fieri no de bet facti s. i. tenet. tenet q. b. na semp. debet in aks tene teruenire decre: re no de beret.

r. Pomponius. Quis qd. in littoze pu blico vel in mari extru xerimus nostru fiat: tamen de cretu p. t. o. r. is adhib. d. u. z. est vt id facere liceat: immo etiaz manu phib. d. u. s. est si cuz in comodo ceteroz id faciat: naz ciuilem eum actione de facien do nullam habere no dubito.

s. Manifestum. el. iure belli receptimus. et que res hostiles apud nos sunt: non publice sed occupa tum sunt. m. odesti.

t. Em. in bonis nostris in telligitur habere quo tiens possidentes exceptione

u. De faciendo. aliquid in littoze vel in mari. Accur.

v. Manifestum. quis sit habes. J. de cap. l. possiminitu. §. transfuga.

x. Receptimus. i. noster sit seruus si prius fuerit liber: r. eti. interficere licet. vt. J. de sicca. l. i. §. si. seruus vero iure possiminitu dno reddat. vt. J. de cap. possiminitu. §. transfuga. sed et liber habet possiminitu si comilitone s. apprehendit et transfugas demonstrat. vt. J. de re mil. l. non omnes. §. si. Accur.

y. Hostiles. sec. de nostris agris recuperatis: q. d. n. i. s. resituntur. vt. J. de cap. l. captiuus. §. expulsis.

z. Non publice. nam res publice non sunt occupa tum. vt. in l. i. de re. diui. §. flumina. et. §. de rez. diui. l. ij. Accur.

aa. Em. i. corporale. sec. in l. corporali. vt. §. b. vsufr. le. l. i. imo dicit eti. p. s. m. r. t. e. v. a. r. i. act. o. z. r. e. c. e. p. t. i. o. z. r. sic est in bonis. s. dicit no ee in bonis qz no p. fe. c. e. n. s. e. t. u. r. s. e. c. u. a. d. i. u. n. c. t. i. s. vt et possessio tigni in domo positi. vt. l. i. l. i. e. t. i. qui. vel ideo quia no videtur in reru natu ra sed extincte. vt. in l. i. de. §. si tamen aliena. die ergo quedam in bonis pro quibus hec duo concurrunt actio r. exceptio. vt. r. §. co. status. qued. extra bona vt u u q

Res in
michi
ci sunt
dria.

res sacre & filles: vt in sti. eo. in pn. qd d nec in bonis nec
extra vt fuitates: qd expone vt dixi. qd d ex bonis vt il-
le q in nro piculo sum: vt in sti. vi bo. rap. s. fane l hac. et
facit ad. l. i. h. de reg. iu. l. q. ac. r. b. hb. sig. l. boney. s. in
bonis. r. l. q. d. euic. r. b. hb. ob. stipulatio ista. s. habere.

E qd ciuilit. p
stipulatione
Itē hereditate: vt
s. de acq. her. pla-
cet. r. l. si qd michi
bona. s. iustum.
b Nasatr. pu-
ta p apphēiones
naturalē de facto
c per quēlibz.
etiā nō suppositū
pāt. r. qd sī pos-
sessio: dic in ea nō
factū: vt. i. i. a. l. iij
in pn. idē in infru-
pctōe vsucapitōis
vel pscriptiōis: vt
i. n. q. naturaliter
Itē r. aliō: vt. s. de
vsur. si qd solutio
nt. in fi. r. l. qd vi
aut clā. l. iij. in pn.
Itē pecunie nūe-
ratiōe. vt. s. si cer.
pe. l. certi p dicitio.
s. si nūmos nam
his casib⁹ aliēnū
factū nōm videt.
d Volētib⁹. ab
latiū absoluti. et
plicita ibi posside-
re. ac.

Factus
alienus
aliqū
nōm vt

aut amittētes ad recupandā
eā actionē habemus. **I** dem.

E qd ciuilit. acq̄ritur
p eos q in prāte nostra
sunt acq̄rim⁹: veluti p stipula-
tionē. qd naturaliter d acq̄rit
sicuti est possessio/ p quēlibet
(volētibus nobis possidere)
acquirimus. **I** dem.

Homo liber hereditatē
nobis acq̄rere nō pōt: s; q bo-
na fide nobis fuit acq̄rit tñ
si sponte sua sciēs p ditionem
suā adierit. nā si iustus nōstro
adierit/ neq; sibi neq; nob ac-
q̄rit si nō habnerit sibi acq̄-
rendi animū. q si eā mentē ha-
buerit sibi acq̄rit. Itē p mittē-
do nobis hō liber q bona fide
nobis seruerit emēdo vel vē-
dendo/ vel locando/ vel cōdu-
cendo obligari ipso iure pote-
rit. s; et dānū dando dāni iu-
rie tenebit: vt tñ culpā in dā-
no dādo exigere debeam⁹ gra-
uiozem: nec tā leuē q̄ ab ex-
traneo. At si iustus nro quid in
re nra gerat: vel absentib⁹ no-
bis q̄si procuratores aliquid

hēditat
vt p lte
rū hōi
nē q̄rat
p̄ta req̄-
runtur.

Homo liber q
non possidet
ab alio/ puta pecu-
rator nri: vt. s. d ac-
qui. here. l. pcura-
tor. als est. l. paul⁹ respōdet per procuratorem.
f Sciēs. vt michi p liberū hōlem q̄rat hēditas: qnq;
inuenire oz. vt bona fide possideat: vt h. Itē q mea pte-
platiōe insitua: vt. s. e. liber hō. s. s; s; Itē vt sciat cōdi-
tionē suā. Itē vt volēs adeat vt h. Itē vt iustus meo: vt. s.
e. liber hō. s. fi. Itē scit q michi velit q̄rere. si tris pma
inueniūt q̄rit ei hēditas: s; restituit michi p cōditionē
sine cā. Si q̄ritū interuenit cū duob⁹ p̄mis tñ si voluerit
dño q̄rere nō q̄rit. nā nō potuit michi nec sibi: qz noluit
sibi q̄ri. s; si noluit sibi q̄rit qdē s; reddit p dñi. sine cā.
Si scdm deest neutri q̄rit. Si p̄mū deest tñ sibi q̄rit: nec
alq̄ reddit. dic q̄ breui⁹. Ignar⁹ nulli q̄rit: sciēs volens
sibi q̄rere: q̄rit sibi sine distictiōe. s; cū distictiōe restituit
si sit insituit⁹ cōtēplatione mea vel nō: iustus meo vt nō
volēs q̄rere possessou q̄rit si ei⁹ iustus spōte adeat s; az.
at. Jo. sic se hō. ignar⁹ nulli nā sibi nō: vt. s. de acq. her.
q̄ putat. s. q̄ bona. r. l. q̄ aliena qz se noluit obligare: pos-
sessou nō: si iustus nō interuenit: vt i pmo lex dixit. vt. s.
de acqui. her. si qd michi bo. s. iustum. si inuenit q̄q̄ ius-
tus idē est: vt. s. de acq. here. l. vi. s. i. r. s. celsus. nā r ser-
uū necessitate fecisse videt: vt. s. de neg. gest. at q natura
s. si libero. qz nō pōt acq̄rere: vt. s. de here. insti. l. lib hō.

in p̄tin. volēs sibi acq̄rere acq̄rit sibi s; restituit p dñi.
sine cā si cōtēplatiōe possessoris insituit⁹ fuit: als nō vo-
lens q̄rere sibi: querit possessori cui⁹ cōtēplatiōe insitui-
tus est iustus ei⁹ adeūdo. si nō eius cōtēplatiōe michi
agū: vt hic in pn. l. r. s. eo. liber hō. Itē pōt dici q̄ igna-
rus q̄rit sibi cum

agāt: vanda erit in eos actio
nō solū si eos emerim⁹: s; etiā
si donati fuerint nobis/ aut ex
dotis noie/ aut ex legati causa
pertinere ad nos ceperit/ aut
ex hereditate idem p̄stabitur
nec solum⁹ si nostros putave-
rimus/ sed etiam si cōmunes
aut fructuarios: vt tamen qd
acq̄sirituri nō essent⁹ si re ve-
ra cōmunes aut vsuarij essent:
tū hodie quoq; nō acq̄sirit.

Quicquid tamē liber hō
mouel alienus seruus: qve bo-
na fide nobis seruit nō acq̄rit
nobis: id vel si liber homo
est sibi: vel si alien⁹ seruus/ do-
mino suo acq̄sirit: ex cepto eo
qd ius est: vt liber homo pos-
sidendo vsucapere nō possit:
qz nec possidere intelligit q̄ r
tpe possidet. s; nec p suū alie-
num quē nos bona fide possi-
dem⁹ dñs peclari noie tgrās
vsucapere potit: sicuti nec p fu-
gitiuū qdem quē nō possidet.

Quod in laqueis meū incidit
no est meū nisi manualiter ca-
piatur. h. d. bar. **P**roculus.
n In eos. actione neg. gest. vel mandati. vt. s. man-
da. si is cui. s. hna. et de nego. gest. at qui natura. s. si
libero. Accur.
o p̄stabitur. actione mandati.
p Nec solum. tenentur mandati: vel dic acquirent
nobis. Accur.
q Non essent. nobis.
r Non acq̄rit nobis. puta extra rem et operam.
f Qd ius est. als ius est. r tñc habes. i. nō possit. als
vir. i. nullo modo. r habes sine nō: in idem recidit.
t Quia nec possidere. sic r. de adul. sic euenit. acq̄rit
ergo sibi dñi extra rē et operā. s; nō possessionē: r sic fa-
cit p Jo. q̄ dixit dñi sine possessionē q̄ri. sic. r. s. de fun. dñium
do. si fundū. r. s. b. pec. eo tpe. ar. J. C. de dist. pig. q̄ p̄dñi q̄nq; s;
v Quē nō possidet. vt qz nō ab alio possidet. vel diu
ne pos.
sit in libertate moratus. als dñs possidet fugitiuum et q̄ritur.
per eum etiā acq̄rit possessionē ciuilem non naturalē
vt. i. i. n. i. l. i. s. sed per eum. r s. per seruū qui in fu. r. l.
iij. s. si seruus. r. l. per eum. s. per seruum. et. s. de pub. l.
si seruus. et. s. de lib. cā. si tibi. s. fi. et. s. de vsufr. l. arbo-
ribus. s. iulianus. et. s. idem tractat. itē facit. i. i. cū hē
redes. in fi. et. J. de fur. ferui et filij.

rus q̄rit sibi cum
nō cōtēplatione
possessoris fuit in-
stitutus: vt. s. de
acqui. here. l. q̄ in
aliena. s. fi.
g Nā si iustus.
imponente neces-
sitate.
h Si nō. i. insti.
i Habuerit. vt
sibi acq̄sirit.
k Poterit. vt. J.
de verb. obl. liber
homo.
l Dāni inuē-
rie. l. aquil. vt et
s. b. lib. cā. igi. s.
fi. r. s. ad. l. aquil.
liber hō. s. fi. hō.
m Stauiorē. l.
latā: q̄uis als in
iustissima veniat in
aquil. vt. s. ad. l. a-
quil. l. in lege. r. s.
de lib. cā. illud. s.
i. r hoc subicit. s;
seruus p̄p̄uus est
nec parificat: vt
s. de pec. nō solū.
s. i. sed vt hūc est
de lata culpa nōs
teneri: vt. J. de fur.
si libertus. s; illū
in modicis: vt. J. b.
pemis. l. respicien-
dū. Accur.

In laqueu. abstuli. i. accipi. sic. de fur. qui vas.
Abstulisse. Rñ. nō fm Jo. r. U. nisi cepisset et
apphendisset qui laqueum posuisset.

Cideamus. mutat personas.
Posuerit. vt alio distiguit. vt. r. s. ad. l. aq. q. foueas

In meo. an l
alieno. qd nō vt re
fere. vt. s. eo. l. iij.
Simā. huī
qōnis vt mee opi
nidis in hac qōne
r sic dico reproba
ri supiores distan
ctios fm. R. alij
dicūt nō fore hūc
qōni responsum.

Accur.
Mea prāte. i.
mei apphēder; de
laqueo fm. B. vñ
ait timeo scādali
nō futurū iudiciū
cū die qdā ferā sic
apphēdere posset
s; fm azo. meā. i.
mei qd appositū la-
queū cū tpe aper
g se expedire non
posset. S; qd pos
set in ei' igrantis
prāte venire. vt. J.
de vñc. sequit. s.
nūc l. prāte. r. J. de
f. sig. l. prātis ver
bo. r. J. p. ptoze. q
funduz s. furtiua
res. ar. J. s. 8 leg.
4. c. 3. p. s. furdo
b. Et not. q. sicut
dixi nō est fera tui
apponē; laqueū
nisi demū cū app
hēder; vel apphē
dēdi prāte habe
as poculoz i spe
ctionē r affectōez
possidēdi fm Jo.
et. B. et. R. arg. J.
ti. i. l. i. s. pe. ar. M
r. b. q. stat. cū diu
luctādo se expedi
re nō p̄t. Quid āt
si a remotis oclis
ispicio; Rñ. s; J. U.
nō fit me'. cū mul
ta accidere r. vt
s. e. naturalē. s. il
lud. l; sit ar. J. i. i.
i. l. qd meo. s. si vē
ditorem.

Apū meū. i.
mei apphēder; in
laqueū puta q' eū
iam apphēdi. b.

In laqueum quē venan
di cā posueras aper in-
cidit: cū in eo cohereret ex-
ceptū eū abstulit: nū tibi videoz
tū apū abstulisse: et si tū
putas fuisse si solutū eū in sil-
uas dimissem eo casu tu' eē
desisset an tu' maneret: r quā
actōne meū haberes si desiff
set tuus eē: nū et in factū dari
oportet qro: Rñ. videam' la-
queū ne interfit in publico/an
in priuato posuerim: r si i pri-
uato posuerim vtrū in meo an
in alieno: et si in alieno vtrum
pmisū eius cui' fundus erat:
an nō pmisū eius posuerim.
Preterea vtrū in eo ita cohe-
serit aper vt expedire se non
possit ipse: an diu luctādo ex-
pediturus se fuerit. **S**imā' in
hanc puto esse: vt si in meam'
prātem puenerit me' fact' sit
Si aut' apū meū factū in su-
am naturalē laxitate' dimisiff
ses eoq; facto meus eē desiff
set / actionē michi in factū da-
ri oportere: velut' rñsum est'
cum quidam poculum alteri'
ex naue delecisset. **I**dem.

In sula est nata in flumi
ne ptra frontē agri mei:
ita vt nichil excederet lōgti-
tudo regionē pdij mei: et postea
aucta est paulatī et pcessit cō-
tra frontē agri et superioris vl-
cini et inferioris: qro qd accre-
uit vtrū meū sit qm meo adiffi-
ctum est: an eius iuris sit cu-
lus esset si in initio nata ei' lō-
gitudinis fuisse. proculus rñ.
flumen istud in q' insulā cōtra
frontē agri tui natā eē scripsi-
mus: ita vt nō excederet lōgti-
tudinem agri tui: si alluionis
tus habeat: et isula in initio p-
ploz fundo tuo fuit q' ei' qui
transflumen habeat: rota sua
facta est: et qd postea et insule

In factū. subsidiaria aq. vt inslit. ad. l. aquil. in fi.
Celuri. i. sicut.
Rñsum est. vt. s. de p̄scrip. s. b. q' suādarb. in pn. r fa
cit. J. i. l. i. q. s. item feras.

In sula. qm meo adiffictū est. i. insule facte mee ratio
ne vicinitatio.

alluioe accessit id tuum est'
etiam si ita accessisset: vt pro-
cederet insula contra frontem
vicinorum superioris vel infe-
rioris: vel etiā vt pro ploz esset
fundo ei' qui trāsslumē habet

Item quero si cū propior
ripe mee est nata insula: et po-
stea totum flumen inter eam'
et insulam fluere cepit relit-
cto suo alueo quo' maior am-
nis fluxerat: nunquid dubites
quin etiam insula mea mane-
at: r nichilominus ei' soli qd
flumen reliquit pars fiat mea
rogo te qd sentias rescribas
michi. **P**roculus respon. si cū
fundo meo pploz in initio fuis-
set insula flumē relicto alueo
maiore qui inter eam insulam
fuerat: et eum fundum vicini
qui transflumen erat: fluere ce-
perit inter eam insulā r fundū
tuum: nichilominus isula tua
manet: sed alueus qui fuit in-
ter eam insulam et vicini fun-
dum medius diuidi debet: ita
vt ps pploz isule tue tua' sit:
pars autem propior agro vi-
cini eius esse intelligatur. **I**n-
telligo em' vt cū ex altera par-
te insule alueus fluminis exa-
ruerit desiffisse isulam esse: sed
quo facilius res itelligeretur:
eum agrum qui insula fuerat:
insulam appellasti.

Si vir donat vxori seruum
et ipsa scit donationem non
valere / seru' ille nichil potest
acquirere vxori illi: nec etiam
ex re vxoris. h. d. **P**aulus.

Per seruum donatum
vxori a marito / nec ex
re quidem eius cut donatus
est acquirit quicq; posse' tula-
nus scribit. hoc enim i eorum
persona concessum est: qui bo-
na fide' seruiunt.

I abolenus.

Accur.
Id tū ē. sic
r. J. e. l. pe. s. paul'
sed qd si sine allu-
uione aliqd acces-
sit: s; isula q' fmū
patuit sup' equoz
michi vicinior e-
rat: deide aqua ce-
dēte vel in hac r'
in illā partē: qdā
pars isule tibi vi-
cinior est: r insula
multo maior ap-
paret. Rñ p̄t aliq'
dici: q' qd michi
vicin' ē michi ce-
dere debz: vt. s. e.
adco. s. h. tamē
innuit J. s; in se.
S bene v' p̄bare
qd dixi fm azo.
O **I**nter eā. s; r
ripam. azo.
Quo. i. alueo
Accur.
Cua sit. sic r
J. l. pe. s. paulus.
Accur.

Per serui. a
marito. s; r
vxori.
Quicq; pos-
se. sed tamen si id
acqfitū possideat
mulier h; excep.
vt. s. de dona. inē
vi. et vxo. si vxor si-
lio. r. l. 8. fructib'
et ad idē. s. de pe.
her. l. nec vllā. s.
oib'. et hoc si ma-
la fide vxor possi-
det. si autē bona:
tūc ex re sua r ope-
ris sui acqrit. ar.
s. de dona. inē vi.
et vxo. si id quod
s. si quas. et de
vsur. l. fructus. et
l. vsure. r her. l. in-
nuj. in fi. ac.
Bona fide.
vt et. C. vrei vē.
l. i. et. J. titu. l. i. s.
sed et per eum.
Accur.

Liber Tertius.

Quecūq; et facit. *§. eo. qua rōne. in fi. et qd̄ ibi not.*
et. §. eo. l. pomponius.

Bea. mea. facit. *§. i. l. possessio. §. r. si pos. r. §. de fur.*
falsus. §. i. §. §. e. si pcurator. r. §. de dōa. l. q̄ mi-
chi. §. dic vt ibi. Itē contra. §. i. l. cōis. §. i. fol. vt ibi.

Terrens. mo-
bile. secus si
terre esset affixus:
vt. §. eo. l. si supra.
et. §. de ac. ep. l. fū-
di. et. l. granaria.
et. l. de vt et riar.
l. i. §. si quis de na-
ue. l. fi. r. arb. fur.
ce. l. si gēma. Itēz
facit ad. l. illā. §. d̄
ser. vt. pre. l. filiu-
lam. §. pe. et. §. fi.

Hereditas.
pro dño. de-
functo nō herede
vt. §. eo. l. in eo.
et. l. seq. et. insitu.
de her. insu. §. ser-
uus alienus.

E per seruum
hereditariū. idēz
si nō sit heredita-
rius sed bona sūb
a testatore posses-
sus. *vt. §. si cer. pe-*
ta. eius qui i pro.

Sane. p. sed.
g. **P**ersona. in
hoc facit. *§. de ac-*
qui. her. aditio. et
l. qui seruū. r. dic
perone. f. dñi vt
ubeat.

Operere sub-
stantia. i. iussu p̄e-
dente seruū adest.

Alij referunt ista
etiā ad casum de vsufu. vt in fine huius. l. dicunt esse
perone factū desiderari r. substantiam opere: quia debet
p̄stare cautionē. dicunt esse cautionē de substantia vsufr.
quod non placet: vt no. §. de vsufu. l. i. sed erigitur vsufu
fru. personam designari cui cōstituatur: facit. §. de verb.
obl. interdum. §. i. et. insu. de stip. ser. in pun.

Institutū possit. vt et. §. de here. insitu. non minus.
§. i. Accur.

Expectandus est. sic §. valet relicti. §. §. de leg.
i. si michi. §. regula. §. illa regula hz locū cū deficit lega-
tū rōne p̄sone: puta qz nō est capax dñs seruū: sec⁹ si alia
ratione: puta quia non est persona cuius iussu acquirat-
tur et adestur hereditas.

Vsufu. non acquiritur. vt r. l. de stip. ser. l. vsufu.
et. §. qui. mo. vsufu. amur. l. si seruus hereditario.

Quedam. non possunt. vt quia lex prohibet vt subij-
cit. si autem testator tunc seruus qd̄ dicitur. §. de le-
ga. ij. peto. §. fratre. Item si pacto contrahentium: tunc
q̄ best. §. de verb. ob. si in. §. ea lege. in fi. et alias disti-
guitur: an per legem dicatur quem nō teneri de euic-
tione vt creditorum vendente pignus. an per pactū p̄hētū

Quecūq; res ex mari ex-
tracta est nō ante etus
incipit esse q̄ extraxerit: q̄ do-
minus eam pro derelicto ha-
bere cepit. **O** ali.

Bea. ex mandato meo
empta nō p̄t: mea⁹ fiet q̄ si il-
le tradiderit michi qui emit.

Hereditū positū in fundo a
non dño fundi non efficit dñi
cui⁹ est fundus. *h. d. Sceno.*

Terrens. hereditū frumēta-
rium nouuz ex tabulis
lignis factū mobile in seip̄
dio posuit: querit vtrū heredi-
tū sit: *Rñ. fm ea q̄ propone-*
rent non esse factū seip̄. Her.

Hereditas in multz parti-
bus iuris p̄ dño habet
ideoq; hereditati q̄q; vt dño
p̄ seruū hereditariū acq̄rit. in
his sane in q̄b⁹ factū p̄sone⁹
opeve⁹ substantia desideratur:

nichil hereditati q̄r p̄ seruum
pōt: ac p̄p̄ea q̄uis seru⁹ here-
ditarius heres institui possit: tñ
q̄ adire iubētis q̄q; p̄sone de-
siderat: heres expectad⁹ est.

Vsufu. l. q̄ line persona cōsti-
tut nō pōt: hereditati per ser-

uū nō acquiritur. **P**aulus.

Quedam sunt que non
possunt sola alienari:
tamen per vniuersitatē ad he-
redem transeunt: vt fundus
dotalis vel res cuius aliquis
cōmercium non habeat. nam
et si legari et non possit: tamē
heres institutus domin⁹ etus
efficitur. **T**ripho.

Item qui in aliena pote-
state est thesaurū inuenit:
an p̄sone etus in cuius est po-
testate acquirit: hoc em̄ erit
dicendū: vt si in alterius agro
inuenit partē et acquirit. si
vero in parētis dñi ve loco in-
uenerit: illius tot⁹ sit. sin autē
in alieno: pars dñi acq̄ritur.

Si cōis seruus in alieno in-
uenerit: vtrū pro dominij par-
tibus an semper equis acq̄-
ret. et simile est atq; in heredi-
tate vel legato vel qd̄ ab alijs
donatus seruo traditur: quia
et thesaurus donum fortune
creditor / scilicet vt pars que
inuentorū cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq; dñs est
pertineat. **S**i cōis seru⁹ in

ris. **S**certum esse. sed illud propter filios p̄mi matrimo-
niū q̄ sic possent defraudari. Itē videt q̄ neutri. f. nec le-
gati nec heredis institutio: vt. §. de ali. iudi. l. ex hoc. §.
sed herede. §. illud quo ad illud edictū. Item facit. §. de
vsufu. l. si aliena. §. hoc iure.

Item qui in aliena. partis vel dñi.
inuenit. non data opa. vt. C. de thesau. l. i.
lib. x. vbi dicitur quis sit thesaurus. et. §. eo. l. nunq; §.
thesaurus. **A**ccur.

Persone eius. in cuius potestate est.
Hoc em̄ erit. nunc rñder.
Partem ei. in cuius agro inuenit.
Allius. patris vel dñi.

In alieno. puati. qd̄ alit sit in sacro religioso vt pu-
blico vel fisci: habes. **D**e iure fisci. l. iij. §. fi. r. l. iij. e. §. the-
saurus. (sauros.)
Pars dñi. vel patri queritur.
Tradit. qd̄ sic sit habes insu. de stip. ser. §. seruus
cōis. et. l. de stip. ser. l. si seruus cōis.
Donū fortune. als dñi fortune: r. als donū fortis:
§. certe legatū r. hereditas nō sunt oīno donū fortune:
§. sūt ob p̄cedēs meritū: vt. §. pro so. nec adicit. r. l. seq.

vt. §. de enic. l. cum ea. et de ac. emp. ex empto. §. fi. r. facit
C. de rebus ali. non ali. l. fi.

Fundus dotalis. idem in iure patronatus: in re
sacra et religiosa: vt. §. de cōtrahen. emptio. in modicis.
quandoz tamen in fundo dotali mulier repellitur a vē-
dicando: vt. §. de
leg. ij. cum pater.
§. qui dotalē. et. §.
de fun. do. l. dota-
le. §. fina. Item et
quando ex neces-
sitate: vt. §. de fun.
do. l. i. Item si ali-
us puocat ad di-
uisionem: vt. C. de
fun. do. l. fi. Item
vsucapitur quan-
doq; vt. §. de fun.
do. l. si fundum.

Item et fallit hec
regula in iure se-
pulchrorū et ope-
rarum obligatiōe
vt. §. ad treb. l. qz
perinde. §. i. et. l. si
patroni. in prin.

Accur.
Cuius. scilicet
rei.

Non possit.
scz fundus dota-
lis: non autem di-
cas rem sacra fieri
in dominio he-
redis: et distigue
hic vt not. insitu.

De leg. §. non solū.
Itē no. hic nō vi-
deri alienatus qd̄
cum vniuersitate
transit. sed argu.
contra. C. de se-
nup. l. si quis po-

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

Si cōis seru⁹ in
alieno inuenit: vtrū pro
dominij partibus an
semper equis acq̄ret.
et simile est atq; in
hereditate vel legato
vel qd̄ ab alijs donatus
seruo traditur: quia
et thesaurus donum
fortune creditor / scilicet
vt pars que inuentorū
cedit ad socios *§. i.*
qua parte seruū quisq;
dñs est pertineat.

a De parte. dimidia.
b Ex parte. que a se inuentori tribui solet.
c Vel nominatum. quibus casibus soli ei querit. vt. § eo. per scrium. § sicut.
d Quod magis dici poterit. vt ei soli acquiratur: quod admodum si pulando vel nomine eius per traditionem accipiendo finis est dam: vel legas in interrogatiue vt poses dicas medietatem medietatem accquiri alii: quod vt habere rationem finis. Al. vel dic referri non ad primum sed superius an aliquid. et est idem sensus. p. quo. et. de stipu. ser. l. iij. Accur.
e Propriam habeat. i. cuius est in eo proprietatis.
f Illius sit. i. proprietarii.
g Eide. proprietario.
h Num. i. an. i. Acquiratur. iste thesaurus.
k Inuenisse. operando tamen. Accur.
l In abdito loco. id est latenti. Accur.
m Inuenit. i. fortuito.
n Nec illius. quod inuentus est fodiendo.
o Nemo enim. vere nullo casu ad fructuarium pertinet. ac.
p Aliud dedit. quid ergo si propea fodiebat iussu fructuarium. dicit. p. et. R. idem quasi hoc non liceat: quod est falsum: immo licet i suo: non tamen arte magica: vt. C. de thesau. et sic querit et vt hic inuenit. ac.
q Inuenit. fortuito non fodiendo iussu fructuarium pro eo inueniendo.
r Si creditor inuenit. in fundo pignorat.
s Nec recepta. i. soluta.
t Pecunia. pro qua erat iste fundus obligatus.
v Permanit. scilicet in eo quod actione furti consecutus est creditor. vt. §. de pig. ac. si pignote.

omni vnus fundo proprio inuenit: de parte que soli dno sp cedit non est dabitum qn soli dno predij sit: veru an aliqd ex parte dferat alter soctus videntum est: et numquid simile sit atqz cuz stipulatur fuus iussu vnus dnt: aut per traditione aliquid accepit: vel notati alteri. quod magis dici poterit. **Q** si seruus in que vsufu. alienus est inuenit in et loco qui seruum propriu habeat an totu illius sit: et si in alieno an partem eide acquirat: an vero fructuario. est inspecto in illo: num ex operis serui acquiratur: finge terra fodientem inuenisse: vt hoc dicatur fructuarij esse. **Q** vero subito i abdito loco positum nichil agens sed aliter ambulans inuenit: proprietatis dnt sit: ego nec illius ad fructuarium pertinere parte arbitror. **N** enim est seruorum operis thesauros querit: nec ei ea propter terram fodiebat: sed alterius rei opera sumebat et fortuna alid dedit. **I**taqz si in ipso fructuarium agro inuenit: puto parte sola vt agri dnm habiturum: alteram ad eum cuius in seruo proprietatis est pertinere. **Q** si creditor inuenit: in alieno videbitur inuenisse: parte itaqz sibi partem debitori prestat: nec recepta pecunia restituet quod iure inuentoris non creditoris nomine ex thesauro apud

1 Intra constitutum. luendi tps. i. biennii. vt. C. de iu. do. impe. l. si. §. si nati imperator.
2 Ueritur. vt sit idem quod erat ante predictam imperatorem. vt. §. et. §. pri. acc.
3 Tenebit. scilicet creditor.
a Oblato. i. creditori.
b Debito. cuz vsuris et damnis eius vicio creditore illatis: vt. r. d. §. si nati.
c In simpliciter. id est ita oia restituitur ac si pignus simpliciter esset noui imperato iure dominij. et ita simplex petitor est debitor qui repetit pignus ante impetracionem iuris dnt.
d Debetur. scilicet thesaurus.
Q ue dnt. nichilomagnis alio nichilomagnis. i. no sunt soluentis censum: et tunc facit. C. de do. na. censualis. r. C. de rei ven. solentibus. r. C. de ac. ep. si pat alio nichilominus: et tunc dicitur i. remanet et cui fuerant: sic. §. de iud. l. iulianus.
S i epistolam tibi misero: non erit ea tua antequam tibi reddita fuerit. paulus. imo contra. nam si miseris ad me tabularium tuum: et ego rescribent causa litteras tibi misero: si mihi atqz tabulario tuob tradidero tuas effici. **I**dem accidit in his litteris quas tueditaxat rei gratia misero: veluti si petieris a me vt te aliquid comendarem et eas commenda titias tibi misero litteras. **S**i qua insula in flumine nata propria tua est: nichil in ea publicum est. paulus: immo in eo genere insula est: quoripa in flumine est. **E**t littora mari propria publica sunt non secus atqz si in continenti agro. **I**dem turtis est si in insula in flumine
i Tuta est. ratione propinquitatis.
k In flumine. et qd ad vsu sunt publice. i. qd ad ppetate sunt eorum q possident ppet: vt in fl. e. §. ripari: m.
l In continenti agro. agru recat loci adiacentis flumini. vt. §. e. l. insula. in fi. et. de flu. r. ne quid in flu. pu. l. pe. sic ergo littora que alicui agro propinqua sunt publica sunt. sic et mari proxima sunt publica: id est publice communia. vt in fl. i. co. §. r. quidem. r. §. kitonuz. et. §. eo. quod in littore.

Tabularius
 qd sit.

a *Qua tua est. ratione vicinitatis. Accur.*
b *Propemodū. nā eius pprietas nō est publica: sed eius vsus. 7 sic nō est differētia inter hāc 7 illā que solū t̄git: vel dic q̄ et hui⁹ pprietas est publica. 7 sic differēt ab illa q̄ t̄git solū: 7 p̄ est philosophicū rēperamētū.*
c *Paulus. facit. s. e. l. insula.*
d *Quem. scilicet agrum.*
e *Queraf. qua s̄ dicat nichil interest.*
f *Si id q̄d. als s̄ id q̄d 7c. et tunc dic s. i. q̄uis. et q̄d subicit publicum est. s. ratione vsus. 7 in si. si habes sine nō: dic de bet ratione vsus. si cū nō: dic ratiōe pprietat. vt 7. s. e. adco. s. insula. als est sicut id q̄d i publico natum aut in edificatū publicū nō est: ita insula publica d̄ esse: et est t̄c similitudo p̄ trariū: vt 7 ibi: lazar⁹ similit̄ masla. Accur.*

g *Am p̄gnās. fiet part⁹. vt 7. C. de lib. cā. placuit. sed cōtra. s. q̄ po. in pig. hā. potior. s. si de futura. s̄ ibi in pignore v̄ibi diximus: hic in dominio.*
h *De acq̄reda vel amit. posses. Dixit qualiter iure gētium acq̄rit dñm: n̄c qualiter iure civili. i. p̄ vsucapionē: q̄ cū nō sit sine possessiōe. vt. i. u. i. sine possessiōe. de ea p̄mittit: 7 nō. q̄ hic dicit amitēda. sed. C. eo. dicit retinēda: q̄d in idē recidit: q̄ trariō: eadē est disciplina.*

i *Offessio. a pedib⁹. als a sedibus: 7 t̄c habeas sedib⁹: 7 sic respicit finē dicitōis possessiō. quia ibi sedebat: als a pedib⁹: 7 habeas t̄c peduz: 7 sic respicit p̄ncipiū 7 hec bona vt subicit. et hic est allusio vocabuli quasi cōpositio seu deriuatio vocabuli vel descriptio vocabuli. sic 7. s. i. cer. p̄ta. l. i. s. app̄llata. Diffiniri autēz p̄t sic fm̄ Jo. possessio est ius quoddā rē detinēdi sibi. Uel fm̄ azo. duob⁹ modis. p̄mo sic: possessio est ius quoddā quo q̄s rē corporalez vere vel interpretatiue sibi habeat. Tu dic vt 7 idē azo postea dicit. possessio est corporalis rei retentio. corporalis 7 animi iuris adminiculo p̄currente. de corporali id dicit q̄ incorporea pp̄ie non possi dēt. vt. i. e. l. iij. in p̄in. 7. i. u. i. sed q̄r. s. si viā. Itē retēno dicit p̄pter id q̄d statim hic sequit̄ corpus 7 animi. p̄pter id q̄d est. i. l. iij. in p̄in. iuris adminiculo ideo: q̄ ius op̄a 7 ius acquirēda 7 retinēda: q̄ q̄s h̄z plurimū: q̄nq̄ mltū: q̄nq̄ partū iuris possessiō: vt dices. i. e. l. possessio. itē iuris: vt ius nō reprobet: vt in re sacra 7 simili. vt. i. q̄ vniuersas. s. i. Uel quia ali⁹ possidebat cū duo in solidū 7c. vt. i. e. t. i. l. iij. s. ex cōtrario. Itē no. ex eo q̄d hic dicit q̄ min⁹ pp̄ie dicit res mobilis possideri: cū a pedib⁹ dicit possessio.*

publico p̄ma tuo. fundo nata est: ea tua est. Paul⁹. videamus ne hoc falsus sit de ea insula que non ipsi alieo flumīnis coheret sed virgultis aut qualibet alia leui materia ita sustinetur in flumine: vt soluz elus non t̄gat atq̄ ipsa moueuf. h̄ec enim ppemodū publica atq̄ ipsius flumīnis est insula. Paulus r̄n. si insula in flumīe nata tua fuerit: deinde inter eā insulā 7 cōtrariam ripā alia insula nata fuerit: mēfura eo nomie erit instrueda a tua insula nō ab agro tuo p̄pter quem ea insula tua facta fuerit: nam quid interest qualis ager sit p̄pter cuius pp̄nquitatē posterior insula cuius sit q̄ratur⁹. Si id q̄d in publico natuz aut edificatum est publicuz est: insula quoq̄ que

i *Quia naturaliter. i. corporaliter. sed quare corporalis possessio dicit naturalis. R̄n. ad differētiā ciuili. sio corporalis 7 ideo quia de iure naturali p̄micio anteq̄ essent iura potalig ciuilia. i. leges sunt statuti vt quācūq̄ terraz calcauerit q̄e napes tuus tua sit. itē ideo quia nature sustētamēto. i. cor naturalis*

in publico nata est publica eē debet. **enul.**
Am p̄gnās mulier le gata aut vsucapta aliove quoquo modo alienata pariet: et fiet partus cuius est ea q̄ emetur: nō cutus tunc fuisset cuz conciperet.

De acquirenda vel amitēda possessione. Titu. ij.
Appellata ē possessio a pedib⁹ positione et ab ea olim incepit dominium: et hodie incipit ab his q̄ i nulli⁹ bonis sūt. hoc dicit Bar.



D *essio appellata ē a pedib⁹ (vt 7 labeo ait) q̄ si pedū positio: q̄ nāli ter tenetur*

beret naturalē: q̄ ingressus h̄z naturalē etiā fm̄ eo: q̄d ipsi a se negat. s. duos in solidū possi dere naturalit̄. Sed duo dicit verū est eodē iure: s̄z diuerso possunt duo possidere naturaliter. naz ingressus h̄z naturalit̄ naturaliter: s̄z abfens h̄z naturalē ciuilit̄. Aldri. dixit q̄ statim cū ex it lidū na de fundo amittit naturalē: 7 acq̄rit ciuilez in ipso exitu: cū autē redit in fundo amittit ciuile 7 recupat naturalē nec simul eē p̄t fm̄ eū Tu distingue fm̄ Jo. an habeat re. q̄s naturalē 7 ciuilem p̄ se aut p̄ aliū t̄stū. vt p̄ hūi 7 ser uū ex cā peculii. vt. i. e. l. iij. s. q̄ si seru⁹. 7 s. saluus. et an p̄ se ciuile p̄ aliū naturalē: an habeat tm̄ naturalē. p̄ tramis duob⁹ casib⁹ si creat detētās de fundo non amittitur possessio. s. naturalis si sit in p̄spectu etiā p̄ decē mi liaria. cū etiā sic querat. vt. i. e. l. q̄d meo. s. si reditorē. er go magis retinet. arg. i. de su p̄h. l. i. s. q̄d ait. ibi naz cui damus actionē 7c. als si non est in conspectu naturalis amittit s̄z ciuili retinetur. vt. C. eo. l. 3. Sed q̄d si non est in p̄spectu s̄z de p̄mo sic q̄ cito potest ingredi: R̄n. nō amittit cū etiā sic q̄rat. vt. s. de p̄rahē. emp. l. clauibus. 7. i. e. l. s. si iusserim. Itē q̄d si nō est in p̄spectu nec de p̄mo 7 sic amittit: si redat vt sic sit de p̄rio vel in p̄spectu an recupet: R̄n. sic si ita stat vt de facili possit recupari. Si autē p̄ aliū h̄eat dicitā naturalē possessiōez vt p̄ cur. tu. 7 cura. filii vel seruū 7 p̄ se ciuilem l̄z detētās creat: 7 nec sit in p̄spectu nec de p̄rio: tenef naturalis p̄ dñm: si erit h̄eat aīz retinēdi dñi. vt. i. e. l. clā. s. q̄ ad nūdināp. in p̄n. 7. l. si colon⁹. 7 idē dico i q̄ro casu q̄n solā natura: lē h̄z p̄ se. vt fructuari⁹. vt. Inaturali. nā retinet q̄cūq̄ va dat: vt. p̄bat. i. s. vt 7 i ar. l. i. s. l̄ dicit hoc. 7. l. iij. s. v̄i vt.

Posses-
siois va-
ria diffi-
nitio.

posse-
siois va-
ria diffi-
nitio.

Sed quare retinet hic vel in ultimo casu pl^o naturalis
 q^o pmo r^o sedo casu. Rñ. qz ibi satis opat anim^o in r^oen
 tione civilis: qd hic no facit. operat q^o retentio^o natura
 lis possessio^o. Sz qd d^o dicunt q^o h^o naturalis h^o quidda
 civilitatis in se qd alo tenet lz exeat: qd no placet. qz ci
 uile h^o p^orietari^o
 h^ose habere non
 pot: vt dices J. l.
 iij. §. ex p^orio. Itz
 in supiori primo
 casu anim^o deti
 nentis opat reten
 tionē naturalis:
 vt. d. l. J. e. si colo
 nus. cū aliud non
 opef. nā ciuilem
 meo alo retineo.
 et hec oia de natu
 rali. at ciuilis si
 ue sola siue cū na
 turali retinet qd
 qz vadat ille q^o h^o:
 vt. J. e. l. cā. §. q^o ad
 nūdinās. Ex p^odi
 ctis p^o q^o due sūt
 possessiones ciu
 lis et naturalis:
 vt statim dices fm 230.

- a **Whimqz rerum. ecce effectus possessionis.**
- b **Naturali possessione. hoc exponit vt. 8.**
- c **Itz. et bñ: vt p^o ex p^odicta auctoritate qd qd calca
 uerit pes tuus zc. hec aut possessio corpe sic q^o sita vt h^o:
 vel oculis z animi affectu: vt. J. e. l. §. p^o. vt naturalis. l.
 ex iure gēitib: vt z ponit in sū. de re. di. §. p^o traditionē. nō
 eo q^o opibus uenit alah^o. nā irrationabilia nō possidēt
 sicut nec furiosi vel dormientes: vt. J. §. furiosus. z hec
 eadē pōt dici ciuilis approbatoe. ar. J. de ver. sig. l. lege.
 z sic nō due sunt ap^o eadē. sz vna fm. p. et az. At J. o. et
 aliq^o dicit duas eē naturalē q^o corpe: ciuile q^o alo cōstitit:
 vt. J. l. iij. in p^o r. C. e. l. nemo q^o ē tuti^o. Qd §. 6. C. e. l. li
 cet. q^o cū de fundo retinet possessionē etiā si nō est in
 cōspectu. dices ciuile fm 10. sz fm 230. naturalē: q^o etiam
 ciuilis pōt dici fm eū ex eo q^o ius ciuile opat ad retēti
 nē. sic et ciuilis actio b^o p^oris rōne extēstionis. vt. 8. de
 nora. electio. §. si 18. Si autē me ab h^ote q^o ingredit^o meū
 p^odictū qd possideo ciuilis iuris auctoritate vt dicit^o ē fm
 230. ingrediēs h^o naturalē de iure naturali: cū z cōtra
 extrane^o h^oz in dicit^o vt pos. vt. J. vt pos. l. i. in fi. et. l. fe.
 et illā naturalē etiā de iure na. interp^otal lex retineri alo
 sicut in fructuario b^o. vt. J. de vt. r. vt ar. l. iij. §. vñ vi. Nec
 mirū: qz hic in hoc casu plurimū a iure mutua. i. habet
 possessionē: vt. J. e. possessio. sz si iste retinet naturalē z in
 gressus acqrit naturalē q^o duo habēt naturalē qd ē fal
 sum. Nec pōt dici q^o statū q^o i gressus q^o rit ille amittat. qz
 nō tunc sed postea cū rediēs nō admittit. vt. J. e. l. clam.
 §. si. dices ergo fm J. o. q^o retinet ciuilem.**
- d **Uestigū. i. exēplū vt dñū ex naturali possessionē q^o
 ratur. l. cū ceperit possidere statim sūt dñs.**
- e **In his. feris alalibus. nā ista cū possessionē statū q^o r
 tur. vt. 8. u. l. i. l. i. r. l. l. §. q^o in aliq^o reb^o. nā non statū in
 aliq^o re q^o sita possessionē q^o rit dñū: at in his nō q^o rit vnum
 sūe altero. idē in amissionē dicunt qd d^o vt vñ sine alio
 nō amittat: qd nō placet: vt statim dices.**
- f **Qui p^omi. §. si al^o occupasset q^o ill^o ē et: etiam si**

possessionē amittat p alteri^o occupationē: vt. J. e. l. rē q^o
 Sz an z talia q^o rati q^o sunt in p^ospectu si habem^o ani
 mū acq^o rēdi. Rñ. aut sunt alalia: z tūc sua qd hēs. §. si.
 l. l. naturalē §. illū. z. l. in laqueb. In nō statū vt dñū
 gnēdū inf res ab aliq^o possessas: vt sic ē nō apprehēsa
 possessionē q^o ratur
 vt. J. e. l. q^o meo. §.
 si veditore. z vacā
 tes siue p dereli
 cto hitas. z tūc de
 mū post corpalet
 apphēstione: vt h^o
 et. J. e. l. iij. §. nera
 tius. l. fi. z ē rō: qd
 pmo casu pcurrit
 tradētis z acq^o rē
 tis p^osentus. sē o
 nō. vt. J. de stip. f.
 si seru^o restō. Alij
 dicunt h^o sufficere
 cōspectū cū affe
 ctioē q^o rēdi. nec ob
 stat. d. §. neratus
 qz ibi nō videbat^o
 h^o sic. ar. §. de p^o hē.
 ep. clauib^o. vt dic
 qz ibi z si sciebat

thesauri eē in fundo: nō tñ vt h^o sic z in illa clauib^o. C^o r
 tio dic ibi de possessionē: h^o de dñio: vel ibi de alio g^o hē q^o rē
 di. f. p^o inuētione: h^o p^o occupationē: q^o diuersa sunt: vt l. l.
 de re. di. §. fere. z §. thesaurus.

g **In bello. licito. vt iudicio a populo romano vt ab
 alia ciuitate. vt. J. de cap. l. hostes.**

h **In mari. sec^o i flumie. nisi sint ibi agri limitati: vt
 J. de flu. l. i. §. si flū. z §. si. i. l. l. agris. z l. adeo §. flū. l.
 i. Lapilli. q^o qd tñ se differat legit. §. de au. z arg. le.
 et si non sint §. gemme. z facit. §. de re. di. l. item lapilli.
 k **Per nosmetipos. nō remouet qn z p alū: vt. J. e. §.
 l. Sine tutor^o aucte. vel curator^o p^o p^o (itē acq. cū se.
 furiosū. Nūq^o q^o cū tutoris auctoritate vel cur. ifans z
 furiosus acq^o rūt possessionē. vt q^o nō: vt. J. p^o r. §. pupill^o
 zc. z ibi q^o snia zc. z J. de re iudi. l. in negocijs. §. § hoc in
 nuit. J. e. p^o r. §. ifans. sz lz nō q^o rat furioso sine curato
 re: retinet tñ vt. J. e. l. si is q^o z J. i. i. iusto. §. cū. z. l. nūq^o §.
 anpe. lz tñ desinat h^ofe alim possidēdi: n^o tñ h^oz animū nō
 possidēdi. qz tūc desineret: vt. J. e. si q^o vt §. differentia.
 m **Non pōt incipe possidere. i. acq^o rere possessionem.**- n **Licet maxie. i. qd est marimū in possessionē q^o randa
 vt. J. l. iij. l. p^o r. sic. C. qd me. cā. l. iij. nō g^o is detēran o est
 possessio: sz triplex est: nā alia ciuilis alia naturalis an
 q^o rū vtraq^o querēda duo ex gunt: vt. J. e. l. iij. in p^o r. alia
 detentatio: vt h^o c. qualē etiā habet colonus.**
- o **Dormienti. facit. §. de auc. tu. l. i. in fi.**
- p **Sz pupill^o. idē de furioso vt dñi. h^oz in pupillo tñ
 q^o ratur. l. cū ceperit possidere statim sūt dñs.**
- q **Etā rē eñ. i. acq^o ritionē possessionis: et (profequa^o.
 subaudi maxie. nā et si iuris eēt idē: vt ecce pōt ilip^o rari
 sine tutoris auctoritate. vt in sū. de auc. tu. z vñ capere.
 vt. J. u. i. §. qui §. pupill^o. q^o iuris sunt. sz scōm hoc quō
 est factū nō ius. Rñ. qz ea acq^o rita de facto: nō q^o rit de iu
 re vel nō iure sit q^o rita: vt. J. l. iij. §. ex contrario. Tu dic q^o furios^o
 est rō quare furiosus nō possit acq^o rere posses. sed pupil^o pos. acq^o
 rus sic sine tutore: qz ea res nō est iuris. i. i ea nō deside
 ratur fictio iuris q^o factū alterius fingat pupill^o: qz ipse pōt: sed
 tūc q^o rit. ea aut q^o p alū q^o ratur h^oz plurimū iuris. sed ea q^o pupill^o
 ac.******

Res in
 p^ospectu
 nfo etñ
 res an
 stat alo
 q^o ratur

Posses.
 ciuilis
 naturalis
 an due
 sint vel
 vna.

Actio ci
 uilis p
 rousa di
 ei pōt.

a Per eū. et opus suis vlex renfa: vt. J. e. possessio qz. b. Nō possidem. ciuilitatē s; naturalē sic. vt. J. e. l. naturaliter. sed. p. dicit nullo mō. et idē de alijs q; habent ius in re dicit: vt in emphiteota et similibus.

c Nec filii. f. possidem: alia tñ rōne p eū acqrim. f. iure pte ptātio.

d Ceterum. vt possessionē q; per se qrat possidēdi animū h;e d;: vt. J. s; furiosus. ce. terum et ille. c.

e Impuberē. scz seruum.

f Sicut pupillus. q; habeat intellectū. vt inuit lfa ipa. f. parū. vt dicentiā si nō h;eat intellectū vt tñ faci ar mea iussio qstū faceret tutoris auctoritas: vt. J. e. s; uis. s; infans. nec ob. lfa p dicit. sic enī intelligi pōt. f. vt nō sit furiosus.

g Illud qrit an p seruū furiosū qrat si hoc gestiat tradē: Rñ. sic fz azo. c; et luito pcuratore hoc fiat. vt. J. de dona. l. q; nichil.

h Pupill. vel dic habēs in intellectu: J. dicit tu. auctoritate. f. marie prop id qd est. J. e. s; furiosus. l. fi. vel dic pupill. et infans: vt. J. e. l. s; uis. s; fi.

i Iussit eū. s; qd situtoris auctoritate seru. p; pupilli violēter occu pauir: an qrit pupillor: videtur q; nō quasi perperam sit data auctoritas vt. J. de auc. p. l. iij. c; q; sic. vt. J. q; vi aut cū. l. is q; vi. s; situtor. r. c. vt. vi. l. mēmerit. r. J. d; vi r; ar. l. si vi me.

k Nō possideatur. vt. J. de vsufr. l. arborib; s; de illo. r. hoc nisi diu. r. c. vt. J. l. iij. s; seru. secus alit dicitur in alijs reb; mobilibus. vt. J. l. iij. s; nerua. et. l. pōponi. in pn. et est rō vt in. l. rē que. r. l. si rē mobilē. Sed op. iste facit furtū sui. vt. C. de ser. fugi. l. i. ergo desintus possidere: vt. J. eo. l. rem que. sed rñ. hoc verū extraneo furā tenon filio vel seruo vt ibi. J. e. qd si iā ceptū possideri ab alio vel liberū cōtēdat an pōt nobis acqri possessio: videt q; nō vt hic a cōtrario sensu. r. J. pri. s; et. J. e. s; et per eū. c; q; sic vt. J. de lib. cā. l. si cui. s; s; sed qd dicit magis est vt acqrat. f. alia: nō posses. vel ibi ad huc

possidebat animo: vt. J. l. iij. s; seruus. aliud ergo si ab alio possidetur. Accur.

l Potest vsucapi. ipsum seruum si ante fugam inceperam vsucapere: vt. J. de fur. seru. r. filij. s; s; r. J. iur. l. si is. s; seruus. r. c.

pōt vsucapi. S; vtilitatis cā receptū est: vt impleat vsucapio. q; diu nemo nact; sit et; possessionē. Possessionem autem per eum acquiri sicut per eos quos in prouincia habemus: Cassij et Iuliani sententia est.

m Per seruū a nobis pignori traditū non acquiritur nobis possessio. Bar.

n Per seruū corporaliter pignori datū nō acq; rere nos pos. iulia. att. ad vnā em cām in videri eum a debitore possideri ad vsucapionē. f. S; nec creditor: q; nec stipulatione nec vilo alio modo per eum acq; rat: q; uis eum possideat.

o Per seruū hereditarium nichil nobis hereditatis acq; ritur: sed per emptū et donatum alie res emptē et donate acquiruntur. h. d. bar.

p Veteres putauerūt nō posse nos p seruū hereditariū acquirere qd sit eiusdē hereditatis. Itaq; agitat num hec r; la long; pducēda sit: vt si ples serui legati sint: per vnum an possint ceteri possideri. Idē tractatum est si pariter empti vel donati sunt. s; verius est ex his causis posse me per vnum reliquorum acquirere

heredes. Accur.

q Qd si eiusdem. tria hic includit: id est nec hereditatem nec dominū rei hereditarie nec possessionem: vt. J. titu. l. l. per hereditarium. et. J. de acquirē. here. l. heredes per seruum. sed contra J. eo. qui absentis. s; fin. Sed ibi non erat hereditarius: vt ibi dices.

r Donati sunt. vtrū per vnum eorum ceteros possit acquiri possessio.

s Per vnum reliquorum. non vt possessio vno per eum videat et ceteros possidere: sed post acquisitionem possessionē in vno incipiat alios meo nomine possidere: vt h. r. J. e. p dicit. nisi in legatis. vbi etiā sine pō. qrit dñuz vt. J. de fur. l. a ticio. Sed que est ratio q; p hereditarium nichil querit: p istos alios sic. Rñ. J. o. vrgēs disputatio alij rō coequalis: q; dedignat res h;ereditaria p cōparem

m Vsucapio. rerum possessionum per seruum.

n Sententia ē. et nostra: vt. J. eo. p eum. in fi. et. J. de lib. cā. si cui. in fi. reprobata nerue snia. Sed contra J. de pub. si seru. Sol. vt ibi.

o Per seruum corporaliter. sec; si solo cōsensu: vt J. de pig. ac. l. i.

p Vsucapio nem. vt r. J. eo. qui pignori. r. J. tit. l. pignori. J. e. m et qstū ad euitandū satisfactionem: vt J. qui satisfda. cog. gan. sciendum. s; creditor. et de hoc dicit quis possidet: vt no. C. de p; scriptio. xxx. an. l. cui; nouissimi. s; l. Accur.

q Possideat. vt J. titu. l. l. per seruum. in prin. S; quid in dominio rerum ab eo quā sitarum: dicit q; dam interim nullius esse. J. e. h. dicit domino querē vt in seruo alieno et libero homine bona fide possesso: vt. J. eo. s; sed r per eum.

r Nos. scilicet

Liber Tertius.

queri. nā assinus intumesceat si p cōpare se videt appetere
di. hoc nō valet: quia in legatis idē deberet eē & ceteris.
Tu dic q hereditariū seruū dicit ante aditā hereditatē:
quo tēpore nichil q̄rere pōt eū nō sit seruū. vt Ieo. si me
in vacuā. §. si. at post aditā tā nō est hereditariū: sed pro-
prietariū heredis. vt. l.

eo. cū heres. l. 3. im-
proprie quādoq;
vt hic. l. seruū here-
dis factū heredita-
riū appelles. vt. §.
eo. §. itē acq̄rimū.
in fi. hoc ergo no-
mē hereditariū.
dominam. l. here-
ditatez significat:
quā non hz domi-
nā ea adita ab he-
rede. Sed cū dico
emprios donatos
& legatos titulos
de ligno p hec no-
mina vel partici-
pta. vñ l. 3. factū sit
dominū legatariū
ad huc seruū lega-
tus dicit. et ita de
ceteris: et sic forte
intellexit Jo. cum
dixit: vrgēs dispu-
tatio in heredita-
te ipsa. Et et alia
rō quare nō q̄rit p
hereditarium ser-
uum. vt. §. de acq̄.
here. paulus. sed qd si habeat vsumfructū in seruo testa-
toris mei nūquid p eū acquirā hereditatē: Rñ. q̄ nō: cū
nec per seruū heredis possit queri. secus si seruus insti-
tuatur: quia per eum tunc acquiritur.

a Si ex parte heredi. secus si in totū tūc enim inutile
esset legatū. vt. §. de lega. l. legatū. §. i. sed si abstinet totū
psequit. vt. eo. ti. l. q̄ filiabus. §. si. r. l. seq̄.

b Legatus. i. p̄legatus.

c Propter partē. dimidiam si ponas duos heredes
aliam autem habet iure hereditario.

d Fundi. nō ipsam hereditatē cum p me sim heres.
vt. §. de acqui. here. paulus.

e Seruū cōez. mei & testatoris cui successi p̄ipm fuisi.
vt. §. de here. l. i. l. i. p̄n. sec⁹ si p me. vt. d. l. paul⁹. & erit
nō hereditariū hoc casū s̄ tot⁹ michi accedit fm Jo.

f Acq̄ro. l. totā hereditatē: possit & poni in seruo duo
rū instituto ab extraneo contēplatione alterius.

g Hec q̄ de seruis diximus. vt per eos acquirat no-
bis possessio. vt. §. e. §. item acquirimus. & sequētibz.

h Velint. & sciant velle. vt. r. §. eo. §. ceterum.

i Sed potius nō. si tamē habeat ratū. vt. §. de neg.
ge. §. ego. Itē hoc nisi ille q̄ tradit hoc agat vt michi acq̄-
rat: quo casu serui malignitas nō nocet. vt. §. de dona. l.
q̄ michi. r. §. ti. i. p̄ seruū. §. si. q̄ est p̄tra. vel hic a nemine
tradebat. itē hoc in q̄rēdis. sec⁹ in q̄stis. vt. §. e. l. fi. et. C.
de pac. l. seruus. & facit. §. de dono. pos. l. pe. & de iure do-
tium. cum vxor. & Ieo. si me in va. in fi.

k Nobis acq̄rit. dic q̄ p̄curatorem q̄rit possessio &
dñiuz si dñs fuerit tradēs etiā ignotū. alio si ipe tradēs

possionē. ¶ Si ex pte here-
di instituto seruū legatus sit:
ppter partem quā ex causa le-
gati habet acquirere fundū he-
reditariū possessionē. Idem di-
cendum est si seruū cōmunem
iussero adire hereditatez: quia
propter meā partē acquirō.

C Seruus acq̄rit domino ita
venuz si vult: quia secus si de
cōtraria ipsius serui volunta-
te appareat. h. d. pau. de ca.

C Nec q̄ de seruis diximus
ita se habēt si et ipsi velint: no-
bis acquirere possessionē. naz
si seruū tuuz possidere iubeas
& is eo animo intret in posses-
sionem vt nolit tibi. sed potius
ticio: acquirere: nō est tibi que-
sita possessio.

C Per pcuratōrē nobis acq̄-
ritur possessio si hoc agat: alio
secus. h. d. Bar.

nō fuit dñs: p̄ditio vsu capiēdi ex q̄ sciuit dñs: vt hic. r. §.
ti. l. l. si pcurator. & C. e. l. liberā. r. l. pcuratorē. fed. R. possit
dicit q̄ hōz q̄rit pcuratorē possessio & dñum etiā igno-
rāni michi: vt q̄ specialit ad hoc p̄stituto tradit gefien uerfi-
te etiā tradentē: pcurator malignet. vt. C. si dñs alteri mode
vel sibi. l. fi. r. §. de nobis
dona. l. q̄ michi. et q̄rit.
§. ti. i. si pcurator.
q̄ hōz possessio so-
la: & ea mediāte si-
ue per eā dñiuz s̄
ab ea separari nō
pōt. vt si hēat spe-
ciale mādaturū: &
meo noie accipi-
at eo q̄ dat nō hōc
agēte vt michi q̄-
rat: vt h. r. C. eo. p̄
pcuratorē. r. l. p̄ li-
berā. q̄ hōz tūc de-
mū rei tradite. p̄-
curatorū nomine
meo michi q̄ritur
possessio cum no-
uero & ratum ha-
buerō: vt si genera-
lis erat pcurator:
vel ad alia p̄stitu-
tus. vt. §. e. l. cōis.
§. fi. r. §. de nego.
ge. si ego. q̄ hōz tūc
demū michi q̄rit
quā tradita michi
fuit: vt si in tradēs
do nenter id egit

C Per pcuratōrē tutorem cu-
ratorēve possessio nobis acq̄-
ritur. Cū autē suo nomie na-
cti fuerit possessionē nō cū ea
mentē vt operā dñatay suam
accōmodarēt nobis: nō pos-
sum⁹ acquirere. alioq̄n si di-
camus per eos nō acquiri no-
bis possessio qui nostro nomi-
ne accipiūt: futurū est vt neq;
is possideat cui res tradita sit
quia nō habeat animum possi-
dendi: neq; is qui tradiderit
q̄si cesserit possessionem.

C Oculis et aspectu acquiri-
tur possessio rei ab alio tradi-
te. h. d. Bar.

C Si iusserim venditorē p̄cu-
ratorē rē tradere cum ea res in
presentia sit: videri michi tradi-
tam p̄iscusait. Idēq; est si
nūmos debitorē iusserim da-
re alij: nō enim corpore & actu

vt michi querat. vt. §. ti. i. l. res. & C. de hīs q̄ a non do. l.
iij. sed Jo. nō distinguit in ḡnali & speciali pcuratore. et
q̄b facit specialis quo ad quedaz: hoc generalis quo ad
omnia: & cōtra. vt. §. de admini. tuto. l. si duo. Itē nō di-
stinguit in generali vterq; vel tradēs tm̄ gerat. vt. §. de
do. qui michi. et. §. ti. i. l. per seruū. in fi. vel etiā accipēs
tm̄: q̄r et ei⁹ volūtas inq̄ritur. vt. §. eo. §. ceterū. & §. hec q̄
de seruis. Itē nō dicit dñum mediāte possessiōe q̄ri: s̄
per ipsum pcuratorē. vt. no. in fi. p̄ quas perfo. no. acq̄. §.
ex hīs. & illa. l. cōmunis. §. i. r. l. ego. intelligit quando
nō habebat mādaturū. Sed videt dñum non q̄ri p̄cu-
ratorē. vt. C. per quas pfo. no. acqui. l. i. sed ibi nō dicit
excepta pos. sed causa pos. l. domino.

l Accōmodarent nobis. i. non nostro nomine.

m Non possumus acquirere. nisi tradēs gerat. vt. §.
de do. qui michi. nisi fuerit res tradita. vt. §. ti. i. res. itez
contra. Ieo. cōmunis. in fi. sed illa in gestore sine mādaturū
to dicit: & nostro nomine accipit.

n Alioquin. nō ad p̄rimū: s̄ ad superi⁹ dicitū referē.

o Possidendi. sibi sed nobis.

p Neq; is qui tradiderit. q̄b est absurdum. vt. r. Ieo.
si me in vacuam. talis tamē absurditas q̄ hōz toleratur.
vt. Ieo. q̄b meo. §. si furioso.

q In p̄sentia. s̄ qd opat p̄sentia eū & ignotū: no-
bis p̄curatorē acq̄rat. vt. §. p̄ri. §. Rñ. l. i. p̄curatorē:
hic p̄ meipm acq̄ro: sicuti eū mitto ep̄lam vel nunciū. vt.
§. de p̄si. pecu. l. i. licet. & Ieo. q̄b meo. §. pcurator.

r Si nūmos. vt et. I. de fol. si pecuniam. & I. de fur. fal-
sus. §. si is. & §. de dona. inter vir. & vxor. l. iij. §. fi.

incertis. instantia. i. simile: habeo ptra te directam ex ma-
leificio actioez si tu efficeris seruus: ergo ⁊ hodie habeo.
nō sequit. imo est noralts. vt liti. de noxa. §. ex diuerso.
Illud qrit quō michi vēdicāt incertā partē fiet restitu-
tio incerte partis: Rñ. vt. d. l. que de tota. Accur.

a Naturalis possessio. i. corporalis apphēssio. vt §. e. l. ij. rñ. dixi. et supple vel aliō qd p eo hēat ⁊ sic bene sequit. et id ⁊ c. nā fūdi apphēssio et scēria thesauri eqpollēt apphēssionē thesauri vt subicit fm eos.

b Habuero. f. dicunt s; male.

c Naturali possessio. i. apphēssionē.

d Ceteruz. pro certe.

e Cepisse. s; p p̄scriptionē. ⁊ pro eis. §. e. l. §. i. s; thesauri non est pars fundi: vt glebe.

f Nō possidet. id est non incipit possidere sed retinet ignorans. als null' doctus vel furiosus retinet qd est falsum. vt Je. l. si is qui.

g Thesaurum. non ad proximi: sed ad superius dictum refertur.

h Alieni. loquitur ergo improprie de thesauro. vt ⁊ §. ad exhi. l. thesaur'. fm. h. vel dic de vero thesauro: et qd dicit alieni. i. nō fūdi. vt ⁊ c. vñ vi. l. si. Jit ⁊ q: nō possidetur nisi apphēditur vt subicit.

i Quidā. corrige nūc superiorem casum: ideoq ⁊ c. teriorem esse. hanc que sequitur nec ⁊ c.

Thesauri possessio nō qritur nisi per apprehensionem. hoc dicit Bar.

Aeratus et proculus solo aīo nō posse nos acq̄rere possessionē atunt: si nō antecedat naturalis possessio. Ideoq; si thesaurū in fundo meo positum sciam continuo me possidere simul atq; possidēti affectum habuero: quia qd desit naturali possessio id animus implet. Ceterū virtus ⁊ manilius putāt eum qui fundum longa possessione cepit etā thesaurum cepisse q̄uis nesciat in fundo esse: qd nō est verum. Is enim qui nescit non possidet thesaurū q̄uis fundum possideat. Sed et si sciat non capiet longa possessione quia scit alienum esse. Putant' putant sabini sententiam

habebat. s. vsucapio retēta prima. vt. §. p suo. l. i. in fl. vel ab ipō initio inūgūtur due forme. s. p emptore: et p suo ad vñ effectū. s. dñum acq̄rēdi: sicut si aliq; acciperet cultellū ⁊ ensē simul diuersis tēpōb' ad vñ effectū s; hōiem occidēdū. nā ⁊ hic occidit seu extinguit dñuz pumi. vt litiu. de re. diu. §. si tamē.

Nec enim sit cut. no. duas regu las. s. dominiū ex vna causa: posse sio ēx p̄tib' habet. vt et. l. de reg. tur. l. nō vt ex plurib'. prime obijci tur si currit vsucapio pro emptore: ⁊ p suo vt hic ⁊ vsucapio est acq̄sio dñū. vt. §. tit. i. vsucapio. §. ex diuersis causis qrit dñum. Rñ. proxi mā cām inspicit. l. traditōez siue acq̄sitiōez possessiōis nō remota. s. cām ex q̄ fit traditio. et sic no. tria. cā scilz traditōis seu ti. q̄ possunt esse plures vno vel duos res ipse inchoatē: Scdo est traditio possessiōis que est vna. Tertio vsucapio q̄ nascit ex p̄mis duob'. Scdo op̄ponit dñum vsucapioē qrit ex vsucap. ex multis causis p̄cedit. s. titulo ⁊ do. si. §. ⁊ dñuz: Rñ. hec ola faciūt vñ cām. i. vsucapionē. Tertio oppo. q̄ agens in rē oēm cāz dñū in ius deducit. vt. l. de excep. rei iudi. si m̄. §. eadē. in si. §. ⁊ l. ⁊ an eadē. §. actiōes. sed nec dicit ibi suā nisi ex vna cā. Quarto si res debita ex plurib' causis soluit. vt J. d. solu. cū qd §. d. peculio. ⁊ l. in nūeratiōib'. ⁊ de leg. i. si creditor §. marcell'. Rñ. vt in p̄ma. q̄ primā cāz l' sp̄cio. i. traditōez q̄ ex multis causis fieri pōt: sicut in vsucapione inspicit traditio l' illa fiat ex diuersis. s; hec non valet. ergo nec hoc in p̄ma q̄stioe: quia fm hoc possessio nō pōt ee nisi ex vna cā. s. ex traditōe qd est ptra hūc §. s; rñ. hec s; b; ita possidere ⁊ c. referri ad id qd dixi in prin. §. ⁊ eū q̄ vsucap. ⁊ c. hoc est ad remota cām. qd non place: vt in dñio. prima: in possessiōe remota inspicit: quia est ptra mētē hui'. §. tu §. dic fm a30. in vtraz reglā l' sp̄ci ci remota ⁊ dñum ex plurib' causis separatis nō q̄rat: s; curretib' sc. Possessio aut etiā ex separatis: hoc mō qd mētē est nō p̄ fieri pōt mētē ex aliq̄ cā supueniēte primo remanēte dñio. At qd semel cepi possidere eadez manēte possessiōe ex noua cā possidere possum: vt hic. et Je. l. si qd aut. Quito oppo. ex l. 3. ad legē fal. l. fūdo. vbi hūc dñum vt heres l' p̄t hūc vt ex legato. s; nec ibi ex plurib' causis acq̄rit s; tm ex cā legati ⁊ desinit ex cā hereditaria. Sceto si heres nō michi legatā sub p̄ditōe legat sub eadē p̄ditōe. s; dic ⁊ ibi ex p̄ma cā tm q̄ri. ar. d. l. fundo. Septimo si rē meā michi sub cōditione debebas tradas michi vt fiat mea existēte p̄ditione ⁊ postea mi-

Ex pluribus causis non contrariis sed diuersis se muticem cōpatiētib' possessio potest haberi: dñm autē vero non potest haberi ex pluribus causis in diuersum tps acquisitionis currentibus vtraz cā remanente. h. d. Bar.

Ex pluribus causis possidere eadē rem possumus vt quidam putant: ⁊ cum qui vltice perit: ⁊ p emptore: et pro suo possidere: sic enim: et si et qui p emptore possidebat heres lim: eadē rē ⁊ p ēptore ⁊ p herede possideo: nec em sicut dñum nō pōt nisi ex vna causa ptingere: ita et possidere ex vna dūtaxat causa possumus.

vna. Tertio vsucapio q̄ nascit ex p̄mis duob'. Scdo op̄ponit dñum vsucapioē qrit ex vsucap. ex multis causis p̄cedit. s. titulo ⁊ do. si. §. ⁊ dñuz: Rñ. hec ola faciūt vñ cām. i. vsucapionē. Tertio oppo. q̄ agens in rē oēm cāz dñū in ius deducit. vt. l. de excep. rei iudi. si m̄. §. eadē. in si. §. ⁊ l. ⁊ an eadē. §. actiōes. sed nec dicit ibi suā nisi ex vna cā. Quarto si res debita ex plurib' causis soluit. vt J. d. solu. cū qd §. d. peculio. ⁊ l. in nūeratiōib'. ⁊ de leg. i. si creditor §. marcell'. Rñ. vt in p̄ma. q̄ primā cāz l' sp̄cio. i. traditōez q̄ ex multis causis fieri pōt: sicut in vsucapione inspicit traditio l' illa fiat ex diuersis. s; hec non valet. ergo nec hoc in p̄ma q̄stioe: quia fm hoc possessio nō pōt ee nisi ex vna cā. s. ex traditōe qd est ptra hūc §. s; rñ. hec s; b; ita possidere ⁊ c. referri ad id qd dixi in prin. §. ⁊ eū q̄ vsucap. ⁊ c. hoc est ad remota cām. qd non place: vt in dñio. prima: in possessiōe remota inspicit: quia est ptra mētē hui'. §. tu §. dic fm a30. in vtraz reglā l' sp̄ci ci remota ⁊ dñum ex plurib' causis separatis nō q̄rat: s; curretib' sc. Possessio aut etiā ex separatis: hoc mō qd mētē est nō p̄ fieri pōt mētē ex aliq̄ cā supueniēte primo remanēte dñio. At qd semel cepi possidere eadez manēte possessiōe ex noua cā possidere possum: vt hic. et Je. l. si qd aut. Quito oppo. ex l. 3. ad legē fal. l. fūdo. vbi hūc dñum vt heres l' p̄t hūc vt ex legato. s; nec ibi ex plurib' causis acq̄rit s; tm ex cā legati ⁊ desinit ex cā hereditaria. Sceto si heres nō michi legatā sub p̄ditōe legat sub eadē p̄ditōe. s; dic ⁊ ibi ex p̄ma cā tm q̄ri. ar. d. l. fundo. Septimo si rē meā michi sub cōditione debebas tradas michi vt fiat mea existēte p̄ditione ⁊ postea mi-

ubi leges sub eadē cōditōe r extat cōditio. scerte hic ex cā debiti sū meaq; r si diuersa eēt cōditio et existeret. f. cōditio legati: etiā post pōditio debiti. f. existeret: r ex ea. f. cōditōe debiti petere. arg. d. l. fundo. h. s. arg. p. insi. de leg. s. q. si in die. ubi nō viciat legatū h. post existat cōditio debiti ex eo.

Eadē possessio numero nō potest esse insolidū apud plures: s; plures possessōes eius dē respectu vel nūero differētes possunt esse insolidū apud plures. h. d. Bar.

Ex cōtrario plures eādē rē insolidū possidere non possunt. cōtra naturā quippe est vt cuz aliquid ego teneam: tu quoq; id tenere videaris. Sa binus tamē scribit eū qui pccario dedit: r possidere ipz: r eū qui pccario accepit. Idez trebari? approbat? existimās? posse aliū iuste altū iniuste possidere: duos iuste vel duos in

Ex cōtrario. dixit vnū ex pluri bus causis possi-

derē: sic cōtra plures r. Et no. q. R. p. et alij intellexerūt hīc: s; in naturali possessiōe tm̄ ex eo qd dicit tenere stare sedere. r trebaria labeone respōdit. qz dicebat trebari? duos naturaliter insolidū possidere vnū. f. iust et possit a aliū iniuste. qd est impossibile vt. pbat labeo. nā quo ad pluri? summā possessiōe. i. ius ipsum possidēdi vel in genere insolidū possidēdi non multū interest r. hoc facti stare possit. s; ciuilit dicebat. R. r. p. et alij duos insolidū possidere diuersis respectibus r causis. r hoc iuste vel iniuste: vel vn? iuste alter iniuste. vt debitor qd hz ciuilit et creditor qd cū naturali hz quādā ciuilit. Itē de re data in ephitheo sim vel in feudū vel in dotē talibz casibus admittebat R. in alijs forte nō. s; Jo. dixit creditor oīno possidere r nō debitor. vt. s. l. i. s. p. seruū cor. Itē mulierem nullo mō nisi quo ad vitādā satisfactiōe: vt r debitor. vt r. s. q. satisfacta. cog. l. sciēdū. s. creditor. r quo ad eōmodū quo etiā respectu dicit dñā. vt. C. de iure do. in reb?. Itē feudatariū et emphiteotā quos dixit. R. hīc ciuilit rōne iuris qd habēt in re: dixit Jo. nullā ciuilit hīc s; naturales tm̄: r dñā rā ciuilit qd naturalē retinet: etiā si ad nūdinas eat. qd pater: qz dat eis interdiciū vn? vi: si reuersi nō admittant. vt. l. de vi r vi ar. l. i. s. hoc interdiciū. et. l. iij. s. vn? vi. Ciuilit aut sol? dñā hz cū duo etiā ciuilit r solidū nō possidēt fm̄ eū. Qd aut dicit hīc tenere stare sedere: r sicut qd facit p. R. r. p. r alijs: nō ob. qz ciuilit nō dī te neri alio: vel verius exp̄licat de naturali cū dicit cōtra naturā r. vt euidēt. pbat de ciuilit qd non possit dici nisi in enigmate. Alij dicunt indistincte duos vel plures insolidū ciuilit possidere nō solum in p̄dictis casib? possit a. p. vel. R. iust et iniuste vel mixtim: qd sic. pbat. qd ad nūdinas iust possidet ciuilit. s; si qd intrer alio et corpore possidet. ergo et ipse ciuilit ex quo est talis res qd pōt possideri fm̄ R. s; fm̄ Jo. nō sequi: qz si liber hominū sciēs liberi inuadā alio et corpore nō tm̄ possideo. vt. l. i. cū heredes. s. i. s; dicit hīc res est qd a sciente nō pōt possideri: r ego dicā qd hīc est aliud qd impedit. f. qz

ali? ciuilit possidet. Cōtra oēs est. J. de pccario. l. duo. s; ipsi dicit insolidū vtroq; iure vel naturali nō possunt: vt ibi. pccaria obijcit cis: si duo insolidū ciuilit possidēt cur non naturalit. s; bi gfa. si Igredior fundū que tu possides: vt possideam? insolidū naturalit pter id tantillum qd nam? vel enaz insolidū: si ambo exeam? r scem? in p̄spectu qd. d. dicit admisisse. f. duos naturaliter insolidū possidere. Itē fm̄ eos qd dicit duos ciuilit insolidū possidere. si plures intrēt fundū et qd ad nūdinas iust diuersis tēporibus: vel vno: r exites retineat ciuilit. ergo finiri possidēt ciuilit. s; si oēs habeat bonā fidez et titulū: quia ab ali quo acceperit nō clam: cū nō credāt se phibēdos: oēs vsucapit: qd est absurdū. nā r sic haberēt dñū vsucapione tali insolidū: qd est J. legē. s. cōmo. si vt certo. s. si. Itē qdlibet efficeret dñs fructū insolidū si decidat: vel p̄ aliquē colligant: qd sufficit vt fiat bōe fidei possessoris. vt. s. de vsur. qd scit. s. i. alieno. vn? dicit qd Igredies hz tm̄ naturalē. dicit s; fm̄ Jo. duos insolidū nō possidere neq; ciuilit r naturaliter. neq; naturaliter tm̄: neq; ciuilit tm̄: neq; ambo iuste: neq; ambo iniuste: neq; vnus iuste alter iniuste: vt h. r. J. de pcc. l. duo. l. p̄n. s; vn? ciuilit alter naturalit sicut fructuari? r p̄prietari?. Itē dñs r vassall?. Itē dñs r emphiteota. Itē vadēs ad nūdinas r ingredies. s; J. l. vn? possi. l. i. duo. l. p̄n. Rñ. ubi accipe iustā ciuilit: iniustā naturalē. vt r als. J. qd fm̄. s; qd si ille qd hz naturalē tm̄ vt vassall? r siles alij det feudū vel in ephitheo sim: an hēat postea ciuilit? Rñ. s; Jo. naturalē trāsferre.

Posseio retenta animo et corpore nostro vel animo tm̄ non perditur. secus in ea qd animo nostro r alieno corpore retinetur. h. d. Bar.

In amittēda quoq; possessione affectio? eius qd possidet intueāda est. Itaq; si in fundo

vsucapit: qd est absurdū. nā r sic haberēt dñū vsucapione tali insolidū: qd est J. legē. s. cōmo. si vt certo. s. si. Itē qdlibet efficeret dñs fructū insolidū si decidat: vel p̄ aliquē colligant: qd sufficit vt fiat bōe fidei possessoris. vt. s. de vsur. qd scit. s. i. alieno. vn? dicit qd Igredies hz tm̄ naturalē. dicit s; fm̄ Jo. duos insolidū nō possidere neq; ciuilit r naturaliter. neq; naturaliter tm̄: neq; ciuilit tm̄: neq; ambo iuste: neq; ambo iniuste: neq; vnus iuste alter iniuste: vt h. r. J. de pcc. l. duo. l. p̄n. s; vn? ciuilit alter naturalit sicut fructuari? r p̄prietari?. Itē dñs r vassall?. Itē dñs r emphiteota. Itē vadēs ad nūdinas r ingredies. s; J. l. vn? possi. l. i. duo. l. p̄n. Rñ. ubi accipe iustā ciuilit: iniustā naturalē. vt r als. J. qd fm̄. s; qd si ille qd hz naturalē tm̄ vt vassall? r siles alij det feudū vel in ephitheo sim: an hēat postea ciuilit? Rñ. s; Jo. naturalē trāsferre.

Non possunt, naturaliter fm̄. R. tu dic ciuilit et hoc: pbat per hoc qd sic est in naturalit: et sic subijct contra r. et eodem modo dic in fi. s.

Id tenere videaris. eodē iure. nā alio potest esse.

Accipit. qd videt J. p̄dicta s; nō est: qz vn? possidet ciuilit alter naturaliter. qd dicit vt. J. de pcc. r hz s. eum.

Approbat. r bene.

Existimans. in hoc male.

Possidere. naturaliter r insolidum: sic reprehenditur fm̄. R. sed si de ciuilit intellexisset idem eēt fm̄ Jo. scz qd reprehenderetur.

Non posse. in hoc bene: r est iusta in qua est bona si des: r iniusta vi. vel clā. vel similia.

In summa. i. in iure vel genere possidendi.

Nō multū. qz nichil qd ad hāc cām: s; ruz ad alia sit. forte multū interest. qz vn? facit fruct? suos: alter non.

Verius est. s. dictum labeonis.

Eadem possessio. naturalit fm̄. R. et. p. vel etiam ciuilit fm̄ nos. qd probat per naturalem.

Affectio. desinēdi possidere et sic non potest oppo defurtoso. vt. l. eo. si is qui.

Res ea dem an possit a plurib? posside- ri.

posset, iustare; iusta q

Liber Tertius.

a **¶** **N**o solo. hic est J. Je. quoadmodum. et. J. de re iudi. l. fere. So. J. §. tot. de iudi loquitur. ille b naturalis: qd no piz: qz hic de in fundo sis. sedo dic duo necessaria ex pte eius qz expulit: et sibi qrat et alii auferat. sz ex pte p dēt vna sufficere. vel tu dic hāc fm illā: vt sz duo sint neces-

saria: et qz hic ē affectio: dic sz nō sola. Itē prius subaudi p qz exiuerit: sic J. d. p. ob. stipulat. sum damā. in fi. ibi conti nūo. i. post rei ite ritū. z qd ē alo: dic qn solo antmo possidet. et sic bñ iungit sequis rñ. sz et si qd zc. sz vī qz nūc de natura li et ciuili dicat: vt h de ea quā p me retineo. ibi de ea quā p aliūz teneo quā nō amitto licet desinā alo pos sidere nisi colon expellat: vt J. d. vi z vi ar. l. iij. §. si qd alit. circa fi. vī dic fm ioh. vtrūqz necesse in pdēdo si licipias a corpore: nō sic si ab alo: sic C. de iu. deli. po tuit. z ar. J. e. pere gre. §. pe. Sz mun qd solo corpe reti ne: qdā qz sic vt i furioso et ifante: sz in furioso ē ani mus. f. pterit. itē facit. J. e. l. si qsvi. §. differentia.

b **¶** **T**h possides ciuilit. ille natu raliter donec redi ens nō admittat vel repelli suspice ris: vt J. e. si id qd. z J. pri. §. r. l. clā. in fi. itē not. qz dē alo solo. nā si corpe alieno aliud eēt: vt z J. pri. §. qd si fums.

c **¶** **A**missio. siue erit verū sine falsū: qz suspicac. fuit se repellit: vt J. eo. si id qd. §. fi. sz an sit viciosa: vel de iudic tium. dic vt J. de vi et vi ar. l. iij. §. si quis autē.

d **¶** **R**etineo possessionē. ciuile. de naturali possēt dabi tari: sz idē est: vt J. e. si de eo §. si foute. z facit. §. de dolo. l. e.

e **¶** **A**mitto possessionē. vt z J. c. l. peregre. l. cū quis. §. si. sz J. c. l. fi. So. vt ibi. et facit. J. de vsuca. non solū. §. qui pignou. Accur.

f **¶** **N**ā cōstat. nō ad primū sz ad aliū rñ. refert: vel etiā ad aliud. sz et si alo. vel ad. pri. dixi possessionē quā p feruū teneo etiā ignozantem perdere. secus in ea quam per nos et hoc dicit. nam zc.

g **¶** **P**ossideri. vt J. r. l. l. si is qui §. si seruus.

h **¶** **S**i dū. i. decēnio inter pñtes. z. xx. an. inter abātes

sis et tñ nolueris eū posside re: ptinus amittes possessio nē. igit amitti z aio solo pōt qz ut acqri non pōt. Sed z si aio solo possideas: licet ali in fundo sit: adhuc tñ possideo.

¶ **Q**ui fecit naturalē posses sionē occupatā et pp timorē negligit recupare: perdit etiā ciuilem. b. d. Pau.

¶ **S**i qd nunciet domū a la tronib. occupatā z dñs timo re cōterritus noluerit accedere r: amissio eū pos. placet.

¶ **P**er mortē ei. cui corpore possidemus ciuile nō pdim. sed p traditionē eius vel de lectio nē vel aio nostro sic. b.

¶ **S**i seruus vel colon p qd corpore possidēba decesse rit vt aio/retineo possessionē. Sed si alij tradiderit/amitto possessionē. nā pstat posside re nos donec aut nra volūta te discesserimus: aut vt delecti fuerimus.

¶ **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

¶ **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

vt. §. d. et a d. si cū fideicō. §. aristo. sic in pscriptioe distri guitur. vt. C. de pscript. long. tēpo. l. fi. Alij dicit de biē mo. ar. C. de emū agro de ser. l. qz agros. li. xi. sed videtur etiā si nō dū. vt §. de lib. cā. qz asit. z. i. liberis. l. fi. sed il lud quo ad onus probandi.

¶ **S**i alo cū. vt §. eo. l. i. §. p seruū et J. e. p. et. §. fi. nō corpore. vt. §. d. li. be. cā. l. i. cui. §. l. z. que est contra.

¶ **S**alutis hyb nos. qdus hyeme ytimur.

¶ **S**tuos. qd. estate. z dic alo. f. ciuilit. z idē est in alijs pdīs qd aliquando dimit tim. vt et J. de vt et vi ar. l. i. §. quod vulgo.

¶ **S**alt. hybernos. estuos. qd aio possidemus / qz ut certis tēporib. eos relinqm. ceterū aio nō etiā corpore alieno possidem. sicut dixim. per col onum et seruū. nec mouere nos debet hoc qz quasdam res etiā ignozātes possidem. id est quas serui peculiariter comparauerūt: nam videmur eas eozūdem et antmo et cor pore possidere.

¶ **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

¶ **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

¶ **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

¶ **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

¶ **S**i dū. i. decēnio inter pñtes. z. xx. an. inter abātes

i **¶** **S**i alo cū. vt §. eo. l. i. §. p seruū et J. e. p. et. §. fi. nō corpore. vt. §. d. li. be. cā. l. i. cui. §. l. z. que est contra.

k **¶** **S**alutis hyb nos. qdus hyeme ytimur.

l **¶** **S**tuos. qd. estate. z dic alo. f. ciuilit. z idē est in alijs pdīs qd aliquando dimit tim. vt et J. de vt et vi ar. l. i. §. quod vulgo.

m **¶** **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

n **¶** **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

o **¶** **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

p **¶** **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

q **¶** **S**eruus fugiēs priuat me possessionē si dū in libertate morietur. Bar.

r **¶** **S**i seruus quē possidēba p libero se gerat vt fecit spar tanus: et iudiciū liberale parti paratus sit: nō videbit a dño possideri. cui se aduersarium

s **¶** **S**i dū. i. decēnio inter pñtes. z. xx. an. inter abātes

dem serui. Accursus.

r **¶** **Q**uasdam. immo omnes non peculiares: vt diximus. §. eo. l. i. §. item acquirimus. et sic est plus in ser uo qz in colono. Accur.

s **¶** **S**erua filius. f. ait.

t **¶** **H**omine. nam homo possidetur et si non sit sub no stra custodia. vel quia ppositum habet redeundi. vt J. eo. si rem. in fi. vel illa ratione que est J. eo. l. rem que. vel illa ratione que est. C. de seruis fugitiuis. l. ij. et J. eo. pomponius. in pun.

v **¶** **P**ossideri. f. ciuilit. nam de possessione ciuili loq tur hic §. naturalē etiā amitto statim cum non insisto pe dibus vel eam non video: nisi sim talis qui tñ naturalē ter possideam vel qui retineam per alium: vt J. eo. pom ponius. in pun. et nota. §. eo. l. i. in pun. et ideo subicit hic nancisa: quia amissa est naturalis. Sed quidam

notant hic q̄ naturalis amittitur statim cum nō in fisco: etiam si sit in conspectu oculorum. q̄ non placet. vt no. d. l. i. §. eo. Accur.

a **C** Nācisa. nō ergo erat res in p̄spectu oclor̄ vt dixi. **b** **C** Obtrauerit. secus si non errauerit.

c **C** Desinere. ci uiliter e naturaliter. vt. I. eo. p̄pōnitus. in pun. et. l. si id q̄. in pun. **d** **C** Dissimiliter. q̄ adhuc ciuilitate possideo fm. h. et nos. sed e naturaliter fm. p. r. azo. h̄ non sit in p̄spectu.

e **C** Quia in p̄sentia ei sit. nō sit. vt repetas nōt vel dic q̄ sit ratio ad id q̄ dixit custodia: non p̄ximū dicit nec inueniatur. vt. Accur.

f **C** Tamen cōstat. q. d. non possessio cū possidea mus ciuilitate vel etiaz naturaliter si uideatur.

g **C** In uiuarijs. que parui spacij sunt: alioquin cōtra vt stat dicit. r. facit. §. d. usufru. l. usufructuarium.

h **C** In libtate. hoc §. nō possessio amittitur: iō p̄nitur hic §.

i **C** Quod est falsum. ad hoc. §. de ac. emp. l. limes. r. l. seq. Accur.

k **C** Scōm cōsuetudinē. als r p̄prietas et possessio amittitur. vt hic. et. §. ti. i. l. naturalē §. pauonum. r. §. ceruus. et facit in eo. ti. l. in laqueum.

l **C** Desinere me possidere. interrūpitur ergo successio. vt. §. ti. i. l. naturaliter. sed da-

tur restitutio. vt. §. de iti. actus p̄. l. i. §. si q̄. aut. p̄pter. sed p̄t dicit ibi certabat de dāno. secus si de lucro. vt. §. ex qui. cau. ma. l. deniq. r. l. seq.

m **C** Occupauerit. etiā inundādo. vt et. I. eo. p̄pōnitus. in pun. r. l. q̄. in uersas. §. i. et. I. de bo. auc. iu. p̄. l. cū vn̄.

naturalē possessiōem nācisci^o possum^o. nā pecus simul atq̄ obtrauerit^o aut vas ita exciderit vt nō inueniat^o p̄tin^o desinere^o a nobis possideri: lz a nullo possideat. dissimiliter^o atq̄ si sub custodia mea sit nec inuentatur: q̄ in p̄sentia eius sit^o sed tamen cessat^o interim diligens inquisitio.

C In f. r̄is aialib^o retinet^o ciuilitas possessio q̄ usq̄ facile est nobis ad ip̄s naturalē possessionē vel q̄ usq̄ retinet^o p̄suetu dinē ad nos redeundi^o pau.

C Itē feras bestias q̄ in uiuarijs^o cluserim^o: et p̄sces q̄ in piscina collegerimus a nobis possideri: sed r eos p̄sces q̄ in stagno sunt: aut feras q̄ in siluā circūseptis euagātur a nobis non possideri: q̄m relicte sunt i libertate^o naturalī. alioq̄n si q̄s etiā siluā emerit uide ri eum oēs feras possidere: q̄ falsum est. Aues aut possidemus q̄s inclusas hēim^o: aut si q̄ mansuete facte custodie nre subiecte sūt Quidā aut recte putāt colūbas q̄s q̄ ab edificijs nris euolāt: itez a pes q̄ ex alueis nris euolāt/ r h̄z p̄suetu dinē^o redeūt/ a nob possideri.

C Licet p̄ inundationē fluminis q̄ nō mutauit alueum nō p̄dā dñum rei mee: bñ tñ p̄do possessionē. h. d. pau. de ca.

C Labeo r nerua filius r̄siderūt desinere me possidere^o euz locū quem flumē aut mare occupauerim^o.

C Furtū nō p̄trahit aīo h̄z cōtractatiōe q̄ dñs p̄uat^o poss-

§. si. secus in p̄prietate. vt. §. ti. i. adeo §. insula. in fi. Ac. n. **C** Si rem. facit. C. de p̄s. l. i. q̄. et. I. eo. rem que. et. §. ti. i. l. pomponius. in fi.

o **C** Non moueris. sic. §. eo. l. neratius. Accur.

p **C** Manere. cōtra I. eo. si rem. sed ibi r a loco mouit.

q **C** Comittit. vt et. I. de fur. l. i. et. l. i. ff. de do. et. l. si d̄o p̄p̄o. §. necq̄ verbo. r. §. man. p̄curator. hoc autē uerū nisi quando op̄e sit r cōsilio aliterius. vt. I. de fur. l. qui seruo.

r **C** Mutare. vt r C. loca. ad p̄batio nez. in fi. r dic sex modis fieri hanc mutationem. vt no. C. e. l. cum nemo.

s **C** Possē. si possideat^o p̄emptore p̄stiuā me in anti mo possidere p̄o donato.

t **C** Mutare. vt sit p̄hibitu p̄cedētē regulā imo p̄missum quādo extrinseca causa accedit: sic sit de nulla aliqua. Quare ratio q̄ sequit. quia nec r. non est bona. sed hec est bona quia extrinseca causa accedit. Ut dic q̄ bona est quia nō p̄prie ē mutatio de nulla ad aliquā licet ip̄prie sit: et ideo pono iter alios modos mutādi causam pos. vt in. d. l. C. e. l. cū nemo.

u **C** pro suo. sed nonne in supra dicitis possidemus p̄ suo. vt. §. p̄ suo. l. i. Rñ. vtiq̄. sed hoc restringit ad sequētia. vt. §. pro suo. l. i.

x **C** Sicut i h̄is. ext̄ p̄ficatne p̄-

q **C** Comittit. vt et. I. de fur. l. i. et. l. i. ff. de do. et. l. si d̄o p̄p̄o. §. necq̄ verbo. r. §. man. p̄curator. hoc autē uerū nisi quando op̄e sit r cōsilio aliterius. vt. I. de fur. l. qui seruo.

r **C** Mutare. vt r C. loca. ad p̄batio nez. in fi. r dic sex modis fieri hanc mutationem. vt no. C. e. l. cum nemo.

s **C** Possē. si possideat^o p̄emptore p̄stiuā me in anti mo possidere p̄o donato.

t **C** Mutare. vt sit p̄hibitu p̄cedētē regulā imo p̄missum quādo extrinseca causa accedit: sic sit de nulla aliqua. Quare ratio q̄ sequit. quia nec r. non est bona. sed hec est bona quia extrinseca causa accedit. Ut dic q̄ bona est quia nō p̄prie ē mutatio de nulla ad aliquā licet ip̄prie sit: et ideo pono iter alios modos mutādi causam pos. vt in. d. l. C. e. l. cū nemo.

u **C** pro suo. sed nonne in supra dicitis possidemus p̄ suo. vt. §. p̄ suo. l. i. Rñ. vtiq̄. sed hoc restringit ad sequētia. vt. §. pro suo. l. i.

x **C** Sicut i h̄is. ext̄ p̄ficatne p̄-

y **C** fecimus. specificando. Accur.

z **C** Genus est. ergo possessio gen^o et possessio species: vt et actio est genus et species.

a **C** Non bona fide. plus potest q̄ si diceret mala. naz o iij

etiam dubitantē sit sua vel aliena res p̄inet: qui nec bo-
nam nec malam fidem habet.

a ¶ Non possessionē. in creditore dic si realiter egit: et
missus est in pos. rei petite statim possidet fm Bzo. et
Jo. sed de p̄rietate dñs audatur vsq ad annū fm Bul.

demū elapso an-
no possidet q̄si ex
secūdo decreto. vt
C. de p̄scrip. xxx.
an. si q̄s. emptio-
nis. §. si. Si perso-
naliter: tūc nō pos-
sides nisi scdm de-
cretū interuenit:
vt hic. et. J. qui. ex
ca. ma. l. cum lega
ti. An aut natura-
lit̄ isti possideant.
quidā sic. ar. §. de
rei. v̄. l. officii. et
ad exhi. l. eclusus.
Jo. contra. ar. hu-
ius legis. Itē fe-
cus l. misso et car-
boniano §. l. his:
quia statim possi-
det. vt. §. b. carbo.
edi. l. iij. §. missus.
Bzo.

b ¶ In possessio-
nem ex primo de-
creto.

c ¶ Nobis. p̄ se-
cundū decretum.

d ¶ Causa cog-
nita. vicino perseue-
rante in eadē con-
sumacia. vt. §. de
dāno infecto. l. si fi-
nita. §. nō autem.
Itē q̄s dicit vsuca-
pere. fac. §. b. vsuca-
fru. l. vsufruc. leg.
et de noza. ac. et ge-
neraliter. sed con-
tra. §. cōi. diui. l. §.
si res. vbi dicit sta-
tim fieri domini.
sed plene dic vt. §. de dāno infecto. p̄retoris.

Quidquid peculiari. profectici vel aduentici pecu-
lii fm̄ hec iura. vt. J. e. possessio. §. q̄ in aliena dices.
f ¶ Ignoret. secus in eo qui putat filiū. vt. J. de vsuca.
l. iulio. in prin.

S ¶ Possideatur. a sciēte liberū. vnde dic. i. detineatur.
vt. J. e. l. cū heredes. §. itē quero. Vel etiā si credat eū ser-
uum. tamē patri acquirit. quia non ratione possessionis
sed patrie potestatis patri acquiritur: q̄ non cessat lz ab
alio possideatur: et ideo secus in seruo qui acquiritur ra-
tione possessionis. vt. §. e. l. i. §. sed et p̄. et. J. eo. p̄ eum. §.
per seruu. et facit in aut. de mona. §. monachus.

b ¶ Probandum. vt possessio nobis queratur nō pos-
sessori per eum.

S ¶ Ex stipulatione. p̄redo es. vt. J. eo. fundi. et. C. e. l.
nec ex. et. J. quo. leg. l. i. in prin. et. J. de fur. et. qui. §. i.

tussu magistratus rei seruāde
causa: vel quia dāni infecti nō
cauebat possidemus inepitiss-
mū est. nā qui creditore rei ser-
uāde causa vel quia dāni infe-
cti non caueatur mittit in pos-
sessionē vel ventris nomine: nō
possessionē. sed custodiā re-
rū et obseruationē concedit: et
ideo cū dāni infecti non cauē-
te vicino in possessionē missus
si sum? si id longo tēpore fiat:
etiā possidere nobis? et p̄ lon-
gā possessionē capere p̄tor cā
cognita? permittit.

¶ Per filiu etiā ab alio pos-
sessori nobis possessio acq̄rit.
hoc dicit Bar.

¶ Uicq̄d fili? peculiari? no-
mine app̄hēderit id sta-
tim p̄r ei? possidet: q̄uis igno-
ret? in sua potestate filius esse.
Amplius etiā si filius ab alio
tāq̄ seruu possideatur? ideoz
probandum erit.

¶ Ex vera cā nō acq̄ritur no-
bis possessio iusta sine posses-
soris volūtate. Bar. Dau.

S ¶ Ex stipulatione tibi sit
chū debeā et non tradā
eū: tu aut nact? fueris posses-
sionē p̄do es. eque si vendide-
ro rē tibi nec tradidero et sine
volūtate mea nactus sis pos-

sed cōtra. J. de reg. iur. l. nemo p̄redo est qui p̄iectum nu.
et. §. de pen. here. l. etiam. §. sed si q̄s sciēs. sed sol. vt ibi.
Itē cōtra. J. pro lega. l. penul. Sol. vt ibi. Item contra. §.
de excep. rei iudi. l. i. Solu. hic nō erat solutū p̄ctū vel cō-
tra reditoris volūtatē fecit. et facit. C. e. l. minus. et. C.

foli. ma. l. dotis. et
C. de suffra. l. i. et
§. quod me. cau. l.
extat. Accur.

¶ Inspecimus iustā posses-
sionis que non mutatur de tu-
ra in iustā. Bar. et Ipla.

¶ Lam possidere eū dicit
mus q̄ furtiuē? ingres-
sus est in possessionē eo igno-
rante quē sibi p̄trouersā factu-
rum? suspicabatur? et ne face-
ret timebat. Is autē q̄ cū pos-
sideret non clā se celauerit: in
ea cā est vt nō videatur? clam
possidere. nō em̄ ratio obtinē-
de? possessionis s̄ origo nāci-
scēde ex q̄rēda est: nec quēq̄
clā possidere incipit? q̄ sciētē?
aut volētē eo ad quem ea res
pertinet: aut aliqua ratiōe bo-
na fide? possessionēz nāciscitur.
Itaqz inquit pōponius clam
nāciscit possessionēz q̄ futurā
cōtrouersā metuens? ignorā-
te eo quem metuit furtiuē? in
possessionē ingreditur.

¶ Absens q̄ neminē domi re-
liq̄ retinet possessionē ciuile?
naturalē perdit: et ingrediens
clā naturaliter possidet et si re-
uertentē nō admittit: et ipse re-
uertēs suspicet se posse repel-
li vt? ciuilit̄ possidebit. Bar.

¶ Qui ad nundinas p̄fectus
neminem reliq̄: et dū ille a nū-

anim? sine q̄litas siue volūtas. Sz J. p̄ suo. l. si ancillā.
Solu. speciale ibi. p̄pter vicū furti in hōie q̄ p̄t p̄pen-
di: quia si simpliciter cognouissē alienū nō impediret
vsucap. vt ibi. et. J. n. i. l. iusto. §. stat. Itē no. de in iūto spe
ctando. vt. et. §. man. l. si procuratorem.

p ¶ Nec quēq̄. bene dixi ignorante nec et. Accur.
q ¶ Sciente. et non contradicēte. vt et. C. e. l. minus. et. l.
nec ex vera. et facit. Jarbo. fur. et. facienda. §. si. et. §. de ac. et.
emp. l. i. in fi.

r ¶ Bona fide. vident ergo hic duo inuertibilia clā pos-
sidere. et mala fide. vt. J. eo. si de eo. in fi. et. J. p̄ suo. l. si an-
cillam. ibi. neq̄ idēz et pro suo et.

f ¶ Furtiuē. i. clam.

t ¶ Nemine. nā si aliquē cū p̄ est retineat naturalē et p̄
se ciuile: ille q̄ clā intravit nullā haberet: cū duo etiā ciu-
liter insolidū nō possideat fm Jo. sed. B. contra.

foli. ma. l. dotis. et
C. de suffra. l. i. et
§. quod me. cau. l.
extat. Accur.

¶ Lam pos-
sidere. fur-
tine. i. clam et oc-
culce. vt. Jarbo. fur.
ce. furtiz. et de
fur. l. i. Accur.

¶ Facturū. de
iure vel etiā de fa-
cto. vt. J. q̄b vi aut
clam. l. prohibe-
re. §. si.

¶ Suspica-
tur. vel suspicari
debebat. vt. J. q̄b
vi aut clam. l. fer-
uius. et. J. de regu.
iur. quo tutela. §.
in factū. Sed quis
actione hec posses-
sio recuperatur?
Rñ. vti pos. inter-
dicto. vt dices l. §.
qui ad nūdas.

¶ Cū nō vide-
tur. quia mutare-
tur causa posses-
sionis. vt not. §. e.
l. iij. §. illud. §. ar.
§. §. de libe. cau.
q̄b autem. et. §. de
penito. here. sed et
si lege. §. q̄ si ab
initio.

¶ Obtinēde. l.
retinēde. et dic ra-
tio et. i. non inspi-
cio an de iure reti-
nere possit. vel ra-
tio. i. opinio siue

In iuris
quādo-
q̄ spe-
ctandū
est.

Clam. s. m. i. hz tñ naturalē possessionē. r sic bñ se
quis illatio. S. R. r alij dicit q hic ingrediēs hēat etiā
civilē: hz r abfens habeat: vt no. S. e. l. iij. §. ex p. rario.

7
b Possessionē. f. civilē etiāz post ingressum. q. d. si ille
hz naturalē tñ ergo abfens civilē r sic audi. Ro. q. etiāz
civiliter duo non
possideant in soli-
dū. Itē ptra te: qz
dicit neminē reli-
quit: qz si aliquē: in-
grediēs nullā ha-
beret et civilē quā
hz abfens: hz ipse
rñdet. iō dicit ne-
minē qz si aliquēz
ingrediēs nō ha-
beret civilē: qz nec
naturalē cū nulla
qri sine corpore et
sio possit. t hoc ca-
su habeat vtrūqz:
q rñ. nō valer: qz hz
ali^o possid: at natu-
raliter: nichilo-
min^o aliuz possit
ingredi. Del^o au-
tē pōt dicere. ideo
dicit neminē: qz si
aliquēz dimississet
in possessione ille
possideret: r sic do-
min^o vtrūqz perde-
ret. vt. I. eo. pegre.

8
Sed r si nolit in fundum
reuerſi q^o vim maiorēz
veretur: amiffiſſe^o possessionē
videbitur: et ita nerat^o quoqz
ſcribit.

Admodū nulla pos-
ſeſſio acquiri niſi a iō et
corpore pōt: ita nulla^o amit-
tiſſi niſi in qua vtrūqz^o in ptra-
rium actum eſt.

Dimiſſo custode in fundo
facit. I. eo. ne via fiat ei. l. i. §. hec actio.
Ed et si nolit. q. i. quia.

Amiſſiſſe. f. nō ex p. rario factio hz ex ſua voluntate. vt
S. e. l. iij. §. si qz nō dicit. r qre vt ibi. r hec amiſſa qrit clāde
ſhino etiā ignorāti. fm. Jo. S. qz nō sine a iō vt. S. e. l. iij. in
p. r. r. l. i. §. ſurtoſus. Rñ. quia ex quo habet naturalē ex
tñc viderur voluiffe habere civilē. nō aut iure accreſcen-
di quia nō sine a iō. f. acquiritur poſſeſſio: vt r. r. i.

Admodū. nulla. nec civilis nec naturalis: vel ſi
mul vtrūqz. vt r. S. e. l. iij. i. p. n. ſz fallit vt ibi no. ac.
h Utrūqz. i. anim^o r corp^o. vt r. I. de reg. iur. l. ſere. r. I.
e. l. apus. ſz S. e. l. iij. §. in amittēda. vbi ſufficit anim^o
in p. r. d. o. Sol. vt ibi. Itē oppo. S. eo. clā. in ſi. vbi amitti-
tur naturalis ſine a iō. ſz cū def ibi vt poſſidētis occaſſio
ue civilis nō videt amiſſa. vt ibi dicit. Itē no. ar. fm. 20.
qz ſi exeat r ſis in p. r. ſpectu r ego iurē q abo poſſidem^o na-
turaliter r civiliter ex eo q hic dicit nulla r nulla.

Generaliter. amicus. cui ex gra conſeſſi. vt r. I. de ſi.
actuqz pu. l. i. §. ſis cur^o. r de vi r vi arma. l. i. §. qz ſer-
uus. et. S. que ad. ſer. amit. l. vſu. ſed ptra. S. cōi. d. i. l. cō-
muni d. i. ſ. n. qz. ſed r ibi dño poſſidet colon^o: r ſic do-
minus poſſidet. Accur.

Quis. precario rogauit. vt poſſideret accipiēns.
l. Cōduxit. reſciſſo precario. r facit. I. pro emptore.
l. qui cum. et. I. eo. qd meo. in pun. r. l. ſi aliquam.

Noviſſime. vt r. C. de pac. l. pacta. r. C. ne de ſtatu
defunc. ſi mater. in ſi. ſed quare nō concurrunt. vt. S. e. l. i.
iij. §. ex pluribus. nam non ſunt oppoſitæ Rñ. accipe
quando altero caſu agebatur ſcilicet vt poſſideret acci-
piēns: altero non. hoc enim in precario eē poteſt. vt. I.
de prec. l. certe. §. q. r. l. i. r hz §. pe. Itē et cōducto qz qz
o iij

Intrem tñ fundā credēs ab alio fieri michi contronere
ſiā dabit ei vt poſſideris iterdictū Rñ. nō. r hec ciuilitas
turbat p hoc q tenet naturalis. erit ergo ius huius in-
terdicti. f. vt poſſidētis. qz reſtituit naturalis. vt ſic non
inquietet in ciuilitate: ſic patet q primo debet agi p ciuili
iterdicto vñ vi: vt
ſic agat vt poſſi-
dētis. pōt etiā agi
rei vēdicatōe. p. l. i.
la naturalis. r for-
te cōcurreret hoc
caſu cū vt poſſide-
tis cū nō ſit cōtra-
ria rei vēdicatio
pro naturalis: vt
poſſidētis p ciuili-
li turbata. Itē op-
ponit cū iterdictū
vt poſſidētis tūca-
tur poſſidētē. vt. I.
vt poſſi. l. i. §. iter-
dictū. quomō hūc
tueſt Rñ. et hūc ci-
uilitate poſſidētē
tuetur anteqz non
admittat. item et
poſt eā recuperat.
tā. vt dicit. Item r
poſt amiſſam ſi in
amiſſiōe aliqd ce-
perit in teſſe amit-
tenti. argu. J. vt
poſſi. ſi duo. in ſi. r

abfens non ſolū retinet ciuile
a iō ſuo: ſz etiā naturalē corpo-
re illius. S. au.

Generaliter aut quifquis
o iō nfo noie ſit in poſ-
ſeſſione veluti procurator: ho-
ſpes / amicus: nos poſſidere
videmur.

Due caſe ex quarū altera
poſſidēt altera detinet nō cō-
currūt in idem ſed vtrūqz ſua
let nū eēt inſalida: ſecus ſi ex
vtrūqz poſſidēt vt neutra. S.

Quis ante
S conduxit poſtea preca-
rio rogauit: videbitur reſciſſi
ſe a cōductione. S. ſi ante ro-
gauit poſtea pduxit / pduxit ſe
videbit. pot^o em hoc pcedere
videbitur qd nouiſſime^o fa-
ctum eſt. r hoc pōponiſſe ait.

Facit. I. eo. ne via fiat ei. l. i. §. hec actio.
Ed et si nolit. q. i. quia.

Amiſſiſſe. f. nō ex p. rario factio hz ex ſua voluntate. vt
S. e. l. iij. §. si qz nō dicit. r qre vt ibi. r hec amiſſa qrit clāde
ſhino etiā ignorāti. fm. Jo. S. qz nō sine a iō vt. S. e. l. iij. in
p. r. r. l. i. §. ſurtoſus. Rñ. quia ex quo habet naturalē ex
tñc viderur voluiffe habere civilē. nō aut iure accreſcen-
di quia nō sine a iō. f. acquiritur poſſeſſio: vt r. r. i.

Admodū. nulla. nec civilis nec naturalis: vel ſi
mul vtrūqz. vt r. S. e. l. iij. i. p. n. ſz fallit vt ibi no. ac.
h Utrūqz. i. anim^o r corp^o. vt r. I. de reg. iur. l. ſere. r. I.
e. l. apus. ſz S. e. l. iij. §. in amittēda. vbi ſufficit anim^o
in p. r. d. o. Sol. vt ibi. Itē oppo. S. eo. clā. in ſi. vbi amitti-
tur naturalis ſine a iō. ſz cū def ibi vt poſſidētis occaſſio
ue civilis nō videt amiſſa. vt ibi dicit. Itē no. ar. fm. 20.
qz ſi exeat r ſis in p. r. ſpectu r ego iurē q abo poſſidem^o na-
turaliter r civiliter ex eo q hic dicit nulla r nulla.

Generaliter. amicus. cui ex gra conſeſſi. vt r. I. de ſi.
actuqz pu. l. i. §. ſis cur^o. r de vi r vi arma. l. i. §. qz ſer-
uus. et. S. que ad. ſer. amit. l. vſu. ſed ptra. S. cōi. d. i. l. cō-
muni d. i. ſ. n. qz. ſed r ibi dño poſſidet colon^o: r ſic do-
minus poſſidet. Accur.

Quis. precario rogauit. vt poſſideret accipiēns.
l. Cōduxit. reſciſſo precario. r facit. I. pro emptore.
l. qui cum. et. I. eo. qd meo. in pun. r. l. ſi aliquam.

Noviſſime. vt r. C. de pac. l. pacta. r. C. ne de ſtatu
defunc. ſi mater. in ſi. ſed quare nō concurrunt. vt. S. e. l. i.
iij. §. ex pluribus. nam non ſunt oppoſitæ Rñ. accipe
quando altero caſu agebatur ſcilicet vt poſſideret acci-
piēns: altero non. hoc enim in precario eē poteſt. vt. I.
de prec. l. certe. §. q. r. l. i. r hz §. pe. Itē et cōducto qz qz
o iij

10

Liber Tertius.

possidet vt si ad nō modicū sps cōdūrit. ceterū si neutro iure possidet vtrūq; tenet. vt. J. pr. idē pompo. 2c. et. J. i. l. non solum. in fi.

a Idem. si vtroq; vt. d. Ser plurimis.

b Tentat dicere. querendo.

c In possessio ne eē. subaudi an tenet vtrūq; Rñ. sic: vt in fi. ibi qd si factū est 2c. Qd vero sequitur est interpositio vsq; ibi qd si factū 2c. d. Senūade cā scz in possessione nulli.

e Non possidet. vt et. J. e. l. iij. §. si. et. J. q. ex cau. l. pos. eatur. l. cum legat. et. J. pro hede. l. i. in pn. 7. J. quozū legatorū. l. J. questum.

f Utrūq; 2. precaria rogatio 2. cōductio.

g Uti. pro vt.

h Solū teneat quia locatio nulla est vt subicit: 2. §. locati. si qd conduxerit. §. 2. tra. §. de iure do. si vsu fructus. Solu. ibi

speciale ex necessitate: vel res erat ibi digna tanta mercede fm Jo. qd. R. non placet. qz merces in pecunia numerata cōsistere dz. at vnitas non est numerus sed pūcipium numeri. et ita fm est contractus immo iustus. Itē qd hic dicit locatōne nullā: dicit. R. verū est si precellit et precariū fuit secutū. si aut locatio est secuta qd non teneat vt locatio: itē tenet vt contractus immo iustus siue erat digna maiori mercede siue non. et sic nō erit solum precarium. qd non placet: quia contractus immo iustus non est nisi sit actum saltem tacite.

i Uero precio. i. iusto: et dicitio vero est coniunctio. vt nil subaudias et sit nomen. et dic vero. l. iusto. vt iustu. qui ma. non pos. §. semel.

Iste. auctore. interposito decreto rite fm iudicialium ordinē. l. 3. nō recte quo ad ius litigatoris: ays nō. vt. C. vñ vi. l. memorit. 2. C. si per vim vel alio mō. l. fi. 2. C. de sentē. l. platā. 2. §. de J. 3. l. nō putauit. §. non queuis. Sed qñ si iudex cōcessit alicui licentiā vt occurreret pos. an possit iuste facere. Lot. sic. 2. tra. qz nō pōt demandari fm Jo. et facit. J. de reg. iu. l. q. auctore. 2. facit. §. de nora. l. 2. gnātr. in fi. et. §. si ex nox. cā ag. l. ij. fi. 2. §. de relig. l. si qd l. pos. in pn. p. qd ponit hic casus.

Naturaliter. possidere. imo nō. vt. §. e. l. i. §. per eū. 2. insti. p. qd pfo. no. ac. §. sed bone fidei. et. §. ii. l. l. acq. ritur. §. si. q. sunt cōtra. So. hoc verbū videt. improprietatem notat. Vel possidere pro detinere dz. vt possidere dño non sibi: vt 2. §. cōi di. l. cōi di. §. neq; Jo. dñt eum naturaliter possidere: vt hīc. et. J. eo. possessio. cū et habeat interdicituz vnde vi. Idem in vsuario. vt. J. de vi 2. vi ar.

l. iij. §. vnde vi. 2. §. ptinet. 2. §. itē si nō. Quidā ēēt quāsdā ciuile eū habere dicit qd nō plz. vt no. §. e. l. iij. §. ex J. uo. m. §. Nichil. pone exēplū ad pn. hui. §. vi. J. de exce. rei iudi. 2. an eadez. §. si. Sed op. imo. l. hz aliquā cōiōne: qz vtrūq; l. corporale. Itē dñtū ex pos. cepit. vt. §. e. l. i. §. iij.

Naturaliter vt l. pia. detur possidere: is qui vsum fructum habet.

Post intentatū petitorū nō prohibetur quis intentare possessionē in retinende. h. ar.

Nichil cōmune habet p. pletas cum possessione: et sō non denegat ei interdicitū vt possidetis: qd cepit re vendicare. nō em videt possessioni renunciaisse: qui rem vendicauit. **R**ei mobilis perditur possessio ciuile: cum non potest adipisci naturalis homine ex cepto. Bar. Idem.

Pomponius refert lib. j. cū lapides in tyberī demersi essent naufragio: et post tempus extracti: an domitium meum fuerit integrū per id tēpus quo erant mersi: ego me dñum retinere puto

cere qd possessorum retinēde pos. concurrat cū petitorio qd est falsum. vt no. §. de iudi. si de vi. hic ergo dic qd pūmo egi rei vendi. et succubui: vel egi: sed nūc cum ago vti pos. petitorio renūcio expresse: vel dic etiam tacite. vt ar. §. de leg. cōmissio. l. post die. et qd em possidet iā rei ven. nō hz: vt insti. de ac. §. ei pō qd. et. J. vti pos. l. i. §. ppetuo. §. certe §. et agēdo petitorio vt renūciare pos. qd hic statū negat. Sz rñ. h. egit nesciēs se possidere cū p. si hū vel seruū possideret. vel cū crederet aduersariū possidere qd nō possidebat. §. §. itellexit cū ex certa scia venit ad pos. de pentouo. 2. dic agi h. vti pos. noie possessionis qdste possē cepit re vendicare. vel dic tertio qd egi reuē. J. eū qd naturaliter detinebat vel possidebat tñ: qd possidē vt. §. de rei vē. l. officii. 2. tūc ago vti pos. J. eundē etiam pēdēte primo qd possum: qz turbat michi ciuile tenēdo naturalē a me vi vel clā vel p. cario: ac si vtrūq; michi turbaret. vt. J. vti pos. si duo. §. q. et ita vtrūq; simul intende retur diuersis respectibus: et hoc casu restituatur naturalis per interdicitum vti pos. vt not. §. eo. l. clam. in fi. et facit. J. eo. l. fina. in pun. et de vi et vi arma. cum fundus. §. si. Accur.

Pomponius. cum lapides. idem dere immobili. vt J. de bo. aucto. iudi. pos. l. cum vnus. §. fina. Sed quidam secus in mobili §. in immobili: vt quia vnus et abiecta 2c. vt. J. eo. l. rem mobilem. 2. illa cum vnus in acquirendo dicit: quod non placet: vt. §. eo. possideri. §. labeo. et. J. e. qui vnuerfas. §. item quod a mari. 2. 30. p. **R**etinere puto. vt et. §. iuu. l. adeo. §. insula. in fi. Accur.

Item vñ ab alio non separatur qñ qz in acquirendo: vt. C. eo. l. per pcuratorē. que sūt contra. Solu. nichil. non omne. et sic vnuerfalis in particulare res soluitur. nam in corporalibus nō pos. sed dominū habemus. vel dic fm Jo. nichil. qz nec vt paria nec vt opposita: nec vt pars et totum se habeat: et ideo neq; remotiue vel positue sequitur vnū ad aliud: hz habent serē excedentia 2. ex cōtra. §. a. vt nichil 2c. ad est nichil quod ē proprietatis est possessio vel contra. Accur.

Qui cepit. a parte videtur de-

a Nos puiet. bona rō. sic. s. ad. l. ad. l. si seruis sub. s. l. et de pub. l. interdum. s. serui. et facit. s. eo. l. i. s. per seruum. Accur.

b Qui. cū nram cōditionē deteriorē facere nō possit. c. de p. l. i. c. qd ad adminiculo. i. dicit se velle sua ipsa iungi tē

porib? sui aucto-
riat? vsucap. vt. s.
de cōtra. emp. do-
lia. s. si. vel dicit se
habere eāz sui tē.
ab eo. Quid autē
si nō vult vti? vi-
det q? possit vt. s.
de di. prescrip. et
c. de prescrip. lō.
tēp. l. i. r. s. et fm
hoc dic vti. i. vti
vult. sed ille corri-
guntur p auct. vt
sp. lar. s. rursus.
et sic fm iura au-
ten. siue reale siue
personale sit viciū
noct? successori vni-
uersali vel singu-
lari. sic. s. de sbo.
ob. stipulat? sum-
damā. v. pone ca-
sum vt. s. de excep.
do. ap. s. si qd sē
ex cā le. s. pōss?
poni fm. d. cum
succesit qd in vi-
ciū defuncti pō-
nale et vniuersa-
lis est successor: si
enī velit continua-
ri cū defuncto nō
pōt nisi cū suis vi-
ciis: sed si a se ve-
lit incipere vsuca-
pi pōt. nos cōtra
vt modo dixi r no-
taui. c. de vsuca-
pio. pro herede. l. ij. Accursus.

d Uicis. s. ergo habet tē. et bonā fidē nō vsucapit
triennio/ vel decēnio/ vel vicēnio: sicut nec auctor pote-
rat: vt hic r. s. eo. l. i. in fi. et de reg. iur. l. in his officijs. s.
non debeo. sed. xxx. annis hodie quo spacio tollit omne
ius: vt. c. de prescrip. xxx. anno. l. sicut. et q? dicit sua scz
auctoris causa. s. vicio psonali. qd etiā s?z hec iura nocet
vniuersali successor: vt. s. de diuer. et tēp. p. scrip. l. cū he-
res. et vicis. s. realibus. Sed fm hoc qd addit inferiori
responsor? Rñ. specificādo. ar. s. de iniur. itē apud s. hoc
edicto. et qd dicit de vi: dicit expulsus/ vel ablatius non
cōpulsus. vt. c. qd met? cā. l. ij. et qd dicit de cā r pca
rioquoero an sint vicia realia qd. R. admittit ex eo q? hic
cōiūgit cū vi qd est reale viciū: qd nō p?z q? pcaria est tu-
ra: vt. s. cōi. di. l. cōi diuidundo. s. iter. sed. ppter sciētā
rei aliene est personale. s. nec clādestina dicitur res li-
cet possessio sit: vt. s. eo. l. clam. et ita non reale sed per-
onale est viciū. r adde distinctionē que est. c. eo. l. vicia. r
facit. s. de diuer. prescrip. l. in vsuca. s. v. s. in finem.

e Addimus. s. exemplificando.

f Uti possit. s. venditor.

g Eius. emptoris.

h Resolutio. qd p inde habet ac si nō ad actū ventum
sit: et sic nō vt accessio qd non habuerit emptor sed ven-
ditor semper. Accur.

cōparauerit: et alij acquisie-
rit possessione: neq? liberum
neq? serui dominū debere vti
accessione^m.

**Ex possessione non conti-
nuata non datur accessio. B.**

Quesitum est si prius^o he-
res non possideat: an testato-
ris possessio et accedat. r qui-
dem in emptoribus pos. inter-
rumpitur: sed nō idem in he-
redibus pleriq? probant: quo-
ntiam plentius est ius succes-
sionis q? emptionis. sed subri-
lius est qd in emptore est: et
in herede id quoq? probari^o.

**Heres cum possessione sua
potest iungere non solum pos-
sionem que fuit apud eum
tempore mortis: sed illā que
apud nullum fuit post ei^o mor-
tem si fuit vacans. Pau.**

Non autem ea tm posses-
sio testatoris heredibus pro-
cedit que mortis fuerat inun-
cta: verum ea quoq? que nūq?
testatoris^o fuerat.

In re data vel restituta p
dote maritus vtitur accessio-
ne ex persona vxoris et econ-
uerso. Bar.

si pri^o. aks prius. i. primo non ipse sed alius.
o Interrupit. si ali^o possideat inē veditorē r eptorē
p Id qd pbari. i. vt interrumpat vsuca: (veditā rē.
pio si ali^o medio tpe possedit: vt. l. i. l. possessio. r pro
emp. q? cū h?de. s. si. nō tē est idē q? ad alia qdā. nā mala
fides heredis nō nocet: s?z emptoris sic. vt. s. pro empto.
l. ij. s. si eā rē. r s. si defunct^o. s. rē eptor nō succedit in vi-
cium psonē per hec iura: sed heres suus sic fm omē: et
etiam extraneus: fm Jo.

q Nunq? testatoris. separa hec duo. primo vt dicat
testatoris: que fuit sui auctoris: que iungitur sue moui:
non cum illā quā ipse tenuit tm. Vel dic testatoris quā
primo tenuit bona fide isticta morti si cepit sciētā rei
aliene habere: q? nō nocet. vt. c. de vsucap. transfor. l. l.
Vel dic q? defunctus aliquando possedit: sed postea pos-
sionem amisit. non tamen alius habuit. pro quo est. s.
pro emptore. l. qui fundi. in prin. et. l. l. s. etiam heredi.
Sed an idem si venditor amisit: nec tm alius habuit et
postea habuit emptor: pōt dici idē. arg. s. pri. s. et facit
s. eo. l. cum heredes.

i Puto. vt r. s.
de diner. p. scrip. l.
si duobus. s. si. et
s. i. i. si homines.
ar. s. de fur. serui r
fili. s. i.

k Cōparauē-
rit. neq? ex re pos-
sessoris: neq? ex o-
pera sua.

l Et alij. forte
possessori bone fi-
dei. v. cū libz alij
qd p. vt. s. si. me
in vacuā. in fi. ac.

m Debere vti
accessione. etiam
si res et restituta
sit ab eo cui posses-
sio fuit acquisita
aks nulla esset q-
sio cū nō posside-
tū non fiat acces-
sio: vt. s. ea. l. in fi.
et fm hoc est cō-
tra. s. ea. l. s. si ius-
su. s. ibi per actio-
nē personalem vt
debita fuit resti-
tuta res: hic reali
et sic non vsuca-
pit cum sit sua. vt
ibi per iudicē hic
nō. vt fm s. y. ibi
qui reddidit habu-
it causā ab eo cui
reddidit: vt. s. s. pre-
terea. hic non.

n Questio: est
si pri^o. aks prius. i. primo non ipse sed alius.
o Interrupit. si ali^o possideat inē veditorē r eptorē
p Id qd pbari. i. vt interrumpat vsuca: (veditā rē.
pio si ali^o medio tpe possedit: vt. l. i. l. possessio. r pro
emp. q? cū h?de. s. si. nō tē est idē q? ad alia qdā. nā mala
fides heredis nō nocet: s?z emptoris sic. vt. s. pro empto.
l. ij. s. si eā rē. r s. si defunct^o. s. rē eptor nō succedit in vi-
cium psonē per hec iura: sed heres suus sic fm omē: et
etiam extraneus: fm Jo.

q Nunq? testatoris. separa hec duo. primo vt dicat
testatoris: que fuit sui auctoris: que iungitur sue moui:
non cum illā quā ipse tenuit tm. Vel dic testatoris quā
primo tenuit bona fide isticta morti si cepit sciētā rei
aliene habere: q? nō nocet. vt. c. de vsucap. transfor. l. l.
Vel dic q? defunctus aliquando possedit: sed postea pos-
sionem amisit. non tamen alius habuit. pro quo est. s.
pro emptore. l. qui fundi. in prin. et. l. l. s. etiam heredi.
Sed an idem si venditor amisit: nec tm alius habuit et
postea habuit emptor: pōt dici idē. arg. s. pri. s. et facit
s. eo. l. cum heredes.

q Nunq? testatoris. separa hec duo. primo vt dicat
testatoris: que fuit sui auctoris: que iungitur sue moui:
non cum illā quā ipse tenuit tm. Vel dic testatoris quā
primo tenuit bona fide isticta morti si cepit sciētā rei
aliene habere: q? nō nocet. vt. c. de vsucap. transfor. l. l.
Vel dic q? defunctus aliquando possedit: sed postea pos-
sionem amisit. non tamen alius habuit. pro quo est. s.
pro emptore. l. qui fundi. in prin. et. l. l. s. etiam heredi.
Sed an idem si venditor amisit: nec tm alius habuit et
postea habuit emptor: pōt dici idē. arg. s. pri. s. et facit
s. eo. l. cum heredes.

Libertus Tertius.

a Si data. i. tradita. ego. alio factus dñs nō vsucapit
 vñ dic. ppe et vsucapere creditores. vt. C. si aduer. cre. l. q
b Accepta. i. siue vir accipiat ab vxore siue eā restitu
 at: et facit. s. de iure dotum. l. dotis. s. si res. Itē ex eo q
 fit accessio viro est argu. q ipse est dñs rei dotalis. Sed

possam rñdere q
 ad op^o mulieris
 vsucapit vt credi
 tor: ad op^o debito
 r. Itē arg. q vir
 possidet nō muli
 er. Itē qd si muli
 er mala fidē habe
 bat cū dedit: ita q
 non vsucapiebat.
 vir aut cepit vsu
 capere reddita p^o
 ea dote vxori acce
 det ea possessio vi
 ri: Argu. q sic. s.
 q res pignori ob
 ligari possunt. ari
 sto. et de acqñda
 hereditate. l. cum
 hereditate.

c Si is q p̄ca
 rio p̄cessit. vt. ciui
 lē r naturalē pos
 trāfferet. vt. l. de
 p̄ca. in reb^o. s. i.
 alia si q remāsi set
 penes: cedēte qd
 fieri p̄t: vt. l. d. p̄
 ca. l. r. h. s. s. i. l.
 certe. s. i. nō esset
 accessio sed conti
 nuatio.

d Nō posse. qz
 nō possidet: et pos
 sidenti tñ dat accessio: vt. l. s. fi.
e Accedere possessionē. audi q p̄caria possessio nō ē
 viciosa. alio quat ex ea fieret accessio. vt. l. s. fi. s. i. s. i. videt
 cessare hec accessio. nā si dñs desit possidere et p̄scribere
 re sibi: qz nec accipit: p̄scribit cū habeat sciaz rei aliene:
 ergo intrupta est vsucapio: et sic t̄pa nō p̄tinuabit. Rñ.
 nō est interrupta nec p̄cedit s̄ cessat. sic. C. de p̄scri. xxx
 an. sicut. s. p̄. Rupto hō postea p̄cario fingit ille postea
 possedisse sp. Uel dic nō vsucapit sibi s̄ dñō vt l. credito
 re. vt. l. de diuer. et t̄p. p̄sc̄p. de accessionib^o. s. plane. vel
 dic vt oēm euites oppositionē q v̄didi tibi rē r tradidi
 p̄cario possessionē donec solueres p̄cisi: postea an p̄c̄ij so
 lutionē recessimus a v̄ditiōe. et est arg. s. de v̄di. l. debi.
 l. indebiti. s. s. et si possessio. r. s. de dona. cā. mo. si alie
 nam. in p̄n. Itē an durate p̄cario v̄t accessioe sui aucto
 ris q cōcessit: vñ q non cū nō possideat. s̄ dic sic qz r vsu
 caput per possessionē alteri: licet ipse nō possideat. sic r
 hereditas cōplet vsucapionē: s̄ nō possideat. Uñ qd ibi
 h̄ditas vt dñs facit: hoc hic pos. alteri. Itē an hic cōce
 des teneat rei v̄. qd vñ. qz facultatē h̄z rei restituēde. cū
 possit renouare. vt. s. de rei v̄. l. offm. r. s. de nor. si seru^o
 deposit^o. s. i. et. l. de p̄ca. l. cū p̄cario. s̄ Jo. s. vt. C. de a
 lie. iudi. l. i. nec obstat q h̄z facultatē rei restituēde. qz
 et q signū domui et rotā vehiculo adixerit h̄z facultatē
 tem restituēde. nō tñ teneat rei v̄dica. nisi prius ad extē

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

habita est p̄done possidente.
C Aucto: ius iudicantis fa
 cit vt etus rei que michi resti
 tutur et mea transferatur vsu
 capiendi conditio. Mar.
¶ Si iussu iudicis res michi
 restituta sit: accessionē michi
 esse bandam placuit.
C Legatario datur accessio
 ex persona defuncti et ex per
 sona heredis. Mar.
¶ Sed et legatario bandam
 accessionē etus temporis quo
 fuit apud testatorē sciendum
 est. An h̄ditis possessio et ac
 cedat videamus: et puto siue
 pure siue sub conditione fue
 rit relicta: dicendū eē id t̄po
 ris q heres possidet an extitit
 p̄ditiōe vel restiōe rei et le
 gatario p̄ficere. testatoris au
 tem t̄ps semper proderit lega
 tario si legatū ei fuerit vel fi
 det commissum. Sed et is
 cui donata res est accessione
 v̄t ex p̄sona eius q donauit.

f Nō cōcesso. i.
 specialiter retēto
 cum de manumif
 sione inter viuos
 dicat. vt. C. de pe
 cu. et^o q liber. me.
 l. i. ac.
g Clā qd si bo
 na fide. Jo. rñ. nō
 cum non habeat
 causam alter ab
 altero.
h Restituta sit
 nō per rei ven. t̄cē
 est non vsucapere
 rem cū dñs essem
 vt in contrario. s.
 eo. s. si liber. vbi
 alijs modis sol
 ui. sed per publi
 cianā et triticari
 am egi hic: vel a
 lua personali. qd
 promiserat rē do
 na si possessā. vt
 r. i. i. nō solū. s.
 si michi. r. l. de re
 iudi. l. a diuo. s. s.
 scienduz. in fi. vel
 dic q rei ven. obti
 nui quasi dñs euz
 non essem. s̄ tunc
 obicitur si posses
 sor esset dñs non

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

i Sciendum est. vt. l. s. i. i. ad tempus. s. i.
k Ante existentē cōditiōe. Idē est nisi postet ideo sic
 dixit: quia sp̄ anterioris t̄pis possessio prodest legatario.
 sed posterioris nō sp̄. qz p̄t esse q heres mala fide
 possidet. vel est in mota: vt. s. n. l. questum. r. p̄ hoc fac
 cit qd subicit: testatoris autem semper.
l Cōp. i. siue sint apud heredem medio t̄pe siue non.
m Uel fiduciōmissum. nisi extraneus interim posses

transfert dominium: qz non tradidit vt suā: vt. s. de con
 di. ob. cām. l. iij. s. subnilius: ergo si nō est dñs: vel etiam
 si erat nō dat cām vsucapiēdi s̄m qdā. Rñ. hec regula:
 vt quo casu qui est dñs transfert dominium: eodem casu
 non dñs transfert cām vsucap. et ecōtra: vt quo casu dñs
 non dñs transfert cām vsucap. eodē casu q dñs est trāf
 fert dñum. hec vltima regula fallit in pupillo et furto
 so et viro et vxore. vt. l. p̄o emp. l. o. s. si a pupillo. r. s. si
 a furioso. et. l. p̄o donato. l. si vir. Uel dic licet non tras
 deret vt suum: transferat dñum propter auctoritatē rei
 iudicate. vt argu. s. de re. eop. l. iij. s. item qri p̄o. et facit
 ad hoc. s. de pub. l. iij. in fi. et qd ibi nō. possit etiā intel
 ligi illa. l. qñ egi personali ad dñitatē cuius executionis
 gratia possessio tradita est in solutū emptore non inuen
 to. vt. C. de execu. rei iudi. l. ordo. et si amittatur per pu
 blicianam renouatur. Itē facit. s. e. iuste. et. s. de dam. in
 fec. si finita. s. si de v̄cti galibus.

Liber Tertius.

hoc voluisse. sed rñ. nō: quia nō p̄ncipaliter hoc agit: tur: vñ nec accessorius tenet. arg. s. de ser. rusti. p. l. iij. §. fi. Itē q̄ si hoc eēt. ergo r̄ dñum ex quo nō possidet q̄d eēt s̄ iegē itā. Itē sub ea p̄dione v̄deor p̄dere possessionē si r̄ dñuz p̄dā. vt ar. J. eo. si me. §. i. Alij dicit q̄ possessio r̄ dominuz amittit. r̄ q̄d h̄ dicit ob- tinet qñ hoc egrit dñuz tñ r̄ nō pos- sessionē perdet. Accur.

A Possidere. cō- tra. s. e. l. quem ad- modū. Solu. vt et s. e. l. iij. §. i. amittenda.

S i q̄s igitur. q̄ solo aīo amittit: tur: ergo et hic cū interim possidere nō lit.

Q uod meo. possidere. ex iusta cā: puta do- nādo vel v̄dēdo alicui ipam nudā possessionē. Tot em̄ sunt cause acq̄- rende poss. quot r̄ dñū. vt r. s. e. pos- sideri. §. gñā pos- sitem scilicet r̄ vol- lūtas et̄ erigitur cui q̄rit. vt. J. de p̄- ca. l. certe. et. s. eo. possideri. in prin. et. J. eo. §. si furio- sus. r̄ facit. s. b. rei ven. l. q̄dā. r̄ J. l. p̄- xi. in prin. et. l. in- terdū. §. fi. In do- minio nō sic. i. nō amittit aīo tñ. s̄ possessio sic vt d̄- et̄ est. vt. s. l. pro- xi. §. i. et. C. de iur. et fac. igno. cum falsa. Accur.

Nec em̄ muto. rñ det tacite obiectō: est enim phi- bisi. vt. J. l. pri. §. i. r̄. C. loca. ad p̄bationē. r̄. C. eo. cū ne- mo. nisi in casibus. vt no. s. e. l. iij. §. illud.

Desino possidere. et sic v̄supere. vt. J. pro empto- re. l. qui cum pro. in prin.

Ministerio. i. actu r̄ voluntate.

Procurator. hic p̄ctat: r̄ dic̄ p̄ctat ministeriū aliene pos. i. que nullo tēpore sit sua. sicut in filio et seruo. vt s. de acq̄. here. placet. factū ergo censet dñi in acq̄rendo et retinēdo. vt r. s. de p̄si. pecu. l. r̄ l. r̄ etiā in amittendo si alū tradit: vel deficiatur. vt. C. e. l. fi. et facti. C. de a gri. et cen. l. per colonū. et. J. pro soluto. l. ij. et q̄d no. s. e. l. i. §. per procuratorem.

Prestat. i. prestare p̄t. s̄ gerēdo in animo q̄ michi acq̄rat. Itē r̄ qñ nō gerit: dñi tamē gerat tradēs. sec̄ au- tē si vterq̄ aliud gereret: quia tunc non prestat ministere- rium immo sibi acquirit. vt no. s. de dona. qui michi. et s. ti. l. per seruum. in fi. r̄. l. res ex mandato.

nolle possidere. Si q̄s igitur ea mente possessionē tradide- rit vt postea et restituatur: de- sint possidere.

Q uod possidem? possum? alii facere possessore? p̄stituen- do nos e? noie possidē. Bar.

Q uod meo noie. Cel. possideo: possuz r̄ alle- no noie possidere. Nec enim muto michi cām possessōis: s̄ desino possidere? r̄ alii pos- sessores ministerio meo facio. nec idēz est possidere r̄ alieno noie possidere. naz is possidet cuius noie possidet. Procura- tor: aliene possessōi prestat ministerium.

Tradēs amittit possessio- nē l̄ sibi catradit nō q̄rat. B.

S i furto quē sane mētis esse existabas (eo q̄ forte i cō- spectu inumbate quietis: fue- rit p̄stitur) rē tradideris: l̄ ille non erit adept? possessionē tu possidere desinis. Sufficit q̄p- pe te dimittere possessionem etiā si nō transferas. illud em̄ ridiculū est dicere: q̄ nō aliter vult q̄s dimittere q̄ si transfe- rat: immo dimittere vult quia

Inumbate quietis: quia videtur sanus et nō est. Etā si nō trāferas. secus in dñio. vt. s. de dona. in- ter vir. r̄ vro. l. vir vro. §. sed si p̄missor. r̄ J. de solu. l. cū quis. §. si debitor. et. s. ex qui. cau. maio. in integ. resti. l. nec vtilē. Itē argu. cōtra J. de vi r̄ vi arma. cū fundū: sed

se transferre existimat. **P**er solū aspectū acquirif possessio interueniēte traditio- ne possessoris. h. d. Bar.

S i v̄ditore q̄d emerim de- ponere in domo mea? iusse- rim: possidere me certum est: q̄d id nemo attigerit. aut si vi- cinū michi fundū mercatū v̄- ditore ex mea turre demōstret: vacuāq̄ possessionē se trade- re dicat: non minus? posside- re ceptū s̄ si pedem sinibus in- tulissem.

Igressum nō q̄rit pos- sessio rei nō vacat. h. d. Bar.

S i dum in alta parte fundi sam/ali? q̄s clā aīo possessoris intrauerit: nō desisse? illico pos- sidere existimandus sum: facie- le? expulsurus sinibus? simul a tēp? scero. rursus si cum ma- gna vi ingressus est exercitus: eam tantūmodo partem? quā intrauerit obtinet.

S i possessor p̄duxit rē a nō possessore trāstert in illū pos- sessionē quā h̄. Pau. Mar.

Ubi bona fide fūdū alle- nū emerit: rē dēq̄ a do- mino? cōduxerit: q̄ritur vtrum

ibi in persona ac- cipientis habilis erat ad acquiren- dum.

S i si trans- ferat. vt et. s. e. l. i. §. si vir. et arg. s. de iud. do. l. si ego. in prin. r̄ l. si v̄su- fru. fūdi. r̄ de col. bo. l. ij. in prin. et J. de verbo. obli. l. ita stipula. §. gri- fognus. in fi. §. s̄ cōtra J. eo. si me in vacuā. §. rñ. Sol. vt ibi. Itē arg. cō- tra. s. e. l. i. §. p̄ pro- curatore. ibi alio- quin r̄. s̄ ibi erat habilis cui queri- tur. vnde abstru- dum eēt non q̄ri. Accur.

Deponere. i. ponere.

In domo mea. vel etiam ali- bi. vt argu. s. nau. cau. l. et ita. §. rñ.

Certum est. vt et. s. l. i. §. pen- tul. r̄ J. l. penul. in fi. sic in domi- nio. vt J. de solu. ff. pecuniam.

Nō minus. interpretatiue. hic interuenit actus corporis. vt in p̄-

dictis conco. vel dic quinq; esse sensus corporis: scilicet tactus: gustus: odoratus: visus: auditus: et hic vi- sus fuit. secus in re habita pro derelicto: et aliis a nemine possessis: quas nō incipio possidere nisi a tactu. vt. s. eo. l. iij. §. neratus. et ibi d̄cti.

Non desisse. etiā naturaliter vt statim patet quia eram in possessione.

S facile. idem si non facile: si modo non suspicarer posse repelli. vt. J. eo. si id q̄d §. fi. r̄ facit. s. de in usuo. l. satis. §. i. Accur.

S inibus. a gri mei.

S imul. i. statim.

A tēp. i. cum.

Eam tantūmodo partem. aliam vero minime. sed contra. J. e. l. possideri. §. i. Sol. vt ibi.

Ubi bona fide. a domino. Idem si a non domino. q̄- tis possidet r̄. vt. s. e. l. priori. in prin. et facit. s. de rei vendica. l. quedam. et. J. pro emp. l. qui cum pro here- de. Accursus.

Allo et corpore. i. naturali r ciuit: nec tñ hoc solo casu hz locu: imo etiã naturali tm: vt no. s. e. l. ij. §. illd. b. No aut si qd. mala fide possidens. c. Dimissa. i. reiecta. d. Er alia cã. bõa hõ: vt emedo a dño: vt. i. i. l. nõ so lã. §. i. et de pca. l. si is. vt alia iusta cã. vt. s. si ps her. pe. l. fi. in fi. r facit C. de pscript. xxx. an. l. ij.

§. qd. rē. mo bilē vel imo bilē. vt. s. q. moda. l. i. §. i. C. dñi inuertit se. vt cū sine cã nō admittit ēptores: vt. i. de vt r. vt ar. l. cum fundum. Accur.

§. Alis. §. vt qñ iusta cã erat retinendi: vt. i. de vt r. vt ar. l. colon. i. fi. nã r dño pōt resistere ex cã vt subij cit. Accur.

h. C. nō reddendū. vt. p. p. impensar: vt. d. l. colon. et. i. de fur. l. creditotio. §. fi. r. l. si is q rē cōmo. r. s. cōmoda. l. in reb. §. fi. et ar. s. depo sit. l. i. §. fi. aut. et. §. apud. r. facit. i. l. si rē. r. s. n. i. l. rē l. bonis. sed. §. s. e. possideri. §. si rez. sed ibi p. solutio. Accur.

Interdū. pos sumus. hoc verum: vt. r. s. i. i. l. nō est nouum: s. q. def alicui p. q. hz vt subijcit: videt absurdū. vt in si. de leg. §. s. fi. rē. s. vt hic dari et qualitatez tenedī p. cario quã prius non habebat. ac.

Anteq̄ dominus fieret. scilicet per vsucapionem. s. quomodo vsucapit. p. herede q. heres nō est: vt. i. p. herede. l. ij. Rñ. iusta ignorãtia: vt. i. p. legato. l. ij. vel dic q. ver. heres erat r. dñi vsucaperet rogauit p. cario ab herede veri dñi. vt dic fieret dñs quod mō: et si nō sit heres q. rogauit r. possidebat: s. p. herede possidebat. iō aut di cit anteq̄ fieret dñs: q. postea nō teneret p. cario sue rei: vt. i. de reg. iu. l. neq. vel dic duos heredes r. vii fuit pte

desinat possidere an nō: Rñ. i. p. optu ē vt desierit possidere C. possidēs ex vna causa non pōt solo aio possessionē retēta desinere possidere ex illa cã: r. icipere possidere ex altera. secus si possessionem dimittat. h. d. Bar.

§. scriptū est apud veteres neminē sibi cãm possessionis posse mutare: credibile est de eo cogitari q. et aio et corpore possessioni incibēs hoc solū statuit vt alia ex causa id possideret: nō aut si qd. dimis sa. pos. p. cia eiusdē rei/ denuo ex alia cã possessionem nanciscit velit.

§. Denegās restituere rē quã possidet alieno nōle si cãm iustā hz nō p. uat illū possessione nec eã interuertit: secus si non hz iustā cãm. Bar. i. dē.

§. qd. rē. quã vt cã de derat viderit: ēptoz q. tradi iusserit nec ille tradiderit alis videbit pos. dñi interuertisse: als p. tra. nam nec tūc qdem sp. dñs amittit pos. cū reposcenti et cōmodatum nō reddit. Quid ei si alia q. p. am fuit iusta et rōabilis cã nō reddendū: nō vtqz vt possessionem eius interuerteret.

§. pōt qd. trāsferre possessionē quã sñ actū traditōis non habuit s. in ipso actu tradēdi quesuit. Bar. Tabolenus.

Interdū etus rei pos. cuius i. p. nō habem. alis

gata: vel als erat sua p. cia res quã coheres possidebat et a coherede cui. erat p. cario rogauit. Sed an rogans desinit ex p. ma causa possidere: quidã nōtu dic fier: sic coheres cuius est incipit possidere: r. fin hoc qd. in prin cipio dicit nō habem. f. ante concessionem. Item no. q. possi-

traderē possumus. veluti cū is qui p. herede rē possidebat anteq̄ dñs fieret. p. cario ab herede eam rogauerit.

§. Ab capitur ex naufragio non pōt vsucapit: q. cadit in vi cium furti. h. d. Bar.

§. Ab ex naufragio expul sum. est vsucapit non potest: qm non est p. derelicto: sed in deperdito. Idē iuris eē existi mo in his rebus q. lacte sunt: qm non pōt videri id pro dere licto. habitū/ qd. salutis cã in terim dimissum est.

§. Qui primo rogat precario postea cōducit eandē rem ab eodē censetur a p. cario recessisse cū possessionē quã habe bat ab illo locatore transulisse videatur. Bar.

§. Qui alienā rem p. cario rogauit: si eandē rem a dño con duxerit: possessio ad dominū reuertitur.

§. Sicut ille q. possessionem perdit nō videt p. didisse si ha bet interdicitū vel actionē ad eã recuperādā: ita qui a cquisi uit non videt a cquisiuisse si re netur aliquo in dicitō vel actio ne ad eã restituēdā. h. d. Idē.

§. Non videtur. pos. ade ptus is qui ita nactus est: vt eam retinere non possit

§. Per aditionē hereditatis oia iura q. erāt apud defunctū et per mortē nō fuerit extincta ipso iure transeūt in herede: m s. possessio nō: q. hz illa sit ius

non possidēs dat dēti qñ possidenti. qd. sp. q. dar n. fieri potest: cum quis incipit alieno nōle possidere vt. i. s. pca. l. vnus quisq. ac.

§. Eam rogauerit. vnde interrupta est vsucapio: vt. i. pro empt. l. q. cum pro. in prin. Accur.

§. Expulsum est. ab aqua vt ab hominibus.

§. Non potest. ab occupante vel a nullo. si ponas primum occupan tem talē rem scisse: et sic facta est furtina. vt. s. ad. l. r. ho. de factu. qui leuāde: et. i. s. fur. l. falsus. §. qui ita ctum. imo puniē vt. C. de fur. aut. nauigia.

§. Pro derelicto. vere ergo opz haberi pro dereli cto: s. ad hoc vt possit vsucapit: vt i. p. dere. l. nemo. et. l. si qd. merces. s. tunc quō vsu capit. Rñ. nō erat abiciētis als sta tim fieret occupā tis. r. facit in si. de re. di. §. fi. et. s. i. i. l. qua ratione. §. fi. Accur.

§. Rogauit. a dño sic vt posside ret: vt probat ver bum reuertitur. r. qd. subijcit a dño sez eodē. r. reuertit tur. f. per conduc

tionē. r. sic facit. s. e. q. bona. in prin. Vel dic. i. rogauit a non dño. Quid aut si rogauit a dño et cōduxit a non dño: Respon. dñz posses. p. uat. vt. i. peregre. §. quib. r. facit. i. de peca. l. fina.

§. Non videtur. dixit. s. eo. si qd. vi. de deicto: nunc de deficiente. et facit. s. de leg. ij. qui concubinam. §. cum ita. et. i. i. u. l. sequitur. §. tunc. et. §. si dominus. r. i. de verb. sig. l. mulieris. §. de siuere.

Liber Tertius.

defectu animi ille ex negligentia. Itē ille in sui iudicio tacite potest obtinere: hic nō. Itē ille de voluntate in voluntate trāsit: hic pmanet in p̄mā quā non mutat. vel si mutat facit nullā vt dormitēs. vt. l. i. l. nūq̄. §. si seru. Itē facit. §. p̄ emp. l. q̄. §. si a furioso. cōtra. sed ibi non solo aio pdit.

S Aliquam multū nunc respondet. **b** An ignorez. ignorās em̄ vel errans non amittit posses. vt. l. eo. l. si me i vacuā. Ignorare autē possum q̄ p̄ siliū vt seruū et causa peculiari q̄ro. vt. l. eo. possessio. §. et si possessio.

c Urū. accipe p̄mū mēbrū. l. si sciam.

d Quasi non meā. erat t̄m mea. quo casu nō amittit. pprietate: q̄ alter in ea q̄rēda nō pensit: nec l ea sola voluntas sufficit. vt. l. e. si q̄s vi. §. differētia. et iā si alter cōsensisset idē: q̄ cū rē meaz quasi tuā tibi do: nō trāffero d̄niuz. vt. l. de cōdi. cau. da. l. iij. §. subtilit. fm̄ Azo. possessio nē aūt amittit. h. vt. l. e. l. q̄s meo. Azo.

e An q̄s meaz. et erat. et hoc casu pprietate: et possessio nē videor trāffere velle: nisi forte agam de altero transferendo t̄m fm̄ Azo.

f Et si sciēs meā. vel quasi meā. vt. l. eo. q̄ bona fide.

g Respectu. et nō v̄z. vt. l. s. b̄positi. q̄ rē. et. l. e. si deo. §. si.

h An possessionis. hoc potest valere vt subicit.

i Cū. nam vere refert possessionē vel pprietatē conducam. nam tē.

k Et stipulatio. rōne possessionis. vt. l. de p̄h. emp. si in emptioe. §. rei. Distigue q̄ ex pdict: si aliqua rē possidet: vbi ignorez non valet conductio. vt. C. loca. qui rem. Ubi scio: refert: an quasi rē alienā pduxerim an quasi meā. Si q̄s alienā si q̄dē erat aliena: valet conductio. Si ppua non valet. vt. l. de positi. qui rem. sed possessio amittitur fm̄ Azo. Si vero quasi meā: aut erat mea aut nō: si non erat valet q̄s agit inspecta p̄tate: nō opinione. ar. l. de neg. ge. ut si cū. Si vero mea: refert vtrū pprietatis respectu et nō valet: siue sciebā siue ignorabā meaz. vt. d. l. de positi.

C Possidēs rē ppua si illam pducit et q̄rat an pducēs perdat possessionē debet attendi an ignorās se possidere cōducit an sciens: et hoc sc̄do casu refert an cōducit eā vt alienā an vt suā: et interdum d̄ns non possessor: a possessore cōducit stipulat vel emit: et t̄m aut pprietatis respectu cōtrahit et cōtract? oēs sunt nulli: aut respectu t̄m possessionis cōtrahit: et t̄m tenet stipulatio emptio cōductio et precariū. h. d. Alexan. de imo. P̄ etul.

S Aliquā rē possideā: et eandē rē postea pducā: an amittam possessionē: multum refert in his q̄d agat. refert em̄ p̄mū vtrū scia me possidere: an ignorez. et vtrū quasi nō meā rē cōducā: an quasi meā. et si sciēs meā: vtrū q̄s proprietatis respectu an possessionis t̄m. nam si rē meaz tu possideas: et ego emam a te possessionē et rei vel stipuler: utilis erit et emptio et stipulatio: et sequit vt et p̄cariū et conductio specialiter possessionis solius conducende: vel precario rogāde antimus vt iliter interueniat.

qui rē. Sed vbi scio videor transferre dominū in alium: vt. l. de p̄trahē. emp. sue rei. Si vero possessionis gra valet q̄s agit. h̄ quomō etiam respectu possessionis valet in re ppria cū cōductor possideat. R̄n. q̄ locator forte aliq̄ iudicio poterat eā aduocare: vel p̄i fuit p̄fessus ei? nomine possidere. et facit. l. de p̄ca. l. in reb? §. si. et. l. si is.

C Pupill? nō pot aio desinere possidere. h. d. Bar. et l. p̄.

Possessionē pupillū sine tutoris auctoritate amittē posse p̄stat nō vt aio: h̄ vt corporel desinat possidere. q̄s enim facti est pot amittere alia causa est si forte aio possessionē velt amittere hoc em̄ non potest.

C Qui possidet vni totū integrale non possidet singulares partes eius. h. d. Bar. Pau.

Qui vniuersas edes possidet: singulas res que in edificio sunt nō videt possidere. Itē debet dici et de nauē et de armario.

C Possesio perditur ab ignorante et inuito superueniente defectu ex parte rei vel persone. h. d. Bar.

Possessionē amittim? multis modis: velut si mortuum in eū locū intulerimus quem possidebamus. nāq̄ locū religiosum aut sacru nō possum? possidere: et si? contēnamus religionē: et pro p̄tuato eū teneam? sicut hoīem liberum?.

Itez cum pretor idcirco in possessionē rei tre iussit? q̄ dā in infecti non promittebatur:

est p̄tra. Sol. hoc v̄z est nisi alius apprehēdat possessionē vt ibi. nā et hoc diximus in colono p̄ que possessiones nō amittim? nisi ali? apprehēdat. vel sol. vt ibi. et facit. l. de dāno infecto. si finita. §. si forte. et. §. si pupillus.

Qui vniuersas. non videt possidere. vt. l. i. cū q̄. et facit. l. de rei v̄. l. in rē. §. si. et. l. q̄ v̄i aut clā. si ali? in si. et. l. seq. et. l. ad ex h̄. l. i. signi. §. sed si totā. et. l. si. l. i. a deo. §. illud recte. et. l. de euc. l. nauē.

Quem. l. locum. Accur.

Possim? possidere. h̄ d̄tinere. vt. l. s. d̄ mor. l. fe. l. oga.

Et l. i. §. ius.

Cōtēnam? sciēs em̄ pditionē nō possidem? h̄ et libertatē p̄tēnam? aliud si bona fide nobis seruiat.

Sicut hominē liberū. quē nō possidemus scienter. vt. l. cum heredes. §. item quero.

Iussit. ex secundo decreto: nō sic si ex primo. vt in cōtrario. l. eo. si quis ante.

Possessiones. vt corpore. si de naturali d̄cas: est contra. §. si. l. i. pupill? vnde dic de detētia: t̄m asinina hic loqui nō de naturalibus q̄ tur? est. Uel h̄ p̄m? pubertati: ibi nō. vel p̄t amittere naturalē quā cuz ciuili h̄zētēs de fūdo. ita q̄ nō sit in p̄spectu: q̄ et maior sane mētis sic amitteret: sed aio nō potest quā maior possit etiā in fundo extēs. vt. l. eo. si q̄s vi. §. differētia: sed alie nādo etiā naturalē nō possit amittere. vt in l. cōtraria. et sic est differētia inter amittere et alienare. Sz pone q̄ tradit et recedit ita q̄ non sit in p̄spectu. §. animo pdit. R̄n. non immo q̄ derelictē et nō est in p̄spectu. Itē e contra videt q̄ etiā ciuile et naturalē pot alienare. vt. l. p̄ emp. l. i. §. si a pupillo. q̄

Conduces rem ppriaz an eius pos. per dat.

A labeo ait. vt. s. de dāno infecto. l. si finita. §. iulianus. 7. §. non autem. 2. §. e. l. iij. in fi.

Occupati. vel alueli faciēdo sumē: vel inundādo mare fm Jo. 2 hoc siue mobilis siue immobilis: vt hic. 2. de bo. auc. iudi. pof. cū vnus §. fi. 2. §. eo. pōponius. 2. facit. §. i. v. usufruc.

In alteri^o possessione. dñiūm. vt. de ver. sig. pof. testat. vt q: redactus est in seruitutē ppter ingratitudinē. v. q: passus est se vēdi ad precii participādiū. Vel dicentiā qz dedit se in arrogationē. s. in isto hodie aliud esset. nā hie possessionē ciuile oim que ante habebat. 3. reri peculij aduenticij interrogator natura lē. quia hie usufru. vt in fi. de acqui. p. arro. 2. §. eo. naturat. De alijs si lijs dic vt. l. i. pof. fessio. §. q. in alie. na.

Uolum^o. als nolum^o. 2. idēz est sensus. e. Manumittamus. vt. p. pro do. nato. l. qui pro do. nato.

Ex lana factū. nō enim possidet lanam in eo vestimento: sed si lanam leget: neta et inmeta cōmetur. vt. s. de lega. iij. l. lana. 2. 30. et facit. §. ti. l. i. adeo §. cum quis.

Quod per colonū possideo. meo nomine. h. actus sit. aut alius nomine eius. vt in fi. §. dicit. l. nō poterit possidere. vt et. §. e. l. cū heredes. in pn. 2. l. i. si hō. aliter in herede coloni. vt. s. loca. cum in plures §. herede. 2. l. e. si de eo §. i. que sunt ptra. s. an he reditas reuinet naturalē per colonū. Jo. forte non. vt. l. si quis test. liber. l. i. §. scena.

Per colonū apprehendētē nomine heredis. 2. dicentiā q. d. nō tñ si ipe. l. heres apphēdat. 3. de forte si colonus mercede heredi soluerit. vt. l. eo. §. i. et facit. l. i. de heredi §. possidere. 2. §. l. iij. in pn. 2. C. e. l. l. 3.

Id possideo. ciuilitē p me: naturalitē p aliū. sed p quē dic p pūmū l. 3 p mille man^o ambulet. hoc est opaf michi anim^o ei^o: q: 2 si de fundo exisset nō tñ alo deserēde possessionis adhuc naturalitē p eū possideo. vt. l. i. p. xi. s. certe imovidef q nō possideā p aliqūē h v^o in sequētib^o casib^o. vt. l. i. l. i. nō solū §. q pignori. q est cōtra. Sol. l. i. in pignori: qz nichil est. vel l. i. deposuit apud se. nec hoc valet. Dic ergo q ibi cōmodatari^o vel depositari^o

alij tradidit alienādo: hic nō. Item facit in fi. de inter. §. per eos quoq. et. §. qui. mo. v. usufru. amit. l. pōponius. s. 3. argu. contra. j. de preca. l. que situm. in pun.

S colonus. placet. ciuilitē et naturalitē etiā me: dno tēpore absente dno: sic solus anim^o coloni re-

tinēt michi natu: stionem rales §. ius nec in natura: fundo: nec in p. spe lez solo ctu/ nec i. p. xio sit: coloni vt hic. et. j. p. emp. alo dñe q funduz. in pn. s. rei. inet. qd si exiuerit animo deserēdi pofsessionē. Rñ. naru rale pdit dñs. ar. huius legis sumpto a cōtrario qd est validū. vt. s. de offi. et. cui mā. est iurisd. l. i. §. l. ciuile retinet in q colo ni māgnitas nichil nocet. vt. C. e. l. fi. 2. hoc si tñ deserit. Si autēz alij tradat^o vel deiciatur: tūc domus vtrāq. pdit. vt. l. e. l. peregre §. qd. 2. §. l. iij. §. q. si fu^o. s. 3. alij dicit q si tñ deserit q nullā pdit dñs etiam si alo deserendū: et h. subaudi sit maxime. vt no. C. cōs. munia de vfuca. l. i. et facit. §. de do. lo. cum quis.

Per colonū vel inq̄linū retinet qd possessionē etiā si locatio sit inutilis: 2. p mandatarium l. 3 mādatuz sit inutile ad obligādū. h. d. Pau. Pau.

Quāuis pupill^o sine tutoris auctoritate nō obligetur^o possessionē tamē per eum retinemus^o.

Ficta traditio coloni nō p̄uat dñm possessionē. h. d. Bar.

Si pductor rē vēdiderit et eā ab c̄ptorē pduxerit/ 2. vtriqz mercedes p̄siterit: prioz locator possessionē p pductorē retinere^o.

Quāuis non obliget^o. vt noxius constituat^o.

Retinem^o. si forte a nobis cōducatur: 2. sic quodāmo nobis est obnori^o. vel etiā mādo ei vt meo noie t̄ret: nō em obligat ex mandato: sed acquirit nobis possessionē 2. nobis possidet. Qd accipe si haberet intellectū. vt. §. e. l. i. §. offilius. 2. facit. j. de act. 2. obli. pupillus. Accur. p.

Retinet. s. hoc quomō: nonne dñs possessionē amittit p traditionē a colonofactā. §. eo. possideri §. q si seruus: Quidā sic. s. dicit eā restitutā p mercedis solutio nē. arg. §. de pof. l. i. §. si rē. s. illud eos nō iuuat: quia ibi nec dicit qz depositoz quondā recipet possessionē: nec qz redeat in cām depositi: nec em seqtur. tenet/ ergo in p̄mā cām redit. Alij dicit hic nō fuisse traditā possessionē. cōtra quos est: qz pducēdo tradere videt. vt. §. de rei ven. l. qdā. 2. §. eo. interdum §. fi. Tu dic q nec fuit tradita: nec p tradita habita: nec habuit animū auferēdi possessionē prioz locator: cum sempei mercedē soluerit. arg. C. e. l. fi. alioqn si fuisset tradita: vel habita p tradita: sine dubio eēt amissa. nec ob. q cōduxit: qz tūc pductorē facit aliū possidere cū pductor possidebat: qd h nō erat: s. prioz locator possidebat. 2. facit. §. q. mo. v. usufru. amit. l. pomponius.

Si pductor rē vēdiderit et eā ab c̄ptorē pduxerit/ 2. vtriqz mercedes p̄siterit: prioz locator possessionē p pductorē retinere^o.

Quāuis non obliget^o. vt noxius constituat^o.

Retinem^o. si forte a nobis cōducatur: 2. sic quodāmo nobis est obnori^o. vel etiā mādo ei vt meo noie t̄ret: nō em obligat ex mandato: sed acquirit nobis possessionē 2. nobis possidet. Qd accipe si haberet intellectū. vt. §. e. l. i. §. offilius. 2. facit. j. de act. 2. obli. pupillus. Accur. p.

Retinet. s. hoc quomō: nonne dñs possessionē amittit p traditionē a colonofactā. §. eo. possideri §. q si seruus: Quidā sic. s. dicit eā restitutā p mercedis solutio nē. arg. §. de pof. l. i. §. si rē. s. illud eos nō iuuat: quia ibi nec dicit qz depositoz quondā recipet possessionē: nec qz redeat in cām depositi: nec em seqtur. tenet/ ergo in p̄mā cām redit. Alij dicit hic nō fuisse traditā possessionē. cōtra quos est: qz pducēdo tradere videt. vt. §. de rei ven. l. qdā. 2. §. eo. interdum §. fi. Tu dic q nec fuit tradita: nec p tradita habita: nec habuit animū auferēdi possessionē prioz locator: cum sempei mercedē soluerit. arg. C. e. l. fi. alioqn si fuisset tradita: vel habita p tradita: sine dubio eēt amissa. nec ob. q cōduxit: qz tūc pductorē facit aliū possidere cū pductor possidebat: qd h nō erat: s. prioz locator possidebat. 2. facit. §. q. mo. v. usufru. amit. l. pomponius.

Si pductor rē vēdiderit et eā ab c̄ptorē pduxerit/ 2. vtriqz mercedes p̄siterit: prioz locator possessionē p pductorē retinere^o.

Quāuis non obliget^o. vt noxius constituat^o.

Retinem^o. si forte a nobis cōducatur: 2. sic quodāmo nobis est obnori^o. vel etiā mādo ei vt meo noie t̄ret: nō em obligat ex mandato: sed acquirit nobis possessionē 2. nobis possidet. Qd accipe si haberet intellectū. vt. §. e. l. i. §. offilius. 2. facit. j. de act. 2. obli. pupillus. Accur. p.

Retinet. s. hoc quomō: nonne dñs possessionē amittit p traditionē a colonofactā. §. eo. possideri §. q si seruus: Quidā sic. s. dicit eā restitutā p mercedis solutio nē. arg. §. de pof. l. i. §. si rē. s. illud eos nō iuuat: quia ibi nec dicit qz depositoz quondā recipet possessionē: nec qz redeat in cām depositi: nec em seqtur. tenet/ ergo in p̄mā cām redit. Alij dicit hic nō fuisse traditā possessionē. cōtra quos est: qz pducēdo tradere videt. vt. §. de rei ven. l. qdā. 2. §. eo. interdum §. fi. Tu dic q nec fuit tradita: nec p tradita habita: nec habuit animū auferēdi possessionē prioz locator: cum sempei mercedē soluerit. arg. C. e. l. fi. alioqn si fuisset tradita: vel habita p tradita: sine dubio eēt amissa. nec ob. q cōduxit: qz tūc pductorē facit aliū possidere cū pductor possidebat: qd h nō erat: s. prioz locator possidebat. 2. facit. §. q. mo. v. usufru. amit. l. pomponius.

possessionem

31

32

seruus. et facit. J. de stipu. ser. l. si seruus. et facit. J. p. emp. l. q. si seruus. et qd no. s. de edil. edic. l. c. m. acipium.

Eximus controuersie. altero vel utroq. agere interdico vti possidetis.

b Uter. als vtrum. et dic. i. quis eorum.

c Uictus est. qd si utroq. vicit. Rn. et sic agerter q. s. v. l. ut dixi. J. vti possi. si duo.

d Querat. si ei qri placuerit. ad hoc. s. d. rei. v. l. is q. et J. vti pos. l. i. s. q. et s. d. iudi. l. ter. et. C. de rei. v. l. or. dine. et de l. ter. d. l. incerti. et s. fini. re. gun. l. si q. et l. i. de interdico. s. reti. nende.

e Querat. ab eodem iudice. vt C. de iudi. l. nulli. et de rei. ven. l. ordi. narq.

f Uti. scz debitor.

g Intellegitur possidere. quoad vsucap. vt J. sub. cit. et. J. si. l. si serui mei noie. J. de quo ad satisfactioez vi. tad. vt. s. qui sa. tisda. cog. l. sciend. um. s. creditor. q. ad. h. a. no. vt. no. s. e. l. i. s. p. seruum cor. Accur.

h Rogauerit. i. accepit p. cario de. bitor a creditore.

i Longe minus. i. magis. sic C. de iudi. l. p. pe. randu. s. si. vel. dic. ab. d. ar. no. vt. r. s.

k de da. infec. l. sum. in. in. prin. ibi nichil ne re. et facit. J. de p. ca. l. certe. in. fi. et. s. de pig. ac. cli. et. s. o. r. s. s. et. de ac. et. obli. q. a seruo. et. s. de peri. et. como. l. serui emptor. et. J. si. l. non solum. s. qui pignori. Accur.

l Rogauerit. i. accepit.

m Non possidet. creditor possidet pignus quod dicitur a pignone autē hypothecā. vt J. de vsuca. l. non solum. s. si rem.

n Non possidet. vt est debitor.

o Pignoris conducta. i. debitor conduxit a creditore. vt. s. de pig. ac. si pignus.

p Et per eos. nunc respondet.

q Possidere. no. q. colonus in villa. inquilinus in ciuitate. vt hic. et. s. loca. l. ite. queritur. cum. l. seq.

r Quidetur. facit. s. de peri. et. como. rei. v. l. serui em. ptor. et. J. si. l. ei a quo.

ptor. et. J. si. l. ei a quo.

Qui absenti. vt in libertate. i. in possessione libertatis fm quosdam. immo vt sit liber. et in hac episto la debet adesse quinq. testes. vt. C. de lat. liber. toll. s. scimus. Accursius.

Qui absenti seruo scribit vt i libertate. mox. i. no. eā mētē habet vt statim. vel it serui possessionē dimittere: s. magis destinationē suaz in id tēpus cōferre. quo seruo certior factus fuerit.

Quod possessio et dñium pot sub pditione trāferri et defect. pditionis impedit et trālationes. B.

Quod si q. possessionē fundi ita tradiderit vt ita demuz cedere eā dicat si ipsius fund. eēt: no. videt possessio tradita si fūd. alien. sit. hoc ā pli. estimādū est possessionē sub pditione tradi posse: sicut res. sub pditione tradunt: neq. aliter accipiētis sunt q. si cōditio extiterit.

Quod per seruum hereditariuz ex alia causa habitū res hereditarie possunt queri. b. d. Bar.

Quod si is q. ticio seruū vēdidit rat heredi et eū tradiderit: potest heres rerū hereditaria rū possessionem p eum. ā pphēdere: q. no. seruus iure hereditario: sed actioe ex empto ad eū peruenit. nā et si ex stipulatu: vel ex testamēto seruus debitus testatori fuisset heres eius eum accepisset: non prohiberet rex hereditaria p. sessionē per eū dē acquirere.

Quod si sub conditione. in fl. Sol. vt ibi.

Quod si extiterit. concor. s. si me in vacuam. in prin. argu. si dono tibi domum vt non alienes et tu alienas: vendicabo ab eo aut vendidisti. si autem tibi tradidi hoc modo ne alienes: transfuli in te dominium: si vendis alteri non in me transfertur dominium: si alienas isto casu non vendicabo ab eo in quem est alienatio facta: sed contra te agam conditione ob causam. vt. C. de p. di. ob causam. da. l. ea lege. ad primum facti. C. de reb. alie. no. alienam. l. finali.

Quod per eum. s. seruum. Accur.

Quod vel ex testamento. ita tamen si no. trāsluit dominū in testatorem vt si erat alienus non legantis.

Quod et heres stipulatoris: vel legatarj.

Quod acquirere. qz no. ex cā hereditaria directo. s. alia ad p. 4

Quod statim. i. ante epistola ad seruum perueniat. et facit. C. s. fidei. cō. liberta. l. si voluntate. et. s. de li. be. cau. non videtur. argu. tra. C. de repu. licet. sed ibi fuit tradit. libellus repudj.

Quod conferre. sic J. de vi. et. ar. l. cū fundum.

Quod p. s. i. tra. dentis.

Quod fundus alienus sit. in presenti tempore vt differat a sequenti casu.

Quod sub conditione. scilicet vera que erit de futuro. vt. r. s. si cer. peta. itaq. sed. s. p. xori. non fuit vera: qz fuit de presenti tempore: vel dic de alia conditione hic loqui q. s. et per hoc dicat hoc amplius. Et no. q. expressa fuit conditio: als contra. s. eo. quod meo. s. si furioso.

Quod sicut res. i. rerum dominuz: vel proprietaz. vt s. de iure do. l. dotis fructus. s. si.

Quod neq. aliter. sed cōtra. J. de sol.

Liber Tertius.

eum peruenit: alio secus ut hic innuit. z. s. eo. l. i. §. vetera. et. s. titu. i. p. seruuum hereditariu. §. op. qz. cu. actio ex empto copetur ex ca hereditaria: et seruus ex ea actio ergo et seruus ex ca hereditaria: Rñ. no. ex ca hereditaria sed ppter hereditate. sic. s. de pec. l. eo. tpe. in fi. si per actione ex empto

penit: et hec actio demū adita hereditate copetur: no. ne et per hereditariam tūc pōt querere. f. post aditā: idqz dicas q ante aditionē hereditatis seruū acqsiuit per actionē ex empto: z. indebite ei solutus fuit: cū nondū erat heres vnde p eū acqret possessionē rerū hereditariarū ante aditionē hereditatis. Ceterū adita hēditate iā rerū proprietarum pos. per eum acqret. ac.

Intereste. apud sequestrū. dicitur sequestrer tertia persona. vt s. de positi. l. ei q. in fi. et. l. seq. b. **A**pprobati. quod est eo ipso q non probat cōtra nū. secus in alio deposito. vt. s. de positi. l. 3. §. rei. c. **N**on pcederet. qz interrupta fuit. vt. i. titu. i. l. naturaliter. et dicit quid sit sequestrer: vt. s. de yd. sig. l. sequestrer. et. s. de positi. pro pte.

Deponat. qz hoc agitur expresse. **E**t procedere. vnde si reus vsucapiebat cōtinuabitur modo tps sui actori qui viciat: vt. z. s. e. pomponius. §. si iustus: et qua actione agatur contra sequestrum no. in. d. §. rei. et. l. sequen.

Sed eo. possiderē. ego debitor. **S**eruus. p. seruū inuitū retines iustā qz nō p eū volentē nō qras: vt. s. e. qd seruus. z. qz retines vsucapio debitorē nō possidere: alio impellaret. f. vsucapio: qz inuertisset pos. debitoris seruus alieni. i. creditoris: lz nō suus: vt. hic. z. s. eo. l. rem que.

Decessisset. l. mortuū. z. qd subicit. p. p. vti. zc. ē in pōstio q pōt p mū casū. z. qd subicit: q mortuo zc. reas sumit p n. z. est scōs casū. vel dic scōs decessisset. i. d. agro erit: z. nō alio deserēde pos. vt. z. s. si colonus. z. no. q tres casus iste §. pōt. primo cum discedit colonus non animo deserēdi. scōs cum moritur. tertio cum discedit animo deserēdi.

Per colonum. detinentē sūm primā expositionē. vel

Cui se qstrate de partu vilitate perdit possessio nisi custodia sequestrer. **S. Idē.**

Ite apud se qstrū deponitur res. nā si dimittēde possessionis causa et hoc aperte fuerit approbatum: ad vsucapionē possessionis eius partibus nō procederet. at si custodie cā deponatur: ad vsucapionē eam possessionem procedere victori constat.

Cuius iustitia seruū proptu que possessione nō ouat. **S. A. frl.**

Sed eo fundo que cuz possiderē pignori tibi dedi sū? tu? te deticiat: adhuc te possidē ait: qm nichilomin p ipsum seruū pos. retineas.

Si colonus recedit nō alio deserēde possessionis nulla possessio perditur: s. si alio deserēdi vel mortu: naturalis perditur et etiā civilis si naturalis negligit adipsi. **Bar.**

Si forte colonus per que dñs possideret decessisset: ppter vtilitatem receptum est:

si aliam per colonum. i. per eius animū retineo naturalis: civilem autem per me.

Neglexerit. s. qz perdit dñs per negligētā: naturalis nō: qz p morte coloni est amissa: nec p hereditate tenet: vt. s. si qz testa. l. i. l. i. §. sceuola. nec ob. finis hui. §.

vt per colonū possessio et retinere z continuaretur: q mortuo dicendum est non statim eā interpellari: sed tūc demū cum dñs pos. adipsi negligere. Aliud estimādū: ait si spōte colonus de pos. discesserit: sed hec ita vera: nē si nemo extraneus eam rē interim possiderit: sed semper in hereditate coloni manserit.

Possessio iusta vel iniusta ad sū noua cā extrinseca non mutatur. **Bar.**

Seruū tuū a ticio bona fide emi et traditū possidet: dein de cum comperissem tuum esse ne euz peteres celare cepti: non ideo magis hoc tempore clam possidere me videri ait. nam retro quoqz si sciens tuum seruū a nō domino emerim: et cum clam eum possidere cepissem / postea certiorum te fecerim: non ideo desinere me clam possidere.

In qua re non cadit locatio z precarij rogatio: in ea nō cadit clandestinitas. **Bar.**

C. e. l. si. que est contra. fo. vt ibi. acc.

Hec ita vera. f. qz nō interpellaretur civilis. z. sic ad scōm casum se refert: et per pñs ad tertiu si habes idē alio si alio possedit: etiam civilem p dicit. sed videtur q nō per dā statū p alterius igressum: vt. s. e. id qd §. si. z. l. clā §. si. Rñ. hic nō dicit q fuerit igressus tm: s. qz possedit vt qz suspicatus sum me posse repelli. vt. z. p. emp. qui cum pro §. si. Aliū dicit q cōtrahit civilis origiē ex naturalis: que pditur mortuo colono vel recedente animo deserēdi. sed hoc non placet: quia sūm hoc si quod possidebam locam: et colonus deicitur: non perdam si inspicitur origo. prima ergo placet. Item videtur q etiaz naturalis mortuo colono non amittitur. cum hic dicat q in hereditate manserit. sed dic res non possessio. Vel si possessio improptissime. vt. et. s. de acquirē. heredita. pro herede. nam vere hereditas non possidet. vt. s. si quis testa. l. i. l. i. §. sceuola.

Ait. sic. Titu. i. iusto §. sed et si possessio. sed contra. p. pro suo. si ancilla. Solutū. illud singulariter furis odio dictum est sūm. R. vt dicit. s. eo. l. clam.

Nam retro. id est cōtrario. z. ad hoc facit. s. de fur. l. qui ea mente.

vt ibi dices: nec ciuile: qz eā retinet p se. Rñ. sūm dñs dicit: qd ciuili tm dicit: qd bus obstat verbū adipsi. s. dicunt ipsope. i. retinere z vti: vt p incuriā vt in s. de vsuc. §. qd aut. Tu dic q perdit ciuile / nisi petat nafalē mortuo colono. z sic p pte ponit adipsi sci. nā nō veniēdo ad fundū obliuiscitur. et sic perdit etiam civilem. **A**liud estimādū. alio aliquid estimādū: et tunc referas ad primū casum de trib. s. s. scōm positionē. nā hic casū loquit cū discessit alio de serēdi pos. alio idē et tūc ad primū. nā et h amitto naturalē statū z retinere ciuile dōec negligā. vt. s. e. l. iij. §. si fu. z. cuz ero negligēs pdā ciuile: vt z in prio casu: s. vt q nō pdā naturalē statū. vt

a Emptori. qui emittit a non domino.
b Abduxerim. i. abstulerim.
c Nō videri clā me. sed furti teneor. vt. I. de fur. itaqz §. i. l. cum ex §. i. §. 30. sed pug. dicit q̄ feci credēs michi licere cū credere meā. vnde nō teneor furti. sed cōsti. si q̄s in tātam. vt l. si. vi. bo. rap. §. i.

d Teneor. vt. §. de positi. l. q̄ rez. et I. de p̄ca. in reb. §. si. r. §. tit. l. ei a quo. Et no. q̄ facit ar. a part. q. d. cui rei illa p̄nt cōuenire et hoc. et a q̄ illa remouētur et hoc vt subicit r. nō posse. r. §. vi def. falsuz hoc ar. qz p ope q̄s in suo facit teneor q̄s vt aut claz. vt. I. q̄s vt aut claz. l. i. §. ij. r. l. is q̄ in p̄n. r. §. si. sed r̄ideo aliud est agi q̄s vt aut clam: qñ agit ad interesse p ope facto vt vel clam. et aliō possideri aliqd clā. nā nō ideo q̄ facit claz opus possidet clā cū oī go spiciatur posses. vt. §. e. l. clam. Secūdo oppo. qz p̄carius tenet in sua re ratiōe possessiōis. vt. §. e. l. si aliqua. §. h̄ic credebā esse eius qui possidebat fm Jo. ibi sciebā meam p̄prietatē. argu. I. de p̄ca. l. certe. §. si. vel etiā si putabā h̄ic meā. p̄prietatis gratia: clā abduxit metūēs michi fieri cōtrouersā. p̄prietatis in qua nec clandestinitas nec p̄carium teneor: sed in possessione posses esse vtrūqz si ego non possidebā. Itē oppo. si a me possides clam vinco interdicto vti possidetis. vt. I. vti possi. l. i. in fi. r. l. seq. si tu dicas te dominū. er go non possides clam: si qz remouēs me ab interdicto q̄s est falsum. sed respōsio est ex p̄dictis. quia in possess. sue rei potest esse clā clandestinitas si p̄mo aliō possidebat.

e Ab his duabus. f. a p̄cario r a cōductione.

q i iure familiaritatis. i. amicitie.
g Nō videt possidere. facit. I. de i. actuz p̄i. l. §. is cuius. r. §. quē ad. ser. amit. l. vsu.

o m munitis. facit. §. e. l. q̄s meo. cum is possideat cuius nomine possidetur.

i Procurator. facit differētiā inter specialē p̄curatorem et generalē: nā si generalis vel ad alia p̄litur: post ratiō habitōnē demum: vt in fi. huius §. Si specialis ad hoc t̄c statim. vt in pun. siue vterqz gerat. siue alter tradens vel accipiēs. sed Jo. non distinguit inter generalē r specialē. vt no. §. e. l. i. §. per p̄curatorem. r ideo p̄mo expone p̄curator. i. p̄curā. sic. §. de nego. ge. si ego. r de

p̄cura. l. plautus. nam de habēte r non habēte mandatum dicit. vel dic. p̄curator. i. gestor. et statim specificat de p̄curatore. postea de gestore.

k Acquirit possessionē. §. ti. i. l. res ex manda. contra. Sol. ibi neuter egit vt michi quereretur. h̄ic sic. Jo.

l Sponte emerit. habēs generalē mādaturū. Ro. §. Jo. non habēs mādaturū.
m Emptiōem. no. p̄ p̄curatorem habentē mādaturū q̄r michi dominū et possessiō etiam ignoranti. vt h̄ic. r. §. e. l. i. §. p̄ p̄curatorem. Si aut mādaturū nō habeat nō querit michi ignorāti: nisi ratiū habeat. vt §. de neg. gest. l. si ego.

s i quis fundū emerit: cuius particulam sciebat alienā: Julianus ait. si pro diuiso sciat esse alienā: posse eū reliquas partes longa possessione capere. sed r si pro diuiso sciat esse alienam: l̄ ignoret quis sit locus: eque eū capere posse: qz sine vilius dāno pars que putatur esse vendentis p̄ longa possessionē ad emptorē trāsit. Sed r p̄dponius scribit libro. v. variarū lectionū: si sciat vel putet alienū esse vsufructuz bona fidei per diuinā possessionē cape posse. Idē inq̄r r si emero rē quā sciā pignori obligatam.

s i quis fundū emerit: cuius particulam sciebat alienā: Julianus ait. si pro diuiso sciat esse alienā: posse eū reliquas partes longa possessione capere. sed r si pro diuiso sciat esse alienam: l̄ ignoret quis sit locus: eque eū capere posse: qz sine vilius dāno pars que putatur esse vendentis p̄ longa possessionē ad emptorē trāsit. Sed r p̄dponius scribit libro. v. variarū lectionū: si sciat vel putet alienū esse vsufructuz bona fidei per diuinā possessionē cape posse. Idē inq̄r r si emero rē quā sciā pignori obligatam.

r Sine vili. i. lili. cuius hāc potitōez scit. ceterū nec reliq̄s sine dāno dñi vsucapit. r sic apparet q̄ totus fundus erat alien: particula puta tici: reliq̄ ptes seip̄: et sic nō nocet ticio si reliq̄ ptes vsucapiātur: vel dicas totum fuisse tici: r tūc michi nocet ticio quo ad particulas que scitur aliens si relique partes vsucapiantur.

s Bona fide. i. dominium per diuinam r. c. Capere posse. in hoc ergo nō habet similitudinem cum dominio. vt no. §. de vsufu. l. iij.

v Pignori obligatā. sed aduersus hyp̄othecariā nō preferibet cū nō sit iusta possessiō vbi bona fides abest. vt. C. si aduer. credi. l. iij. in pun.

l Sponte emerit. habēs generalē mādaturū. Ro. §. Jo. non habēs mādaturū.

m Emptiōem. no. p̄ p̄curatorem habentē mādaturū q̄r michi dominū et possessiō etiam ignoranti. vt h̄ic. r. §. e. l. i. §. p̄ p̄curatorem. Si aut mādaturū nō habeat nō querit michi ignorāti: nisi ratiū habeat. vt §. de neg. gest. l. si ego.

s i quis. emerit. a non domino. Accur.

o Sciat. vt eaz sciat ostendere. vt vsqz ad foueam illā. als nō. vt. I. pro emp. emptori. in pun. que est cōtra fm Jo.

p Loc. sibi cōtradidit videtur litterari. nā. siue diuidiā: siue tertiā: vel aliam quotaz habet ali: non potest ignotari lo-

r Sine vili. i. lili. cuius hāc potitōez scit. ceterū nec reliq̄s sine dāno dñi vsucapit. r sic apparet q̄ totus fundus erat alien: particula puta tici: reliq̄ ptes seip̄: et sic nō nocet ticio si reliq̄ ptes vsucapiātur: vel dicas totum fuisse tici: r tūc michi nocet ticio quo ad particulas que scitur aliens si relique partes vsucapiantur.

s Bona fide. i. dominium per diuinam r. c. Capere posse. in hoc ergo nō habet similitudinem cum dominio. vt no. §. de vsufu. l. iij.

v Pignori obligatā. sed aduersus hyp̄othecariā nō preferibet cū nō sit iusta possessiō vbi bona fides abest. vt. C. si aduer. credi. l. iij. in pun.

v Pignori obligatā. sed aduersus hyp̄othecariā nō preferibet cū nō sit iusta possessiō vbi bona fides abest. vt. C. si aduer. credi. l. iij. in pun.

p iij

pecunia sepeliri. vt. i. ad. l. iul. pe. l. iij. §. non sit. sed illud vt phidibet cadauer: sed causa custodie potest: vt hic.

b Locum. fundium tamen bene scirene sit contra. §. eo. si id quod. in pun.

c Thesauri. l. prope. id est pecunie. sic. §. ad exhi. l. thesaurus. et. §. de rei ve. l. a tuto: re: als aliter. vt. §. ri. i. l. nunq. §. thesaurus.

44.

d Non repetetur. i. no recordare tur in quo loco pecunia codididat.

e Nec firmitate memorie. adhibita tamen diligenti inquisitione recordaretur. vt. §. l. iij. §. nerua. vbi ergo adest infirmitas: abest diligens inquisitione q si adesse recordaretur. r. facit C. b. vete. iur. enu. l. ij. §. si qd autem. ar. §. de poss. l. i. §. si cista. in fi.

f Non inuasit. secus si inuasit qz mobil rei possess. est vilis et abiecta. vt. §. e. l. rez q. r. §. e. l. si rem.

g Resposituros. scilicet nos diceret quis.

h Interire possessione. qd est falsum. vt. d. l. re q.

i Si alius. als cu si alius i meo: r als cu si i alieno.

k Ipsius rei. i. thesauri.

l Supra terra. r sic fossi et ex loco moti. vt. §. e. l. iij. §. neratius. l. fi. et dicas id e si sub terra sit tactus r motus: vt subicit.

m Ignorantibus. datui casus.

n Quereretur. vt. r. §. e. l. i. §. item acquirimus.

o Singulari. i. speciali.

p Spes. i. res r causas. s. acqrendi. ad qd facit. C. de pscript. xxx. an. l. ij. Et no. qz hic innuit qz extra cam peculiarē no acqrit dno ignorati. qd est falsus. vñ expone hic possess. queri. i. effectus possessionis. s. vsucapionis q est effectus eius. vt. J. i. l. sine possessione. ergo ignorati. sed vsucapio demum scienti in non peculiali. vel dicas peculium hic largissime dici. vt. §. eo. qd seruus. r hoc no. §. e. l. i. §. ite acquirimus. r facit. J. i. l. labeo. r. l. nūq. §.

Seruus an dno ignora si acqrat.

si seruus. et pro emp. l. ij. §. celsus. q Nec tamen. respondet tacite oblectioni. r Ut alo solo videat. q. d. als ergo necessaria est scientia dñi. vñ vide l qz tñc solo alo qrat qd remouetur: quis r corpore serui qrit. vel aliter diceret aliq: qz ignorans

acquirunt posses. ex causa peculiari. §. ignorans h3 animum acqredit: qd est impossibile vt ha beat acqrendi anti mñ qui nō h3 alti que animu: quod hic remouetur: qz alo r corpore serui querit: nō suo.

f Nec sariar. ad effectuz possessionis. i. vsucapionis. vt ad peculiam vt vt largissime intelligas vt dixi. et facit. J. de ac. et ob. qui a seruo. in fi.

g Quib' explicitis. hic nō est. §. fin. Jo. sed contra nua' cu supiori.

h Si mo. nō ergo corpore sufficit: si ab eo incipias. vt. §. e. l. quē admodu. r. l. iij. §. in amittenda. r. l. si qd vi. §. differetia.

i Ingress' fuit set. colono discedē te nō alo deserēdi r tunc alo ingrediente ego videos desici: r habeo interdictionum. vt. J. de vi r vi ar. l. i. §. qd seru'. Ante deiectione serui nec ci uile nec naturales amitto etiā si pñt tuā i alo meo me nolle possidere: et hec est pma differentia: qz aliam. r

l Jcet neqz fuit neqz coloni' ibi hēam. I dē.

quā possidebam. per me animo solo amitto: hanc non. r pro hoc facit. J. de vi et vi arma. l. i. §. non autem. r est mirabile: quia ciuile retinetur per naturā ante deiectionem: a qua nō potest separari: et quod sequitur eaqz r. est secunda differentia. Nam quā possessionem per eos habeo amitto ignorans si desiciuntur: quā per me nō: siue habeam ciuilem r naturales siue etiam ciuilem tris. de quo subicit exemplum de saltu. illa quoqz r. et due sequentes leges iunguntur ad istam. sed cōtra. C. l. i. vñ dicitur qz domino non p̄iudicat factu' serui vel coloni. Sol. vt ibi.

r Retinetur animo. vt. §. e. l. iij. §. saltus.

margin notes on the right edge of the page, including fragments like 'causa peculiari', 'ignorans h3 animum', 'interdictionum', 'de vi r vi arma', 'de quo subicit exemplum', 'Retinetur animo'.

Quibus saltus, estiuos vel hybernos de quib⁹ sum locutus. r dicitur. I. de vi r vi arma. l. i. §. q. vulgo.

b Proposito. i. animo.

c Alloiet. vt et. I. de regu. iur. l. nichil. et. l. fere. et. I. de solu. prout quisq.

d Ignorati tolli. in mobilib⁹ hoc salit q: ignorans amittit. vt. §. e. l. rē que. et. I. eo. si rem.

e Itē in mobilib⁹ qñq: vt. §. e. q. vniuersitas. §. i. et. l. iij. §. labeo. et. §. de dāno infec. si finita. §. si forte. Item in illa fallit quā p animum teneo. vt §. eo. pegre. §. fi.

f Rem. ex cōmodato. als cōmodatā. i. traditam. Accur.

g Amisisse. contra. §. e. l. iij. §. si. rē q. rñ. Sol. hic contractante r mouit de loco: vt et ibi. Jo. et qd hic dicit cōfessim. f. anteq: sciam. vel hic fuit habita diligēs in quistioabi nō. vt hic constituit sibi possidere: ibi sibi habuit animū inficiandi. Sed op. hic videtur posses. animo queri cōmodatario vel de postario: et sic est cōtra. §. e. l. que ad modū. Rñ. hoc facit p̄sens apprehē sio. ar. §. si cer. pe. certi cōdictio. §. fi. itē r q: sic faciendo fit furtus. vt. I. de fur. inficiando. §. rñ. vñ desino possidere. vt. §. e. l. rem que nobis. Itē oppo. nonne mutat sibi causam posses. r sic est p̄tra. I. i. i. nō solū. §. i. Rñ. hic extrinseca causa est. f. furtū: vel alia vis. vt r. I. de vi r vi arma. l. colonus. Itē oppo. quasi ouigo debeat inspici. vt. §. e. l. clam. §. hic nulla erat ouigo: quia prius nō possidebat.

h Uel. pro etiam.

i Ignorantem. no. q: ignorans amitto posses. rei mobilis nisi in hōie vt subicit: nō sic in immobilib⁹. vt. §. eo. si id quod. §. fi.

k Mobilis. etiā q: p me tenebā. vt et. §. e. l. iij. §. nerua. r fm hoc dic iuasit qd est. I. apphēdit. in nfo tamen casu est tractatio alterius: vñ qd hic negligentia: ibi alteri tractatio. qñ tamē ex negligentia p̄do: diligēt an fuerit diligēs inq̄stio vel nō. vt. §. e. l. iij. §. nerua.

l Neglecta. no. ex hoc colligimus tota die: q: posses.

rei mobilis est vilis et abiecta: eo q: facile p̄dit. f. etiā ab ignotāte qd nō est in mobili. vt. §. eo. pegre. in fi.

l Custodia. vt a dñovt a cōmodatario: vt ab vtroq: m Ceterem fieri. i. remanere. sic. §. de iudi. iulia. ij.

n Possumus possidere. vt et. §. eo. rem quam.

o Ratione vel ala. i. rōnali ani = ma: ne sit cōtra. §. e. l. iij. §. nerua filius.

p Confestim. amissa custodia. q: Reuertendi animū. maxime subaudi. vt. §. e. l. i. §. p̄ seruun. et. l. possidet. §. nerua. r. l. rez. q. in fi. nisi diu. vt. §. e. l. iij. §. si seru⁹. vel nisi ab alio possideat. vt. §. e. l. p̄ eum. §. fi.

q Redia. dona ut. f. aliq: s. Declarauit. iste lse fuerit scri pte postq: seruus remissus posses. l. trauit: alioq: nō esset verū se tradidisse in p̄teritū. Accur.

r Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

s Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

t Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

u Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

w Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

x Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

y Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

z Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

rei mobilis est vilis et abiecta: eo q: facile p̄dit. f. etiā ab ignotāte qd nō est in mobili. vt. §. eo. pegre. in fi.

l Custodia. vt a dñovt a cōmodatario: vt ab vtroq: m Ceterem fieri. i. remanere. sic. §. de iudi. iulia. ij.

n Possumus possidere. vt et. §. eo. rem quam.

o Ratione vel ala. i. rōnali ani = ma: ne sit cōtra. §. e. l. iij. §. nerua filius.

p Confestim. amissa custodia. q: Reuertendi animū. maxime subaudi. vt. §. e. l. i. §. p̄ seruun. et. l. possidet. §. nerua. r. l. rez. q. in fi. nisi diu. vt. §. e. l. iij. §. si seru⁹. vel nisi ab alio possideat. vt. §. e. l. p̄ eum. §. fi.

q Redia. dona ut. f. aliq: s. Declarauit. iste lse fuerit scri pte postq: seruus remissus posses. l. trauit: alioq: nō esset verū se tradidisse in p̄teritū. Accur.

r Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

s Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

t Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

u Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

w Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

x Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

y Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

z Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

aa Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ab Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ac Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ad Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ae Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

af Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ag Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ah Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ai Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

aj Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ak Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

al Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

am Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

an Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ao Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

rei mobilis est vilis et abiecta: eo q: facile p̄dit. f. etiā ab ignotāte qd nō est in mobili. vt. §. eo. pegre. in fi.

l Custodia. vt a dñovt a cōmodatario: vt ab vtroq: m Ceterem fieri. i. remanere. sic. §. de iudi. iulia. ij.

n Possumus possidere. vt et. §. eo. rem quam.

o Ratione vel ala. i. rōnali ani = ma: ne sit cōtra. §. e. l. iij. §. nerua filius.

p Confestim. amissa custodia. q: Reuertendi animū. maxime subaudi. vt. §. e. l. i. §. p̄ seruun. et. l. possidet. §. nerua. r. l. rez. q. in fi. nisi diu. vt. §. e. l. iij. §. si seru⁹. vel nisi ab alio possideat. vt. §. e. l. p̄ eum. §. fi.

q Redia. dona ut. f. aliq: s. Declarauit. iste lse fuerit scri pte postq: seruus remissus posses. l. trauit: alioq: nō esset verū se tradidisse in p̄teritū. Accur.

r Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

s Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

t Uel vn⁹. f. rñ. q. d. r si hūc modus fuerit questis posses. quod litte ris declaratur. v Peruenit. cō sensu dñi p̄cedente: r sic rite. Jo.

u Remissus ē. per eum qui accepit donum vt intret posses. nomis ne suo. v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

v Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

w Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

x Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

y Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

z Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

aa Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ab Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ac Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ad Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ae Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

af Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ag Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ah Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ai Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

aj Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ak Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

al Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

am Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

an Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

ao Seruorū. re = pete questā posses. sionem.

Libet Tertius.

et. l. qui vniuersas. §. ite qd a mari. et. §. de ob. stipula-
tio. §. hoc qd. et. l. i. i. nunq. §. seruus. et hoc in omni pe-
culto excepto castris vel qd in qbus etiã iure veteri cen-
setur vt pfa. vt. §. ad macc. l. ij. et nouo. vt. C. de bo. q
lib. l. c. i. opoz. restat §. q aduenticiu nō possidet filius
vllō mō iure isto:

cū vt seruus dñs
sic fili⁹ pñ tale pe-
culu qd non erat
castris vel qd q-
rat. vt l. i. p. qd p-
so. no. ac. §. i. §. cū
hodie nō qrit pñ
quo ad ppetatez
dici pōt: vt natu-
ralis pñ p filium
pos. qrat rōne vsu
fru. pñ qrit. vt. §.
l. naturalr. §. fili⁹
cuiuslibet possideat
vt. ppetari⁹. vt. C.
de bo. q lib. nō oz
§. i. ac.

**Possessio et dñiū qritur p
procuratorem: actio perso-
nalis non queritur nisi ceda-
tur. h. d. Bar.**

**Et si possessio p procuratōre
ignoranti qritur: vsucapio ho-
scienti cōpetit: tñ euictionis
actio dñs cōtra veditōre inul-
to procuratore non dat: sed per
actionē mandati eam cedere
cogetur.**

**Per filiu putatiuum nobis
non queritur. Pau. Beren.**

**Et eū quē iusto duct⁹
errore filium meū et in
mea pñte esse existimo: neqz
pos. neqz dñituz neqz qd qd aliū
ex re mea michi qrit. Per
seruū in fuga agentē (si neqz
ab alio possideat neqz se libe-
rum esse credat) possessio nos-
bis acquiritur.**

**In rebus in qbus ppz eaz
magnitudinē vel naturā non
cadit corpalis apphensio pōt
acqri possessio p aliū actū eqz
pollentē: puta p appositionē
custodis vel aspectū: et tūc di-
citur apprehēdi potius anti-
mo q corpore. Pau. Tabole.**

**Varū dā rerū aio pos-
sessionem nos adipsi
ait labeo: veluti si aceruū li-
gnorū emero: et eum venditor
tollere me iusserit: simul atqz
custodiā posuissem tradit⁹ mi-
chi videt. Idē iuris eē i vi**

**Per eum. ml
chi querit.
secus i seruo alie-
no bona fide pos. vt. §. eo. l. i. §. sed et est rō. vt. l. i.
i. iusto. in pñ. et facit. §. e. cū heredes. in fi. et. l. quicquid.
i. §. agentem. i. constitutum.
h. Possideatur. vt. §. e. l. i. §. per seruum.
i. Credat. et stat in pos. libertatis. vt. l. i. i. l. nunq. §.
seruus. et l. si §. si seruus. et diu stetit. vt. §. eo. l. i. §. si
seruus. et facit. §. de lib. cū. qui de libertate.
i. Credat. i. contendant.**

**Varū dā labeo ait: sed mala dat exēpla: vt et p hāc
resndē legē probat. nā et aio et corpore queri videt**

apposito custode et te exite in presentia: et etiã sine cu-
stode idē: qz sufficit iuss⁹. vt. §. e. l. i. §. si iusserim. §. 3. d.
et. l. qd meo. §. si veditōre. alia §. debuit dare q dicit. §. e.
l. i. in pñ. licet etiã in illis sp videtur aliquid pro cor-
poris acm interuenire.

no vedito: cū vniuerse ampho-
re vini simul eēt. Sz vide
amus inqz ne hec ipsa corpo-
ralis traditio sit: quia nichil in-
terest vtrum michi an et cull
bet iusserim vt custodia trada-
tur: in eo puto hanc questionē
consistere: an etiam si corpore
aceruus aut amphore appre-
hense non fuerint: nichilomi-
nus tradite michi videantur.
nichil video interest vtrū ego
ipse aceruū an mandato meo
aliqz custodiat: vtroiqz em
antim quodā genere posses-
sio erit estimanda.

**Possessio est res diuersa
ab vsufructu sicut a proprie-
tate. Pau. Tenule.**

**Permisseri causas pos-
sessionis et vsufruct⁹
non oportet: quēadmodum
nec possessio et proprietatez p-
misseri debent: neqz impedi-
ri possessionem si alius frua-
tur: neqz alterius fructum am-
putari si alē possideat. Et si
qui edificare prohibetur: pos-
sidere quoqz prohiberi mani-
festum est.**

**Per secundum decretum
missus acquirt possessionem
et in ea debet per iudicem tm
mittētem defendi sed per tra-
ditionem que fit a puato / li-
cet acquiratur possessio nō te-
netur ille puatus eum in illa
defendere. Pau.**

Species inducendū in

et. §. de vi et ar. vi facit. et. §. si ser. v. l. loci. §. si quis.
3 Species. vere est species sine modus. nā pōt quis
induci et in ea retinenda defendi: et hoc facit pretor cuz
mittit aliquē in possessionē: vt huc. et. l. ne vis fiat. et. l. i.
§. i. et. §. i. Item potest induci a venditore vel inducente.
nec tamen defendatur in ea retinenda: et hoc in puato
vendente vel inducente: vt in fi. huius §.
a Inducendi. duob⁹ modis quis inducitur in pos. a
pretore: qui et prohibet vim fieri a puato vt a venden-
te: et puma planior sū pumam positionem.

n Atqz. i. stat.
o Tradit⁹ mi-
chi videt. facit. §.
de cōtra. ep. l. clā-
uid⁹. et. §. de sol. §.
solutur. i. fi. et. §.
iure do. l. si ego
§. pe.

p Simul. et in
psentia michi as-
signate. vt. et. C. §.
pericu. et. pmo. rei
vendite. l. §.

q Animi. et cor-
poris. vt dixi sit
apposit⁹ custos v-
nō. §. ar. §. de cu-
stod. vt. §. pmo. §.
vt certo. §. si d me

Permisseri
causas. vt
sit vna cā: due em
sunt: nec se cōtra
gentes et penes
diuersos exites.

f Possessionis
scz civilis.

t Permisseri.
id est cōfundi opz
vt sic vñ nō pose-
sit eē sine alio: qd
bene potest.

v Debet. vt et
§. e. naturalr. §. ni-
chil. et. §. de excep.
rei in. et. an eadē.

z Alter possi-
deat. non § sequit
vñ ad aliū remo-
tione. §. si vñ habz
vñ. ergo al⁹ nō
pōt hē aliū vt h.
et. §. ad exhi. l. i. §.
§. pōponi. et. l. cel-
sus. §. iulianus.

y Manifestus
est. et sic hz indis-
cutum vñ pos. vt. §.
vñ pos. si duo. §. §.

vti pos. si duo. §. §.

In possessione. s. a ptoze ex ca dani insecti v' simili
b Suber. ptoz ille q. phibet ingrediēti vim fieri.
c Restituere. puiatū puuato ex pcedēte obugatiōe
scz veditōis qua ei tradere tenebat. nā tene' eū iducere
sed nō defendere ne fiat ei vis vt hic. r. C. de ac. emp. l.

expulso. At sec^o
eti ptoz de se missu
rā. nā r tueri debz
prohibēdo vi fieri
vt dicit. vel dic
fm io. pl^o est. phibere
vim fieri: qā sic
ciuilē r natura
lē vult eē apud eū
pro quo. phibet:
at cū. iuber ptoz
restitu pōt esse re
stituto in sola ci
uili vel naturali.
Accur.

A Duer^o. po
ne casuz: vt
I. vi. pos. l. i. in fi.
et. l. ij. itē vt. l. b. vi
et vt ar. l. cū a te.
itē vt. C. vi. vi. l. i.
itē vt. C. de reivē.
l. res aliense. r sic
nō ob. s. e. pōponi
us. in fi. qz nichil
hic de accessione
dicit.

De vsucapionib^{us}
c. De effe
ctu possessōis di
cit qui est vsuca
pio: vt I. eo. sine
possessione. item
vsurpatio. i. iter
ruptio: vt I. l. ij.

Bono
publi
co. l. i.
ad
utilitatem omni
um cōmunem contra
equitatem naturalem.
vt. s. de ne
go. gest. l. i. in fi. et. s. de
cō. inde. l. nam natura. s. sibi
imputet negligens. vt. I. de reg. iu. l. qd quis. sic et seruitu
tes sunt contra ius naturale. vt in su. de iu. per. s. seruit^o

Boni r
equum
differēt

f C fere. hoc ideo: quia si vsus non esset: essent tñ certa
dnia in quibusdā casibus de iure gen. quos habes isti.
de re. di. s. singulari. vsqz in fi. titu. et ad hanc rationem
facit insitu. e. in prin. est r alia vt sit finis litium. vt. I. p
suo. l. fina. Accur.

g C Sufficeret. i. sufficere possit.

h C Tempus. in vsucapione.

i C Spaciu. quod habes insu. de vsuc. in prin.

U Surpatio. inruptio. vt r I. eo. naturaliter.

U C Orationes. i. dictatores. et etiā legisse qñqz. vt
I. de iniur. l. iniurie. s. h. r. s. lo. ma. si cōstante s. quoties
ta sine. Accur. s. s.

m C Autem. pro sed.

U Sucapio. acquisitio. accipediētū p cām. est em vsu
capio cā acqñitōis dnij non ipā est acqñitio: sicut
nec traditio facta a dño dnij est acqñitio: sed cā acqñitio:
nis: sic nec facta a nō dño est vsucapio s; cā vsucapitōis

U Surpatio est vsuca
pionis inruptio. oza
tores autē vsurpationē fre
quentē vsu vocant.

U Juriscōsult^o ponit hic vsu
capionis diffinitionē q quasi
nō vt eē bona. Pau. M ode.

U Sucapio est acqñitio
vel ad lectio dnij p cō
tinuationē possessionis ipis
lege diffinit^o.

U Titulus p herede cū cōssi
stat in iure nō cadit in fernu: r
ideo seruus tali titulo nō pōt
vsucapere p se nec p dño: sed
si ipse seru^o sit institut^o r ad
uit iussu domini: tpe dominus
est ille qui vsucapit tali titulo.
Pau. de ca. Paulus.

S Equit de vsucapioē di
cere: et hoc ordine eun
dū est: vt videam^o qd pōt vsu
capere: et quas res r quanto
tpe. U vsucapere quidez pōt
scz p fca. filius r marie miles
acqñituz in castris vsucapit.
Pupill^o si tutore auctore ce
perit possidere vsucapit. et si
sine tutore auctore possideat
et animum possidendi habe
at: dicemus posse eum vsuca
pere. C Furtos^o qd an furozē

na fide et iusto titulo. Accursus.

p C Tpis. s. pini. vt h: r I. c. l. nund. s. i. r. l. possessio.

q C Diffinit. alr olim: et alr hodie. vt insu. e. in prin.

r C Equit. r qd res. s. possit qd vsucape et quas nō.

f C Et maxime miles. abundat maxime. sic. C. de
testa. ma. l. h. s. ij. nā als filius. totū qñt patri fm hęc
iura. vt insu. per quas pfo. no. ac. s. i. Uel dic miles. i. mi
litans. nā idē in veterano filiofa. vt maxie propē peculi
um qñt castrē: qd r his legib^o locū habebat. vt. s. d. col.
bo. l. i. s. nec castrē. Uel dic q respexit ad noua iura.
nā hodie i aduētiō vsucapit filius. vt. s. u. a. l. posses
sio. s. i. et fm tres vltimas non abundat maxime.

t C Pupillus si tutore. etiam infans. vt. s. titu. i. qñuis.

s. infans. Accur.

v C Animum possidendi. vt quia sit doli capax et pu
bertati proximus. vt. s. titu. i. l. i. s. adripiscimur. quales

lombardia et normania parit: et auaricie caput roma
cunctoē sales generans. Jo,

Si aut aliter dixe
rim cū vsuca. pos
sit eē ex pluribus
causis: s; r dnium
qd est falsuz. vt. s.
ti. i. l. ij. s. ex pluri
bus. vbi de hoc di
xi. Itē large acci
pe vsucapionem
pro prescriptione
vt hic. r toto hoc
ti. vt. I. e. qñt. s. p
prie vsucapio est i
re mobili: pscprio
fremobili. vt. C.
de long. temp. pze
scrip. l. ij. s. s; hoc
ergo non solū vsu
ca. qñt dnium. qd
fm omē cōstat: vt
et. C. de pac. l. tra
ditionib^o. s; etiā z
pscripōe qd. ad.
cōcessit. vt hic: r. I.
e. eū qui. r insu. e.
circa pn. s; Bul.
dixit pncipalr qñ
excep. scdario vti
le dnium. vt. C. de
presc. xxx. an. l. si
quis emptōis. in
pn. et hāc r alias
intelligit de vtili.
p; qz hoc verbū
dnij diuersimode
accipit p directo
et vtili. sic. s. de of
fi. procon. l. ij.
o C possessōis.
supple: que pe sse
flo est habita bo

Liber Tertius:

a **U**scupiet. cū nō desinat possidere. vt. i. l. p. e. s. cum. et. s. n. i. si is qui antmo.

b **S**ed hec psona. s. furiosus. idē in alijs. s. de hoc gra erēpli dixit. nā q̄ fauebat ei i retinēdo pos. et vsucapitē do crederet q̄s q̄ etiā in titulo: quod remouet.

c **S**eruus pro herede. idē in quo liber alto titulo vt seruus nō possideat. sed iō de hoc titulo p herede magis dicit: q̄ nullo momēto pōt dici heres seruus: vel possessio vel hereditas eē penes ipm vt. s. de acq. here. placet. s. pōt bene dici emptor et donatari. Itē alio titulo pōt habere et vsucapere dñō i g rante s. non possideret vt dixit: s. nō hereditate adire sine iussu dñi: vt s. de acq. here. l. si q̄s michi bona. s. iussu. Itē alio titulo vsucapit dñō p seruū: s. in hoc scz titulo p herede p seipm dñs vsucapit: etiā suo iustuto: cū nec momēto remaneat penes eū hereditas vt. d. l. placet.

d. **D**efuncti. genitui casus.

e. **N**on fuerit. id est in dñō defuncti: erant tñ in re:

natura tempore vite defuncti. Sed opponitur. aut defunctus erat male fidei: et non vsucapit heres: q̄ vicio: rum et culpe defuncti est successor. vt. i. de diuer. presc. l. cū heres. et etiā fiebat ex cōtractione res furtiua q̄ vsucapi non pōt. vt. i. pri. s. aut bone fidei: et sic facit fructus suos. vt. i. ti. ij. bone fidei. et sic nō vsucapit: et sic sunt heredis. vt. i. l. s. lana. Rñ. fm. M. et Bzo. an male fidei loqui. sed heres ex sua psona facit initium vsucapionis. vt C. de presc. lon. temp. l. i. q̄s Jo. nō plz: vt ex psona sua possit vsucapere. Alij vt. Of. s. in male fidei: s. alia rōe scz q̄ defunctus pcepit palij habentē bonā fidē: q̄s possit vsucapere: nō dico ab hīde q̄ est successor vicio: si. Tertij dicit de eo q̄ prius male fidei: et nō bone fidei erat. Tu dic in bone fidei loq. et in fructib⁹ naturalib⁹ q̄s nullus etiā bone fidei facit suos. vt. s. de vsur. l. fruct⁹. de partu ancille planū est: q̄ nō sunt fructus. et iō nō poterit fieri bone fidei possessoris. vt. s. de vsur. l. in pecudij. De fetu qd est cū et ipse fiat bone fidei possessoris: Rñ. hic vsucapi pōt ab alto q̄ ab herede si non heres sed ali⁹ apprehendat possessionem nō dñō cū titulo. Idē in fructib⁹ industrialibus. Uel dic q̄ non est bone fidei pos. in com

possidere ceperit vsucapier⁹. Sed hec psona dita demū vsucapere pōt: si ex cā possideat ex qua vsucapio sequitur.

Seruus pro herede nō potest possidere.

Accessiones pcepte ex re aliena si non fuerunt effecte pceptentis sola perceptioe possunt per herede eius vsucapit titulo pro herede. Pau.

Fruct⁹ et partus ancillarū et fetus pecorū / si defuncti non fuerint vsucapit possunt.

Ad hoc vt viciū furti purgetur res reuertit in ptate vetrici dñi: nec sufficit q̄ reuertat in ptate illi⁹ cui fuit surrepta si nō erat verus dñs s. custos vel habebat ius in re. Pau.

Quod autē dicit lex attinia et furtiua res nō vsucapit: nisi i ptate eius cui surrepta est reuertatur: sic acceptū est vt in dñi potestate debeat reuertit: nō i eius vtiq̄ cui surrepta ē. Igit si creditor surrepta est et ei cui cōmodata est: in potestate dñi redire debet.

Sufficit q̄ res furtiua re-

mutabiliter fructus vel fet⁹ apud eū extantes tenet restituere / saltē offi. iudicis si agatur rei vēdi. p capitib⁹ et pro re. vt. C. de rei ven. l. certū. in hoc ergo vsucapio poterit: vt p officij iudi. nō restituat. vt dic plane in fructu et fetu et partu q̄ defunctus vsucapiebat. Si aut ceperunt

ueritas ad eū p quē dñs possidebat vel q̄ reponat i locorbi stabat domino ignorante: als dñi noua scia et voluntas requiritur. h. d. Bar.

Labeo quoq̄ ait: si res peculiaris serui mei surrepta sit me ignorante: deinde eā nactus sit: videri eam in potestatem meā rediisse: comodius dicitur etiam si scierim rediisse eam in meam potestatem. nec ei sufficit si eā rē quā perdidit ignorante me seruus me⁹ apprehendat: si modo in meo peculio eam eē nolui. nam si voluit: tunc exigendum est vt ego facultate eius nactus sim.

Ideoq̄ si seruus meus rē michi surrepserit: deinde eandem suo loco reponat: poterit vsucapit: quasi in potestatem meam redierit / vtiq̄ si nesciuit: nam si scit exigimus vt rediisse sciam in meam potestatem. Item si eam rē quam serui surrepserit michi peculiari nomine teneat: non videri in potestatem meam reuertam: pōponitur ait: nisi ita hē

scz q̄ seruus sit nactus: et tunc dic rediisse etiā me ignorante: et sic concordat cum primo: nisi hic addat q̄ post reuersionē sciu. q̄s autē subijcit: nec em̄ et. redit ad primum casum qm̄ me ignorante est surrepta quem determinat: et ita loquitur de peculiari vsq̄ illuc: et ideo et hoc modo predicta in peculiari: non ita in dñica. et hoc dicit: nec em̄ et. et sic habeas ibi perdidit. als est perdidit fm̄ aliam lectionem.

n. **N**olui. esse in peculio.

o. **N**actus sim. per me: vel per alium.

p. **R**em michi. s. dñicam. nec tamen tenet in peculio vt differat a sequenti casu. de peculiari em̄ non potest loqui. vt. i. de fur. interdum. s. cum autem.

q. **S**i nesciui. s. rem esse surreptam.

r. **S**ciam. facit. i. eo. si rem.

s. **I**tem si eam rem. dñicam.

t. **R**euertam. vt viciū purgetur. vere tamen possidemus dum seruus tenet. vt. s. att. i. l. rem q̄. q̄ est cōtra. aut ergo res peculiaris aut dñica surrepitur: et aut a seruo aut ab extraneo. si a seruo et peculiaris: tunc seruus q̄s dicitur i. de fur. interdum. s. cū autem. Si ab extraneo

predicta esse in rerum natura post mortem defuncti eadez oppo. et rñ. fieri potest.

f. **P**ossunt. ab herede.

g. **N**isi in potestate. vt insti. e. s. fortune. et. i. vi. bo. rap. l. si. et ita q̄ nō possit auelli. vt. i. s. tunc.

h. **C**reditori surrepta est. ab extraneo non debito re. ne sit cōtra. i. p. so. l. si. vel ibi rem alienam: hic suus debitor obligauit vnde non sufficit ibi in ptate creditoris redire. et facit. i. p. emptore. si rem quam.

i. **S**urrepta sit scz ab extraneo.

k. **D**e ignorante. q̄ surrepta sit secus si scirem s. z. Jo. vt. i. e. s. azo.

l. **N**actus sit. et me igrāte. s. fu. m. **E**tia s. si sciero. furtum factus et tunc dic rediisse si scia euz rediisse. Jo. vel dic sciero.

aut domino ignorante: et tunc etiam eo ignorante reuert
sa ad seruum purgatur vicium nisi in peculio ee noluit
si sciente et eo sciente redire debet: hoc si dominica
a seruo surripitur: retinet nichilominus possessionem
sed sit viciosa. vt. §. etideo. r. c. §. item si eam rem. si ab
extraneo opoziet
q me sciete ad me
redeat nisi in pe-
culio ee voluit: tunc
si me ignoate ad
seruuz perueniat
purgatur vicium
vt. hic. nec est. r. c.
fm secundā lec.
Accur.

a **C** Vendideris
non tamen tradi-
deris fm quosdā
vt forte meli⁹ tol-
latur contra. §. de
pos. l. i. §. si rē. qd
non placet. §. fol.
vt ibi.

b **C** Siue sciete.
sz eam redēptaz
et in eodem statu
repositam fm al.
venditionem ta-
men ignoranti: vt
non sit contra. §.
eo. §. labeo. et eos-
dem modo solue
contra. §. de fur. l.
si ad dominū. vel
ibi apd dñm: hic
apud depositariū
erat. azo.

c **C** Bestia sint. §.
qualiter hoc fieri
potest: cum ipse a
misit possessionē
non ignorans.

d **C** In potesta-
tem. igitur in pos-
sessionē. vt. §. si-
tūc sed non sequitur
vt in fine eiusdez
§. hic ergo non in
cipit dominū pos-
sidere. vt. §. si rē
surreptam. Item
contra. §. de fur. l.
qui ea mente. sed
nec excusat hic est
a furto licz res de
sinat viciosa esse. Accur.

e **C** Sufficere. id est
sufficeret turotem
vel curatorem
scire. Accur.

f **C** Si tutor eius sciat.
q domini loco est. vt
et. §. de fur. l. inter-
dum. §. qui tutelam.
et idem est si sciat
pupillus. vt. §. pro
emptore. l. qui fundum.
§. si tutor.

g **C** Et si furioso. res
surrepta fuerit.

h **C** Non possit. possit
autē si ex intervallo
per vim ei
abdulissz. vt. §. l. §. si
dño. r. facit. §. de
fo. sig. l. mulieris

ceperimus: quēadmodum ha-
bulimus anteq surripere: aut
cū rem scirem⁹ in peculio euz
habere concesserimus.

C Sufficit rem rediisse ad eū
per quem quis possidebat.
h. d. Bar.

C Item labeo ait: si rē quam
apud te deposuerā lucrificiē
di cā vēdideris: deinde ex pe-
nitentia redemeris: et eodem
statu habeas / siue ignorante
me / siue sciente: ea gesta sint:
videri in potestate⁹ meam re-
diisse fm proculi sententiam
que et vera est.

C Sufficit rem redire in pote-
statem legitimā administrato-
ris. h. d. Bar.

C Si pupilli res surrepta sit
sufficere⁹ dicendū est: si tutor⁹
eius sciat rediisse eam in do-
mino pupilli: sed et si furioso⁹
sufficere curatores scire.

C Ad hoc vt purgetur vicium
furtiuitatis requiritur q res
redeat irruocabliler i domi-
ni potestatem vere vel interp-
tatiue. h. d. Bar.

C Tunc in ptātem dñi rediisse
dicendū est: cū possessionez
eius nactus sit: vt iuste auelli
non possit: sed et tāq sue rei.
nam si ignorās rem michi sur-
reptā emā: non videri in pote-
statez meā reuersam⁹. sed r si
vendicauero rem michi surre-
ptam: r eius litis estimationē
acceperim / licet corporaliter
eius noie non sim nactus pos-

§. desinere. et. §. l. i. l. nō videt. Et no. quandoq redit
possessionē: nō tamen in potestate. vt. §. e. §. labeo. quā-
doq non redit in possessionem: et tamen redit in pote-
statem. vt. §. statim subicit: qbz concurrunt vt hic.
i **C** Ignorans. §. ego.

sessionem / vsucapietur⁹. Idē
dicendum est et si voluntate
mea alij tradita sit.

C Heres qui i ius defuncti⁹
succedit / licet apud eum igno-
rantem ancillam furtiuam es-
se conceperit et peperit / non
tamen vsucapietur⁹.

C Partus ancille furtiue edi-
tus penes bone fidei possesso-
rem non potest vsucapi si fur-
in eius potestate fuerit: aliter
potest vsucapi si ante natiuita-
tem scientiā rei aliene nō ha-
buit. h. d. Bar.

C De illo queritur si seruo⁹ me-
us ancillam quam surripue-
rit⁹ pro libertate sua michi de-
derit: an partum apud me cō-
ceptum vsucapere possim: sa-
bi. et cassius nō putant: quia
possessio quam seruus vicio-
se nact⁹ sit domino noceret:
et hoc verū est. **C** Sed r si vt
seruum meum manumitterez
alius michi furtiuam ancillā
dederit eaq apud me conce-
perit⁹ et peperit: vsu me nō ca-
pturum. Idemq fore etiam
si quis eam ancillā meclū per-
mutasset / aut i solum dedit
set: item si donasset. **C** Si an-
teq pariat alienā esse rē scie-
rit emptor: diximus non posse
eum vsucapere. q si nescie-
rit / posse. **C** Si iam cū vsu-
caperet cognouerit alienā es-
se / initium⁹ vsucapionis intue-
ri debemus sicut in emptis: re-
bus placuit.

C De illo queritur si seruo⁹ me-
us ancillam quam surripue-
rit⁹ pro libertate sua michi de-
derit: an partum apud me cō-
ceptum vsucapere possim: sa-
bi. et cassius nō putant: quia
possessio quam seruus vicio-
se nact⁹ sit domino noceret:
et hoc verū est. **C** Sed r si vt
seruum meum manumitterez
alius michi furtiuam ancillā
dederit eaq apud me conce-
perit⁹ et peperit: vsu me nō ca-
pturum. Idemq fore etiam
si quis eam ancillā meclū per-
mutasset / aut i solum dedit
set: item si donasset. **C** Si an-
teq pariat alienā esse rē scie-
rit emptor: diximus non posse
eum vsucapere. q si nescie-
rit / posse. **C** Si iam cū vsu-
caperet cognouerit alienā es-
se / initium⁹ vsucapionis intue-
ri debemus sicut in emptis: re-
bus placuit.

cit pariat subaudi et concipiat. sic. §. de sena. l. emanci-
patum. secus si post conceptionem scini. vt. §. l. i. i. §. r
si possessionis. que est contra. vel vt ibi. et quod subij-
cit in emptore: idem in superioribus. et quod dicit di-
ximus: scilicet alio. vel dic omnes predictos emptores
vocat. vt. §. de statu h. l. statuliberos. §. si.

C Initiū. sic. C. de vsuca. transfor. l. vnica. §. hoc tñ
modo. et ar. §. de here. insi. §. alienum. §. i.

C Placuit. vbi duob⁹ spib⁹ vel vno sufficit bona fides

C In potestate
meam reuersam.
et hic est reuerfa
et fingitur non re-
uersa. §. §. pri. ca-
su. est contra.

C Vsucapietur
ab alio bona fide
possidēte. ille autē
qui presuit litis
estimationez stat
est dñs si res erat
psens. vt. §. de rei
ven. l. eius rei. r. l.
hoc si res. r. facit
§. de ver. sig. l. po-
testatis. §. si. r. §. b
noxa. quoniam. §. q
in ptate. r. Leo. l. si
fur. ac.

C Defuncti. §.
furi.

C Nō itē vsuca-
pietur. nō qz sit res
furtiua: §. qz i ma-
lā fide succedit. vt
§. §. pub. si ego. §.
parrus. vbi plene
de hoc distinxit.
C Surripuit
extraneo.

C Dederit. vt
eum manumitte-
ret. ac.

C Non putat.
si ante conceptio-
nem sciam alienā
vt statim dicit.

C Domino no-
ceret. idem in fi-
lio et patre. vt. §.
eo. heres. §. fina.
Accur.

C Conceperit.
et hic dicas q an-
te conceptum sci-
ui alienum.

C Donassz. hec
vera sunt si ante
r. c. azo. et quod di

Liber Tertius.

vt. i. pro emptore. l. si. et adde hie distinctionē de partu. vt. i. de pub. si ego. §. partus.

a **C**ontra. i. vsucapibilis est: non ab emptore quia sua est: sed ab alio vt subicit. et. i. de fur. qui vas. §. si ancillam. que est contra.

b **C** Statim emptoris. not. quod meum est nō possum vsucapere. vt hic. et. i. de cap. in bello. §. si q̄s. nam q̄s meus est. vt. vt. insti. de lega. §. si rē legatā. §. op. ex eo quod est. i. b. fur. q̄ vas. §. si ancillaz. in eo quod dicit idem in fetu r fructu quod in partu: sed illud si a fure: non a bone fidei possessore percipiant. et facit. §. ti. i. bone fidei. l. si.

c **C**onsumpti sunt. idem r si extant: licet tunc per officium iudicis possint reuocari. sic. §. ti. ij. q̄situm. in fi.

d **C** Si ex lana furtiua. hoc cum mala fide.

e **C** feceris. vt. §. ad exhibē. l. de eo. §. si q̄s. als. seruua q̄s est. §. rit. ij. s. deo. §. si q̄s. r. fa. cit. §. de cōtrahen. emp. l. in emptio. ne. §. inde q̄ritur.

f **C** Furtiua. r. iō nō potest vsucapi.

g **C** Si rem. quā q̄s vsucapiebat.

h **C** Surripuerit. creditoti.

i **C** posse. immo videtur q̄ prius in potestatem creditotis debeat redire. vt. i. pro solu. l. si. que est contra. als sit furtiua. vt. C. de vsucap. p. emp. cū sit. pbatum. que similiter est contra. Solu. hic suam: ibi. i. in contrariis alienam obligauit debitor. vt. i. pro emp. si rem. et dic hic alio tradente q̄ domino. Alū q̄ dominus hic tradidit: sed erat eis interdicta administratio. vt. quia prodigus. et sic licet nō dominium: tamē causam vsucapiēdi prestat ignorant non scienti. vt. i. e. l. si ab eo. sed arg. cōtra. i. de ver. sig. l. alienationis. vel dic contra hypothecariam. vt. C. si aduer. credi. l. i. et contra vtilem in rez que merum. i. asso possit dari. vt. C. quod me. cau. si vi. et facit. i. de fur. si is. in pun. et. §. de pigno. actio. l. si pigno. re. Accursus.

k **C** Domini. i. bone fidei possessoris q̄ opinione domini possidet.

l **C** Cum eo. debitor.

m **C** Furti agi potest. hic not. q̄ quandoq̄ sit furtum et competat actio furti et res sit furtiua. vt. cum michi extraneus rem meam surripit. quandoq̄ sit furtum et res est furtiua: non tamen competat actio furti: vt. dum filii

cabilliter. h. d. Pau. de ca.

n **C** Si tuvi me expuleris de fū di possessione: nec apprehēderis possessionē: s; tictus in vacuam possessionem intrauerit: poterit lōgo tempore capi ea res: q̄s enim interdictū vñ vt locū habeat: q; veruz est vt me delectū: non tñ verū est et vt possessum esse. Letex etiā si mala fide fundū me possidētē deteceris et vēdideris: non poterit vsucapi: qm̄ vey est vt possessum eē: s; a nō dño. Idē dicēdū est in eo qui expulerit euz qui p herede possidebat: q̄s sciat esse hereditarium.

o **C** Si fundū alienū bona fide possidentē q̄s sciēs esse alienum expulerit: vsucapere nō potest: qm̄ vi possidet. **C** Si dñs fundi possessorē vt detecerit: cassius ait nō videri in potestatem dñi rediisse q̄ interdicto vñ vt restituitur sit possessionē.

p **C** Res. subaudi ille qui intravit habebat bonā fidem r nō aliter. q **C** Locum habeat. contra deiciētem non occupantem. vt. i. de vi r vi ar. l. cum a te. et. C. vnde vi. l. si. r. **C** Deiectus. vt. et. i. eo. nō solum. §. si dñs. sed contra. §. q̄ me. cau. l. metum. in prin. Sol. vt ibi.

q **C** Possessum. r. ideo in hoc casu lex attinia nō impedit vsucapionē. **C** Idem dicendum. cōtra deiciētem non occupantem vt non possit vsucapi quasi viciosum.

r **C** Possidebat. et sciebat se non esse heredem vt conueniat precedētī rñ. vel etiā credebatur se heredem. vt. seq. §. si fundum.

s **C** Sciens. als si crederet suam inuasor non sit viciosus: licet constitutio si quis in tantam/locū habeat.

t **C** Possessorem. alium q̄ inuasorem. vt. i. de vi et vi ar. ma. l. i. §. qui vi a me. Vel dic ipsum desicientem detecit. r tunc dic ex interuallo: secus si incontinenti. vt. i. de vi et vi arma. l. iij. §. eum. et. l. qui possessionem. et facit. i. de ver. sig. mulieris. §. de finire. et. §. ti. i. nō videtur. et. i. de regu. iur. l. non videtur.

u **C** Si viam. i. seruitutem.

v **C** Amittā. sed tamen ex equitate in integrū restituar. argu. i. de vi r vi ar. l. si plures. §. deiectioni. r. l. si defuncto.

w **C** Quia nec possideri. respōdet obiectioni quasi esset vt possessa. Accur.

Ancorporale. vt. r. s. si. s. seruus. s. incorporales.
Betrudit. ex quo no possidet. r sic e ro pimi dicit
Cuam. corpore et animo.
D possessione. qua nullā retinet etiā afo. als. s. s. s. vi
et vi ar. l. s. siue aut. et. s. n. i. l. clā. in fi. s. nichilomin^o

pos. est viciosa via
cio quasi violen-
tie. vt. C. vnde vi
l. fi. nec em signo
eā pro cōtraria.
E Veri^o est. aut
em in rustica aliter
in vrbana. vt. s. s. s.
serui. vt. pr. l. hoc
aut. r. l. s. edes. et
facit. C. s. p. scrip.
lon. tēp. l. fi. in fi.
F Sustulit. nisi
qñ hz ppetuā cāz
vt quasi. qd plene
dic vt. s. de ser. l.
seruitutes.
G Seruitutē. f.
acquirendam.
H Per statutū.
x. an. inter pñtes.
vt. C. de serui. l. fi.
in prin.

Interuptū.
s. pos. rei immobili-
lis. ac.
K U desicatur.
qñz etiā sine vi.
vt. C. de p. s. p. r. r.
an. l. cū non sumi.
s. imo. s. s. d. c. qz
mō desinat possi-
dere. l. r. r. s. p. r. r.
naturaliter. fallit
in capto q desicet
eo q cap^o est. tñ
fingit in peculia-
r retinere. vt. l. eo.
l. is. s. i.

L aduersus
eū. imo. p. eo. vno
die interrūpit pos.
aduersus eum. i. pro eo. sic r. s. p. r. i.
M aduersus omē. i. p. oibus. sicut et ei a quo ponit p
cōtra que. vt. l. e. l. eius q. vel pos. interrūpit aduers^o eū.
id est effect^o possessiōis q erat aduers^o eū. hoc est vsuca.
interrūpit. sic r. s. p. r. i. aduersus oēs. f. possessio. i. effect^o
eius q erat aduersus plures interrūpit: vt qz currebat
vsucapio s. debitorē et creditorē vel dñm vel emphiteo-
tā: vel habētēs vtilē in rē: vel publicianā. a capite ergo
oportet possideri. vt r. l. eo. l. is. s. si qz. r. s. de ser. vrb.
pr. l. s. edes. s. i.

N vsurpauerit. i. possessionē siue vsucapionē interrū-
pit. vt. s. eo. l. i.
O Dis sit. imo quo ad cōstitutionē si qz in tātā. sed
illud nouū. vel hz pdat tñ interrūpit possessio.
P Pro suo. i. p. sua pecunia nō ex cā lucratia. nō em

luc in corpore nec de via qz
mero iure detruditur.

Qui occupat possessionē
vacantē non dicit violent pos-
sidere et si heres non afficitur
vicio reali. Pau.

Quē si occupaueris vacuā
possessionē: deinde venientē
dñm prohibueris: non videbe-
ris vi possessisse.

Contra non vrentē seruitu-
te prescribitur libertas indisti-
cte r etiā si sit seruitus habēs
cām discontinuā. l. s. s. serui-
tus tpe non prescribit: nisi tē-
to tempore cuius cōtrarij me-
morā non existat. Pau.

Libertatē seruitutū vsuca-
pi posse verius est: qz eā vsu-
capionē sustulit lex Scribo-
nia: q seruitutem cōstituebat
nō etiā eā q libertatē prestat
sublata fuitque. Itaqz si cū ti-
bi seruitutes deberē: ne michi
puta liceret altius edificare: r
per statutū tps alti^o edifica-
tum habuero: sublata erit ser-
uitus.

Si prescribēs cadat a pos-
sessione prescriptio naturaliter
interrūpit. et ista interruptio
prodest omnibus cōtra qz pres-
cribitur non solū interrūpit pē-
ni. h. d. Pau. Caius.

Naturaliter interrūpit i

hic ponit p titulo. r sic sunt due ptes p suo. vel dic pro
suo: qz in litore maris inuenit vel ab hostib^o cepit: vel
fecit vt eēt in rerū natura. vel dic gñatracapi. p quolibz
titulo. r qd subiecit lucratia. i. siue titulo. pma plz: r dic
hic q no. C. de p. s. p. r. an. l. cū non sumi. s. sed r si qz.

possessio cū quis de possessio-
ne vi deicitur: vel alicui res
mobilis eripit: quo casu nō ad-
uersus eū tm q eripuit iterrū-
pitur possessio: sed aduersus
oēs. nec eo casu q cōz iterest
is q vsurpauerit dñs sit: nec
ne: ac nec illd quidē inest pro-
suo quisqz possideat / an ex lu-
cratua causa.

In vsucapionibus dies ce-
pius habetur pro completo.
Pau.

In vsucapionibus non a
momento ad momentū
sed totum postremum diē cō-
putamus. Idem.

Deoz qui hora sexta
diē kalēdarū ianuarā
rū possidere cepit: hora sex-
ta noctis pridie kalēdarū ia-
nuararū implet vsucapionē.

Ex cā peculiari dño etiam
ignoranti acquiritur vsucapio
di conditio: et qui non pot vsu-
capere per se / nec per alii po-
test. Pau. Paulus.

Labeo et neratius rīde-
runt ea q serui peculia-
riter nacti sunt vsucapi posse
quia hoc etiam ignorātes do-
mint vsucapiunt. Idem iulia-
nus scribit. Sed eum qui suo
nomine nichil vsucapere po-
test: nec per seruum quidem

q. l. fi. s. fi. Uel ita cōplect nobis sciētib^o: qz inchoat igno-
rantib^o s. m. a. 30. et facit. s. p. emp. l. q. s. c. i. s. r. l. q. fun-
dū. s. fi. et. s. de acq. pos. l. p. e. s. q. s. i. s. t. i. l. i. s. i. t. e. acq. r. i.
s. Nichil vsucapere pot. rōne rei: qz furuius. (m. u. s.)
vt. s. e. l. sequit. s. heres. vel rōne p. s. one: vt si leges nō ca-
paci: nō vsucap. p. legato. vt isti. de here. qua. r. d. s. in
extraneis. Itē in libero hoie possessio: vt p. eū vsucapitā
qd nō per me. s. nec vsucapit ipse. qz ipse nō possidet. vt
s. ii. q. h. d. liber. in fi. vel mixta rōne rei r p. s. one: vt in iur-
deo et mācipio xpiano. vt. C. ne xpiani mācipi. l. i. et
facit. C. de here. insti. l. neg. p. se. r. qd ibi no. sed argu. cō-
tra. s. de acqui. here. l. cum in hereditate. Item contra
l. eo. si seruo. et. s. titu. l. i. s. uem acquirimus. in fi. sed
ibi rōne defectus intelligentie in furioso et in in-
fante. Accur.

In vsucapio-
nibus. cōpu-
tam^o. als s. ad to-
tā diē pputamus
postremū. r tñ. i.
ad quālibet partē
postremi diē: als
diē totū computa-
mus postremū ac-
cipiēdo partē pro-
toto. vt r. s. de di-
uer. p. s. p. l. vsuca.
in pñ. r. l. p. r. i. s. z
s. de ac. r. ob. l. in
olibus. Sol. plene
vt no. s. de mino.
l. i. s. minorē. qz
hec in vsuca. trien-
niū. illa in prescri-
ptione.

Deoz diei.
artificialis.
Cepit. r vsu-
capere.

Hora sexta. f.
cōpleta. nā tunc fi-
nitur et incipit di-
es. vt. s. de feri. l.
more.

Labeo. respō-
derūt. et be-
ne. Accur.

Peculiariter
i. si ex cā peculia-
ri s. i. t. e. vel large
accipiat peculiū.
vt. l. p. soluto. l. fi.
y. C. qz hoc etiā.

Qz hoc etiā.
vt eadē rō qd di-
ctū. s. die vsucapi-
amus sciētēs: qz
et ignorātes. arg.
s. s. de offi. pñ. l. i.
si forte. et. s. d. leg.

a **P**osse. scz vsucapere.

Uscapione. maxime res. Imo corpales tm. vt. s. ti tu. q. l. seruus. Sincorpales. abscidat g maxime. vt et. s. si omis. cau. test. l. ij. vel dic q incorpales qñq vsu capiant: vt cū habet ppetuā cām vel qñ. vt. C. de sui. et aq. l. ij. et. s. de seru. ui. vrb. pre. l. foramen. Itē et qñ nō habet qñq: vt cuz edificijs. vt. l. l. p. xi. s. i.

c **S**acris. i. ecclisjs sacris. sed vsucapio triennij admittit hodie in his. vt. C. de sac. sanc. eccle. aut. qñ actiōes. s. j. illa loq tur i rebus ecclesie non sacris.

d **S**anctis. vt muri ciuitatum.

e **R**omani. i. qñ sunt in vsu ipsius populi romani: a lior autē que nō sunt in vsu dñ reci pitur vsucapio: vt C. de sac. fan. ec. l. si. et. j. de diuer. p. scrip. l. inter. r. l. i. omnibus. vbi ple ne notauit.

f **E**t ciuitatus. si sunt in vsu vni ueritatis. vt. j. de via pub. l. viā publicā. Alie possūt vt. s. de contrahē. emp. sed cellus. et C. de prescrip. xxx. an. Lomnes. qñ sūt contra. vel hic loq tur de prescrip. de lōga. r. de hoc no. in. d. l. in omnibus. Accur.

g **H**ominibus quia in nulli dō minto eē possunt vt in sti. eo. s. i. Ac.

S aliena. emptionis. s. tm.

i **T**raditiōis in sti. subaudi etiā. nā et in emptione in sti spectat. vt. j. pro so. l. iij. r. p emp. l. ij. in pn. et facit. se. iusto. s. r. si possessiōis. r. s. fo. ma. l. d. diuistiōe k **S**pectandū eē. hoc est dicere requirē qñs habeat bonā fidē tpe emptionis et traditiōis.

l **U**t seruantes. que habent cām interpolatam. m **L**ongo tēpore. vt l3 per fundū meū yadas nō que rās seruitem: et sic intelligitur hic. s. de his q non ha bent perpetuā vel quasi perpetuam causam.

n **C**ū edificijs. r. ita cū vrbatis pdijs: idem i rusticis o **P**ossunt. non q tunc vsucapiant. sed vsucapto edifi cio cui debetur seruitus seruitem habeat. et facit. s.

posse pedius scribit.

Res que nō sunt in cōmer cio nostro nō pnt vsucapi vel prescribi. Pau.

Uscapione recipiunt maxime res corporales: exceptis reb⁹ sacris/ sanctis/ publicis/ populi romani/ et ciuitatum: item liberis hominibus.

Lū vsucapit vel prescribit tulo pro emptore. requirit bona fides tā tpe contractus q etiam traditiōis. hoc dicit Paulus. de ca. Ulpianus.

S aliena res bona fide empta sit: qñ vt vsucapio currat vtrū emptionis/ in sti tium vt bonā fidē habeat extingimus: an traditiōis: et obtinuit sabini et cassij snia traditiōis in sti spectandū eē.

Seruit⁹ habēs cām discōtinuā nō vsucapit vel prescribit iōgo tpe p se. s. j. si prescribatur fundus cui debet vel acqñta est vna cum fundo transit ad prescribentem. Pau.

Hoc iure vtimur vt seruitutes per se nunq iōgo tpe vsucapi possint: sed cum edificijs possint.

Partus cōceptus et edit⁹ pñes furis heredē est vsucapibile ab extraneo. Bart.

Sceuoia lib. xj. questionū

titu. q. quedam. et. s. eo. sequitur. s. ff.

p **S**i bos. i. vacca. sic. s. de vsur. l. equis.

q **U**scapit. ab emptore.

r **D**istractum. in alium.

f **N**ec ancille. part⁹. subaudi d3 posse vsucapi si est cōcept⁹ et editus apud furē. vel cōceptus apud furē et editus apud furis heredem. **U**scapio cum marcel. concordat. j. de fur. q. vas. s. si ancillam. **E**t iā partus. nō solū iuuēti: et sic in partu r. in fetu dicit. j. de fur. l. q. vas. s. si ancillā. r. s. idem in pe cudi bus. fo. vrb. i. **N**ec em esse. vt r. j. de hb. sig. l. partus. sed s. s. de ventre in spi. l. i. s. ex hoc rescripto. Sol. illud est ante qēdat: hoc poss. vel illud quo ad hoc vt non possit agi interdico de liberis exhibēdis Accur. **P**ars. subaudi partus ancille furtiue. **P**ossit. quod est falsum: qz vsu capit. vt. j. eo. l. nō solum. in prin. et in distinctione de partu quam habes. s. de publicia na. si ego. s. part⁹ Accur.

Nec seruus: neqz per seruū dñs quā apd ho stes est possidet.

Titulus nullus nō dat scienti cām vsucapiēdi. p. Idē

S ab eo emas quē ptoz vetuit alienare: idē tu scias: vsucapere non potes.

Qui possidet rē tanq dñs eam nō vsucapit vel prescribit h. d. Pau.

Idem. **I**gnorū rem acceptam vsu nō capimus: quia pro alieno p priorius possidemus.

Titul⁹ putatiuus iusto errore interueniente tribuit iustam causam vsucapiēdi. p.

Eum qui a furioso bona fide emit/ vsucapere posse responsum est.

Qui scit se actione perso

Qui. i. dñs. vel ergo ipse dñs emerat: vel seruus extra causam peculiarem.

S ab eo. vetuit. vt pdigo. sic et. j. p emp. l. q fundū s. qui sciens. Sed quid si vt pdigo cū nō sit et inf dictū: Rñ. idem pter auctoritatem sententie.

Ignorū. capimus. nos creditores.

Pro alieno. i. sciētes alienū. vt. s. de nox. si seruus. s. is q. et. s. de leg. iij. qui habebat. sibi tñ possidet creditōr. vt no. C. de prescrip. xxx. an. l. cū notissimi. s. i. sed an. xxx. an. Rñ. non quantum ad rei vōdicationē. ar. C. de prescrip. xxx. an. l. male. sed qñtum ad pignozati ciam sic: ius offerendi.

Bona fide. cū crederet sane mentis: qz erat in cōspe

ctu in sibi quietis. et facit. J. pro emp. l. ij. §. si a furioso et. §. de pub. cum qui.

a Traditio. a no dno. als michi etiā ignotati dñium et possessio stat qritur altero sciente: vel vtroq. si s'ro neutro/nbi. vt. §. et. q. l. si pcurator. r. l. res ex mandato. et hic.

b Tibi. emēti et recipiēti tuo no mine nō mādātis

c Diutina. nōc rñdet.

d Capis. quādo neuter egit: vt pos. michi qraf. r facit. J. pro emp. l. i. §. procuratorem.

e Nō. p tuo. q ad exitū r effectū vere tñ. p tuo possides.

f Cū nil in fite. tua: vel dic nichil interst quo ad effectū: dicaris pro tuo possidere an non.

g Qd. i. quia mea r.

h In tps eptoz. ri. q ad vsucapionē vel pscrtionē pficiendā.

i Uederet. r tra deret: vt. J. de di. et tēp. pscrtip. l. y su ca. §. pe.

k Possessionē. quam traditione auferat: cum emptor ab ea ceciderat. et facit. §. titu. l. pomponius. §. cum quis.

l In accessione tēpous. vel allunionis. vt. §. de leg. i. quod in rerum. §. ij.

m Heres est. vt acēte hereditate vsucapiat sicut hēs vt. J. l. nunq. §. vacui. vel dic q heres iacente hereditate vsucapit. h id tps legatario iungit. vt. d. §. vacui. r facit. J. de verb. signi. l. in conventionibus. et. §. titu. l. pō pontius. §. sed et legatario.

n S'is qui. puimo emit ticius fundum a non domo et dum vsucaperet captus est: interrupta est vsucapio: siue reuertat non habet locū cornelia: siue ibi decedat non habet locū cornelia vt continetur vsucapio hereditibus. Secūdo pone q seruus capti emit a nō dño peculiariter. hoc casu postliminium locum habet si dominus redeat: et cornelia locum habet si non redeat: licet de hoc secūdo hic dubitauerit iulianus. sed ei dubitatio est sublatā per. J. de capti. in bello. §. facte. Tertio dicit Marcellus plenius accipi fictiones predictas corne. et postliminij: vt siue ex causa peculiaris siue ex nō peculiaris emerit seruus capti a nō dño: siue etiā dñs ante captiuitatem emerat per se habeat locum fictio postliminij et corne. argumēta. qz et hereditas iacens com

nali tñ teneri non est possessioz male fidei. Bar.

o Si mandauero tibi vt fundū emas: ex ea cā traditum tibi diutina possessioe capis

p Suis possis videri non p tuo possidere: cū nil iter sit q mā dati iudicio tenearis.

q Singularis successor vti accessioe ex psona sui auctoris de possessione pcedente tituli et traditione: non de sequēte. Pau.

r Idem.

s Id tps venditoris prodest emptori: q ante qz videretur possedit. nā si postea natus est possessioe veditor: hec possessio eptoz nō pficiet

t Legatarij vti accessioe ex psona defuncti sicut hēs. p.

u In re legata in accessione tps q testator possedit: legatarius quodāmodo quasi heres est.

v vsucapionē rerū quas qs per se vel p aliū extra causam peculiarē suo noie possidet su perueniēs/captiuitas interrū

plet vsucapionē: et sic in heredit' locū habet cornelia fm marcellum. sed fm iulianum tertius casus aliter ponitur: vt in glo. not. quod est verius: et fm hoc est in fine non. Accur.

o Possidebat. alo et cor: pote suo: vel alo suo et corpo re coloni vel serui

p Nec p fictionē postliminij: vel. l. cornelia restaurat. secus in his q peculiari noie p aliū possident vel post captiuitatem cepta sunt possideri. b. d. Bartol.

q Ante vsucapionē. s. cōpletaz.

r An hēdi ei. decedentis in captiuitate.

s vsucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

t Ipsi. s. capto r nō prodest. ille annus q fuerit in captiuitate si ponas q duob' annis possederat rē: et i tertio sit captus.

u Quēadmodū hēdi. certe nullo mō: vt. J. de di. pscrtip. cū heres r. §. i. tici. ab hostibus captum

v Possidere. cū iā ab alio sit possessus. vt. J. d. reg. iur. l. qm fuitute r. Et prodest. hoc i his q per se vel p subiectas psonas extra causā peculiarē. als cōtra vt. J. pri. §. r. J. e. iusto. §. fi. r. J. de cap. r. post. reuer. l. in bello. §. facte.

z Quēadmodū hēdi. certe nullo mō: vt. J. de di. pscrtip. cū heres r. §. i. tici. ab hostibus captum

aa Possidere. cū iā ab alio sit possessus. vt. J. d. reg. iur. l. qm fuitute r. Et prodest. hoc i his q per se vel p subiectas psonas extra causā peculiarē. als cōtra vt. J. pri. §. r. J. e. iusto. §. fi. r. J. de cap. r. post. reuer. l. in bello. §. facte.

bb Usucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

cc Ante vsucapionē. s. cōpletaz.

dd An hēdi ei. decedentis in captiuitate.

ee vsucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

ff Ipsi. s. capto r nō prodest. ille annus q fuerit in captiuitate si ponas q duob' annis possederat rē: et i tertio sit captus.

gg Quēadmodū hēdi. certe nullo mō: vt. J. de di. pscrtip. cū heres r. §. i. tici. ab hostibus captum

hh Possidere. cū iā ab alio sit possessus. vt. J. d. reg. iur. l. qm fuitute r. Et prodest. hoc i his q per se vel p subiectas psonas extra causā peculiarē. als cōtra vt. J. pri. §. r. J. e. iusto. §. fi. r. J. de cap. r. post. reuer. l. in bello. §. facte.

ii Usucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

jj Ante vsucapionē. s. cōpletaz.

kk An hēdi ei. decedentis in captiuitate.

ll vsucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

mm Ipsi. s. capto r nō prodest. ille annus q fuerit in captiuitate si ponas q duob' annis possederat rē: et i tertio sit captus.

nn Quēadmodū hēdi. certe nullo mō: vt. J. de di. pscrtip. cū heres r. §. i. tici. ab hostibus captum

oo Possidere. cū iā ab alio sit possessus. vt. J. d. reg. iur. l. qm fuitute r. Et prodest. hoc i his q per se vel p subiectas psonas extra causā peculiarē. als cōtra vt. J. pri. §. r. J. e. iusto. §. fi. r. J. de cap. r. post. reuer. l. in bello. §. facte.

pp Usucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

qq Ante vsucapionē. s. cōpletaz.

rr An hēdi ei. decedentis in captiuitate.

ss vsucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

tt Ipsi. s. capto r nō prodest. ille annus q fuerit in captiuitate si ponas q duob' annis possederat rē: et i tertio sit captus.

uu Quēadmodū hēdi. certe nullo mō: vt. J. de di. pscrtip. cū heres r. §. i. tici. ab hostibus captum

vv Possidere. cū iā ab alio sit possessus. vt. J. d. reg. iur. l. qm fuitute r. Et prodest. hoc i his q per se vel p subiectas psonas extra causā peculiarē. als cōtra vt. J. pri. §. r. J. e. iusto. §. fi. r. J. de cap. r. post. reuer. l. in bello. §. facte.

ww Usucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

xx Ante vsucapionē. s. cōpletaz.

yy An hēdi ei. decedentis in captiuitate.

zz vsucapio. p corne. rñ. q nō: nā r. c. 30.

Liber Tertius.

a In quibusdā. ergo et in isto si deficit non. et fm. 20. vel fm. Jul. et cū non. nam dicit in quibusdā sed nō isto: cum nō ex peculiari causa erat.

b Receptū est. sed in casu isto nō. et hoc si habeas litterā sequere nō haberet: hoc cum nō est cōmunitō lfa. et ita l libro dñi mei

330. et als est sine nō. et tūc dic q' vsu capio locū habet vt in lfa dicitur.

c Nō h're. als habere: et als non h're: et distingue cū q's possidēs et vsu capies: deinde ab hostib' capis: aut possidebat suo animo et corpe: aut suo alo et corpe alieno: vt p seruū in dñcis et p colonū: aut alo et corpe alieno: vt in peculiari b'. vt. s. ti. l. iij. §. saluus. pūmis duob' interruptū vsucapio nec habz locū postliminiū vt p solidef. vt. s. ti. l. cū heredes. §. l. et in pñ. huius legis. ibi quē admodū. put dixi eē verba iuliani. et. s. b. cap. l. in bello. §. facte. si vero ibi decesserit: dicit quidā locum habere corne. fm. 20. et in fi. pūmī rñ. legis. et. l. de capti. l.

d §. facte. Tu dic cōtra vt p eundē §. facte / pba. Tertio vero casu et postliminiū. et corne. locum habet. vt. d. §. facte. et l. bona. §. eo. ti. §. pe. et. l. pe. vt tūc et postliminiū. et corne. locū habeant. si autē post captiuitatē emit seruus: si quidem ex causa peculiari habet locū postliminiū. nō corne. si succedat extraneus: s' ex tempore adite hereditatis incipit. vt. l. e. l. fi. §. si. fec' si seru'. vt. l. iusto. §. si. fm. quosdā. Uel dic fm. quosdā q' etiā fictio corne. locū hz. vt. l. de capti. l. pe. et. l. in bello. §. facte. Si vero ex causa non peculiari postliminiū. nec corne. locū habet: s' ab adita hereditate incipit: et hoc in seruo. potro si filius emit tēpore captiuitatis: siue peculiari nomine siue paterno nomie possidisse sibi intelligitur patre ibi mortuo: quo reuertente distinguitur inter peculiaria et paterna. vt. d. l. iusto. §. si. et. l. fi. §. si. Accur.

e Possidebam. s. bona fide et vsucapiebam. **f** Se gerat. et diu: paratus sit subire iudicium: et bonus serua fide. hec enim quatuor videntur necessaria: vt hic. et uis an. §. titu. l. i. §. si seruus. et. C. de prescrip. lon. temp. que a domi: pro lib. l. i. Accur.

g Non sit paratus. et alia concurrant que modo dist.

ti. et facit. C. de libe. cau. l. si te. Accur.

h Si quis bona fide. possidens: et titulo.

i Ante vsucapionem. i. completam.

k Nāciscatur. ex titulo vel sine titulo.

l Viciofum est. vt et. l. pro emp. qui fundū. §. q' bona

fide. ergo a cōtra: rio si bona fide inciperet scdo possidere inciperet vsucapere ex precedenti: et longo nō longissimo tempore. vt. s. e. l. naturalis ter fm. 330. et. l. d. sed videtur ptra p eadē. l. et. s. e. vsu capio. In casu tū: mē hoc fallit. vt. l. eo. iusto. §. et si possessionis. accessio autē nō fit etiā bona fidei. vt. s. ti. l. l. pomponi. §. q' sit tum. Accur.

m Tradatur. et sic vsucapitā. pro soluto. Sed quomodo hoc cū forte ambo eramus scietes rē alienā? Rñ. quia et. c. Ac.

n Et si quis. l. bona vel malā fidei. **o** Quia cōcessum est. sed hec ratio non est sufficiens: q' et rē alienā emere possum. vt hic tamē tempus inspicit. 330. vt. l. pro emp. l. ij.

p Si ex testō vel ex stipulatione res debita nobis tradatur: et t' p'is estimatiōez' intue dā q' tradit: q' cessus est' stipulari rē etiā que pmissoris non sit. **q** Qui non possidet nec detinet: l' h'eat facultatē rei restituēde nō puenit rei v'edictatōe vel et' pparatoria. itē debitori accedit possessio creditoris et eōuerso. h. d. Bar. T abole.

r Serui noie q' pignori datus est: ad exhibēdū cū creditore nō cū debitore agēduz est: q' q' pignori dedit ad vsucapionē tñ possidet. q' tū ad reliquas oēs cās pertinet: qui accepit' possidet: adeo vt additi possit et' possessio eius' qui pignori et dedit.

in prin. sed differūt: quia in venditione si vterq' sciat aliter nō valet. vt. s. de contrahen. emp. si in emptione sit itē si emptor. sed stipulatio vel legatū sicut: tiam si vterq' sciat fm. 30. vel dic q' est ratio: q' titulo p soluto p vsucapio si soluat ex testamēto vel ex stipulatione res debita.

s Erui nomine. cū debitore. per hoc patet q' nec cōtuliter possidet: als rei vendi. et ad exhiben. teneatur. vt est ille qui dat in feudum: et in emphiteosim et in vsufu. vt no. C. vbi in rem ac. l. ij.

t Agēdū est. ab eo cui' interest exhibitionē fieri. Ac. **u** Possidet. i. possidere videtur quo ad hoc vt moraliter teneatur. vt. s. de noxa. si seruus depositi. §. i. et quo ad satisfactionem vitandā. vt. s. qui satisfada. cog. l. sciēdū. §. creditor. et facit. s. de pac. inter debitorem et s. ti. l. i. §. per seruum. et. s. titu. ij. per seruum. et no. C. de prescrip. xxx. an. l. cum notissimi. §. i.

v Accipit. s. creditor. Accur.

w Si. s. debitor. qui pig. dedit. Accur.

x Possessio eius. scilicet creditoris fm. hug. vel dic et creditor et eius debitor: vt creditor se defendat aduersus prorem dominum. vt. l. de diuer. prescrip. de accessionibus.

Sper erroze longo tpe. titulo ergo ad iudicatiōis: cuius causa etiā publicana cōpēt: si a pos. cadā. vt. s. de publi. sed si res. in pñ. et pōt dici pro suo. ar. j. p. suo. l. si. vel pro herede si hoc cōtendebat. vt quia diuise rūt vt coheredes: et iustus fuit error vt crederet se here dē. vt. j. pro emp. qd vulgo. 7 pro le ga. l. p. legato. ad aliud ergo sibi p. dest qd. pdesse pu taret. sic. s. de te sta. tute. si heredi tas. s. feruus.

Quāis ad uersus. non procedat. scz cōs triēnij vel decēnij vel vicēnij. vt. C. cōsa de vsuca. l. ij. c. **D**itina. i. triēnio vel decēnio vel vicēnio: s3 cum veditoz quaz driennio tuca. vt. j. s. diuer. p. scrip. l. itra. quare 7 nō emptoz: Rñ. h. nō aduersus fiscū: s3 vt contra aliū pos sit agē amissa pos sessioe. qd nō placet: sed distingue vt no. j. s. diuer. p. scrip. in oibus. et isti. eo. s. res. in fi. ex quib⁹ patet nō esse cōtra. j. de diuer. p. scrip. l. intra. 7. C. de quadrien nij p. scrip. l. i. et. j. diuer. h. l. i. s. diu. 7. s. p. scrip. tio.

S hominē. extināz. pu ta si tibi displicie rit. vt isti. de p. tra. hen. emp. s. pe. e. **A**ccessurum vt. j. de diuer. p. scrip. si duob⁹. s. fi. 7. s. ti. i. pōp. s. p. terea. nec ob. supple: qm ea rē. naz hec rō erat in cōtrariū. Sed con tra. j. pro emp. qui fundū. s. q. bona fi de. So. vt ibi. j. re facit. C. quādo li ceat ab emp. d. e. d. e. l. i. Accursius.

Possessio testatoris. possessa est. vt. s. ti. i. l. pōp. s. questitū. 7. s. e. l. vsucapio. et arg. s. de testa. l. here des. s. fi. 7. s. ti. i. l. si iō. s. i. 7. j. e. cum solus. in fi. **J**a quo. i. cōtra quē. sic cōtra. s. eo. naturaliter.

Et non erat eius: sed illius cui locauit. **D**itius. i. longo tēpore. Accur. **E**um. fundum. **D**e his causis. an teneat cōtractus: 7 an desinat vsucapere.

Locationē. hoc si cōductor fu it ignotans. i. non credebatur suā cuz esset. Sicut sciens locatio tenet: pos sessionē retinet lo cator fm quosdā. argu. C. loc. l. qui rē. 7. l. ad. p. batio nē. Tu dic etiā in scāte nō tenet lo catio: s3 possessio nē pductor. ppter scātiā nō habeat ar. s. de posi. q. rē. et no. C. locati. l. q. rem.

Nec possessio. ciuile vel na turalē. Alij dicūt q. retinet ciuilem cū nō credat se a. mittere. j. de dico q. tenetur eā resli tuere p cōstitutio nem. C. locati. l. si q. s. pductoris. Ac. o. **R**etinetur. p. talē conductio nem. Accur.

Nō possit. 7 desinat venditor vsucapere: 7 pos sidere. 7 facit. s. s. pig. ac. si rem alie nā. 7. l. debitor. et j. e. ti. nō solū. s. si rē tuā. 7. j. de reg. iur. l. neq. 7. s. de posi. l. bona fides. s. fi. 7. s. de cōtra. hē. emp. l. sue rei.

Heres 7 here ditas. vni⁹ scz defuncti: vt in aut. de iureiurā. a mo. p. s. tito. s. l. 7. ideo vterq. vsuca pit qd defunctus vsucapiebat. et fa cit. s. de condi. et demon. l. cui fun dus. in fi. et. s. de col. bono. l. cum emancipari. s. si tres. et. j. pro empto. l. ij. s. si defunctus. 7. j. quod vi aut clam. deniq. s. questitum.

Funguntur. quandoq. non: vt. s. ti. ij. l. hereditas in multis.

Fundū. quē inueni in hereditate eius cui successi: et non erat eius: sed illius cui locauit. **D**itius. i. longo tēpore. Accur. **E**um. fundum. **D**e his causis. an teneat cōtractus: 7 an desinat vsucapere.

Locationē. hoc si cōductor fu it ignotans. i. non credebatur suā cuz esset. Sicut sciens locatio tenet: pos sessionē retinet lo cator fm quosdā. argu. C. loc. l. qui rē. 7. l. ad. p. batio nē. Tu dic etiā in scāte nō tenet lo catio: s3 possessio nē pductor. ppter scātiā nō habeat ar. s. de posi. q. rē. et no. C. locati. l. q. rem.

Nec possessio. ciuile vel na turalē. Alij dicūt q. retinet ciuilem cū nō credat se a. mittere. j. de dico q. tenetur eā resli tuere p cōstitutio nem. C. locati. l. si q. s. pductoris. Ac. o. **R**etinetur. p. talē conductio nem. Accur.

Nō possit. 7 desinat venditor vsucapere: 7 pos sidere. 7 facit. s. s. pig. ac. si rem alie nā. 7. l. debitor. et j. e. ti. nō solū. s. si rē tuā. 7. j. de reg. iur. l. neq. 7. s. de posi. l. bona fides. s. fi. 7. s. de cōtra. hē. emp. l. sue rei.

Heres 7 here ditas. vni⁹ scz defuncti: vt in aut. de iureiurā. a mo. p. s. tito. s. l. 7. ideo vterq. vsuca pit qd defunctus vsucapiebat. et fa cit. s. de condi. et demon. l. cui fun dus. in fi. et. s. de col. bono. l. cum emancipari. s. si tres. et. j. pro empto. l. ij. s. si defunctus. 7. j. quod vi aut clam. deniq. s. questitum.

Funguntur. quandoq. non: vt. s. ti. ij. l. hereditas in multis.

Sper erroze longo tpe. titulo ergo ad iudicatiōis: cuius causa etiā publicana cōpēt: si a pos. cadā. vt. s. de publi. sed si res. in pñ. et pōt dici pro suo. ar. j. p. suo. l. si. vel pro herede si hoc cōtendebat. vt quia diuise rūt vt coheredes: et iustus fuit error vt crederet se here dē. vt. j. pro emp. qd vulgo. 7 pro le ga. l. p. legato. ad aliud ergo sibi p. dest qd. pdesse pu taret. sic. s. de te sta. tute. si heredi tas. s. feruus.

Quāis ad uersus. non procedat. scz cōs triēnij vel decēnij vel vicēnij. vt. C. cōsa de vsuca. l. ij. c. **D**itina. i. triēnio vel decēnio vel vicēnio: s3 cum veditoz quaz driennio tuca. vt. j. s. diuer. p. scrip. l. itra. quare 7 nō emptoz: Rñ. h. nō aduersus fiscū: s3 vt contra aliū pos sit agē amissa pos sessioe. qd nō placet: sed distingue vt no. j. s. diuer. p. scrip. in oibus. et isti. eo. s. res. in fi. ex quib⁹ patet nō esse cōtra. j. de diuer. p. scrip. l. intra. 7. C. de quadrien nij p. scrip. l. i. et. j. diuer. h. l. i. s. diu. 7. s. p. scrip. tio.

S hominē. extināz. pu ta si tibi displicie rit. vt isti. de p. tra. hen. emp. s. pe. e. **A**ccessurum vt. j. de diuer. p. scrip. si duob⁹. s. fi. 7. s. ti. i. pōp. s. p. terea. nec ob. supple: qm ea rē. naz hec rō erat in cōtrariū. Sed con tra. j. pro emp. qui fundū. s. q. bona fi de. So. vt ibi. j. re facit. C. quādo li ceat ab emp. d. e. d. e. l. i. Accursius.

Possessio testatoris. possessa est. vt. s. ti. i. l. pōp. s. questitū. 7. s. e. l. vsucapio. et arg. s. de testa. l. here des. s. fi. 7. s. ti. i. l. si iō. s. i. 7. j. e. cum solus. in fi. **J**a quo. i. cōtra quē. sic cōtra. s. eo. naturaliter.

Et non erat eius: sed illius cui locauit. **D**itius. i. longo tēpore. Accur. **E**um. fundum. **D**e his causis. an teneat cōtractus: 7 an desinat vsucapere.

Locationē. hoc si cōductor fu it ignotans. i. non credebatur suā cuz esset. Sicut sciens locatio tenet: pos sessionē retinet lo cator fm quosdā. argu. C. loc. l. qui rē. 7. l. ad. p. batio nē. Tu dic etiā in scāte nō tenet lo catio: s3 possessio nē pductor. ppter scātiā nō habeat ar. s. de posi. q. rē. et no. C. locati. l. q. rem.

Nec possessio. ciuile vel na turalē. Alij dicūt q. retinet ciuilem cū nō credat se a. mittere. j. de dico q. tenetur eā resli tuere p cōstitutio nem. C. locati. l. si q. s. pductoris. Ac. o. **R**etinetur. p. talē conductio nem. Accur.

Nō possit. 7 desinat venditor vsucapere: 7 pos sidere. 7 facit. s. s. pig. ac. si rem alie nā. 7. l. debitor. et j. e. ti. nō solū. s. si rē tuā. 7. j. de reg. iur. l. neq. 7. s. de posi. l. bona fides. s. fi. 7. s. de cōtra. hē. emp. l. sue rei.

Heres 7 here ditas. vni⁹ scz defuncti: vt in aut. de iureiurā. a mo. p. s. tito. s. l. 7. ideo vterq. vsuca pit qd defunctus vsucapiebat. et fa cit. s. de condi. et demon. l. cui fun dus. in fi. et. s. de col. bono. l. cum emancipari. s. si tres. et. j. pro empto. l. ij. s. si defunctus. 7. j. quod vi aut clam. deniq. s. questitum.

Libertus Tertius

Eum qui edes mercatus est. a non dno bona fide.

Edes id est hoc totum integrale. Accur.

Possidere. vt. s. ti. i. l. qui vniuersas. in pn. Accur.

Accidit. s. q. non possideam singulas res.

Eo id est ideo.

Singulas res id est singula ce-

mēta et signa. Ac.

Supficii. vt. hmoi rerū que su-

perficiē pstantur sicut sunt signa et lapides. Accur.

Locū cē. pu-

ta triēno. Accur.

Ampliū tē-

porē. s. decēno in-

ter pntes. vigin-

ti iter absentes.

Cōmūēs.

toleratur tñ quā-

doz vbi decē di-

es superant. vt. J.

L. rerū. s. labeo. et

facit. s. de rei vē.

L. iurē. in fi. Ac.

Cōstent. fm

leges. vt. s. d. rei

ven. solū. sed fm

dyalencos extri-

b. fundamēto pa-

ricte et tacto. Ac.

Et vniuersi-

tas earū. i. ipa vni-

uersa domus.

Dutē. id est

mi tare cōgruum

sit. et nota pto. M.

vt pscipio longi

rgis mutet dñū.

Sed tu dicit. i. effe-

ctus dñū. vt no.

insti. eo. s. i. sed li-

cet non possideat

res singulas. do-

miniū tñ habet re-

rū singularū. S.

opponi pōt. aliquis possidet quotā dom⁹ vt dimidiā. er-

go et tertiā. ergo mille simam. et sic si hic lapis est mille si-

ma hunc possidet. Rñ. nō sequit. sed eius lapidis mille-

simā. et sic multiplicatiuā partē possidet. non rem certā.

Itē oppo. si domū quis possidet. ergo quālibet eius par-

tē. ergo ab hoc puncto vsq. ad illud. et sic lapidē si h. est.

Rñ. illā vt partē possidet. non tñ vt lapidē. licet solus la-

pis ibi sit. vel pōt dici. si lapis faciat partē domus possi-

o. Sin autē colūna. qñ ad vsucapionem. (deri. Ac.

empta domo res singule neq. vēdite neq. tradite intel-

ligūtur. sed quantum ad euictionem non ita est.

Euicta fuerit. p. act. de tigno in iūcto q. vēdicari nō

pōt. tñ dicit euic. vt. s. de euic. l. euicta. s. i. vel ipsam rē

dedat bone fidei possessori. sed male fidei pscie ad dupli-

q. **E**t empto. nō ex stipulatu. cū nec tota nec. (tenef.

quota pars rei sit euicta. vt. s. d. euic. l. naues. que est s.

Sed mag. emptorū maioris partis accessit. vt. s. de pñe.

emp. l. in modicis. et facit. s. de ac. em. l. emptorē. s. si d. s.

re. Alij q. hic notatim de colūna fuit in vēdatione dictū.

Alij q. hic fuit emptor ante euictionē. nō. Alij q. hic

quāto minoris. nō illa ex empto que pro euicōe datur.

Constitutū. s. triennij.

Uscapianē

signa et cimenta.

Uti. i. dicit vt

vt pcedat vsuca-

pio que non pro-

cedebat.

Nō posside-

sti. dñ. extat edifi-

ciū. et litterā se q.

tē recte lege. s. ibi

pnent. et. subau-

di intelligatur pos-

sideri et vsucapiē-

tur. vel sic coherē-

tib⁹. et. vsq. illue

cōtinet penes te

et. s. sic dictio nec:

nō negat verbum

fuerit. sed partici-

piū coherentib⁹.

et eide sensus sp.

Que. edes.

Ipm conti-

nēt. signa saliz et

lapides.

Ut eadē res.

qđ esset si diceret

durante edificio

vsucapi res sin-

gulas. cū tñ vt i-

mobiles cēsent.

I lex. vsu-

capionē. rō-

ne vicij. vt. l. i. eo.

s. furtiue. vel de-

fect⁹ tituli. vt. C.

pro donato. l. fi.

Nichil pro-

dest. sed ad fruct⁹

pdest. vt. s. ti. ij.

bone fidei. in pn.

Itē obijcit de fun-

do dotali. vt. s. de

fi. bo. si fundū. S. lex iul. phibet inchoari. nō inchoatā

pfici. Itē obijcit de re micuis sine decreto alienata. q. tñ

vsucapit. C. si d. igno. rē. mi. l. i. et penul. Sed illō postq.

cepit esse maior. vt. ibi in. l. i. et argu. tñ contra. s. eo. se-

quitur. s. de illo. vbi in iūctū dicit impici. sed illud cū agit

de psonē vicio. s. bona vt mala fide. nō vicio rei. vt. s. pñ.

s. q. vñq. quādā occulta cōnnuatiōe cōiungit. Uel dic

referre expresse. phibeat lex vsucapi. vt. hie. vel tacite. vt

ibi. nā p hoc q. alienatio rei minoris. phibet. p. psequē

et vsucapio tacite. vt. s. de sbo. sig. l. alienationis.

Non ex psona. ergo si ex psona obstat l. purgatū:

q. singul. nec purgatū. vt. s. extrane⁹ succedat scienti rem

alienā. l. s. m. cōtra. vt. no. s. de publi. l. si ego s. part⁹. pto

m. est. s. de diuer. pscip. an. viciū. et. s. eo. sequit. s. fruct⁹.

Deficient. que vsucapi non poterit.

Uti possessa. Sed quomō re durate in eodem statu

purgati potuit viciū. nā possessio ad dñz reuerti debuit.

Rñ. in re furtiua vel vi possessa dic qz prescripta est lit' est iustitio. vt. s. e. sequitur. §. tunc. In fisco dicā qz dñi in aliū trāsitū p' iudicōne in possessionē licet nō possideret vt sine possessione. vt et al' fieri pōt. vt. r. s. n. ij. l. hō liber. in fi. et de fun. do. l. si fundum.

Sine possessione vsucapio contingere nō pōt. **C** Si solum non potest prescribi nec etiam prescribitur superficies. h. d. pau. de ca. l. p'ianus.

Unqz superficies sine solo capi longo tempore potest. **Q**ui putat se habere titulum errore iniusto non vsucapit: secus si iusto. Bar. **C** Elus lib. Idem. xxxiii. ad sabinum errorare eos ait: qd existimarent' cuius rei qsqz bona fide adepti sit possessionem pro suo vsucapere eum posse: et nichil reserbi emerit necne: in donatū fieri existimauerit: quia neqz p legato neqz pro donato: neqz

C Elus. et existimarent. z vere errāt: qz neqz rē. sed videt male reprehēdere eos: qz ipsi dicūt vsuca. p suo: z celsus vetat. plegato z alias spāles. sed dic qz dicēdo de his z de illa. p suo sensit celsus vt nō cōpetat: sed certe celsus videt deteri' dicere. vt p3 in vsuca. p emp. vt. j. p. empto. qd vulgo. r. l. ij. §. si a pupillo. r. s. e. l. pignori. §. i. itē i vsuca. p legato. vt. j. p. lega. l. fi. r. p suo. l. si ancillā. §. h. Item in vsucap. p here de. vt. j. eo. non solū §. qd vulgo. Itē in vsuca. p suo. vt. j. pro suo. l. fi. Itē pro soluto. vt. j. p. solu. l. ij. et p suo. l. hō minē. Itē p dote. vt. s. de iure do. pculus. que sunt j. So lu. fm. d. r. hō. spāle in p'dictis: nec trahit ad alios n. vt. s. de leg. r. senatuscō. l. qd hō ptra. qd non placet: qz et hic expressim vetat de quibusdā p'dictis spālū. Alij dicūt qz titulo p suo pōt: vt in p'arijs: nō spālū vt hic. Nec hoc placet: qz illud p suo hic vetat celsus. Dic ergo si iustā habeat cām estimādā obtinet p'aria: si nō obtinet qd hic dicit celsus. illi autē quos celsus reprehēdit: dicebant etiā si nō esset iustā cā ignoatiē habere locū vsucapionē. In emptione tñ etiā iustissima cā est necessaria: cū z duob' tēporibus ibi bona fides exigat. In alijs autē p'dictis sufficeret iustā. vt. j. p. soluto. l. ij. z erit hoc ve rū in quolibet alio n. vbi cūqz sit iustā cā: vt tñ vbi in hō ti. est necessaria traditio ad vsucap. et hic sit necessaria: qñ credit subesse: titulus: vbi vero al' nō est necesse vt i ti. pro legato et p herede qbus querit dñium sine traditio: nec hic sit necessaria traditio. app'el' hō tamē est necessaria sine qua nō pcedit vsucapio. vt. j. p suo. hōlez et p soluto. l. si existimās. et p legato. l. si nō traditā. r. j. e. non solū §. qd vulgo. r. s. e. sine. Sed cur sufficit putare causam habere: nō autē sufficit habere traditiōne ad

hoc vt nō vsucapiat: Rñ. ne plus opere hic opinio falsa circa traditiōne qz facit vbi verus subest n. Itē et qz in traditiōne exigat bona fides. vt. j. pro soluto. l. ij. que non pōt adesse si traditiō abest. Sed cū in venditiōe exigatur etiā tēpore contractus bona fides: quomō potuit adesse si ipse contract' nō est quā: tūcūqz iustū habeat errorē? Rñ. speciale: z hac ratiōne iustior ibi error existit qz i alijs ptractibus. Num qd ergo si in traditiōne interueniat iustior poterit vsucapit? Rñ. forte sic non autē dicas qz plus opere fictio in ptractu qz i possessione: quasi in possessione sit factū p'aria: qz et ptract' facti sunt. vt. s. de cur. fur. l. p'ilio. §. q'itū. Itē quo n. sit hec vsucap. quidā p suo ar. j. p suo. l. si acil lā in fi. r. s. de iure do. l. pcul'. Tu dic eo n. d. p'el' mitor ppter erro rē. vt. j. pro emp. l. qd vulgo. nichilominus et titū. generali pro suo: non illo qui in subiectū datur: quia bene dico eos errare.

Seruo furiosi vel infantis res tradita sit: vsucapere eum per eas personas posse constari. **C** Elus qd ex causa diuisionis michi traditur tanqz meū vsucapiendi conditionem nō habeo. h. d. Bar. Idem. **U**m solus heres esse: existimarem autem te quoqz pro parte heredem esse: res hereditarias pro parte tibi tradidi: propius est vt vsu eas capere nō possis.

In litis estimatiōe placet: vt. j. pro emp. l. ij. z facit. C. pro bona. l. fi. r. j. pro emp. l. i. r. in fi. de vsuca. §. er rot. et argo. s. de re. co. l. qui neqz. **N**on possit nisi et hic iustus adsit error: vt dixi in alijs titulis modo. **S**eruo tradita. et causa peculiari: al' nō procederet vsucapio. vt. s. e. l. labeo. que est cōtra. vel dic vt ibi. et facit. s. ti. l. quāuis. in fi. **E**um. seruum. **P**er eas psonas. i. furiosum et infantē. **C** onstat. vt. s. n. i. l. i. §. itē acquirimus. r. §. p eum. **U**m solus. i. insolidum. Accur. **H**eredem esse. suum: cum tu scires te nō esse heredem pro parte. **P**ro parte. diuisa vel indiuisa. **N**on possis. qz nec es heres nec iustā causam credendi habeas. ratio autē que subijatur nulla est: qz idē esset et si ab alio vel nullo. Itē nec qui trāsgit est heres et tñ vsucapit vt subijat: et hoc fm quosdā. Alij qz ideo non vsucapit: qz ab alio titulū vt a defuncto: ab alio possessionē habes: vt a me: qd tñ in alijs cōtractibus nō nocet. vt. s. e. si is qd §. si qd bona. r. j. p emp. l. ij. §. si a pupillo. r. §. a furioso. vbi posses. al' habebā: s. a pupillo r furioso habeo ti. s. qz scc' in hoc n. qz in alijs: nō video cū vbiqz possit mutari cā pos. extrinseca accedēte cā. vt no. C. de acq. posses. l. cū nemo. Unde dic qz rō que sequitur optima est. f. qz ab alio medio tpe est possessa. f. a hō herede. vt. s. eo. possessio. r. s. n. i. l. pōponi. §. que situm.

pro dote vsucapio valeat: si nulla donatio: nulla dos: nullumqz legatum sit. Idem z in litis estimatiōe placet: vt nisi vere quis litis estimatiōz subiectus erit: vsucapere non possit. **P**omponius **S**eruo furiosi vel infantis res tradita sit: vsucapere eum per eas personas posse constari. **C** Elus qd ex causa diuisionis michi traditur tanqz meū vsucapiendi conditionem nō habeo. h. d. Bar. Idem. **U**m solus heres esse: existimarem autem te quoqz pro parte heredem esse: res hereditarias pro parte tibi tradidi: propius est vt vsu eas capere nō possis.

qz vulgo. nichilominus et titū. generali pro suo: non illo qui in subiectū datur: quia bene dico eos errare. **I**n litis estimatiōe placet: vt. j. pro emp. l. ij. z facit. C. pro bona. l. fi. r. j. pro emp. l. i. r. in fi. de vsuca. §. er rot. et argo. s. de re. co. l. qui neqz. **N**on possit nisi et hic iustus adsit error: vt dixi in alijs titulis modo. **S**eruo tradita. et causa peculiari: al' nō procederet vsucapio. vt. s. e. l. labeo. que est cōtra. vel dic vt ibi. et facit. s. ti. l. quāuis. in fi. **E**um. seruum. **P**er eas psonas. i. furiosum et infantē. **C** onstat. vt. s. n. i. l. i. §. itē acquirimus. r. §. p eum. **U**m solus. i. insolidum. Accur. **H**eredem esse. suum: cum tu scires te nō esse heredem pro parte. **P**ro parte. diuisa vel indiuisa. **N**on possis. qz nec es heres nec iustā causam credendi habeas. ratio autē que subijatur nulla est: qz idē esset et si ab alio vel nullo. Itē nec qui trāsgit est heres et tñ vsucapit vt subijat: et hoc fm quosdā. Alij qz ideo non vsucapit: qz ab alio titulū vt a defuncto: ab alio possessionē habes: vt a me: qd tñ in alijs cōtractibus nō nocet. vt. s. e. si is qd §. si qd bona. r. j. p emp. l. ij. §. si a pupillo. r. §. a furioso. vbi posses. al' habebā: s. a pupillo r furioso habeo ti. s. qz scc' in hoc n. qz in alijs: nō video cū vbiqz possit mutari cā pos. extrinseca accedēte cā. vt no. C. de acq. posses. l. cū nemo. Unde dic qz rō que sequitur optima est. f. qz ab alio medio tpe est possessa. f. a hō herede. vt. s. eo. possessio. r. s. n. i. l. pōponi. §. que situm.

Liber Tertius.

A habet eam immo salte vnus partis cui⁹ volui in eū trāsferre dñium et rās hui: vñ est q⁹ et dicitio dat. vt s. fa. heras. l. cū putare. et si non erā dñs dedi eam vsucapiedi ex cā diuisione: vt als ex cā dati in solutū. vt. j. p. fol. l. si exultimās. et. p. suo. l. h. olem. que sunt contra. Itē diuisio obtinet vi

cem emptōis. vt C. cōiaytriusq; iu di. l. i. Rñ. hic ma: lam fidē habuisti. Vel dic nō vsuca: pit. p. herede: s; p. diuisione vel trās actōe. Vñ dic q⁹ de cā tibi partem. f. pro indiuiso s; bis vñ de nulla parte volui in te trāsferre dñiū. nec igitur eam vsucapiedi tibi dedi: q⁹ tūc sec⁹ si tradidistem. vt C. de vsucap. pro emp. l. ex causa.

Idem dicitur. modo qñ putabā te coheredē te tu hoc credebas.

Uerū heredis. vel etiā cñci cuiuslibet. vt. s. ti tu. i. pōpō. s. qñtū

Tibi. vt pro herede vsucapere possis. Accur.

Erit. vsucapionē. inchoatam.

Precedentē id est ceptam anteq; res mixte sūt

Tria. alius exordit qñ querat.

Spiritu vno. id est vna elementatione: siue cōpōgūne elementōz nō soluta: sed in partibus suis: nō tamē inter se adinuicē coherētia. Jo. vt et ait Seneca. Omne qd vndiq; suis partibus arcūscribitur: viuere vno spiritu dicitur.

Similia. et dicitur species vel idiuidua. et ad hoc s. de rei ven. l. in rē. s. qd non idē. et in ista non cadit rerū

Alterum. f. corpus. (mixtura.)

Uocatur. et hoc dicitur totum integrale.

Edificiū. solo infirum. alias etiā p se possēt vsucapit superficies. vt. s. de act. emp. l. granaria.

Tertium. scilicet corpus.

Nō soluta. imo soluta vere sunt: sed non sunt soluta quo ad dispositionē pñssa. et hoc dicitur vniuersitas.

Non habet. cum semp in ea causa maneat: nisi ad scōm vel tertium perueniat. fm Jo.

Decē dies. sec⁹ si ampli⁹ tps. vt. s. e. e. l. i. q. 2. de scōo sñe hic dicit. Itē facit. s. de fundo do. l. si fundum. in fi.

quia nec pro herede vsucapit potest: quod ab herede vero possessum est: neq; aliā vllam heres habet causam⁹ possidē di. itā tñ hoc verū est: si nō ex transactione id factum fuerit. Itē dicimus⁹ si tu quoq; existimes te heredem esse. nam hic quoq; possessio veri heredis⁹ obstabit tibi⁹.

Si rē mobilē quā cepi vsucapere iūgā alicui toto integrali coherētī solo nō desino vsucapere si tñ decē dies vel pauciores restabāt ad vsucapionē cōplendā: licet desinā possidēre. s; si tale totū nō coheret solo: s; erat p se mobile vel erat totū vniuersale: tunc etiā si plures dies restabant nec possidere nec vsucapere desino. h. d. pau. Idem.

Rerū mixtura factā an vsucapionē cuiusq; rei pcedentē iterrūpat qñt. tria⁹ aut gñā sunt corporū: vnū qd continetur vno spiritu: et grece vocatur: vt homo: lignum: lapis et similia. alterum⁹ qd ex continētibus hoc est ex pluribus inter se coherētibus⁹ cōstat: qd vocat⁹. vt edificii

Vsucapitur. immo statim ei⁹ fieri videtur. vt. s. de acqu. re. do. l. adeo. s. cum in suo. sed dicitur dicit solo quo ad totale edificium: vt et ibi dicitur.

In anulo et gēna. hoc ē de tertio genere cū vtrūq; possideatur in quo nūc respondet.

Possideri. Imo videt q⁹ gēna nō possideat cū p ea rei vñ nō def⁹ sic tenēt. vt. s. ad echi. gēna. sed dicitur si gēna qd cui⁹ et nādū cā ponat: vt s. de au. et argē. le. l. 2. si nō sint. s. perueniam⁹. q⁹ est sūtr⁹. Et aut hoc non appareat sic obtinet qd h. d. et pōt legi cū: palis. nec obstat. s. de au. et argē. le. l. si vt habilitat. est cñ illō qñtū ad hoc vt si le gauerit quis gēmas et aurū quo sunt icluse cedat legatō: vtrūq; tñ p se possidet: et separata itelligunt vt h. et neutri⁹ alteri cedit. et hoc ē mō pōt rñderi ad s. perueniamus. v. De tertio q⁹ genere. f. de grege. nō de populo. r. Sigule res. qz nullo mō vsucapit grex fm quos dā. Tu dic s; qz. q⁹ vsucapit cū possideat et vēdicet. vt. s. de rei vñ. l. i. ij. r. ij. Quare cñ si cmi. r. aialia q⁹ erant alicna: sic gregem: vt. j. de a. bi. l. si. non vsucapiam: quasi diceret bene vsucapiam. et quod hic dicitur non sic capitur vt singule res. sic itelligit quā aliqua re singulari vsucapta: postea in ea nichil vsucapitur: secus in grege. nam eo vsucapto si adiciam aliam ouem remanet idem grex. vt. s. de iudi. proponēbat. et ea ouis vsucapitur: et sic in eo qd vsucapit. pcedit vsucapio. et quod infra dicit non tamē vniuersi rē. subaudi tñ. et sic patet q⁹ pluribus causis possidetur caput gregis: vt ouis pro emptore: et totus grex quo comprehenditur illa ouis pro donato. vt et. s. titu. l. iij. s. ex pluribus. Accur. s. ius. q. 30.

Colherētes. edificia vel armario: qz gregis qd libet caput possidetur et vsucapit: sec⁹ in domo. vt. s. e. l. e. i. q. 3.

Et si ea nunc respondet.

Ius. gregis. Jo.

Empium. a non domino. Accur.

Colherētes. edificia vel armario: qz gregis qd libet caput possidetur et vsucapit: sec⁹ in domo. vt. s. e. l. e. i. q. 3.

Et si ea nunc respondet.

Ius. gregis. Jo.

Empium. a non domino. Accur.

a Possessionis rei immixte. Accur.
b Hoc quoq; ouis. fit mea per hoc.
c Causam. i. naturam qua habebant ante immixtio
 nem. tenebunt etiam post immixtionem. Accur.
d Usucapiantur. cum sint furtive.

Quod pdest
 hoc ex pluz
 subicit. et. i. e. l. si
 fur. §. i. 7. i. p. ep. l.
 §. §. si a pupillo. §. 3.
 tra. i. e. l. pe. §. i. 7.
 I. pro donato. l. si
 vir. fol. vt no. §. b
 iur. et fac. igno. l.
 iuris ignozitia. 7
 facit. l. iuris igno
 rancia.

f factus. als
 non. et sic supple
 nec aliq; tpe: vt bn
 iugat vel post 72.
 vel sit expo supio
 nis hic verus vel
 post 72. q. d. no est
 factus auctor vt de
 buit: §. ex l. etual
 lo postea: als sine
 no: tuc die i iuno
 §. §. in no in ipo co
 tractu 7 eo pfecto
 qd fieri dz. vt l. si.
 de aut. tu. §. tutor.
 7. §. de acq. here.
 l. si qd michi bo.
 §. i. i. i. i. i. i. i. i. i. i.
 factus sed pperā. vt
 §. de aut. tu. l. i. i. i.
 §. 7. l. i. i. i. i. i. i. i.
 §. 7. l. i. i. i. i. i. i. i.
 §. 7. l. i. i. i. i. i. i. i.

g Post longu
 sps. sic. i. de solu.
 l. ceteru. Accur.
h Mobilium.
 ide i mobili. vt. §.
 e. l. vsucapio. et. l.
 naturalr. d. hys th
 magr erat dubiu:
 qd anius acqrumf.
 Itē qd vilis et ab
 lecta est possessio
 rei mobilis. vt. §.
 titu. l. i. rem.
i Numerat.
 oliu amus. hodie
 tricennium.
k Nichil possi
 det. nisi vt. §. i. i.

l i. §. si seru. nam nullā cōionem hz ad ius ciuile. vt. §.
 de testa. l. qui testamento §. seruus.
m Per eū. oppo. nec ahi decennū hz locū h. §. q. tuc dñs
 p est. nec post qz tunc ipse possidet: nisi dicas nichil possi
 det ante decennū: nec p eum alius. s. post decennium.
n Plus. vt enā dñs qd accipit vt. d. §. si seru. §. q. diu

co possessionis causa mutabit:
 vt si reliqu⁹ grex dñij mei sit:
 hec qz ouis: sed singule cāz
 suam habebunt: ita vt si q fur
 tiue erunt: tantē quidem ex gre
 ge: non nunt vsucapiantur.

Error iuris circa validitatē
 tituli non inducit bonā fidem
 sed malam in vsucapionibus
 et prescriptionibus longi tem
 poris. h. d. Pau. Paulus.

Undē in vsucapionib⁹
 tur⁹ error possessorib⁹
 prodest: 7 ideo proculus ait:
 si per errorem in initio vendi
 tionis tutor pupillo auctor: fa
 ct⁹ nō sit: vlt post lōgū tps⁹ vē
 ditionis pactum vsucapi non
 posse: qz iuris error est. **C** In
 vsucapionibus mobilium⁹ cō
 tinuū tempus numeratur.

Postq; desij seruū fugiti
 uū possidere: nec sibi nec mi
 chi possessionem acquirit: nisi
 eam acquireret nomine meo 7
 ego ratum haberem. Pau.

Seru⁹ licet in libertate mo
 retur nichil possidet: nec per
 eum⁹ alius⁹. atquin si noie ali
 cuius dñi i libertate moratur:
 nactus fuerit possessione: ac
 qret⁹ ei cui⁹ noie nact⁹ fuerit

Furoz supueniens ei per
 quem possideo me possessionē
 non puaat. Pau. de ca.

Si seruus meus vel filius
 peculiari vel etiā meo nomine
 quid tenet: vt ego per eū igno
 ras possideam: vel etiā vsu
 capiam⁹ si is furere cepit: do
 nec in eadē causa res fuerit:⁹
 intelligendum est et possessio

fit morat⁹ in possessione libertatis: 7 q parat⁹ sit subire
 iudiciū liberale: als sec⁹ qz acqrit possessionē dño. vt. e.
 ti. l. i. §. p. seruū. et facit. l. p. eū. in fi. 7. §. e. si is §. si seruus.
n Accret. tanq; procurator. vt. §. ti. i. si me §. si.
o Possideā. nā ex cā peculiari ignorat⁹ nob acqrit

nem apud me manere: et vsu
 capionem procedere: sicut p
 dormientes quoq; eos idē no
 bis contingeret⁹ Idemq; 7 in
 colono et inquilino per quos
 possidemus: dicendum est.

Per furorem supuenientē
 iniusta possessio nō fiet iusta:
 nec eōuerso iusta efficitur in
 iusta. h. d. Pau.

Si vlt aut clam aut preca
 rio possessionem nactus quis
 postea furere cepit: 7 posses
 sio⁹ 7 eadē causa durat de hoc
 qd precario furiosus hz: quē
 admodū interdicto quoq; vti
 possidet⁹ furiosi noie recte ex
 perimur⁹ eius possessionis no
 mine quā ante furore p se: vel
 post furorem per alium⁹ na
 ctus est.

C In vsucapione cepta com
 plenda computatur tempus
 quo post mortem vsucapientis
 possessio stetit vacua: vel
 ante aditam hereditatem vel
 post. h. d. Pau.

Vacuum⁹ tempus qd ante
 aditam hereditatem⁹ vel post
 aditam⁹ intercessit: ad vsuca
 pionem heredi procedit.

Heres vsucapit titulo quē
 habebat defunctus: licet ipse
 credat de alio titulo qd re ve
 ra esset. h. d. Pau. de ca.

Si defunctus emit⁹: heres
 autem putat eū ex donatiōis
 cā possidisse: vsu cum captu
 rum⁹ iulianus ait.

Calcū furti purgatur si fur
 domini volūtatem habere in
 cipiāt. Pau. Pomponius.

vacuum propter possessionē que apud neminem est.
d Procedit. vt finiat: vt. i. §. e. cepta. 7. §. e. rerū mixtu
 ra. §. labeo. 7 ar. §. ti. i. l. i. §. p. fuū. 7 l. pōponi⁹. §. si is. nō
 aut vt l. choet. vt. §. e. sine. et est h. rō. vt. §. d. regu. iu. l. ois.
e Si defunct⁹ emit. et p traditionē cepit a nō dño.
d Capturū. ti. pro emp. ar. §. p. donato. l. fi. 7 enā. p do
 q iij

possessio et vsuca
 pio. vt. §. ti. i. pos
 sessio. in pn. 7. l. i.
 §. per eum.
p Usucapiam.
 hoc ad peculiaref
 respicit. vt. §. p. so
 lu. l. ij.
q Res fuerit. i.
 nō apprehēsa per
 alium.
r Cōtingeret.
 nā lz tales non q
 rnt. vt. §. ti. i. l. i. §.
 furiosus. retinent
 th vt. §. et. §. pri. §.
 7. §. ti. i. si id qd §.
 i. 7. l. si is §. 7. facit
 §. p. emp. q fundū
 in pn. et. §. i. i. i. §.
 §. eū. 7. §. de acq.
 her. l. si qd alicui.
f Et possessio.
 nūc rñdet: ita te
 netur interdicto de
 pccario: 7 qd vi aut
 clā: quē admodū
 7. q. d. sicut iusta
 nō mutat: sic nec
 iniusta. et facit. §.
 §. prior.

Experimur
 scz nos curatores
 eius.
v Per aliū. vt
 p seruū vel filiū: p
 quos vsucapio q
 rit ignorat⁹. vt. §.
 ti. i. l. ij. §. salt⁹. et
 l. §. ius. §. si.

Vacuum. qd
 fuit post mortē te
 statōis ante aditā
 hereditatē. Ac.
v An aditā. als
 3 hereditatē.
 q non possidet. vt
 §. si qd testa. l. i. i.
 §. §. cecula.

Post aditā.
 an pphensā pos
 sit. vt. §. ti. i. l. cū here
 des. et sic dicitur

Si defunct⁹ emit. et p traditionē cepit a nō dño.
d Capturū. ti. pro emp. ar. §. p. donato. l. fi. 7 enā. p do
 q iij

Liber Tertius.

nato siustus sit error fm Joh. sed quid si heredi fuit facta traditio: Rñ. cū ex causa solutionis datur et accipitur non nocet. ar. s. ii. ij. cū in corpus. Si vero ut cōtracti cōsili fuerit. s. fiebat traditio: si alter intendens vendere: alter donari accipe: tūc dissensus nocet. et facit. i. e. heres eius. Accur.

Sur. possidet. non dicitur vfu capere: quia sua est. vt. s. de rei vdi. l. hoc si res. nisi dicas ptra eū qui haberet eam obligatā. et facit. l. l. p. r. s. qd vult. go. et j. de fur. l. qd tus. et j. de heredi. insti. l. fuis ab. s. qui fideicommissa riam. Accur.

b Possidet. in veritate. Accur.

c Vfu capere. puta iudeo possidet mācipium iudaeum: qui nō putat se posse vfu capere sicut nec christianum.

d Erranti. cū putaret sibi non licere. f. vfu capere mācipium iudaei. cū. et ad hoc. s. de leg. iij. l. i. in pñ. et s. e. l. nūq. in pñ. fecus si i factio. vt. Je. iusto. s. filius: fa. que est contra. et s. de iur. et fac. igno. l. regula. s. qd ignorauit. et s. de acquire. here. l. si qd extrane. s. sciendū. que sunt cōtra. et pbatur hec distinctio. j. p emp. l. ij. s. si a pupillo. Item arg. contra s. de peti. here. s. et si lego. s. fare. vbi etiā qui in iure errat: est bōe fidei. sed illud quo ad fructus: hoc quantum ad vfu captionem.

e Vera. vnde secus est de equitate fm quosdā. hoc autē argu. non placet. et fallit. j. de iur. do. si ego. s. i. in fi. Item nec quod dicit placet: vt. s. ii. i. l. ij. s. ij. et l. locus. vbi sunt exempla huius. s. sed pars que durat ab hoc puncto vsq. ad illud licet nesciatur quota pars sit fundi bene possidetur. nam distincta ab aliquo quasi per se fundus est: als diceremus neminē in mundo possidere fundū vel agrū: cum nesciatur quota pars mūdi sit fundus vel ager: siue quota pars huius regni. Accur.

Sur rem furtiuā a domino emerit: et pro tradita habuerit: desinet eam pro furtiuā possidere: et incipit pro suo possidere.

Qui putat se nō posse vfu capere cū possit errādo in iure dicitur male fidei et non vfu capere. h. v. pau. de ca.

Si quis id quod possidet non putet sibi p leges licere vfu capere: dicendū est etiā si errerit: nō pcedere tñ ei vfu captionē vel quia non bona fide videatur possidere: vel quia in iure erranti non procedat vfu capio. Incertam partem possidere nemo potest: ideo: qd si plures sint in fundo qui ignorent quotam quisq. partem possideat: neminē eorum mera subtilitate possidere laqueo scribit.

Quilibet bone fidei possessor cū titulo vfu capere partum ancille furtive apud se concepit et editum. Hoc dicit Barto. Iulianus.

Non solum bone fidei emptores: sed et oēs qui possident ex ea causa quam vfu capio sequi solet: partus ancille furtive vfu suum faciunt: idq. ratione iuris introducitur arbitro. nam ex qua causa quis ancillam vfu caperet: nisi lex duodecim tabularum vel attinia^o obstaret: ex ea causa necesse est partum vfu capere:

Non solum emptores. ancille furtive. g. Possident. matres.

h Causa. i. titulo et bona fide.

i Solet. vt ex donatione vel quolibet alio titulo. et die

k Partum. nunc respondet.

etiam si apud eum cōceptus et editus eo tempore fuerit: quo furtiuam esse matrem et ignorabat.

Nemo potest cām sine possessionis mutare nisi supueniat eā extrinsecus iusta et vera vel putatiua. h. v. Bar.

Quod vulgo respondetur ipsum sibi causam possessionis mutare non potest: totiens verū est: quotiens quis sciret se bona fide ab initio non possidere: et lucri faciēdi causa inciperet possidere: idq. p hoc quoq. pbari posse: si quis emerit fundum sciens ab eo cuius non erat: possidebit pro possessore. sed et si eundē a domino emerit: incipiet pro emptore possidere: nec videbit sibi cām possessionis mutasse. Idēq. iuris erit etiam si a nō domino emerit cū existimaret eum dominū eē.

Idem hic si a domino heres institutus fuerit: vel bonorum possessionem acceperit: incipiet fundum pro herede possidere. hoc amplius si iusta causam habuerit existimandi se heredem: vel bonorum possessorem domino extitisse: fundus pro herede possidebit: nec causam possessionis sibi mutare videbitur. cuius ergo hec recipiantur in et pro persona qui possessionem habet quanto magis in colono recipienda sunt: qui nec vtu nec

extrinseca causa superuenit: vt. s. ii. i. l. ij. s. illud.

l Eum dominum. ergo si habuit malam fidem videt mutare: et sic sunt hec exempla: sed per obliquū. Accur.

m Incipiet. qui ante pro possessore possidet.

n Fundum. pro herede. s. titulo. et etiam vfu capere propter iustū errorem: licet nō sit heres. vt. s. e. celsus.

o Habuerit. scilicet emptor male fidei: scy qd possidēs mala fide non possit mutare causam pos. nisi extrinseca adueniat: quanto magis et.

p Recipienda. s. vt nō possit sibi mutare cām possessionis

(possident ancillā. l. Ancille. quā et ipsi possidēt: sed non eodē titulo qd matre: vt de his plene no. s. de publicia. si ego. s. p. tus. vbi n. pro suo vfu capere partus. m. Ex qua cām. vt titulo et bona fide. Accur.

n Attinia. vt. l. si. de vfu. s. fur. tue. et facit. j. pro emp. l. fuis dno. o. Eū. emptore. vel id est habere alio titulo matrem.

p Quod vulgo rñ det. vt. C. de acq. pos. cū nemo. vbi plene dicit.

q Verum est. i. sic per exemplū intelligenda est.

r Nō possidet. vt. de iure tñ vt habeat locū qd de colono ifra dicit. et sic nō vfu capere. et sic nō vfu capere. et sic nō vfu capere. et sic nō vfu capere.

s Causa. p vfu captionem.

t Probari potest. s. nō directo: s. per exempla ducta in contrariū.

v Pro possessore. vt. ipedat vfu capio: nō vt talis possessor directus per heredi. teneat vt. s. de peti. here. l. nec vllā. s. si qd sciēs. que est s.

x Mutasse. l. y mutata sit: qd extrinseca causa superuenit: vt. s. ii. i. l. ij. s. illud.

y Eum dominum. ergo si habuit malam fidem videt mutare: et sic sunt hec exempla: sed per obliquū. Accur.

z Incipiet. qui ante pro possessore possidet.

a Fundum. pro herede. s. titulo. et etiam vfu capere propter iustū errorem: licet nō sit heres. vt. s. e. celsus.

b Habuerit. scilicet emptor male fidei: scy qd possidēs mala fide non possit mutare causam pos. nisi extrinseca adueniat: quanto magis et.

c Recipienda. s. vt nō possit sibi mutare cām possessionis

Allā possessiō iustā vel iniustā ciuile: sed naturalē sic scdm̄ quosdā. pro cis. i. pro herede. l. ij. §. i. r. §. coi. diu. l. c. si diu. iusto §. neq. Tu dic nullā scz neq. naturalē neq. ciuilem. et facit. i. de precario. l. certe. §. iul. r. l. propi. in prin. accursus.

Bis ideo: vt q. vidit homines armatos.

Cudēt. vt amittat. pos. r. definit vsucapere: nō hō vt habeat act. qd me. cau. vt. §. qd me. cā. l. metū in prin. q. est ptra. nec hz locū vñ vi. vt. i. de vi r. vi armata. l. ij. §. si qd asit. q. §. r. ibi ple ne dices. Accur. d. i. vsucapit. vt r. §. c. seq. §. si tu. e. l. a. l. p. dia.

Que vi. ablatiua: vt expulsiua nō p. p. siua. vt. C. qd me. cau. si vi.

Iustā habeo n. pro solto.

Sed r. is. videt ideoz repetere: quare dic q. pmo in genere. scido ex p. p. licatue. vel pmo de alijs. scdo specialē de actiōe ex stipulatu: de q. erat dubitū cū est stricti iur. Vel pmo erat debitum vere: scdo non: sed credebatur ex stipulatu debent. vt. i. titulo pmo. l. i. Non autem dicas in aliquo qd peterez actiōe reali: q. tūc aut essez dñs: r. nō vsucapere: vt. §. eo. sequit. §. lana. aut tradens r. non ego nec tūc vsucapere cū is vt meā non vsuā tradat: vt. §. de p. di. ob cau. l. ij. §. subtili. aut neutri: r. tunc idē q. qui nō trāsfert dñiuz cū est dñs: nec causā vsucapiedē parat cū nō est dñs: licet illa regula fallat. i. p. emp. l. ij. §. si a funoso. r. de hoc die vt. §. si. i. l. p. p. §. si liber. et. §. si iustu. Itē fm̄ hoc nō est ptra. a. §. c. l. cū solus. nā et ibi agebatur rei v. dicatione. seu petitiōe hereditat: q. est in rē nec causam habebat a tradente. hic psonaliter: quāquā possit dici q. ibi nō ipedit alia vsucapio nisi pro herede. Alij dicūt q. ibi loquit̄ in causa lucratua. hic in nō lucratua: qd nō placet: q. r. hic forte causa lucratua erat: pu-

mortuo domino vllam possessionem habet. et certe si colonus mortuo domo emerit sū dum ab eo qui se existimabat heredē eius vel bonorū possessorem esse: incipiet pro emptore possidere.

Non sufficit quem deiectū nisi p. d. m. sit vi possessum. h. d. Barto.

Si dominus fundi hoies armatos venientes existimauerit: atq. ideo p. fugerit: q. uis nemo eū fundū ingressus fuerit: vt deiectus de possessione videtur: sed nichilomin⁹ id p. d. m. etiam anteq. i. p. testatē dñi redeat a bonafidei possessore vsucapit: quia lex iulia r. plautia ea demū vetuit lōga possessiōe capi q. vñ possessa fuissent: nō etiā ex q. bus vi quis deiectus fuisset.

Traditio facta ab eo q. conuenit actione psonali: prestat iustam cām vsucapiedē. Bar.

Si michi titi a quo fundū petere volebā possessionē ceserit: vsucapionis cām iustam habeo. Sed r. is a quo ex stipulatu fundū petere volebaz cedendo michi possessionē si soluedi cā id fecerit: eo ipso efficiet vt fūdū lōgo tpe capia.

Cet creditorem qui res tradit debitor vsucapit: que vsucapio interruptitur si per creditorem possessio in aliū trāsfertur. h. d. Bar.

ta ex causa legati. alij q. ibi speciale: qd nō placet.

A quo. personaliter obligato.

Creditorum est. vt et. §. eo. serui nomine.

Tradiderit. scz suo noie: vt transferat possess. in accipientem puta v. d. de secus si suo creditou obligat: r. etiam tradat.

Qui pignori rem dat vsucapit q. diu res apud creditorem est: si creditor ei⁹ possessionē alij tradiderit / interpellabitur vsucapio: et q. tum ad vsucapionem attinet: similis est ei qui quid deposuit vt comodauit: quos palā est desinere vsucapere si comodata vel deposita res alij tradita fuerit ab eo qui comodatū vt depositū acceperit. plane si creditor nuda cōuentiōe h. p. theca cōtraxerit: vsucapere debitor p. seuerabit.

Rei p. p. non consistit pignus: r. si tali creditou tradit vsucapio interruptitur siue sit tradita vere siue ficte. Bar.

Si rem tuam cum bona fide possiderē pignori tibi dem ignorantia tuā esse: desino vsucapere: quia non intelligitur quis sue rei pignus cōtrahere. at si nuda conuentione pignus cōtractū fuerit: nichilomin⁹ vsucapia: q. hoc q. mō nullū pign⁹ p. ctū videbitur.

Si seruus debitoris vt creditor surripiat rē pignori traditā vsucapio nō interpellat: siue sit tradita vere siue ficte. hoc dicit Barto.

Si rem pignori datam creditous seruus surripuerit: cuz eam creditor possideret: non interpellabitur vsucapio debitoris. quia seru⁹ domini sui possessionem non subuertit.

iuris. l. neq. pignus. et aperi hanc rationē: q. p. te volui possidere: sicut p. creditore cui pignus tradidisse: sed pign⁹ nullū: possessio ergo nulla rctinet. plane amittere possessionem potui quod nolui. accur.

Videbit. nota eandē rationē ad oppositos casus: r. sic est argumentū ptra. C. de p. stituta pecunia. l. finali. §. hic q. hic nō desino possidere: r. supiori casu sic. Itē ibi hz nō de iure: de facto tñ p. tractum est pignus: et facit. §. de pignora. actio. l. si rem alienam.

Nō subuertit: vt r. §. si. i. si de eo. in prin. r. l. rem q.

Uscapio. scilicet debitoris.

Et quantū. non ergo quo ad alia: r. sic non quo ad possess. §. ille. f. debitor nullo mō possidet: licet fingatur quo ad vsucapio. sed p. modator vt deponēs bñ possidet. §. de possi si licet. §. rei.

Similis. scz debitor.

Accipit. vt et. §. e. l. ij. §. q. si seru⁹. sed cōtra. §. titu. i. qui vniuersas. §. si. sol. vt ibi. itē §. C. de acq. rē. possess. l. fina. l. si. §. aliud est tradere vt hic: aliud est p. dere vel derelin. q. r. ibi. Itē argumē. §. §. de bono. possess. l. tutor. et de reb⁹ eorū qui sub tute. vel cura sūt. l. si fundus. §. quāquā. r. de iur. edic. l. i. §. vñ. q. §. q.

Cōtrahit. r. sic apud debitorum res scitit. r. p. seuerabit etiā si creditor alij tradat: q. nec pōt scz creditor transferre possess. cum non habeat.

Desino vsucapere: quia r. possidere.

Contrahere: vt r. §. eodē. l. et a quo. et. i. de reglis

Liber Tertius.

et. l. si rem. Sed nō in aditū in vicū furti? Rñ. vtiq; qd hoc fieret etiā si esset dñs rei subtrahere. vt insti. de ob. ex de. §. h. q. cur ergo non interpellat vsucapio? Rñ. qz iam erat cepta: ideo nō interpellat ex posteriori facto. Ac.

a **Definat. ergo possidet.**

b **Obtinebit. s.**

vt vsucapio nō in terrūpatur cū hic qualitercumq; tenear debitor. Ac.

c **Eius. scilicet debitoris.**

d **Possidet em̄ hoc casu. vt. §. de pig. ac. si pignus.**

e **Licet. i. vt sit in possessione. nā si p̄cario rogaret vt possideret: et postea conduce ret vel ecōtra: p̄vltimū tollitur p̄mū vt. §. de acquiren. pos. l. si q̄ ante.**

Seruo. habens liberā administrationē peculij vel ex p̄fiam dñi volūtate: s̄s re viciosa facta non p̄cederet vsucap. vt. C. qd cū eo. si liberā. r. §. de diuer. p̄scrip. l. in vsucap. §. sed si ante. Et dicas qz res nō erat peculij: sed forte seruo emerat a nō dño: alioqñ si eēt de peculio: statim fieret emptoris. vt. d. l. si liberam. vel dic qz nō h̄z liberā: s̄z credit cū volūtate dñi facere et emptor credit idē. et sic nō incidit res i vicij furti: s̄z tra. vt. §. de fur. interdū. §. cum autē. Accur.

S homo. seruus. Accur.

S Legatus erat. subaudi ticio.

S nō haberet. qz nunq̄ pos. habuit: vel qz nō adiuit hereditatē: vel si adiuit tñ nō possedit: sed criminē expul. here. agere p̄t. vt. §. de fur. hereditarie. et de crim. expul. heredi. l. §. apparet. r. §. de p̄scrip. ver. si gratuitū. §. si.

S Agi possit. tra extraneū: secus si dñm. l. p̄t agi furti. vt. §. co. seq̄ur. §. si rē. sed vtrūq; istoy est falsum. nā dño surripere et ex eo opē prestante agit furti cōtra extraneū: et tñ res non est furtiua. Itē extraneo surripere: et re nichij restituta desinit eē furtiua: et tñ furti actio durat: nec de hoc dubiū est. dicas ergo verū qd Sabi. ait cum extraneus surripit: nec rem restituit. Azo.

S Qd sic accipiendū. vt possit agere furti fructuari.

S Ut id est possit. Accur.

S Possit vtrū. Sed quando potest? Rñ. adita here ditate: et tunc cur magis agit q̄ heres. nā et heredis in-

S Sed et si debitoris seruus surripuerit: q̄uis creditor possidere desinat? tamē debitor vsucapio durat: non secus ac si eam creditor debitor tradidisset: nam q̄tuz ad vsucapionem attinet: et serui subtrahēdo res non faciunt deteriores dominorū conditionem. facilius obtinebit si p̄cario possidente debitor seruus eius surripuerit: vel si ex conductōne possideret. nam conductio idem prestat quasi apud creditorem res esset. possidet em̄ hoc casu? creditor. S̄z si vtrūq; intercesserit: et p̄carij rogatio et conductio: itelligitur creditor possidere: et p̄carij rogatio non in hoc interponit vt debitor possessionem habeat: sed vt ei retinere rē liceat.

S lphenus.

S I seruus insciente domino rem peculiare vēdidisset: eptore vsucape posse.

Crimen expilate hereditatis in vsucapabilem rem facit. secus in furto cōmisso aduersus fructuarium vs heredem.

h. d. Bar.

Iulianus.

tere et ratione dñij? Rñ. qz dicit vti possit: dictū fuit p̄pter sanctationē de custodia rei et salute. nā anteq̄ eā. l. sanctationē p̄fiet fru nō potest. vt. §. de vsufruc. leg. l. vto n. postea vero fru p̄t: iam interest eius. et non solum ratione iuris sed etiā custodie: qz dño p̄to custodia tenetur. vñ furti agit: dñs vero nulli ad custodiā tenetur. Sed quō tenetur scilz fructuari? cū nōdum possidet? Rñ. qz per eū s̄eet ut quomūius possidere sciperet. vt. §. de here. v. l. §. §. p̄uēisse. r. §. al lud §. 30. vel de fin. 30. et dñm agere rōne dñij nudi. Aliter ratione seruitutis. vt. §. de fur. l. h̄s casibus. Nec ob. qz nō possedit: qz et hoc alis cōtingit rōne iur. vt. l. de fur. si is qz rē. in p̄in. et qd in p̄ncipio dicit nō h̄z: dic ratione plenit dñij. Accur.

S I homo cuius vsufructus legatus erat ab herede nūq̄ possessus surreptus fuisset: quesitum est qz heres furti actionem non haberet: an vsucapi possit? sibi. rñ. nullam eius rei vsucapionem esse cuius nomie furti agi possit. agere autem furti eū qui frui deberet possessione. qd sic accipiendum est vt fructuari possit vtrū: aliter enim homo in eam causam nō perduceretur. Sed si videnti iam et fruenti abductus homo fuerit: non solum ipse: sed etiam heres furti agere poterit.

Error iuris qui est in persona tradentis vsucapionem nō impedit. Pau. de ca. Pau.

Potest pluribus modis accidere vt qz rē alienam aliquo errore deceptus tanq̄ suam vendat forte aut donec: et ob id a bone fidei possessore res vsucapi possit: veluti si heres rem defuncto cōmodatam aut locatā: vs apud eū depositā existimans rē hereditariam esse alienauerit.

Item si qz aliqua estimatiōne uliter. sed hoc quomō cū sibi tantū naturaliter fructuarium possidet. dic ergo satis esse qz nō possidet ab aliquo et si nō a se: secus si a nemine. vt. §. si qz testa. lib. esse ius. fue. l. §. sceuola. r. §. de fur. hereditarie. fructuari? tñ qz sua interest ratione iuris et custodie. agit etiā si a nemine possidebatur cū sibi fuerit surrepta. et facit. §. de vi et vi arma. l. §. penul. r. §. de vsufruc. si fur.

Potent. subaudi apprehēsa sua posses. cuius. si aut vsufructuarium non apprehenderet suam naturalē: nec heres suā ciuem: agere non possit: vt in p̄n. legis.

Potest. alienauerit. vt insti. co. §. sed tñ. r. §. manda. l. mandatū. et idē in similibus vbi iustus est error. vt. §. mada. l. mandatū. Sed nunqd ipse heres p̄ se vsucapierit? Rñ. non. quia personali actione tenetur: sed nulla est ratio. vt. §. co. pignori. §. si. sed ea ratio est: qz videt non bonā fidē habere cū in eius locū successit qui bonā fidem non habebat: non dico malā. vt. §. de diuer. p̄scrip. l. cum heres. et facit. §. de acquire. heredi. cum quidā §. qz si ipse. Item nōne possessionē deponens: et si alij tra-

Acta sit retinet. An. non. vt. s. eo. non solū. q. qui pignori.

7. s. n. l. i. q. si seruus. maxime rei mobilis. Accur.

a Crediderit. vt si quis sit institutus heres: et postea sit mutatum testamentum. Accur.

b Existimans. s. errore iuris. et sic est contra. s. l. nūq. in pn. So. s. loqui

tur de eo q. per er

rore iur. credit titulu empnōis iur

stū esse cū ipso iure nullus sit: h. lo

quitur de illo q. er

rat in facto: q. cre

debat fructuariū p. p. uctariū eē. vel

hic non fuit erro

ex parte accipien

tis: vel dic vt ibi.

c Quia. hac si

miluudine qa rē.

Artū. nō cō

mittitur: nisi

vt. s. de condi. ob

cau. cū seruus. et

s. de fur. l. qui fac

ci. 7. l. fullo. s. qui

ancillam.

e Ex negligē

tia. vera: vt q. pos

sessioz respuit rē

f Decefferit.

vel enā cū succes

soze: sed heredita

tē nō adiuu: vel si

adiuu possessioz

non apprehēdit.

vt. s. n. i. cum he

redes. Accur.

s Uel longo. i.

ex obliuione q. ex

lōga absentia. p.

uenire presumit.

vt. s. n. i. si id q. b. i.

rn. 7. l. peregre. in

deceptus crediderit ad se he

reditatē pertinere que ad euz

non pertineat: et rem heredi

tariāz alienauerit: aut si is ad

quem vsufu. ancillae pertinet/

partum eius existimans suuz

eē: quia et fetus pecorum ad

fructuariū ptinet alienauerit.

o Nec superficies. cū solo puta domus in eā enim u

bi: sed ipsa per se quādoq. potest. vt. s. e. l. rerū mixtura.

s. labeo. et e contra si solum potest: non tamen superficie

es potest per se. vt. s. e. cum qui. sed cum solo potest: ces

dere ei. sic et. s. e. si aliena. s. i.

possidet. abolita est em̄ quozū

dam veterum sententia existi

mantum etiam fundi locive

furtum fieri. Marcellus.

Solum vsucapi nō po

terit: nec superficies

vsucapietur.

Per hereditatem iacentes

vsucapio cepta p̄ defunctum

potest compleri 7 sine posses

sione. h. d. pau. Neratius.

Septim' vsucapionem

q̄ defuncto posse et an

te aditam hereditatem imple

ri constitutum est.

Uicium furti vel uolentie

non purgatur: licet res ueniat

in ptatē procuratoris. p. Idē

Srē michi surreptā p

curator me' apphēde

rit: quis p̄ procuratorē posses

sionē adipsi nos tā fere' ue

niat: nichilomagis eū i ptatē

meā rediisse vsuq. capi posse

existimādū est: quia cōtra sta

tut' captiosum erit.

Si uenditor succedat dño

rei furtiue vel dotalis: uicium

reale purgatur. Bar. Dapl.

Um uir p̄dium dota

le uendiderit sciētī vel

igrātī rē dot' eē: ueditō n̄ ualz

quā defūcta postea muliere i

mattionio p̄firmari cōuenit:

possessionē non acquirit nobis nisi tradens hoc uelit. vt

s. de dona. l. qui nichil.

v Nichilomagis. i. non ideo magis. Accur.

x Usuq. repete nichilomagis.

y Capi posse. qz dñm scire oportet se possessionē ha

bere. vt. s. e. sequitur. s. nunc.

z Statui. i. si dicerem q. in meā ptatē rediisset. Ac.

a Captiosum. colludētibz procuratoribus: et paci

scantibus cum fundus. et nota q. captio euitatur. sic. s.

q. b. me. cau. si cum. s. aliquando.

Um uir. dotale. p̄dium dotale dicitur datū inesti est.

amati. vt. C. de rei vxo. ac. l. vna. s. penul.

c Non ualet. vt in sti. qui. ali. l. in pun.

d Quam. f. uenditionem.

e Conuenit. inter sapientes. et tunc uerbū conuenit

est p̄teritū. vel dic q. sit p̄sentis tēporis. i. cōueniens

Septa. sec. nō cepta. vt. j. l. h. s. h. et facit s. e. l. nūq. s. vacuū. et. j. p. emp. q. cū. in fi. 7. l. q. fundū. in pun. 7. s. ex qui. cau. ma. l. cuz miles. 7. s. de le. i. legatū est. s. fuo. et. s. n. i. l. hereditas. et. s. e. usto. s. nondum. Accur. q. Cōstitutum est. qz hereditas fungitur vice p̄one. vt. s. eo. l. heres. 7. l. hereditas. 7. l. nūq. s. vacuū. 7. s. re. p̄curator. generatilis nō ad hoc specialis. alioq. nulla esset captio fm̄ Jo. et ita lex ista ē pro nobis qui dicimus p̄ generalē acq̄n possessionem in eo qz dicitur q̄uis p̄ p̄curatorē rē. l. 3. R. distiguat iter generalē et specialē. vt no. s. n. i. l. i. s. per procuratorē. f. Procuratorē. enā generalē. argu. contra. s. de acq̄n. heredi. l. si quis nichil bo. s. sed vtrum. t. Fere. quia si suo noie nact' est

posse: si an possit p̄ ḡnalem p̄cur. acquiri.

Captio vitada

Liber Tertius.

est. sed contra. J. de regu. in. qd in initio. r. l. q. ab initio. sed
dic non conalescat solo tpe vt ibi: s. alio cooperare sic: vt
hic. vel no conalescat de rigore vt ibi. sed de cōtate ope ex
ceptionis sic vt h. J. de. C. de cap. l. nec nos. Solu. q. ibi
dicit no obesse q. fecit cū no erat dñs. l. quomin' sit heres:
obest tñvra vediti-

ca. do excep. repel
lat. J. de. s. qui et
a qui. si suo. Sol.
fm quosdā. aliud
in libertate. p. q. si
eā dat no obligat.
aliud in his diti-
bus: vel dicit ibi.
J. de arg. tra. s. de
here. in fi. si alicu-
num. i. respō.

a **S**i tota ma-
gime: quidē si solū
illū fundū est: t. lu-
crat: als si lucre-
tur vir dotē ex pa-
cto: ex psona mu-
lieris possit vediti-
care: no sua: cū cō-
tra suū factū veni-
re no possit. vt. C.
de reuo. donatio.
l. cū pitearis. sed
et tūc. si ageat ex
persona mulieris
possit exceptione
repelli. vt. s. d. cui
ctio. l. veditantē.

b **E**nterit. vt
p. m. et non q. sta-
tim sit emptor do-
minus: s. forte de
sunt eēt viciosa. et
facit. s. de p. trahē.
emp. si in empno
ne. s. si emptor.

Heres eius.
emptoris.
d **I**bi. heredi.
e **T**radita sit.
secus si defuncto:
q. uis ipse male si
dei sit. vt. J. pro emp. l. ij. s. si defunctus. r. s. de publi. l. eū
qui. s. in hac. r. h. subijcat. cui est p. tra. s. u. i. l. pōponi. in
fi. q. requiritur bona fides tēpote emptōis r. traditionis.

f **S**cientia. re tradita defuncto.
f **S**cientia. id est propter heredis scientiā.
g **P**ropter suam. scilicet patris.
h **S**cientiā. si mādante patre. s. filius emit noie suo
vtriusq. scientia nocet: vt h. J. de si patris noie. i. si tpe cō-
tractus sciuit vterq. vel alter vt h. et. J. p. emp. l. ij. s. cel-
sus. in fi. s. supueniēs em sciētia patris no nocet. sed q.
dā hunc casum non approbat: q. filij sciētia non nocet. s. z
tū patris ad vsucap. argu. J. pro emp. l. ij. s. celsus. circa
pn. In seruo die vt. s. de edil. edic. l. cū mancipiū. r. sic ad
hoc facit. s. de p. trahen. emp. l. in huiusmodi. r. J. p. emp.
l. ij. s. si seruis. r. s. seq. r. s. de libe. cā. Limmo. s. si. sed ar-
gu. cōtra. s. de iur. r. fac. igno. l. inquisitum.

si tota dos lucro mariti cessit.
Item iuris est cū is q. rē furti-
uam veditur postea dño he-
res extiterit.

In vsucapione inchoanda
per heredē mala fides et no-
cet: secus in inchoata per de-
functum. **I** hoc dicit Pan. de
castro. **I** dem.

Heres eius qui bona si-
de rem emit vsu no ca-
piet sciens alienam: si modo
ipsi possessio tradita sit: con-
tinuatio vero non impeditur
heredis scientia.

In questis per filium famili-
as tā mala fides eius: q. etiā
patris impedit vsucapionem
inchoari. h. d. Pan.

Patrem non vsucapiturum
qd filius emit: propter suam
vel filij scientiam certum est.

Per filium putatiū nobis
non queritur: secus per seruū
putatiū. **I** dem.

Isto errore ductus ti-
tū filij meuz et in mea
potestate eē existimaui: cū ar-
rogatio no iure interuenisset:
eum ex re mea querere michi
non existimo. non em constitu-
tum est in hoc qd in hoie libe-
ro qui michi bona fide seruit
placuit: ibi em ppter assiduum

Isto errore in pn. huius. l. nota differentia inter fi-
lium putatiuum et seruum putatiuum.

Non iure. quia non coram pūncipe vel magistra-
tu. vt in fi. de adopti. in pan.

In hoc. s. filio arrogato.

z quotidianā cōparationē ser-
uoz ita constitui publice iter
fuit. nam frequēter ignoran-
tia liberōs emimus: no autēz
tam facilis et tā frequēs ado-
ptio vel arrogatio filioz est.

Candens rem alienam pie-
ter voluntatem domini trans-
fert dominū si tpe traditiōis
domini voluntas adest. **I** dem.

Cōstat si rem alienā scien-
ti michi vendas: tradas autē
eo tempore quo dās ratū ha-
bit: traditiōis tps inspiciē-
dum: rēq. meam fieri.

Quātū ad bonā fidem ini-
tiū possessiōis inspiciēz quo
ad rem ipsam: et etiā quo ad
ea que procedunt ex ea. **I** dem.

Et si possessiōis non con-
tractus initū quantū ad vsu-
capionē p. tinet inspici placet:
nōnūq. tū euenit vt no initū
presentis possessiōis: s. z cau-
sam antiquiorē traditiōis:

que et bonam fidem habuit/
inspiciamus: veluti circa par-
tum eius mulieris quam bo-
na fide cepit quis posside-
re. no enim ideo minus capie-
tur vsu puer q. alienam ma-
trem priusq. enteretur esse
cognouerit. **I** dem in seruo
postliminio reuerso dictū est.

Mulieris. sit mulier furtiua: vel non.
Capitur. que a me incipit cū nascitur puer. et est
vsucapio pro suo: cum non habeatur in eō titulus.

Quod alienā. sed non furtiua scilicet. alioquin ipedi-
tur vsucapio. vt. s. eo. sequit. s. de illo. r. J. p. suo. si anali-
lam. que sunt contra.

Enteretur. post conceptionem.
Postliminio. que dñs putatiuus possidebat r. vsu-
capiebat: sed lz iterrupta sit possessio r. vsuca. et no apte
tur postliminij fictio ad pos. interruptā quasi no sit inter-
rupta: tamen. ppter bonā fidē quam habui aliquādo in
seruo anteq. caperet: et nunc video e. habere bonā fidem
licet malā habeā. nā sepe ius fingit eum habere malā q.
habet bonā fm Jo. Et idem dicas fm Jo. de peculiari-
bus que possidebat: r. vsucapiebat dñs ignorans: r. tpo-
re reuersiōis serui habet dñs malā fidē. nā inspiciēz pte-

Mulieris. sit mulier furtiua: vel non. (puer.)
Capitur. que a me incipit cū nascitur puer. et est
vsucapio pro suo: cum non habeatur in eō titulus.

Quod alienā. sed non furtiua scilicet. alioquin ipedi-
tur vsucapio. vt. s. eo. sequit. s. de illo. r. J. p. suo. si anali-
lam. que sunt contra.

Enteretur. post conceptionem.
Postliminio. que dñs putatiuus possidebat r. vsu-
capiebat: sed lz iterrupta sit possessio r. vsuca. et no apte
tur postliminij fictio ad pos. interruptā quasi no sit inter-
rupta: tamen. ppter bonā fidē quam habui aliquādo in
seruo anteq. caperet: et nunc video e. habere bonā fidem
licet malā habeā. nā sepe ius fingit eum habere malā q.
habet bonā fm Jo. Et idem dicas fm Jo. de peculiari-
bus que possidebat: r. vsucapiebat dñs ignorans: r. tpo-
re reuersiōis serui habet dñs malā fidē. nā inspiciēz pte-

Mulieris. sit mulier furtiua: vel non. (puer.)
Capitur. que a me incipit cū nascitur puer. et est
vsucapio pro suo: cum non habeatur in eō titulus.

Quod alienā. sed non furtiua scilicet. alioquin ipedi-
tur vsucapio. vt. s. eo. sequit. s. de illo. r. J. p. suo. si anali-
lam. que sunt contra.

Enteretur. post conceptionem.
Postliminio. que dñs putatiuus possidebat r. vsu-
capiebat: sed lz iterrupta sit possessio r. vsuca. et no apte
tur postliminij fictio ad pos. interruptā quasi no sit inter-
rupta: tamen. ppter bonā fidē quam habui aliquādo in
seruo anteq. caperet: et nunc video e. habere bonā fidem
licet malā habeā. nā sepe ius fingit eum habere malā q.
habet bonā fm Jo. Et idem dicas fm Jo. de peculiari-
bus que possidebat: r. vsucapiebat dñs ignorans: r. tpo-
re reuersiōis serui habet dñs malā fidē. nā inspiciēz pte-

44

Nisi emptio. als emptio. et alias actio. i. emptio qz vtriusqz auger: vnum re: alterum precio.

Precedat. et tunc habeat bonam fidem. Accur.

Causa: inter emptionem et alios contractus.

In ceteris causis. i. tractibus: et inde actio vel obligatio pcedit. Acc.

Solutio. i. traditio.

Inspicit: vt. r. s. n. i. l. si. s. h. na. et. i. ut. i. l. u. in pun. Accur.

Solutio. et sic duo tempora: vt. r. i. ti. i. l. u. i. pun. et sic intellige. s. de pub. l. sed. et. si. s. h. et. l. de p. c. i. r. s. n. i. si aliena. in pn. In extraneis hereditibus tria: vt sit heres capax: vt i. argu. c. o. r. a. s. de her. re. in. l. i. si alienu. s. in extraneis.

Nec. p. soluto. i. possum? vsucapere quam non eminus licet emis se credamus. Qd autē subijat sicut in ceteris. et est si multitudo per contrarium: vt et alias. J. de accu. h. o. s. ac. c. u. s. a. r. e. s. o. i. b. q. d. possum? i. ceter. Uel dicere: facti similitudinem ad id qd de stipulatione dicit. et sic nō ad primū dictum referri: sed ad illud sufficit. et. r. i. b. i. cō. i. u. n. g. e. s. i. t. u. d. s. i. c. u. t. Item querit quare secus in venditione qz als? Rñ. vt. i. n. i. l. u. i. in pn. dices.

Quid. nō pot. vt. s. n. i. l. i. l. sequitur. s. quod autem.

Et contra. s. in casu qui sequitur.

In mea. s. creditus. vt. r. c. p. cmp. l. est. sit. p. b. a. t. i. s. s. c. o. n. t. r. a. i. u. i. s. i. r. e. r. s. n. i. l. s. e. q. u. i. t. s. i. r. e. s. e. d. h. i. c. a. l. i. e. n. a. n. o. d. e. b. i. t. o. u. s. e. r. a. t. i. n. e. t. r. a. n. s. i. t. e. r. a. t. d. e. b. i. t. o. u. s. e. t. p. l. e. n. e. d. i. c. i. t. v. t. i. n. d. s. s. i. r. e. m.

Pro emptore.

Possessor. obtulit. nō ex cā transactionis. nā tunc nō haberet cām ab eo: et sic non vsucapet pro emptore vel p. transacto. vt. C. de. n. o. s. a. c. i. o. l. i. p. u. n. d. o. S. q. u. a. r. e. n. o. s. u. t. r. e. s. a. b. l. a. t. a. m. a. n. u. m. l. i. t. a. r. i. v. t. s. d. e. r. e. i. l. q. d. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. Rñ. qz actor fuit ptenus rei estimacione. vt i. eo. n. q. si possessor. vel dic qz re?

nisi emptio precedat p emptore vsucapio locū nō habet diuersitatis causa in illo est: qz i ceteris causis solutionis tempus inspicitur. nec em̄ interest cum stipuler / sciam alienū eē necne. sufficit ei me putare tuum esse cū soluis. In emptōe autē cōtractus tempus inspicitur et quo soluitur. nec potest p emptore vsucapere q nō emit: nec p soluto: sicut in ceteris contractibus.

Res pigrata crediton surrepta per debitore efficit furtiua et in vsucapibilis respectu creditoris seu iuris sui: vitium tñ purgatur si res in ptate creditoris reuertat. Dau. I. abo.

Quid est surreptū id vsucapi nō potest anteqz in domini potestate puenit. Paulus: imo forsitan et contra. nam si id qd michi pignori dederis surripueris: ea res erit furtiua facta: s; simul atqz in meā ptatem puenit: vsucapi poterit.

Pro emptore. Titu. v.

Solues est iatioez ius vsucapit titulo p emptore. Paulus de castro. Paulus. Possessor q litis estia:



nō possidebat: s; possessor dicitur qz cū culpa nō dolo defisset possidere: pōta possessore aduocare. vt. s. de rei ven. l. si n. Incipit possidere. re que nō erat pento: culpa: als statim fieret ei? si res esset p̄sens. vt. s. de rei v. l. eius rei. et. l. si res. et. facit. s. de publi. sed et. s. si. l. i. s. et. J. l. ij. r. s. d. e. u. i. c. si seruus. s. i. h. e.

Pro emptore. cā emptio: vel iustissimus error. vt. s. e. qd vulgo: als sufficit qñ qualis. Accur. p. Debere. ex alia cā q̄ redditiōnis: et sic mutat casum.

Ignorant. et in illo tempore traditiōnis. r. Usucapies. pro soluto. vt. r. s. n. i. l. i. l. u. i. s. i. s. u. p. p. l. e. r. h. n. f. q. a. r. e. h. a. b. e. s. i. d. e. s. n. i. l. i. u. i. r. p. l. e. n. e. d. i. c. i. t. i. b. i. t. C. p. s. l. a. c. c. i. p. i. e. t. h. r. e. b. o. n. a. f. i. d. e. d. e. q. u. o. s. t. a. t. i. m. d. a. t. e. x. e. p. l. u. s. i. c. r. e. v. A. l. i. e. n. a. r. s. i. c. t. p. e. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. h. a. b. e. o. m. a. l. a. m. f. i. d. e. i. n. s. p. i. c. i. a. t. v. t. h. a. b. e. a. b. o. n. a. f. i. d. e. C. o. n. t. r. a. h. i. t. s. z. c. u. r. i. n. e. m. p. t. i. o. n. e. v. t. r. i. u. s. t. i. p. s. i. s. p. i. c. i. a. t. i. n. a. l. i. i. s. t. r. a. d. i. t. o. t. a. t. a. Rñ. vt. s. n. i. l. i. s. i. s. h. i. q. u. e. r. o. n. o. v. a. l. e. t. v. t. i. b. i. d. i. x. i. q. u. a. r. e. d. i. c. i. t. i. b. i. d. e. qz frequē? fit hic tract. arg. J. de pen. aut facta. s. h. n. a. z. e. x. c. e. p. t. i. o. n. i. n. o. n. u. p. e. t. p. s. d. a. t. qd nō d. a. t. p. s. t. e. n. t. i. e. x. a. l. i. a. c. a. qz frequē? fit in cā

Pro emptore possidet / qui re vera emit. Nec sufficit tñ in ea opinione esse cū vt putet se p emptore possidere: sed etiā debet subesse causa emptionis. Si tamen existians me debere? tibi ignoranti tradā: vsucapies. Quare ergo et si putes me vendidisse et tradā: nō capies vsu? scz quia in ceteris tractibus sufficit traditiōis tempus. Sic deniqz si sciēs stipuler re alienam? vsucapiam: si tunc cum traditū est michi existimem illius esse. At in emptione et illud tempus inspicitur: quo contrahit? agit et bona fide emitse debet: et possessionem bona fide adeptus esse.

Licet quis habeat titulum et possessionem: non tamē p̄pterea sequitur / ergo vsucapit: quia etiam requiritur bona fides. Dau.

Separata est causa possessionis et vsucapionis. nam vere dicitur quis emitse / et si mala fide: quēadmodū q sciens alienā rem emit pro emptore

Licet quis habeat titulum et possessionem: non tamē p̄pterea sequitur / ergo vsucapit: quia etiam requiritur bona fides. Dau.

Separata est causa possessionis et vsucapionis. nam vere dicitur quis emitse / et si mala fide: quēadmodū q sciens alienā rem emit pro emptore

cā mutui p̄fessio. vel dic subtili? vt no. s. d. y. f. u. c. a. l. c. e. l. s. u. s. z. A. d. e. p. t. e. e. a. l. s. n. i. s. i. e. m. i. s. s. e. t. n. e. c. b. o. n. a. n. e. c. m. a. l. a. f. i. d. e. p. o. s. s. e. t. h. a. b. u. i. s. s. e.

Separata nō sequitur possides: ergo vsucapies.

Usucapio. qñqz em̄ aliqz possidet et nō vsucapit: qz mala fide vt subijat: vñ salum in pn. bōa fides exigit. vt. C. d. y. f. u. c. t. r. a. s. s. o. r. l. i. s. h. o. c. p. c. u. l. d. u. l. i. o. qñqz e. s. vt. s. n. i. l. r. e. p. m. i. x. t. u. r. a. s. l. a. b. e. o. r. l. a. u. s. t. o. s. c. u. l. s. r. e. g. u. l. a. n. t. s. v. t. s. n. i. l. s. i. n. e. J. t. e. e. s. t. s. i. c. qz sicut p̄ptas et pos. sunt separata vt. s. de acq. p. o. l. n. a. t. u. r. a. l. i. t. e. r. s. a. r. v. i. s. u. f. r. u. r. p. o. s. v. t. e. o. n. e. **Q**uēadmodū. ex p̄ficate ponit. (l. p. m. i. s. e. n. t. **P**ro emptore pos. sine effectu: vt subijat: sicut testa

Liber Tertius.

mentū falsū est testamētū: s; sine effectu. vt. s. quē ad. te sta. a. p. l. i. §. testamentū. r. i. de p. bo. sig. l. paulus rñ.

a Licet vsu nō capiat. pro emptore: s; p suo interdū vsucapiat si dū tradit rem veditōr eā emptoris facere voluerit: qđ nisi dū liqueat oīno credid. vt. s. de iur. do. l. dotis fruct. i. si et. l. sed nisi. r. i. p. dore. l. i. et ntu. p. suo. l. i. r.

b Non vsucapiat. licet tradita sit ei res. vt. r. s. d. pe ri. et cōmo. rei vē. qđ si pendēte. §. i. r. de in diē adiec. l. i. pñ. r. dicit. p. suo interim vsucapi. qđ nō placet. vt. i. p. dof. si estimata. et deficiēte pñtio ne fit accessio prio ris ēptoris ad vē ditōrē. vt. s. de acq. rē. pof. l. pōpo. §. si is. nisi malā fide habuit emptor eū accepit: vt. ea. l. §. si. quo casu nec pma veditōris cū vltima forte pium gū cū debeat esse pñtia. vt. s. d. vsu cap. l. iij.

c Se emisse. qđ casu non est iust: nec dū iustissim' er roz in facto. s. suo. vt. i. p. suo. l. si. alij fecus. vt. i. eo. qđ vulgo.

d Substantiā. i. ficitatē. qđ est no. sic. s. de acq. here. l. cū qđā. §. qđ dicitur. r. i. eo. §. si a pu pillo. r. 30.

e Usucapere. supple sicut inspicit veritas vbi emit ēptor rē quā credidit aliens cū sit veditōr. vt. s. de iur. r. fac. igno. l. regula. §. qui ignorauit. r. hoc sub audito bene sequitur est tamen rē.

f Possē. qui non credit conditionē extitisse qđ extitit.

g Venditoris. vt in casu glo.

h Emptoris. etiō trāsit dñum ppter dñi voluntatē. sed videt nō trāsire sicut nō trāsit in acipientē indebitū sciētē. vt. s. de cōdi. fur. qm. r. i. de fur. falsus. §. i. r. §. sed et si is. que sunt §. Sol. plus delinquit qđ sciens indebitū accipit: qđ qui a dño quē nō dñm putat/ accipit. cū hic ei patrocinate veritate nō fallit dante: nec fallit: cū sibi sciens debitū capere crediderit. at in dñis simul ficitate et iusta precedente causa ex bona fide et dantis voluntate desistuntur is qui accepit sciens indebitum.

i Extitisse. que extitit.

k Quasi nondū putat. ex quo videt sabin' male dixit se qđ quidā dicit. et p. cis est qđ hic dicit et qđ. i. p. i. et

possidet: licet vsu nō capiat.

Cpendēte conditiōe ēptōis nō pcedit vsucapio etiā si extitisse putetur. secus si extitisset s; extitisse ignoret. Bar.

Si sub cōditiōe emptor facta sit pēdente cōditiōe ēptor non vsucapit. Adēq; est et si putet cōditiōne extitisse/ que non extitit. similis est enim ei qui putat se emisse. Lōtra si extitisse ignoret: potest dici s; sabinū (qui potius substantiā intuet qđ opinionē) vsucapere eū posse. est tñ nōnulla diuer sitas: qđ vbi cūq; rē putat alienam qđ sit venditoris affectio nem emptoris habeat. at cū nōdum putat conditionē extitisse: quasi nondum putat sibi emisse: qđ apertius queri potest: si cum defunctus emisset: heredi eius tradatur qui nefci at defunctū emisse: sed ex alia cā sibi tradit: an vsucapio cessat: s; michi cum^m vsucapere posse videtur.

Cactū legis cōmissorie vt adiectionis in diem non red dicit venditiōne cōditiōnalē: s; facit eam sub conditiōe resolu uideo iterum potest. res vsu-

s. de cōdi. r. demō. multū. r. s. ti. ij. si fur. §. i. Tu dicas s; d. cum bñ dixisset: quis sit diuersitas i affectiōe emētis.

l Qđ aperti. Sed qre aptius: Rñ. qz h; affectiōne et rē acqri putat: s; nō ex veditiōne qđ hē interceserat. at s; qñ credidit nō extitisse cōditiōne qđ extitit: nec ēptoris affectiōne nec ali

am h; sed huic qđ suoni qñ fuit tradita h; dī non rñ.

Sabinus ait si sic res ēpta sit: vt nisi pecunia itra diē certū soluta diē inempta res fieret nō vsucapitur: nisi prius p soluta pecunia. Sed videamus vtrum pñtio sit hec/ an cōuentio. si cōuentio est/ magis resoluet qđ implebitur.

Cex veditiōe pura resoluēda sub conditiōe interim pcedit pscriptio titulo pro emptore. h. d. Bar.

Si in diē adiectio facta sit id est nisi qđ meliorē conditiōne attulerit: pfectam eē emptionē r fructus emptoris ef fici' et vsucapionem pcedere iul. pbat. alij et hāc' sub cōditiōe dicit eē. Ille' nō h; rē resoluē dicebat: qđ snia vera est. Sed et illa emptio pura est vbi cōuenerit: vt si displicuerit intra diē certū/ inēpta sit.

Si tradit altera res qđ empta nō vsucapit hoc titulo nisi accedat rei empte. Pau.

Cū stichū emissem dama michi p ignorantia p eo traditus est: pulscus ait vsu me eū nō capturum: qz id qđ emptū

implebit. r sic pcedit iterum vsucapio: (tali die. vt i sequi cāu. s; hō pñtio dicit: tūc nō. vt. s. e. §. si sub pñ.

Si in diē adiectio. i. veditio sub pacto adiec. in diē.

Attulerit. supple sicut venditiōni s; m r. 30.

Perfectam. nunc responder.

Effic. si ali' nō afferat meliorē cōditiōne: alij red dicit. vt. s. de in diē adiec. l. itē qđ dicitur. sed in cōm. dicit vt s. de le. cō. l. iij. §. sed iulia. r. s. p. i. §.

Et hanc. nō solum in superori casu de cōmissoria.

Ille. s. iulian'. a Non pñti. s. sub pñtiōne.

Resolui. sub conditiōe.

Vera est. vt r. s. de in diē adiec. l. quotiens. r. l. vbi.

Pura est. vt r. s. de pñen. emp. l. iij. non ergo semp hec dicitio si/ facit cōditiōne. s. de iur. l. i. muto. §. hāc aut sed certe hic facit resolūtiōne cōditiōnalē nō veditiōne: in quo est ar. §. s. de adim. le. l. legatū pure. i. rñ.

Dama. propriū nomen ferui.

Non vsucapitur. facit. s. de pig. ac. si qđ in pignō

affectionē nec ali

am h; sed huic qđ suoni qñ fuit tradita h; dī non rñ.

hic. Sed tu dic s; Joh. qz cessat vsu capio. cū traditiō nis tpe debeat do nā fidē h; vt in pñ. hui'. l. sed nō pōt h; bonā fidē qz ex ea cā nō pñtiat sibi tradi. Itē ad hoc vt qđ vsu capiat b; eo. n. cre dere possidere: qđ vsucapit. vt. i. pto drel. l. iij. nec ob. s. de vsuc. l. nūq;.

§. si. qz ubi defun cto fuit tradita. h heredi. Alij dicit nō cessare. arg. s. p. i. §. r. s. de acq. re. do. l. cū i corp.

Eum. qđ credit cōditiōne non extitisse: qđ extitit.

Sicret. et ita sub pacto legi cōmissorie.

Usucapitur. statim hoc deter minat: r sic nō est §. s. de leg. cō. l. i.

Cōditiō sit. vt vendo si solue ris tali die.

Cōuentio. vt veditio s; statim empta si non soluas

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

qđ

re. r. s. de acquiren. pos. si me in vacua. in pn. r. de here. l. n. l. quotiens. in pun.

a Non potest nisi iustus sumus ad sit error. vt. l. eo. qd vul go. sed op. j. pn. sed ibi rei redite adheret. Itē oppo. de eo qui gregē emit. nā p hoc singula capita nō emitt. et tñ singula vsucapitū tur pro emptore. vt. s. de vsucap. l. rerū. in fi. sed ibi oīa continentur in vniuersitate epta Itē oppo. de eo q̄ emitt. an illā. nam etiā partū que nō emitt. vsucapit pro emptore fm̄ Jo. vt. l. eo. qd ob paci onē. sed ibi est accessio. vel pro suo ibi vsucapit. vt. ibi notauit. r. s. de pu bli. l. si ego. s. partus. Itē s. l. eo. s. si a furioso. s. ibi saltem de facto aliqua fuit.

b Non singule ptes: imo vident possideri: cum singule vsucapitūtur vt. l. eo. l. emptor. q̄ est cōtra. Itē et q̄ noīe partū datur interdictū vñ vi. vt. s. de acqui. pos. l. qd meo. s. si na. ad hoc dicas hic subaudi nō. vel dic nō posside ri p̄ncipaliter p se sed cū vniuersitate p̄dij. sed in daz ma secus: q̄ ticho accedere nō pot. vt. s. pn. rñ. Itē hie totus fundus erat alien⁹ in l. cōtra. p parte nñ. et hoc etiā mō nñ. ad l. j. e. qui fundū. s.

si fundū: vel vt ibi. Itē tra. C. si. reg. l. fi. vbi. xxx. an. dicit p̄scribi actioni si. re. sed hie rei vñ. r. an. p̄scribit. ibi p̄sonali si. re. xxx. an. et ita hie et post decemū agef si. re. sed pars p̄scripta p̄scribenti assignabitur.

c Nō capturū. p̄dicta mācipia titulo. s. p emptore: s. p suo sic fm̄ quosdā. r. et sic. j. de p̄b. sig. l. bonop. r. C. de euic. l. i. argu. contra. s. de peti. here. non nñ.

d Nō sunt. nec empns rebus accedūt qd erat supio ri casu. Itē s. videt. l. e. qd vulgo. sed ibi erat magis iust⁹ error: q̄ hie. p̄trea h̄ emptor loco heredis est: r heres non vsucaperet. ergo nec iust.

e Tutori actione. i. acti: abs administratione.

f Rē. s. mobilē. et sic pot vsucapit: vt res ecclie mobili. l. s. de sacrosan. ec. aut. q̄s actōes. sec⁹ in mobili.

non sit: pro emptore vsucapit non potest. Sed et si fundus emptus sit: r ampliores fines possessi sint: totū longo tēpo re capiti: quoniam vniuersitas ei⁹ possideat: nō singlē ei⁹ ptes.

Mala fides venditoris nocet emptori sicut nocet here di. h. v. pau.

Et bona emisti apud que mancipia deposita erant: tresparr aut vsu te nō capturum quia emptor non sunt.

Emptioe facta solēnter p tutorē a pupillo transferri i tutorē dñi si est dñs: als vsuca piendi conditio. h. v. Bar.

Tutor ex pupilli actione rem⁹ quam eius putabat esse emit: seruuus aut posse eū vsucapere: in cuius opinionē decursum est: eo qd deterior causa pupilli nō sit. Si pluris ha beat emptorem: et si minoris emerit: tutele iudicio tenebit: ac si alij minoris addidisset. id qd a duobus tratano p̄stitutū dñ.

Procurator emens a conprocuratore prescribit. Bar.

Procuratorē quoq̄ qui ex actione quā mādato domini fecit emerit: pleriqz putāt vtilitatis cā pro emptore vsucapiturum. Idēqz potest dici et si negocia dñi gerēs igno rantis emerit propter eandē

vt in tra. s. de acq. re. do. l. bone fidei. s. nec iter est. vel h nō erat s. putabat pupillū. ibi erat. s. hoc nō plz q̄busdā. vt. s. de re. e. l. mag. s. i. Itē dic q̄ aucte cōtitoris emit: qz ipse se auctore nō possit. vt. s. de aut. tu. l. v. s. itē ipse. et s. de h̄e. emp. l. si in emptioe. s. fi. r. l. nō s. r. C. de h̄e.

utilitatem. Si seruus tuus peculiari nomine emit rē quā scit alienam: licet tu ignores alienā esse: tamen vsu non capies. Celsus scribit si seru⁹ meus peculiari noīe adipiscatur possessionem: id etiā ignorāte me vsucapere. Et si nō peculiari nomine: non nisi sciente me: et si viciose ceperit possidere rem eam/viciiosam esse possessionem dñi. Pōponus quoqz in his que nomine dñi possideant: dñi potius qz serui voluntatem spectādā esse ait. q̄ si peculiari noīe tunc mentem serui querendā. et si seruus mala fide possideat: eāqz dñs nactus sit vt suo nomine possideat adēpto puta peculio: dicendum est vt eadē cā sit possessionis: r ideo vsucapio ei non magis procedat.

In rebus peculiaribus scientiam serui inspicimus: in dominicis sciam dñi: et illa scientia inspicit q̄ fuit i initio possessionis: nō q̄ postea supervit. B.

Si seruus meus bona fide emerit peculiari nomine: et ego vbi primum cognouit sciam alienam esse: processuraz vsucapionem celsus ait. initū em̄ possessionis sine vicio fuisse. sed si eo ipso tēpoze quo emit (qz id bona fide faciat) ego

a quodā alio noīe dñi. vt. s. de vsucap. pignori. s. fi. Acc.

o vsucapiturū. pcuratorē fm̄ pumū: vel dñm s. z aliū.

p Herēs. sine mādato. q Emerit. a pcuratore dñi: vel et ab eone et rē dñi. vt. s. de ne. gef. at. q. s. cū me

r peculiari nomine. secus si dñico. vt. j. s. pompo.

f vsucapere. vt. s. p soluti. l. j. r. j. de cap. l. penul. Be.

t Sciēte. quo ad vsucapionē. sed quo ad pos. etiā ignorāte. vt. d. l. p soluto. l. j. cū ergo mea p̄ciētia exigif: si illa est cū mala fide nō vsucapio. sed in peculiari nocet dñi scientia ad inchoandū. vt. j. s. si seruuus. in fi. Accur.

v viciose. puta per vim.

r Pōpo. qz nō tñ celsus dicit q̄ si nō peculiari noīe emit inspicit scientia dñi. sed etiā pompo. dicit idē. Be.

z Pumū. s. ex possessione. 3 Cognū. s. eptionē factā.

emp. l. cū ipse. si et se auctore fecisset aut sciisset ius: r nō vsucaper. vt. s. titu. j. l. si fur. s. i. aut ignaret: tunc idem. vt. j. e. s. si a pupillo. nec possz dicere se credere puberē. vt. C. b in terdic. et rele. l. de tutela. s. z cñeus possit. vt. j. s. si a pupillo. Accur.

s Eo q. l. iō qz h

Et plur. si. i. q̄us ali⁹ velit pl⁹ dare: qz puenit tutorē emittē r auctoritatē pstantē. vel dic plur. rē. i. si iste tutor pl⁹ dē dū q̄ ali⁹ daret. si aut min⁹ hoc subiicit: et si minoris r. r. no. tutele cōueniri: qz sicut ab alijs sic a sc̄po pupillū debuit custo dire: vt hie. r. s. si ser. vñ. l. altius.

i Emerit. auctoitate contutoris. vt. s.

k Addidisset. i. vendidisset cū pl⁹ h̄e potuisset dñs

l Procuratorē quoqz. non solum tutorē. Accur.

m Ex actioe. r. ex administratione

n Emerit. a pcuratore vt pueni at p̄dictis. vel die

Liber Tertius

a Sciam. qz sui p̄sens q̄ seruusemit. nec. phibui cū
possem. vt. s. de lib. cā. l. imo. in fi. r. s. de vsuca. l. heres.
s. si. secus si nō potuissē prohibere. vt. s. de p̄he. emp.
b Cū p̄mā cām pos. sed cur nō vsucapio. (L. in hui.
sicut extraneus emptor. cū mala fides serui non nocet.
nam dñs vice em
ptoris est. vt. s. eo.
seru. hic ergo vi-
ce heredis nō em-
ptoris habet. azo
et facit. s. de acq.
her. l. cū quidā. s.
scientiā. et qd no.
s. d. edil. edic. l. cū
manapium.

c Si a pupillo
emero. rē alienā.
et sic est error dñij
rei. res enī sua nō
pōt vsucapi: vt in
cōtra. s. de ac. re.
do. l. bōe fidei. vel
hic erat mobilis:
ibi immobilis: rē
dem modis solue
C. e. l. fina. vel ibi
sciebat ēptor pu-
pillū. Itē op. aut
pupillus iste pos-
sidebat / aut non:
sed si nō: nec iustā
cām pos. pōt p̄sta
re. vt. C. de acqui.
pos. l. cū nemo. si
possidebat trans-
ferre pos. nō pote-
rat. vt. s. d. acqui.
pos. l. possessioez.
r. de acq. re. do. pu-
pillus. q̄ sunt. s. si
ḡ ipe non amittit:
ergo nec alius q̄-
rit: ergo nec vsuca-
pit. vt. s. n. i. l. si
ne. Rñ. nō pupil-
lū sed emptorē possidere vt precario a patre pupilli: et
tñ iustā p̄stat causam vsucapiēdi. vt. s. n. i. l. non solū.
s. qd vulgo. fm azo. vel dic q̄ tradidit cū tutore. vel dic
q̄ nō amittat ex sua traditōe vt ibi: sed ex eo q̄ emptor
possidet et cōtractat. vt. s. de acq. pos. si rem. vel hic. pri-
mus pubertati nō: vel aliud ē tradere: vt h. aliud nol-
le possidere rē deserere: vt ibi. ar. s. de acq. pos. l. iij. s. q̄ si
d Quem puberem. et sic est error etatis. (seruus.
e Hic plus. als est non: als sine non.
f Sit in re. plus enim est q̄ res est aliena q̄ opinari
eā esse pupilli. vt. s. ea. l. s. si sub cōditōe. r. s. de ma. vin-
dic. si par. s. quotiēs. als est nō: hoc modo nō plus est
in re. s. q̄ ille est pupillus: q̄ in estimatiōe q̄ credit pu-
bes. et tūc est sic. s. de acq. here. is qui pu. et sic duo erāt
hic errores. p̄mū de rei dominio. secūndus de etate.
g Nō capies vsu. vt. r. C. si q̄s ignorans rem mi. l. i. r.
C. eo. l. si. Accursus.
h Nulli prodest. vt. s. de vsucap. l. nūq̄. sed certe et
si puberem putē possim in iure errare. vt si credā posse

alienā rem esse sciam vsu me
non capturū. **¶** Et si qd non
bona fide seruus me⁹ emerit:
in pactione libertatis michi
dederit: nō idō me mag⁹ vsu-
capturum. durare enī p̄mā
cām possessiois idē cel⁹ ait.

¶ Error iustus? p̄stat cau-
sam vsucapiendi in titulo pro
emptore: secus si sit error ius-
tus vt error turis. h. d. Bar.

¶ Si a pupillo emero sine tu-
toris auctoritate quem pube-
rē esse putē: dicemus vsuca-
piōnē sequi. vt hic plus sit in
re q̄ in estimatiōe. q̄ si scias
pupillū esse: putes tñ pupillis
licere res suas sine tutoris au-
ctoritate administrare: non ca-
pies vsu: quia iuris error: nul-
li p̄dest. **¶** Si a furioso que-
putem sane mentis emero: cō-
stitutum est capere vsu: licet
causa me posse q̄uis nulla ef-
set emptio: et ideo nec de eui-
ctiōe actio nascit michi: nec
publiciana m̄ p̄petit: nec acces-
sio possessiois.

¶ Bonafides auctoris non
p̄dest singulari successori ha-
benti scientiam rei aliene: se-

sionem sine decreto alienare quod non potest. ad quod
dic vt notauit i. pro donato. l. si vir vtrū.

i Emero. rem quā possideo. nā possessionē transfer-
re non potest sicut nec pupillus sine tutore.

k Capere. p̄ emptore. nā de eo titi. hic tractat. Azo.

l Unilat. cā.
sec⁹ de rigore: q̄
nō est cōtract⁹ de-
ficiēte cōsensu. r
facit. s. de isti. sed
et si pu. s. si. sed s.
s. eo. cum sicutū.
solue vt ibi. Ac.
m̄ Publiciana
imo cōpetit. vt. s.
de pu. l. cū q̄a fu-
re. que est contra.
Solue vt ibi.

¶ Si eam rem quā p̄ empto-
re vsucapiebas scienti michi
alienam rem vendideris: non
capiā vsu. Et iā heredi vltorio
defuncti possessio proderit:
q̄uis medius heres possessio-
nē eius nactus non sit. **¶** Si
defūct⁹ bona fide emerit vsu-
capietur res q̄uis heres scit
alienam esse: r hoc in bonoz
possessioe: et in fideicommissa-
rijs quibus ex trebelliano re-
stituitur hereditas: ceterisq̄
pretorijis successibus obser-
uandū est. Emptorū t̄ps v̄di-
toris ad vsucapiōnē p̄cedit.

¶ Per litis contestationem
non interrumpitur vsucapio
triēnis: et ex duabus causis se-
non compatiētibz res non
potest possideri. h. d. Bar.

¶ Si rem alienā emero et cū
vsucaperem eandem rem do-
minus a me petierit: nō inter-
pellari vsucapiōnem meam li-
tis p̄testatione: sed si litis esti-
matione sufferre maluerim?
ait iulian⁹ causam possel. mu-
tari ei qui litis estimatiōnem

prescrip. cū heredes. Quis ergo p̄ herede vsucapit: Rñ.
heres in re quā defunctus bona fide possedit. Et no. ex
predictis separari causam successus vniversalis r sin-
gularis: vt hic. et isti. eo. s. diuina. r. s. e. s. si eam rem.
q Possessore. ordinario: vt habeat locū sequens lra.
r Ceterisq̄. qui habent septimā bono. pos. extrao.
vt in l. de bono. pos. s. septima.

s Emptori. facti in l. i. eo. s. inter. Accur.
t Usucapiōnem. rei mobilis: secus de p̄scriptiōne in
immobili. vt. C. de rei v̄. l. moze litis. Itē hoc quo ad cur-
sum: secus quo ad effectum: vt. s. de rei v̄. l. si post acce-
ptū. sed hodie videt̄ interpellari etiā quo ad cursum. C.
de anna. excep. vt p̄fectus. fm. m. sed fm. Jo. illa in q̄-
tuor casibus loquitur. vt no. d. l. si post acceptum.

v Malueri. p̄re quā emerā a nō dño: et vsucapiebā.

r Cām pos. i. er qd est effect⁹ pos. i. vsucapio. nā pu-
us vsucapiebā nunc nō: cū factus sum dñs si res p̄sens
est. vt. s. de rei v̄. l. i. et. r. l. hoc si. cā autē pos. cōstat qz
michi nō mutatur: immo et puozē causam retineo. vt. s.

o Non sit. nisi
ali in medio pos-
sederit. vt. i. eo. n.
Liqui cum herede
s. fina.
p Scit alienā.
et est rō: qz si he-
res non adiuisset
hereditas cōple-
ret vsuca. vt. s. n.
ij. l. nūq̄. s. vacuū
et qz est eadē p̄so-
na. vt in aut. de iur.
re iurā. a mo. r cō-
tra si defunct⁹ se-
uit: heredi q̄uis
bōe fidei noceret
licet a se velit inci-
pere. vt. i. d. diuer.

o Non sit. nisi
ali in medio pos-
sederit. vt. i. eo. n.
Liqui cum herede
s. fina.

p Scit alienā.
et est rō: qz si he-
res non adiuisset
hereditas cōple-
ret vsuca. vt. s. n.
ij. l. nūq̄. s. vacuū
et qz est eadē p̄so-
na. vt in aut. de iur.
re iurā. a mo. r cō-
tra si defunct⁹ se-
uit: heredi q̄uis
bōe fidei noceret
licet a se velit inci-
pere. vt. i. d. diuer.

de acqui. pos. l. iij. §. ex pluribus. que est contra.

Udemq. vt. f. causa posses. mutet predicto modo. **I**stis estimatio similis. vel vt fiat dñs si res est presens. vt. §. de rei v. l. eius. r. l. seq. vel detur cū vsu: capiēdi. vt. §. e. l. i. **I**te vt cōpetat publi. vt. §. de publi. l. sed si res §. filis.

Ite vt de euc. te: neat. vt. h. r. §. rez. amo. l. si. ppt. res. r. ar. §. qb. ex cau. in pos. e. l. si. fz nō cauet de euc. lz te neat vt dixi. vt. §. de rei v. l. i. ex di uerso. §. petitor. r. §. de pdi. fin. si ser uis. §. cauere. sed qdā dicit eū nō te neri d euc. ar. C. de trās. si p fundo sed certe h non est transactio. **I**te fa cit. §. como. l. si vt arto. §. i. et. §. de euc. si seru. ven. §. i. fz ar. ptra. C. de ser. fu. l. man: cipiā. in fi.

Empdor. igno rauerat. qdā est alienū rōne loci r quote: vt in primo: aut scio ra tiōe loci vt i scdo: aut rōne quote: vt in tertio.

Ignorauit. rōne ergo ier titudis nichil va let. ar. §. §. de le. i. l. si ita sit scriptū. r fm hanc intelli: ge. §. de acq. pos. si qs fundū. fz qd si emptor ignorat qd aliq pars sit aliena veditor scit et dixerit: vedito: tibi qdā iuris ha beo in isto fundo: Rñ. nō procedere vsucap. arg. §. de acq. pos. l. loc. vedito: asit tenet. vt §. de here. v. l. q si nulla. Vel dic. p eedere vsucap. vt §. eo. q cū. §. i. nec ob. l. locus. qz pōt dicit q ibi vterq sciebat q aliqua pars erat aliena fm. h.

Sciat. puta tertiam. **I**te surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se: quitur. §. si rē. vbi etiā qstui quōd hoc casu pōt hfe locum vsucapio: cū dñs alienet. r facit. §. de fur. cū heres. §. i. **U**i cū rogauerit. a vero dño. vt. r. §. de acq. pos. inf: p. rē. nō a creditore debitor. nā nō desineret vsuca: p. rē. vt. §. u. iij. l. non solum. §. qui pignori. r. §. si.

Sciat. puta tertiam.

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Ite surripuro. ego dñs: sec? si nō sum dñs. vt. §. sol. l. i. r. C. eo. l. cū sit. vel sol. vt. §. de vsuca. l. se:

Mala fides in vna re certa non nocet in altera in qua certum est adesse bonam fidē: se: cus si ambe sunt icerte. **Pau.** **S**i ex. r. seruis qs emerit ali quos putē esse alienos: et qui sint alieni sciā/relíquos vsuca piā: qz si ignorē qui sint alieni neminem vsucapere³ possum.

Vsucapio cepta per defun ctū cōplet p heredē etiā pos sessione nō apprehensa. **Pau.** **P**ost mortē ei⁹ qui hoiem emerit expleto tēpore qd de fuisset ad vsucapionem: qñuis eum hominē heres possidere nō cepisset/ fieri tamē ei⁹: sed hoc ita si nēo eū possedisset³.

Ad vsucapionē sufficit so: la civilis possessio. **Bar. Iul.** **U**i fundū possidebat p emptore anteq diuti nā possessionē impleret deces sit: serui q in eadē possessione relicti fuerāt discesserūt relin quēde eius grā. qstū est an ni chilominus heredi⁹ tps lōge possessionis pcedere pōt: Rñ. ēt discedētibus suis hoc tps⁹ heredi pcedere⁹ debere.

In parte addita fundo no ua emptio: noua prescriptio: ne opus est. **h. d. Bar.** **S**i fundū comellanū p em ptore lōga possessione vsuca piā: r pte ex vicini fūdo ei adij ciā: vtrū eā qz partē reliquos tpe p emptore capiā: an inte gro statuto tēpore: Rñ. ptes que empto fundo adijciuntur ppiā ac separatā cōditione⁹ habent. et ideo possessionē qz earū separatim nā cisci⁹ oportere: et longā possessionē eaz

Conditionē nisi adijceretur per alluionē. vt. §. de publica. si ego §. idem ait.

Nā scī. nō ergo trahitur vltima acquisitio ad pri mam. quod videbatur ratiōe cuiusdā vniuersitatis: sed

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Qd. p quia. **I**nter eas. i. titulū p emp. r p herede ex vna pte et p cāriū ex alia. **N**eminem vsucapere. ratiōe incertitudinis. vt r. §. e. l. emptor. **S**ic. adita hereditate: saltez animo. **E**ius. vt. §. titu. iij. ceptam. **P**ossedisset. vt. §. titu. iij. si de eo. §. r. l. pōponi us. §. quesitum. **U**i funduz. heredi. qui adiuu ante qz ser ui discederēt. r sic fuit ei quesita ciu lis per seruum. **T**ēpus. ate discessum seruo: vel post. **P**rocedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi. **A**dijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem? **R**eliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam. **A**dijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Concedere. qz retinuit cuiusq possessionē quam nisi certis modis nō potuit pdere. vt. §. tit. iij. l. si id qd §. i. et facit. l. si colonus. r qd ibi no. r §. de dol. l. cū qs. **I**te hoc nisi sit ali⁹ ingressus. ar. §. l. priori. in fi.

Adijciā. acq: rendo aliquo tñs lo: als quomō vsu caperem?

Reliquo tē: pore. qd adhuc sit perest ad vsucap. complendam.

Adijciunt. s. post emptionē p: mā: sec⁹ si totū si mul. vt in §. §. eo. l. ij. §. sed si fund⁹. vel ibi totū credē: di vntus vendē: tis: hic non.

Liber Tertius.

non est. vt. s. titu. iij. l. rerum. §. fina. et facit. s. de au. r. ar. gē. l. cum aurū. §. fi. r. C. fin. reg. l. fi.

a **¶** Manumisso. in vltima voluntate dñi vel etiā inter b **¶** Cū ignoraret. errās etiā in iure. nam sol- (vuios. nenti ad impediendā pdictionē in debitu nō nocet etiā er rozur. vt. no. C.

de iur. r. fac. igno. l. cū quis. r. sic res- petet hic tici^o cō- di. inde.

c **¶** Seruū. f. ma- numissum in vlti- ma voluntate vel etiā inter vuios r. c.

d **¶** Scit seruū. r. sic ē male fidei q̄- re nō vsucapit. vt. s. n. iij. l. si fur. §. i.

e **¶** Scire bz. qz in vltima volūta- te nō intelligit da- tū in dubio. vt in- sti. de leg. §. pecu- liū. si ergo hoc ne- scit in iure errat r. sic nō vsucapit. vt. s. de vsuc. l. nūq̄. in pñ. Vel dic scir- re debet. qz cū cēt legatū fuit ad em- pñ r. hoc scitur. s. de se obliuioni de- disse. r. sic ē in r. vuios esse potuit. qz ex p̄sse dixit des- minus se nō cōces- dere peculium. et hoc scit sed tradi- dit obliuioi ma- numissus: quare crassa ignorantia nocet. vt. s. de iur. r. fa. igno. nec supi- na. Et s. hoc no.

Oblu- que nō debere tradere obliuioni q̄ scit. sic. C. de p̄h. et uio a lit **comit. stip. l. magnā. Itē nō debere que factū suū vel q̄si re repro- ignorare. vt. r. C. de resan. v. l. q̄ quis. r. i. q̄b vi aut clā batur. l. iij. in fi. r. s. fier. pe. l. q̄b te. r. i. de fideiuf. si tici^o. §. scia.**

f **¶** Et p hoc. refert se ad articulu q̄ scit sibi conce- sum non esse. r. sic fuit male fidei possessor. cui hic casus

g **¶** Simulat. cū nō sit. si ergo ex hac causa (sitis est. solutū sit non vsucapit cū sit male fidei possessor.

h **¶** Donare potius. vt. r. i. de reg. iur. l. cuius per. r. s. de lib. agno. l. si q̄s a liberis. §. si mater. nō ergo reperit r. dño tenetur adhuc actōe mādātū. vt. i. de solu. si q̄s suo r. l. si seruus. sed si queras fm dño. an translātū sit domi- niū hoc casu in manumissum: Rñ. ita si pcurator factus fuit dñs q̄d est si tpe et tradens vel alter eoz hoc egerit vt dño quereceret. sed si ponas pcuratori a non dño tra- ditū esse: cūq̄ postea manumisso soluisse. r. scis peculū non ccessum an vsucapier manumissus: Rñ. ita fm Jo. quid ergo. s. pro. dicitur: Rñ. aliud tunc verum est cum quasi creditor accepit. hic vero q̄s estneus ex dono ha- bet vsucapionem: ergo sine sciat eum scietet in debitum

soluere et tunc titu. pro donato habet locum: siue ex pri- ma causa credat sibi solui cum tamē probabiler credat sibi peculium cōcessum: et tunc ex ea causa ex qua putat sibi tradi. si autem sit non concessum est male fidei et nō prescribit. vt. s. pro. rñ.

¶ Si tutor rem pupilli sui sur- ripuerit r. viderit: vsucapio nō contingit p̄uisq̄ res in po- testatē pupilli redeat. nam tu- tor^o in re pupillitunc dñi loco habet cū tutelā administrat: non cum pupillum expoliat^m.

¶ Et tēpore quo possessio re- cuperatur debet q̄s esse bone fidei: alio nō pcedit prescriptio siue recuperet extra iudicium siue p actionē psonalez siue p interdictum. h. d. Bar.

¶ Qui bona fide alienū fundū emerit: r. eius possessioe amiserit: deinde eo tēpore na- ctus^o est possessionē quo scit alienā rē esse non capiet lōgo tēpore: quia initiū secūde pos- sessionis vicio^o nō carebit: nec dissimilis est ei qui emptoribus quidē tpe putauit fundū ven- dētis esse: sed cū traditur scit alienū esse: cū^o eni semel amf- sa fuerit possessio in itū rursus recuperate^o possessiois specta- re oportet. Quare si eo tēpo- re redhibeatur^o homo q̄ em- ptor^o scit alienū esse: vsucapio non ptingit: q̄uis anteq̄ vē- deretur in ea causa fuerat vt

n **¶** Amiserit. quia alius inuasit.

o **¶** Nactus. cum titulo vel sine.

p **¶** Non capiet vsu. vt. et. s. n. iij. si is cui. §. si q̄s bona.

q **¶** Vicio. personali.

r **¶** Alienum esse. qui non vsucapit. vt. s. e. l. iij. in p̄m.

s **¶** Cum enim. redit ad p̄mum.

t **¶** Recuperate. cum titulo vel sine titulo.

v **¶** Oportet. vt vsucapiat si habeat malam fidem: alio sic etiā ex primo titulo. vt. no. in. l. naturaliter. Recur.

x **¶** Redhibeatur. nō est hic casus similis alijs nisi ad id de quo tractat. s. qz interrumpitur prima possessio et initiū secunde inspicitur: vrpote cum is cui redhibetur redhibentis tēpora sibi conuict. sed non sic in alijs supradictis: qz ibi non continuatur tēpora. vt. s. n. iij. l. si hominē. et n. iij. l. p̄ponus. §. p̄cterea. r. §. questum.

y **¶** Emptor. id est venditor. vt. r. s. de act. emp. l. veteres. nam et hic quasi emptor est cum p̄cium reddit et dat. vt. i. de diuer. prescrip. si duo. §. vendidi.

z **¶** Non contingit. quādo fm initiū est viciosum vt hic: alio secus: vt. d. l. si hominē. r. l. p̄po. §. p̄cterea. que

i **¶** P̄uisq̄ i po- testatē. sed certe nec tunc cū sit pu- pillaris. vt. s. de ac- qui. re. do. bone fi- dei. que est cōtra. Rñ. nō ob. postea qz fuerit furua: sed qz est pupilla- ris sic. vel ibi in i- mobili hic in mobi- bili. vel hic redit postq̄ fuit factus pubes. et fm hoc dic i po. pupilli. i. eius qz fuit pupil- lus. vel fm dño. de ipso pupillo di- cit qz interim non vsucapit cū sit pos- sessione p̄uatus vt. s. n. iij. l. rē. q. k **¶** Nam tutor. videbat sufficere redire in potesta- tem tutoris quasi domini. sed nō ita est. nam rē.

l **¶** Administrat ad opus pupilli. m **¶** Expoliat. sic etiā in oib^o est de- cendū qui gerunt officiu siue in diu- nis siue in huma- nis rebus. et facit i. de fur. l. iterdū. §. tutelā. et. C. de pact. l. pactū. r. s. de ma. te. l. qz filii. (s. itaqz.

sunt contra. Alij dicunt qd potest si incipiat a se. alij econtra. si velit continuare cum primo. prima placet.

a Recuperauit. secus si incontinenti: qz tunc possessor in pmissam causam redit. vt. j. de vi. r. ar. l. qui posses- sionem. Sed an hoc qd no vsucepit pro interesse ab inua- fore recipiat? Rñ. non. vt ar. j. de fur. si is cui. in fi.

b Sciens. si ve ro ignoraret dat accessio. vt. s. titu. iij. pponius. s. si iustus. jr.

c Rē emit. hereditariam.

d Pretor. vin^o possulāibus cre- ditōibus: qd cau sa cognita fieri de bet. vt. s. d. cu. fur. l. obfuare. vel dic etiā mortuus qd facit mota qñde de hfditate iudi- cio petuouo. vt. s. de pel. here. diu^o. vel diuisorio. vt. s. fa. heraf. l. aliena- tiones. r. facit. s. d. vsuca. si abeo.

e Fundū. quē bōa fide alienum possidebas. idē si tuū: si tamē p certa qñtate tñ dari mādaucas puta p. c. et ipe minorū vēdidit. quo casu dñum non trāstu lit. vt. s. man. l. di- ligēter. Quid aut si certa forma nō erat pñra in man dato: sed simplici ter mādauerat vt vēderet: nūqd do- minū trāstulit cū dolose eū p mmo ri vēdidit? arg. q non. s. man. l. ant- tepe. s. fi.

f Addixerit. i. vendiderit.

g Nā et cū. hē malicia pcurato- ris nō obstat pre- scriptioni: quia nec alterius cuiuslibet venditoris.

h Non interpellatur. i. non impediē. r. hoc iure isto: hodie secus. vt. C. de pñcip. lō. tēpo. aut. male fidei. Ac.

i Emerit. et sic illi procuratori vilis venderet.

k Bone fidei. sic. s. de lega. i. si seruus pluriū. s. i. r. qd dicit pñmo: an idem si gratia: videtur idem. argu. j. de fur. l. si pignori.

l Replicationē. qz collisit eum. pcur. et hoc nisi reli-

quum quod deest vellet emptor supplere. tunc enim nō obstat replicatio. vt. s. man. l. diligēter. s. i.

m Ignorauerit. vt. j. de fur. si ad dominū. si. titu. et de v. b. sig. l. labeo. s. item est. r. s. de vsuc. sequitur. s. tūc. nisi in casu. vt. j. e. s. labeo. arg. cōtra. in fi. de leg. s. si qd rem suam.

n Si igit. quā- tū ad. ppositū: qā in veritate sue rei pign^o nō pñtur.

o Pignori de- dero. quātū ad. p. positum.

p Non pōt. qz in potestate tuam redisse ignorasti.

q Ex re nra. vt opa sua. vt. s. de acq. re. do. acqñt. s. de his.

r Solem^o. no. panā quo ad qd liber homo posses- sus: et seru^o. sic. s. de vsur. qui sat. s. in alieno.

s Quare sicut traditōe. facta a non domino.

t Usucapione. quādo a non dño.

v Ignorātes. facit. s. p. sol. l. ij.

z Quis cum sciret cōsumpturū. nō tñ in turpem vsu: sed idē si i turpē vsu: si tamen poterat vendere: quia nō erat ei interdictū. vel si erat: fecit cū tutore vel curato- re: als bona fides non prodest. vt. s. de vsuc. l. vbi lex.

y Ad dño emit. pñm credulitatem suam.

z Luxurioso. cui per hoc erat is terdictus bonis a iudice: sed fumoso per legem interdē ctur. vt. s. de cur. fimo. l. i. als cui-

etiqz det quid ad me: et pro hoc. s. de aleato. l. si. s. i. ij. rñ. Alij dicūt etiā si non sit interdictū. et pro eis. s. de mī no. qd si minor. s. fi. r. s. man. si vero nō remunerādi. s. si adolefcēs. sed ille in minorū loquūtur. Jñ. p. eis. j. quaz re. ac. nō datur. l. ij. sed ibi cōtra rērit collufores inter feci: si extrane^o. vel illud in acf. de euc. aliud in pñcipali.

a Exorto. i. metretica.

b Non vsucapiet. subaudi nam rē.

cūm qd deest vellet emptor supplere. tunc enim nō obstat replicatio. vt. s. man. l. diligēter. s. i.

m Ignorauerit. vt. j. de fur. si ad dominū. si. titu. et de v. b. sig. l. labeo. s. item est. r. s. de vsuc. sequitur. s. tūc. nisi in casu. vt. j. e. s. labeo. arg. cōtra. in fi. de leg. s. si qd rem suam.

n Si igit. quā- tū ad. ppositū: qā in veritate sue rei pign^o nō pñtur.

o Pignori de- dero. quātū ad. p. positum.

p Non pōt. qz in potestate tuam redisse ignorasti.

q Ex re nra. vt opa sua. vt. s. de acq. re. do. acqñt. s. de his.

r Solem^o. no. panā quo ad qd liber homo posses- sus: et seru^o. sic. s. de vsur. qui sat. s. in alieno.

s Quare sicut traditōe. facta a non domino.

t Usucapione. quādo a non dño.

v Ignorātes. facit. s. p. sol. l. ij.

z Quis cum sciret cōsumpturū. nō tñ in turpem vsu: sed idē si i turpē vsu: si tamen poterat vendere: quia nō erat ei interdictū. vel si erat: fecit cū tutore vel curato- re: als bona fides non prodest. vt. s. de vsuc. l. vbi lex.

Liber Tertius.

Qui ob pactionem, emptor, qui nullo tempore sciuit alienam, idem si nato partu & inchoata partus vsucapione cognosceret siue alienam siue furtiuam, idem si post conceptionem ante natiuitatem cognouit simpli- citer alienam, in alijs casibus fecit: sic non est ptra. s. de vsuc. l. sequit. s. de illo. Itē quo n. dic. p. soluto, et sic dic- tio q̄si: non est ex- p̄silia ventat̄, nā est facio vt des vt diri. s. p. soluto l. i. et facit. l. i. p. i.

Seruus, vsu- cape potest qd est ergo qd d̄ s. de vsuc. l. sequit. s. de illo. Rñ. su- perior pars. s. per- ferior deteriat. Jo. vel alit̄ ibi sci- uit seruum vitiose detinere ante q̄ si bi seruum traderet hic dñs ignorauit vel ibi dedit cum erat seruus. h̄c iā liber fact̄ quōdaz dño tradiderat.

Uel meli⁹ q̄si seru⁹ nō subtrahit acil- lā: sed eā sine vino suo habet vsucapit dñs partū: vt. s. l. p. i. at q̄n subtra- pit eā & tradit quo ad seru⁹ est nō vsu- capit dñs: qz pos- sessio serui vitiosa dño nocet: vt. s. d. s. de illo. z. s. eo. l. ij. s. si seruus bona fide, si autē tradit iam liber: vsuca- pit vt hic. Jo.

Cūqz, si hec est rō q̄ vsucapit p̄ti cur in m̄e. p. h̄bet: vt. s. e. l. ij. s. sed si seruus? Rñ. non est ratio quare dicatur vsu- capere: sed quare videat̄ q̄si ēptor.

Et genere quodā mō. i. de iure gen. vt apparet. s. de p̄trahen. emp. l. i. in p̄n. ibi olim nō erat rē.

Quod vulgo. habeat: contrario ergo si iusta causa interuenit: habet locum vsucapio pro emptore, nam et sic facit ad titu. et pro hoc. s. pro legato. l. fi. z. s. de vsucapi. l. non solum. s. quod vulgo. ibi hoc amplius rē.

Alij dicūt. i. n. pro suo. ar. s. de iure do. l. p̄oculus. Item quod dicit iustā: dic. i. iustissimā: qua in alieno facto vt (subicit: vt z. j. p. suo. l. fi. et dixi. s. e. l. ij. in p̄n.

Issō in possessionem. cā rei seruande.

Qui ob pactionem liber- tatis acillā furtiuā a ser- uo accepit: p̄t partū ei⁹ quasi emptor: vsucapere.

Dñs p̄t vsucapere p̄ti acil- le a seruo manumisso subtra- cte z sibi tradite. Bar. Idem

Seruus dño ancillā quā surripuerat pro capite suo dedit eaqz p̄cepit: questū est an dñs ei⁹ p̄ti vsucapere p̄t? Rñ. h̄c dñs q̄si emptor: partū vsucapere p̄t: nāqz res ei abest p̄ hac muliere: z genere quo- damō venditio inter seruū et dominū contracta est.

Iustissima cā erroris in ti- tulo pro emptore tribuit cām vsucapiendi. Bar. African⁹.

Quod vulgo traditū est eū q̄ existimat se quid emisse nec emerit: nō posse p̄ ēptore vsucapere: hacten⁹ vez eē ait si nullā iustā cāz ei⁹ erro- ris ēptor habeat. nā si forte seruus vel p̄curator cui emē- dam rē mādasset p̄ sua ferit ei se emisse: atqz ita tradiderit: magis eē vt vsucapio sequat.

Per missionē in possessio- nē ex primo decreto: nō desi- nit quis vsucapere vel prescri- bere. h. d. Pau. Papinian⁹.

Issō legatario in pos- sessionem / res p̄ em- ptore vsucapiuntur salua p̄o- rij pignoris causa.

Cūciatio noui opis nō iter- rupit p̄scriptōez soli. B. See

Vsucapiuntur, nichilominus scz ab herede: vt z. j. fi. l. ij. in p̄n. z facit. C. de pigno. l. vsucapio. z facit. s. (n. ij. l. ij. s. fi. Accur.

Lienam. emit. aliquis. i. Denunciante. nouū opus ne edificaret. v̄ d̄c q̄ de- nūciat suā esse: nō tñ p̄ executorē: qz tunc fecit: vt. C. de p̄scrip. xxx. an. l. sicut. nec ob. C. de rei ven. si fun- dus. quibz fuit ab- lito denūciatū. vt ff. de pe. herc. itez veniunt. s. penā. quia ibi speciale. z facit. s. de lib. cā. l. nō solū. s. si eū.

Quōi. i. n. dño certū est: vt. C. de re sci. v̄. si maior. I. restate. s. dū. nō h̄ dita- riū: sed p̄ heredi- tario habitū.

Si credidit̄ q̄ iusta cāz h̄uit cre- dular: vt. j. de fe- bo signi. bōe fidei n̄ aut iō qz frat: qz sic eēt error iur: q̄ noceret: vt. s. de vsucap. l. nūqz. s. op. q̄ coheres ab- sens possessionez ignorans nō am- sit: q̄ nec ēptor q̄si- ut: q̄ nec p̄scripsit Rñ. abfēs nō posse fidebat vel qz non adierat. vel quia pos. nō app̄hede- rar: vt. s. de acq̄rē. pos. cū heredes.

Clemis: id est venditū esse. C. pro herede. Aliter accipit hic aliter. s. de peti. heredi. l. p̄ herede: cū hic vere: ibi s̄o heredes dicantur z quādo hoc locū habet nō. l. i.

Ro herede. p̄t. id est oportet eē mortuū cū in- cuius bonis sū heres: vt. C. eo. l. opinione. nō autē d̄cas q̄ res viuētis nō possit vsucapi: qz hoc esset falsū. vt argumēt. j. pro legato. l. ca- res. Item est ratio: quia nec hereditas est viuētis. vt. s. de heredi. vend. l. i. Accurcius.

Mortui rem fuisse existimauerit: quantū ad opini- onem. nō ergo sufficit opinari: sed certus esse debet cum mortuū vt possit adire: vel bonorū poss. p̄ctre. vt. s. de acq̄. here. l. ij. q̄ hereditatē. Itē cōtra si putet eum viuū qui

Arenā areā bona fide emit: z an̄ ipletā diuti- nā possessionez edificare cepit z denūciatē dño soli itra t̄pa diutine possessionis p̄seuerauit: q̄ro vtrū interpellata sit/ an ce- pta durauerit? Rñ. fm ea q̄ p- poneret̄ nō eē interpellatam.

Qui emit ab aliq̄ tāqz a ne- gocioz gestore v̄ iuncta p̄so- na ē male fidei: nisi credat eū h̄re mādātū. Bar. Idem.

Intestate soror h̄ dita- f obuenit duob⁹ fr̄ib⁹: q̄- rū alter absēs erāt alter p̄ns: p̄ns ēt absens cām agebat: ex q̄ h̄ditate suo z fr̄is sui noie fundū isolidū vēdidit lucio ti- tio bona fide emēt: q̄sitū ē cū sciēt p̄tē fundi absens eē: an totū fundū lōga possessione ce- perit? Rñ. si credidisset man- dato fratris venisse: per lōgū tempus cepisse.

Pro herede. Titu. vj. C. Titul⁹ putatiū p̄ h̄de nō sufficit ad vsucapiendū si non poterat eē heres: qz viuebat il- le cui⁹ se h̄de putabat. Pau.

Paulus. Ro here- de ex viui bonis ni- chil vsuca- pi p̄t: eti- am si pos- sessor: mortuū rem fuisse existi- mauerit.

Ro herede. p̄t. id est oportet eē mortuū cū in- cuius bonis sū heres: vt. C. eo. l. opinione. nō autē d̄cas q̄ res viuētis nō possit vsucapi: qz hoc esset falsū. vt argumēt. j. pro legato. l. ca- res. Item est ratio: quia nec hereditas est viuētis. vt. s. de heredi. vend. l. i. Accurcius.

Mortui rem fuisse existimauerit: quantū ad opini- onem. nō ergo sufficit opinari: sed certus esse debet cum mortuū vt possit adire: vel bonorū poss. p̄ctre. vt. s. de acq̄. here. l. ij. q̄ hereditatē. Itē cōtra si putet eum viuū qui

Ro herede. p̄t. id est oportet eē mortuū cū in- cuius bonis sū heres: vt. C. eo. l. opinione. nō autē d̄cas q̄ res viuētis nō possit vsucapi: qz hoc esset falsū. vt argumēt. j. pro legato. l. ca- res. Item est ratio: quia nec hereditas est viuētis. vt. s. de heredi. vend. l. i. Accurcius.

Mortui rem fuisse existimauerit: quantū ad opini- onem. nō ergo sufficit opinari: sed certus esse debet cum mortuū vt possit adire: vel bonorū poss. p̄ctre. vt. s. de acq̄. here. l. ij. q̄ hereditatē. Itē cōtra si putet eum viuū qui

Mortui rem fuisse existimauerit: quantū ad opini- onem. nō ergo sufficit opinari: sed certus esse debet cum mortuū vt possit adire: vel bonorū poss. p̄ctre. vt. s. de acq̄. here. l. ij. q̄ hereditatē. Itē cōtra si putet eum viuū qui

decessit: vt in eo. ti. l. heres in sti. qd ergo vsucapit pro he rede. Rñ. d. ille qui tenet rem qua defuncto mala fide possidebat r noluit in accessione ex psona defuncti. vt. C. de prescrip. lon. tēpo. l. i. r. s. de acqui. posses. pōponius. s. cū quis. sed Jo. cōtra. vt. s. de duer. pscip. l. cū heres.

Usucapere p herede qd dicitur.

Usufructus ex pto decreto pescriptione non interruptit. h. d. Pau. de castro. Iul.

Qui legatorum seruandorum causa i possessione mittitur non interpellat possessionem eius qui pro herede vsucapit. nam custodie causa ea rem tenet. quid ergo est: etiam impleta vsucapione ius pignoris pertinebit: vt non prius discedat quod si solutum ei legatum fuerit/aut eo nomine satisfactum.

Qui detinet rem quam scit alienam ex superuenienti titulo pro herede non incipit possidere nec vsucapere: quia non potest sibi causam possessionis mutare. h. d. Pau. de cast.

Quod vulgo rādetur cām possessionis neminē sibi mutare posse: sic accipiendū ē: vt possessio non solū ciuili/ sed etiā naturalis intelligatur: et propterea respōsum est nec colorum: nec eū apud quē res est

quod cū sit vniuersitas iur. vt. s. de acq. re. do. seruus. s. inco. nec ergo vsucapit. vt. s. de vsucap. l. sine. s. res singulares corporales si aliene sint in hereditate sic: vt in hoc titulo. s. mobilis triēno. immobilis decennio. licet quidā dicunt oēs decennio: ne inueniatur in quibusdā heres: in alijs nō. argu. s. de her. insti. Lex facta. qd nō placet. personalibus autē actiōib⁹ suis tēpōibus prescribit. scz. xxx. annis vel alio tēpōre: nō dico titi. pro herede. sed petitoris negligētia: secus in vniuersitate facti que vniuersaliter vsucapitur. vt no. s. de vsucap. l. rerum. s. fi. et ad idē. s. de rei vēdi. l. vendicatio. Accur.

Qui legatorum pertinet. vt. s. de vsuca. l. iusto. s. non mutat.

Discedat. vt si tēdio affectus h heres satisfat. vt r. s. vt in pos. lega. is cui. in pñ. r. facit. s. ti. i. misso. Accur.

Rñ def. vt. s. de acq. pos. l. iij. s. illd. vbi plene dixi.

Colonū. arg. pro eis qui dicūt istos naturaliter possidere. sic. r. s. cōi diu. l. cōi diuidūdo. s. nec. sed tu dic nul lam. vt. s. de vsuca. l. non solū. s. i. in fi. r. qd hic dicit possessio ciuili et naturalis: dicit proprie p auli: impropie pro naturali. i. detēratione. sic. s. de offi. pco. r. le. l. ij. vel dic qd hic versus et pterea rē. addat pdictis. q. d. si ita est in ciuili et naturali: ergo magis in nulla. Accur.

Filiū quoq. iud quoz similitudinē cum superioribus notat. nā superiores qui habēt naturalē posses

sionē non possunt mutare causam possessionis. r sic nec vsucapere: sic et hic. quia quasi talem r hic: qualē et pcedit habet detentationem patre viuo. Accur.

Pro herede. nec etiā si est heres. vt. C. e. l. nichil. et est ratio vt subicit. et diximus in. d. l. nichil. sed an pro suo: quod videtur

vt. s. pro suo. l. pg. s. si pater. sed dic vt. d. l. nichil. Itē an p donato. Rñ. videt qd non. quia aut donauit vt extraneo: r sic nō tenet ab initio: s. de mū morte pfirmatur. sed tunc iā incipit rem eā habere filius quasi ex cā legati. vt. C. de inoffi. do. l. ij. non tñ dico qd sit legatū vel donatio cā mortis. aut dat vt habeat in peculio et tunc idē scilz qd nō vsucapit. vt. s. ti. l. i. s. i. vel pōt dici qd hic vt extra neo donauit et vsucapit p donato nō ex tēpōre facte donationis. vt. s. ti. l. i. s. i. sed ex tēpōe cōfirmationis si non erat res patris: alis ex tēpōre cōfirmationis cēt filij: vel vt dixi tibi

deposita/aut cui cōmodata ē: luci faciēdi causa pro herede vsucapere posse.

Filius heres siue solus siue cū alio succedat non vsucapit titulo pro herede. h. d. Pau.

Filiū quoq. donatā rem a patre p herede negauit vsucapere feruus: scz qz existimabat naturalem possessionē penes eum fuisse viuo patre. cui consequēs est vt filius a pte heres institutus: res hereditarias a patre sibi donatas pro parte coheredum vsucapere non possit. s. pōponius.

Periq. putauerūt si heres sum: et putem rem aliquā ex hereditate esse que non sit: posse me vsucapere.

Constat eum d. Pau. qd testamenti factione habet: pro herede vsucapere posse.

Pro donato. Titu. vij.

quando vt haberet in peculio.

Consequens. dicit quādo solus est heres: audi qd cū alio quidē: et dic filius in potestate hic r superioris casu. sed quidā dicunt in emancipato: r ideo nō vsucapit. s. titulo p herede: qz non peruenit ad eū possessio qd fuisset apud defunctū tēpōre mortis: quia nulla tunc erat apud filij: qd est necesse vt vsucapit. p herede. vt. s. de vsuca. cum heres. Item fm eos hoc casu pro sua parte nō vsucapit: quia sua statim sit. Accur.

Hereditarias. siue in veritate: siue quo ad opinionē. i. Coheredum. sed pro suo sic fm quosdā: quasi habeat per alium quod non p se solus haberet. argu. s. de acqui. here. cum hereditate. sed tu dic nec pro suo. vt. s. p. r. r. respō. r. C. eo. nichil.

Periq. posse me. nisi sum de suis. vt. s. l. p. r. in fi. vel nisi scientia defuncti nichil noceret: cui succedo in vicium. vt. C. cōia de vsuca. l. fi.

Usucapere. titulo pro herede.

Constat. factione. in passiva significatiōe: ac si dices: retis qui potest instiui heres: potest vsucapere. p herede: qd inspicitur tribus tēpōibus. vt instiui. de herede. qua. r. dif. s. in extraneis. alis non vsucapit: heres tamen est: sed adimitur ei vt indigno. vt. s. de vulga. substi. ex facto. s. iulianus. r. facit. s. pro lega. l. nemo. Accur.

N habet. de iur. sed non omnem: qz nō suus heres.

Pro donato.

DRo donato tradita est. a nō dño: als fieret statim dñs. vt. s. de acqui. re. do. l. tradito. 7 sic est cōtra s. de dona. l. in edibus. in fi. vbi dicit q non est donatio nisi fiat statim res accipientis: si non est donatio: ergo deficit ti. 7 sic vsucap. cessat. sed illud quo ad. p. positum donatio nis sū secundam positionē casus.

Erro: vt iustus error nō iust' an inducat vsuca. s. vsucap. 3r. qd non placet iudicat.

b Nec sufficit. speciale in hoc ti. vt iustus error nō iust' an inducat vsuca. s. vsucap. 3r. qd non placet iudicat. vt dixi. s. de vsuc. l. celsus. hic q nō sufficit opinari. s. supine. 7 facit. C. de rei v. l. nullo. 7. C. p here. l. fi. c. Decedat. sci licet pater. d. Nulla. eo casu q est inuoluta: secus vbi est pmissa. vt. i. eo. l. si vir. e. Donatio. vt dedit vt i peculio hñt qd est veri: vel si vt benemerito nō vsucapit. s. ex tūc q nulla: s. ex nunc q aliq. s. morte cōfirmata. vt. C. de ioffi. do. si p. nec ob. C. de doñ. iter vi. 7 vro. l. donatiōis. quasi itrotahat. qz rñ. vt dicitur in. d. l. si pater. l. vt quo ad fruct' trahatur re tro nō quo ad dominiū vel vsuca. vel dic q p h mutauit voluntatem vel olim non cōfir mabatur silēto. Itē contra. j. p suo. l. p. s. i. sed ibi heredes pfirmauerūt. vt 7. i. eo si pater. vel dic vt no. j. a. i. l. ij. s. si. Itē no. qd. d. dicit q nō pōt donari filio vt cōneo cū nō sit extrane' qd est falsum. vt. s. de in re ver. si. p. patre. s. si dñi. in fi. s. et qd iustum. l. i. s. i. et de adop. si pater. s. q. duos. 7 de iure do. pfecticia. s. si. 7 de lega. l. l. cum filio. f. Facta sit. eo casu quo est inuoluta: secus vbi est p. nulla. vt. i. eo. l. si vir. g. Usucapio. si tñ putat tenere facit fruct' suos. vt. s. de vsur. l. fruct'. als sec'. vt. s. de acq. pos. qd vro. h. Cessare vsuc. re. ppa donata. idē esset si de aliena in casu cū donator pauperior est 7 donatari' ditior. nā hoc quoqz casu irrita est donatio. R. i. Mutare. mutata quidē est cā possessiōis vt pōte cū reuocata sit donatio. vt. s. de dona. iter vi. 7 vro. l. sed in terim. s. si. ipsa vero cui donatū est nō potest sibi mutare causam possessiōis: vt ipsa que nunc iniustum nū. ha bet efficiatur validus 7 iustus ti. s. pro donato.



Paulus. Ro donato is vsucapit cui donatio nis cā res tradita est: nec sufficit opinari: s. et donatū eē optet.

Uilius in potestate rem donatā a patre non vsucapit titulo p donato: nec viuente patre: nec post eius mortē: qz donatio nō valuit 7 sic caruit titulo nisi patri non succedat: 7 heres patris habeat illam donationē ratā: qz tunc vsucapit ex noua donatiōe facta ab herede. h. d. Pau. de cast.

Si pater filio quē in pātē habet donet: deinde decedat filius p donato nō capiet vsu: quoniā nullā donatiōe fuit.

Donatio facta inter coniuges de re ppria donatoris vel de aliena si tñ donās efficitur pauperior nō valet: nec ex ea trāsfertur dñum vel vsucapiedī cōditio constante matrimonio vel eo soluto p diuortium: nisi post diuortium fuerit p donantē cōfirmata: bene tñ trāsfertur possessio. sed si erat alie

lit. l. cassius. l. intelligat. vt. s. de do. intervi. 7 vro. cū hic stat' s. si diuortium. nec mutat cām pos. sed ei mutat. vt. s. de vsu. m. putat. vt. s. de acq. pos. l. i. s. si. ca. l. nō solū. s. i. vir. sed s. de dona. inter vi. 7 vro. l. inter. Sol. vt ibi. Ac.

na: 7 donās nō efficiebat pauperior: valet et prestat vsucapiendi cōditionē. h. d. Pau.

Si iter virū 7 vxorē donatio facta sit: cessat vsucapio. Itē si vir rē vxori donauerit: 7 diuortium intercesserit vsucapio nō possit cām pos. sibi p. mutare: als aut' post diuortium ita vsucapiturā si eā marit' dcesse rit: qñ nūc donasse intelligat. possidere autē vxorē rē a viro donatā iulianus putat.

Testatio facta quo ad vnu nō interruptit prescriptiōē quo ad aliū. Bar. Marcel.

Is qui alienā rē donauerit reuocare pōtuerit donationē: etiā si iudicij ediderit rēqz ceperit vendicare: curret vsucapio.

Si concurrat error iuris cū errore facti nō impeditur vsucapio. h. d. Bar. Pomponi.

Vir vxori vel vxor viro donauerit: si aliena res donata fuerit: verū est qd trebat' putabat: si paupior: is qui donasset non fieret: vsucapionē possidēti procedere.

Idem.

hoc casu cessat sicut 7 in sua. vt. s. eo. l. i. s. si iter. als si nō tenetur: vel quia dominus cōsensit: obinet qd hic dicit. 7. s. de dona. inter vi. et vro. si constante. Accur.

Procedere. op. aut putauit doñ. valere: 7 sic errat i iure 7 nō vsucapit. vt. s. de vsuca. l. nūm. aut scit: et ita ē male fidei: 7 nō vsucap. vt. s. de vsuc. si fur. s. i. Rñ. h. speciale: vt error iuris nō nocet. vel verius: hic duplex fuit error. errauit em in iure credens donationē ghaliter valere inter virū et vxorē. Item errauit in facto putans rē donatā fore donantis: non errauit cū putauit donationē in illa re tenere: puta quia marit' ex causa lucratua habebat. vincitur ergo hic error iuris ab errore facti adūcto p veram opinionē quā vxor habuit in re donata: sic procedit vsucap. Itē ex dicto errore facti qz creditur rem donantis: prouenit error iuris dñi putat rei. pprie coniugis valere donationē. et ita ex q pncipale non nocet nec accessoriū. Itē error facti 7 iur' est mixt' vt p. ex p. dicit. 7 sic nō nocet. ar. s. de do. iter vi. 7 vro. si spōsus. s. ghaliter.

Sis q alienā. donatio nē. vel qz donatus: vel qz causa ppter quā donatū fuit impleta nō erit. 3ro. vel pōt ne in donatiōe cā mort': que reuocatur conualescēna. vt. s. de dona. cau. mor. q alienā.

Ediderit. l. litem confessatus fuerit.

Curret vsucapio. nichilominus qz nō interrū p. lit. p. vt. s. p emp. l. ij. s. si. hodie cōtra. vt. s. de āna. excep. l. vt pfectius. vel illa in qtuor casib' loq. tur sū Jo. vel verius h nō fuit a ve ro dño līs mota. 7 sic ciuilis interrūptio si pdest alijs. h. in naturali iterūptiōe fecus. vt. s. de vsucap. natu raliter.

Vir vxori. si paupior. pauperior autem tūc intelligit fieri cū ei rei note obligat' est cōmodanti: vel deponēti. et

S pater ratu habeat. cu pater mutasset voluntate: vel forte olim no confirmabatur silentio. **h**eres no eni prohibetur heres donare: sed an exheredando videtur mutare voluntate: forte disfiguratur mala mente vel non. vt argu. s. de bo. lib. si patronus.

Qu. p donato. nihil egit vt. C. de his qui a no dno ma. l. si no propraetatem. **I**nterrupta. nunqd. pcedet eo possidete libertate: vt r. als iter em prore r. yeditoem fir. r. inuatio. vt. s. p. emp. l. i. s. em. proci. r. h. b. videf dicere q no. cu dis cat interruptam.

Donationis. in totum. vt s. de h. en. emp. l. si qs fundu. sec. si p parte. vt eo. u. si qs donatiois. r. facit. C. de h. en. emp. l. emp. et plus valere quod agitur.

Pro derelicto. Instar habz dca. tionis. vt. s. de sti. pu. ser. l. qd seru. et ideo post pcece deuteu titulu co. petentur ponit.

S res p derelicto. desinit mobilis cu abie. eta est: immobilis cum exiens de ex aio relinquedi. et sic no est. tra. s. d. acqui. pos. si quis vi. s. differentia. r. facit. l. i. p. r. et. s. de nox. quemad moduz. s. i. r. de fur. falsus. s. si qs r. s. si actum.

S iisdem modis. acquiruntur em per occupatio ne que occupabiles sunt: vt fere et sista: ecotra amittuntur cu fuerint occupabiles q ante no erant. et facit. l. de re. i. l. nichil tam. r. l. fere qbuscumq. et no. q. hac et duab. sequentibus legib. no hz locu vsua. pro derelicto:

Pro derelicto. si sciamus aliud si ex alia ca putare

S pater filie donauerit que i potestate ei erat: r ea exheredauerit: si id heres eius ratu habeat: exinde vsu capiet donatione: q ex die rata heres donatione habuit.

Ante copletu vsucapione non est acquisitu domini vsu capiendi. ite non dñs serui non pot ipm manumittere: s; si de facto manumittat cadit a possessione r sic vsucapio interrumpitur naturaliter. Pau. Secuo.

Qu. p donato cepit vsu capere manumittendo nichil egit: q; nec dñu nact fuerit: quesitu est an vsucapere desierit: An. eu de quo qrit amississe videri posses. et ideo vsucapione interrupta. **Er.**

Donatiois ca facta ve ditione: no p emptore sed p donato res tradita vsu capietur.

Pro derelicto. l. i. viij.

Res habitata pro derelicto a vero dno statim desinit esse ipsius etia ante q; per aliu occupet: et efficitur occupatis si scit ea pro derelicto habitata. si autem non erat illius sed aliena tunc occupans no acquirit statim dñum: sed vsucapiendi conditione: et idem in alio qui habeat cam ab ipso. h. d. Pau.

Ipsius res p derelicto habitata sit: statim nra esse desinit: et occupatis statim fit: q; iisdem modis

me acquirere r pro derelicto rem habitata occupare. arg. s. pro emp. l. i. s. si sub conditione. r. i. eo. l. si id quod. i. sed. pcul. r. male. ar. tñ. p. eo. s. ex q. cau. ma. l. nec k. Desinere. si mo desinat possidete. vt dixi. s. (vtil. l. p. i. ne fit. s. de acqui. pos. si quis vi. s. differentia. Ac.

me acquirere r pro derelicto rem habitata occupare. arg. s. pro emp. l. i. s. si sub conditione. r. i. eo. l. si id quod. i. sed. pcul. r. male. ar. tñ. p. eo. s. ex q. cau. ma. l. nec k. Desinere. si mo desinat possidete. vt dixi. s. (vtil. l. p. i. ne fit. s. de acqui. pos. si quis vi. s. differentia. Ac.

res desinunt esse nostre quibus acquiruntur. **Paulus.**

Pro derelicto re a dno habitata si sciamus possimus acquirere: sed proculius no desinere eam rem dñi esse nisi ab alio possessa fuerit: iul. desinere quide omittetis esse: non fieri autem alterius nisi possessa fuerit: et recte.

Quod iuris e de toto quo ad totu: id e iuris est de parte quo ad parte: sed no est id e iuris de pte quo ad totu. Bar.

A pars p derelicto haberi possit qri solet: r quide si in re coi so eius parte suam dereliquerit: eius ee desinit: vt hoc sit i parte qd in toto. atquin totu rei dñs efficere non pot: vt partem retineat: parte p derelicto habeat. **Paulus.**

I d qd p derelicto habitatu e r haberi putamus vsucapere possumus etiam si ignoramus a quo derelictu e.

S id qd p de dno pro derelicto hitu est possidebas ego sciens in ea ca esse abs te emere: me vsucapitulum constat. nec obstare q in bonis tuis non fuerat. na r si tibi re ab vxore donata sciens emero: quia quasi volente et concedete domina id faceres idem iuris e. **I** d qd quisq; pro derelicto habuerit continuo meū fit: sicut cu quis es sparserit aut aues emiserit: q; uis icerte plone voluerit eas ee: eius tñ fiet q eas sustulerit: easq; cu qs p derelicto heat

dicatur concedere etia si est absens cu donauerit. sed dda dicunt q etia si sua res fuisset habet locu qd hie d: vt tamen exigant eam presentem cum vir vendit: r sic emptor quasi a muliere videat emere r fm hoc p hie p sentit. Ac. **C**ontinuo. i. statim cum apprehendero.

A pars. qd in toto. sic s. de acqui. he. si feruus ei. s. capere. r de vsur. l. q. scit. **M** non pot. sic s. de acq. here. l. i. r de adm. tu. l. cu querit. r de pcul. in cae. r. C. de iur. deli. l. qd s. in fi. et hoc nisi forte plus fundo diuiso vel domo plus per parietes altera p derelicto habeat: qz tuc duo fudi due domo fut. vt. s. de lega. i. qd in reru. s. si quis post.

I d qd. habitum est. a no domino. **C**putamus a dno. i. pro derelicto. Accur.

S id qd pro. habitu est. a no dno: als statim ee factus dñs. **Q**u. ca ca ee. id est. p derelicto habitam.

Costat. ta. p emptore q. p derelicto.

I n bonis. i. in dominio.

Cna. r. si tibi. bonu file. na qd. p derelicto possidet qsi ex donatoe possidet. vt. s. stipu. ser. qd seru. Ac.

Sciens. tibi donata: no sciens alienam.

Cna. putatiua. qz vt dixi res erat aliena. et sic cum non sit facta pauperior procedit vsucap. vt. s. tu. i. si vir. et dic q

r auj

Simul. post apprehensionem differt tamen missilia ab habitis. p. derelicto: qz qz h3 p. derelicto principaliter vult carere: vnde etia anteqz ab alio apprehendant desinit esse sua. vt. s. e. l. ij. in fi. sed iactata in vulgus principaliter vt alius habeat: s3 secundario carere velit. vñ demū post apprehensionem alteri desinit ee dñs: vt insi. de re. di. s. hoc amplius. r. s. pe. Itē est ar. p. tra huc. s. s. de testa. tu. l. tutor incerr. et. l. tutor ita.

Quomodo potest ee nisi iust error interueniat. vt in alijs dixim. s. de vsucap. l. celsus. Accur.

S quis merces. f. bene copostas vt etiaz si non capiantur: periture non sint: alioqui credendū esset derelinquēdū aio merces iactat se. vt. j. de fur. falsus. s. si iactū. Jo. r. facit. s. ad. l. rho. de iac. l. ij. s. fi. r. l. qui leuande. r. insi. de re. di. s. fin. Accur.

S Empronius thetidis. pupille. Accur. e. Nata sit. de lucio ticio. vt. j. in fi. l.

Qui. f. sepronius. Accur. g. Alimētis. qz si dominus erat dare debebat.

Lucio ticio. qz p. erat thetidis i. In testatione. i. scripturā coram testibus.

Solutio alimētis. et apprehensa puella a lucio ticio.

Lucio ticio. qui eā occupauit: et est sic. s. de nox. quē admodū. s. i. sed videt statim libera: vt in auten. de nupt. s. r. multo poti. r. C. de lat. liber. tol. l. i. s. s3 scim. qz sunt s. Solu. hic dicit dandā lucio ticio qd non dicit in dñs. Alij qz ille hāc corrigāt. Tu dic qz ille in lāguēte. h

Alimētis. qz si dominus erat dare debebat. In autē sola denegatio alimētis faciat habitū p. derelicto: Rñ. nō. vt. C. de isa. ex. l. ij. et facit. s. de gatio nō sta. ho. l. seruus. r. de dam. infec. l. si finita. s. non autem. (et. s. si quis. **Pro legato.**

Legatorū. legatū est. a nō dño: et quādoqz a dño vt. j. l. iij. alias statim fit dñs etiam sine tradit

tionē: vt. j. de fur. l. a tino. et an sic curat vsuca. sine traditione poss. dic vt. s. de vsucap. celsus.

Legatū est. vel iustus error interuenit: quod dic vt. j. e. l. iij. r. j. p. suo. l. penult. s. fi.

S possideā. nō esset: nec iustus error adest: vt dixi. s. l. proi.

Legatorū noie is videt possideā aliquā rem gatū em p legato em possessioz vsucapio nulli aliqz ei cui legatū est competit. Paulus.

S possideā aliquā rem quā putabā michi legata cū nō esset: pro legato non vsucapiam. Pōponi.

Quomodo magis qz si quis eptū existimet: qd nō emerit.

Cora hic cāsa in quo ille qz h3 cāsa dño nō efficit dñs: s3 acquirit vsucapiendi conditi-

Ponem. Pau. Paulus. Ro legato vsucapi pōt si res aliena legata sit: aut testatoris quidē sit: sed adempta codicillis ignoretur. in horym em persona subest iusta cā: qz sufficit ad vsuca pionem. Idē pōt dici: r. si i noie erit dubitatio: veluti si ticio legatum sit cū sint duo ticij: r. alter eoz de se cogitatū existimauerit.

Quantū a vsucapiendū ti. legato sufficit mors illi qz legatū r. qz putet fuisse ipsi: s3 sit aliena et dñs ei viuat. P.

Res qz abolen. legatū noie tradita est: qz dñs ei viuat: legatorū tñ noie vsucapies. Pōponi.

legatarū transisse. vnde tradēdo nō intēdebat trāsferre dñū: sed iam translati dñū possessionē tradere: vnde nō transfuit. vt. s. de condi. ob causam. l. ij. s. subtilius.

Iusta causa. sic. j. e. l. fina. r. arg. s. de acq. here. cum quidam. s. qz si p. p. putet.

Idem potest dici. si sit iustus error. Existimauerit: et existimare debuit. p. maiorem affectum: nec dubiū sibi erat: als si in dubiū reuocatus impedit hoc legatum. vt. s. de re. dub. s. si fuerit: et ita hic erraret in iure: et sic non vsucaperet. Accur.

Res qz viuat. nō est s. s. p. here. l. i. qz ibi nō erat mortuus cui credebatur fuisse hereditas: et hic erat

Quomodo magis. non emerit: nec iustus error interuenit: vt s. pro emp. l. ij. in pu. et. l. qd vulgo.

Ro legato. adēpta. qd ergo est adēptum non oīno perinde habet ac si legatū nō fuisset: cur hoc inducat iustā cāz errādī: et est sic in reuocatiōe māda ti. vt. j. de solu. cur quis. sed arg. s. s. de lega. i. si ita sit scriptus. s3 si res adēpta erat testatoris et sit postea hereditas: g. trāsitus dñū in legata: rñ: nō ergo indiget vsuca. ad hoc quidā dicit qz res erat apud legatarū sine vicio. vt. j. eo. si nō traditam Alij qz heres non tradidit sed dixit cuiusqz est legata eā accipiet: vnde nō videt huic tradidisse: cū ei legata nō erat. Alij qz vere tradidit heres sed sub cōditiōe si ei debet: vñ si ei debet statim est dñs: nunc ergo vsucapies. Tu dic qz heres simpliciter tradidit: r. prudēs in iure credebatur dñū recta via in

Alimētis. qz si dominus erat dare debebat. In autē sola denegatio alimētis faciat habitū p. derelicto: Rñ. nō. vt. C. de isa. ex. l. ij. et facit. s. de gatio nō sta. ho. l. seruus. r. de dam. infec. l. si finita. s. non autem. (et. s. si quis. **Pro legato.**

mortu' cui credebatur fuisse res legata: et facit. j. p suo. l.

Spenultima. §. fi. r. l. fi. et piuge. l. sequentē. Accur. §. is. existimaverit. et est vep. eū mortuū et scitur.

Nemo factio est: passuū. vt. j. eo. l. fi. sed si ei' rei non habeat pmerciū. idē. secus si ab eo leget qui nō est capax. vt. §. de le:

ga. ij. mortuo. §. la beo. Item quid si errās in facto puz: ter se posse vsuca:

Sed putat se legatū? Itē quid si als est capax: §. non ab illo a quo credit sibi relicū.

Rn. hoc casu non vsucap. §. 3o. Itēz facit. §. p her. l. fi.

Si nō tradit sine vicio vt qz heres nō fati:

Sedat: vt l. exēplo. §. quoz lega. l. fin. §. si p legatariuz:

vt qz heres accōmodauit voluntatē licz nō tradidit: vt qz vacantez nō dū per heredē appre:

Herem occupauit r scōm hoc nō ob. §. de acqre. posses. l. si ex stipu. Itēz fa:

Cit hec. l. ad id qd nota. §. de vsuca. l. celsus. §. z nōne tenet petitiōe heredi. dic qz nō ppe iustū erroē qd dic:

Yt. l. pri. notauit. §. Ro le. recte. l. cui testator rctē legare potuit e

Nō iure. §. 3o. op. aut sciebat: et tūc mala fide. vt. §. de vsuc. si fur. aut nō: sic errabat i iure. r tūc idē vt nō vsucapiat. vt. §. de vsuc. l. nūqz. Rn. §. de iure nō teneat: rñ legatariū dic in factō errasse: vt qz creditit puberē: r sic posse testari q erat ipubes. ar. §. pēpt. l. ij. §. si a pupillo. vel creditit adesse septē testes: vt sigilla. vt ex cā pteritiōis appuit postea nō valere iure iustū: hodie fec. vt. C. d. libe. pteri. auten. ex f

Adēptū est. de hoc dxi. §. eo. p legato. (causa. §. C. post. si iustus sit erro. sed videt qz cesset vsuca. p lega. cum teneat pen. heredi. que est perpetua. vt. C. de peni. here. l. here dux: Rn. ppe iustū erroē habet acsi titulū hēr. r vñ dicta actione nō tenet. C. pro dote.

Iustus est vsucapitiōis. pro dote. vt. §. de publi. sumt et alie. §. i.

Rem. alienam. §. Possit. facit. C. eo. l. vnica. Accur.

Singule res. i. singulariter et per se

Sed si res tradita est mortui eē existiauerit. Eno pōt tabolen. legatorz noie vsucapere: nisi is cū quo testamēti factio est: qz ea possessio ex iure testamēti pphiciscit. Pōponius §. nō traditā possessio: nē ingrediat sine vicio legatari: legate rei vsucapio cōpetit. Hermogenes Ro legator vsucapit cui recte legatorz relicū est. §. z si nō iure legatū reliquat: vt legatum ademptum est: p legato vsucapi post magnas varietates obtinuit.

C pro dote. Titu. x. Si res def in dotē vniuer: salit vsupalliter matrimonio cōtracto vsucapit p dote: ante ptractū vsucapit p suo: nisi expresse sit actū qz nō trāseat dñū nisi matrimonio ptracto r hoc sine res def estimata. h. d. v. C. l. plan.

Iustus est vsucapitiōis: r quidē iustissimū q appellat p dote: vt q in dotē rē accipiat: vsucapere possit p spacio solēni: q solēt q p emptore vsucapiūt. r nichil

trā. res enim ille aliene fuerunt date in dotem.

M vniuerse. scz res mulieris: id est cū alijs que erant mulieris vel dantis: et sic oia bona sua dedit inter q erat quedam res aliene: et hoc casu videtur dñum transire sine possessiōe: vt in societate olim bonoz. vt. §. p socio. l. ij. §. vsucap. demū

rec. possessione vt. §. de vsucap. l. si non. sed nō au:

Primū de tempore videam: quando pro dote quis vsucapere possit: vtrum post tempore nuptiarū: an vero et ante nuptias: Et est qstio vulgata: an spōsus possit hoc est q nō dū marit' est: rē p dote vsucapere: r iuli. inqz: si spōsa spōso ea mente tradiderit res: vt nō āte ei' fieri vellet qz nuptie secute sint: vsu qz capio cessabit. Si tamen nō videtur qd actum fuerit: credendū esse id agi iuli. ait: vt statim res eius fiant: r si aliene sint vsucapi possint: que sententia michi probabilis videtur. Ante nuptias autē non pro dote vsucapit sed pro suo. Constat autem matrimonio pro dote vsucapio inter eos locum habet: iter quos est matrimonii contractū. Ceterum si cesset matrimonii: cassius ait cessare vsucapionem: quia dos nulla sit. Idem scribit: r si putauit maritum esse sibi matrimonium cum non esset: vsucapere eum non posse: quia nulla dos sit: que sententia habet rationem. Paulus

S estimata res ante

Possunt. titulo p suo: r sic soluitur ptractū. j. l. pri. Sed pro suo. hoc cum dos fuit inestimata. secus si estimata. vt. j. l. pri. scōm §. 3o. r. h. vel aliter vt ibi.

Constante. i. contracto de iure r de facto.

Si cesset. de facto r de iure: vt differat a sequenti rñ. r est sic. §. de iure do. l. ij. r. §. n. i. l. nemo.

Nulla sit. sine matrimonio.

Putauit. errans in iure: vt quia credebatur valere in casu prohibito qui multi sunt: vt in situ. de nup. §. sunt r alie. vnde cum sit erro: iuris nocet: vt hic r. §. de vsuca. l. nūqz. secus si in facto erret: vt quia credebatur liberā que est ancilla: qz tūc vt p dote ppe iustū erroē hz locū: vt p suo fm §. 3o. vel vtraz fm alios. vt. §. de iure do. l. paul.

Nulla dos sit. vbi non sit matrimonii.

S estimata. secus si non estimata. vt. §. eodē. l. i. §. ante. que est contra secundū §. 3o. r. h. r. dic incli:

Possunt. titulo p suo: r sic soluitur ptractū. j. l. pri. Sed pro suo. hoc cum dos fuit inestimata. secus si estimata. vt. j. l. pri. scōm §. 3o. r. h. vel aliter vt ibi.

Constante. i. contracto de iure r de facto.

Si cesset. de facto r de iure: vt differat a sequenti rñ. r est sic. §. de iure do. l. ij. r. §. n. i. l. nemo.

Nulla sit. sine matrimonio.

Putauit. errans in iure: vt quia credebatur valere in casu prohibito qui multi sunt: vt in situ. de nup. §. sunt r alie. vnde cum sit erro: iuris nocet: vt hic r. §. de vsuca. l. nūqz. secus si in facto erret: vt quia credebatur liberā que est ancilla: qz tūc vt p dote ppe iustū erroē hz locū: vt p suo fm §. 3o. vel vtraz fm alios. vt. §. de iure do. l. paul.

Nulla dos sit. vbi non sit matrimonii.

S estimata. secus si non estimata. vt. §. eodē. l. i. §. ante. que est contra secundū §. 3o. r. h. r. dic incli:

Iustus est vsucapitiōis. pro dote. vt. §. de publi. sumt et alie. §. i.

Rem. alienam.

Possit. facit. C. eo. l. vnica. Accur.

Singule res. i. singulariter et per se

ab alio habet causam. sic ponitur verbum alieno nomine. s. de his qui no. infra. l. furti. s. si quis alieno. v. dicere vera alieno: vt quia procurator meus emit ancillam: vsucapit ante se sciam et michi tradat: sed iure mandati restituit. ponat enim procurator errare in facto: quia putat partum illius esse et sua ancilla propria.

a Aut empte. a procuratore. Acc.

b Fructus. naturalis. alii sunt status mei. vt. s. d. vsur. l. fructus. Acc.

hominem non captam. vt. s. pro soluto. l. si exi limans. et. s. pro emp. qui fundum. s. seruus. sed condicione indebiti tenet. neque ratione possessionis. vt. s. de condi. inde. l. indebiti. s. a. et facit. l. d. fur. l. falsus. s. sed sitis. et. s. si mulier ven. no. l. i. s. com. petit.

d Capiam. quia habeo mala fide.

e Traditum est. vt fiat meus. secus si michi tradatur quasi meus. vt. s. de vsuc. l. cu solui. que est contra.

f Ancillam. emisit. a fure putans eum dominum.

g Usucapio. s. triennium.

h Putat. et male.

i Ego. iurisconsultus.

k Mandatum. id est furtiuum esse.

l Usucaperes. id est psceres vsucapionem.

m Cui scires. s. cui dicitur: et per hoc furtiuum. secus aut si spiritus alieni sciauit: quod non ideo minus vsucapit. vt. s. de vsuc. iusto. s. et si possessionis. que est contra. et adde distinctionem que est. s. de publi. si ego. s. partus. Accur.

n Esse. quia non vsucapit.

o Videbens. contra. s. de acquiren. pos. clam. solue vt ibi. v. possit illa scdm hanc loqui. vt is non possideat etiam in casibus hinc. s. positus quominus vsucapit: sed hoc casu sic. et eodem modo solue in eodem titulo. l. si de co. s. seru. i. Item est contra. s. de statu homi. l. qui in vtero. s. preterea. sed ibi erat iam pregnans cum erat surrepta: vnde non vsucapitur partus. Item facit. C. de vsucapi. p. epto. l. si matre. Item ad denunciationem facit. s. de libe. agno. l. i. s. si maritus. et. s. locat. l. ut qritur. s. exercitu. Accur.

mus: veluti partum hereditarie aut empte ancille pro nro possidemus: sicut fructus rei empte: aut donate: aut que in hereditate inuenta est.

Domine quem ex stipulatione te michi debere falso existimabas tradidisti michi: si scissem nichil michi debere vsu cum non capiamus quod si nescio: verius est vt vsucapiam: quia ipsa traditio ex causa quam veram esse existimo sufficit ad efficiendum: vt id quod michi traditum est pro meo possideam. et ita neratius scripsit: idque verum puto.

Si post ceptam vsucapionem partus ancille furtiue per bone fidei possessorem supueniat scientia quod ancilla erat furtiua: ita demum procedit et ppletur vsucapio si ignorauit cuius esset: vt sciauit et sibi denunciare non potuit: vel si potuit denunciavit: alii secus. hoc dicit. p. T. de.

Sancilla furtiua emissa bona fide: et quod ex ea natum et apud te conceptum est ita possidisti vt in contrarium vsucapionis tempus cognosceres matrem eius furtiuam esse: trebatius omnimodo quod ita possessum esset putat vsucapitum esse. Ego sic puto distinguendum: vt si

Pro suo. i. bona et mala fide: cum sint opposita: vt pro suo. l. titi. q. aliis adheret: et per eum vsucapit et clam. Item non non inspicit iura. Item scientia supueniente nocere in quo scia sua est argu. contra. C. de vsucap. transfor. l. i. s. hoc procul: perueni dubio. sed et furtiuam hinc sciauit. Item facit. s. de vsucap. eius que sequitur. s. de illo que nocet et. l. non solum.

Licet filij in parte res alienas inuentas in hereditate prima non vsucapiant titulo pro herede vel pro suo: si tamen fuerint per patrem inter eos diuise et tradite et ipsi post mortem tenuerint ex illa diuisione ratam ipsam habentes vsucapiant titulo pro suo et ex dicta diuisione. l. d. Paulus de castro.

Si pater cum filijs bona que habebat partitus sit: et ex ea causa post mortem patris ea teneant: quod inter eos conueniret vt ea diuisio rata esset: vsucapio his procedet pro suo in his rebus que altere in bonis patris inueniuntur.

Quod legatum non sit ab herede tamen perperam traditum sit: placet a legato vsucapit: quia pro suo possidet.

tot habuisset. hic aut per tradiderat. alij quod hinc est tradita post mortem patris a quodam quod se crederat debere patris: cum non daret: quod non placet. Alij vt azo quod cepit possidere pro suo. Tu dic quod per donauit et tradidit et diuisit: et procedit vsucapio pro suo ex diuisione quam ratam habuerit post mortem patris quod vice obtinet eptiois: vt. C. coia vtriusque iudi. l. i. et fm hoc soluit s. s. p. donato. l. i. s. si p. Item s. de vsuca. cu solus vbi hinc traditio siue diuisio non inducit vsuca. s. expone et. Quod legatum. legatum erat natio: duo erant vt ibi. nati: heres soluit et de heresator non sententat: vsucapit.

Non sit in veritate. Perperam. propter errorem nois: et dic siue extranei siue etiam testatoris erat res: vt no. s. p. legato. l. iij. Possidet. si hinc vera causa opinandi sibi legatum. Acc.

Si pater cum filijs in potestate constitutus. Partitus. et sic non valuit inter patrem et filium: cum non possit nasci inter eos civilis obligatio. Ex ea causa diuisionis. Quod id est quod: sed inuiti tenentur stare si solemniter fuit facta. vt. C. famul. heres. l. fi. et aut. si modo. et. C. de testa. l. hac con. s. iustissima. s. ex im. perfecto. et autem. quod sine.

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Pro suo. de cum quidam quod vbi cumque cessat vsucapio pro herede: quod fuit sui: habeat locum pro suo: quod non placet: quia verbis non rebus lex que prohibet: vt. C. pro herede. l. nichil. esset ipocrita. Alij quod hic sit specialis casus: et ideo hic ponitur vt siuis pro herede vsucapit. Tertij quod erant emancipati. s. certe tunc et pro herede haberet locum. sed hoc verum si in tempore mortis testa

Liber Quartus.

Uscapio rerum. ex alijs. non solum in predictis titulis. sed etiam ex alijs pro quibus specialiter habet locum hic titulus. ut dicitur in exemplis. §. eo. l. i. in fin. vel dicitur non solum omnibus predictis. ut etiam hunc comprehendat. sed etiam in alijs si quae reperiantur. vel dicitur e contra non solum hoc titulo. pro suo. sed etiam ex alijs superioribus specialibus est haec ratio. ac. b. Interim. i. statuto tempore. vel id est aliquando. c. Finis. No. ratione hanc usucapio est deducta. sic C. de iudi. l. apud sim. It est illa ne dominia rerum etc. ut in l. de usu cap. in fin. d. Possederit. credens ex iusta causa se habuisse. ut subijciat. secus si solus credebat sui. e. Non obstat. Imo possit. h. o. secus si non probabilis sit. ut C. p. donato. l. irritam. f. Seruum meum. cui mandavi rem emendam. ut §. pro emp. l. quod vulgo. g. Successisse. sic. de regu. iur. q. in alterius. et §. ad vell. si mulier. h. Emisse. cum vere tamen tradita fuerit. alio non. i. Tolerabilis non in suo. ut §. de iur. et fac. igno. l. plurimum. et §. de acquir. heredi. l. cum falsum. Recursus.

Exceptio usucapionis vel prescriptionis est exceptio litis finite. ideo potest opponi ad impediendum litis praestacionem sicut exceptio rei iudicate et tractacionis. h. d. pau. Vera.

Uscapio rerum etiam ex alijs causis concessa: quae iterum propterea nostra esse existimantes possiderem constituta est. ut aliquis litium finis esset. Sed id quod quis cum suum esse existimaret possederit: usucapio etiam si falsa fuerit eius existimatio: quod ita tamen interpretandum est: ut probabilis error possideretis usucapioni non obstat: veluti si ob id aliquid possideam quod seruum meum aut eum cuius in locum hereditario iure successissem: emissum id falso existimem: quod in alieni facti ignorantia tolerabilis error est.

Explicit liber. xii. digestorum.

Incipit huius voluminis Liber quartus

De re iudicata et de effectu sententiarum: et de interlocutionibus iudicium.

Titulus. i.

Res iudicata dicitur esse per

De re iudicata. Dixit qualiter res per prescriptionem queratur: nunc qualiter per sententiam iudicis. Accur.

Res iudicata. accepit. finis accepit sine controuersia: quae in ea finis est. et dicitur quod hoc verum. si re iudicata dicitur quae appellari non potest. arg. §. de co. inde. eleganter. §. si quis post Nos contra. nam etiam inter dum potest appellari est finis: ut per eandem. l. et C. de appella. litigatoribus. §. post ea facta appellatione fingit nec iudicatum. ut §. ad turpil. l. i. §. si. et fingit nec puocatum appellatione omittit. ut C. de temp. ap. l. si §. si. Et aliter pronunciet iudex appellationis et confirmet primam sententiam condemnatoriam ex qua sententia de iur. actio. dicitur ut §. de infami. l. furti.

Abolutione: his verbis tamen quosdam. ut et C. de sententia. et inter. om. iudi. l. ptes. nos etiam equipollentiam. ut §. in summa. et §. de arbi. l. quod tamen §. si arbitri. et de co-

pena. l. quod in diem §. i. Sed iudex appellationis sufficit si dicat iustam vel iniustam. ut C. de appella. l. eos. circa finem.

Ut pro tribunali. cognoscit. qualis est ordinari §. Ordinarium et sententiam suam et delegat sui exequi. ut §. eo. a. dicitur non delegat aut non est executio sit mixtum imperij. et sic non a finem potest delegari. ut §. exequi de iuris. om. iudi. non est.

Liaber. cognoscit ergo herede. n. C. Tempus iudicati. quod erat olim duorum mensium: hoc die quattuor. ut §. eo. de iur. iudicibus. et C. de vfu. rei iur. l. ij. et iij.

Quod est in re iudicata. ut §. de iudic. l. de q. fine controuersiarum pronunciatone iudicis accepit: quod vel condemnatione vel absolutione contingit.

Iudex potest in finem cognita tempore executionis progare vel minuire. id est et si in finem nichil est dictum: iudex enim quod de executione cognoscet facere potest. B.

Ut p. tribuna. l. i. p. li. cogno. n. §. p. tps iudicati. f. uat: §. nonnunquam progat: nonnunquam coartat. p. cause q. l. itate. et q. t. itate: vel p. sona. ru. obsequio: vel p. amacia. §. p. raro itra statutu. t. p. sine executione: veluti si alimeta aliquibus constituantur: vel minorum xv. annis subueniatur.

Ut qui habet potestatem condemandi habet etiam potestatem absoluedi et conuerso. et quod non habet unum non habet aliud. Bar. P. an.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.

Ut qui habet potestatem absoluedi quod potestatem habet.